

Instrukcja obsługi

Kasa Fiskalna

SENTO ONLINE

NOVITUS

COMP S.A. ul. Jutrzenki 116, 02-230 Warszawa

Oddział Nowy Sącz, NOVITUS - Centrum Technologii Sprzedaży, ul. Nawojowska 118, 33-300 Nowy Sącz

Infolinia: 0 801 13 00 23, www.novitus.pl, info@novitus.pl

Wydanie 2 © COMP SA / NOVITUS 2019

Co powinieneś znać i wiedzieć przed przystąpieniem do pracy z kasą fiskalną SENTO ONLINE:

- parametry techniczne kasy (patrz punkt 3.1)
- warunki gwarancji (karta gwarancyjna)
- obsługa funkcji fiskalnych dostępnych dla użytkownika

Każda nieprawidłowość w pracy kasy SENTO ONLINE powinna być natychmiast sygnalizowana do autoryzowanego serwisu producenta.

Odlączenie kasy od sieci następuje po odłączeniu wtyczki zasilacza od gniazda sieciowego, które powinno być usytuowane w pobliżu kasy i być łatwo dostępne.

W kasie SENTO ONLINE zastosowano drukarkę termiczną. Zaopatrując się w papier należy zażądać od dostawcy papieru certyfikatu potwierdzającego, że może on być stosowany w urządzeniach fiskalnych, a wydrukowane na nim dokumenty mogą być przechowywane przez czas określony Ordynacją Podatkową. Należy również pamiętać o warunkach, w jakich producent papieru zaleca jego przechowywanie. W przypadku nieprzestrzegania tych wymagań może dojść do utraty danych (raportów), do przechowywania których użytkownik kasy jest zobowiązany.

Urządzenie to spełnia wymagania w zakresie dopuszczalnych poziomów emisji zaburzeń elektromagnetycznych dla klasy A. W środowisku mieszkalnym może to powodować powstawanie zakłóceń radioelektrycznych. W takich przypadkach, jego użytkownik zobowiązany jest do zastosowania odpowiednich środków zaradczych.

Przed wymianą papieru należy obowiązkowo dotknąć dłońmi uziemionej części metalowej

Zabrania się używania telefonów komórkowych w bezpośrednim sąsiedztwie kasy!!!

Usuwanie zużytych urządzeń.

Zużytego urządzenia, zgodnie z Art. 22 ust.1 i 2 Ustawy o użytym sprzęcie elektrycznym i elektronicznym (Dz.U.180 poz. 1495), nie wolno umieszczać, wyrzucać, magazynować wraz z innymi odpadami.

Niebezpieczne związki zawarte w sprzęcie elektrycznym i elektronicznym wykazują bardzo niekorzystne oddziaływanie na rośliny, drobnoustroje, a przede wszystkim na człowieka, uszkadzają bowiem jego układ centralny i obwodowy układ nerwowy oraz układ krwionośny i wewnętrzny, a dodatkowo powodują silne reakcje alergiczne.

Zużyte urządzenie należy dostarczyć do lokalnego Punktu Zbiórki zużytych urządzeń elektrycznych, który zarejestrowany jest w Głównym Inspektoracie Ochrony Środowiska i prowadzi selektywną zbiórkę odpadów.

Zapamiętaj!!!!

Zgodnie z Art. 35 ustawy, użytkownik sprzętu przeznaczonego dla gospodarstw domowych, po zużyciu takiego sprzętu, zobowiązany jest do oddania go zbierającemu zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny.

Selektywna zbiórka odpadów pochodzących z gospodarstw domowych oraz ich przetwarzanie przyczynia się do ochrony środowiska, obniża przedostawanie się szkodliwych substancji do atmosfery oraz wód powierzchniowych.

Informacje o usuwaniu akumulatorów i baterii z urządzenia zamieszczone w rozdziale: **Instrukcja bezpiecznego usuwania akumulatorów i baterii** na końcu instrukcji obsługi.

Spis treści:

1.	INFORMACJE OGÓLNE	10
1.1.	Przeznaczenie kasy fiskalnej SENTO Online – działanie online	10
1.2.	Cechy podstawowe kasy.....	11
1.3.	Zawartość opakowania	12
1.4.	Ewidencja sprzedaży za pomocą kasy.....	12
2.	Funkcje fiskalne.....	14
2.1.	Zabezpieczenia dostępu do elektroniki	14
2.2.	Pamięć fiskalna	14
2.3.	Stawki PTU.....	14
2.4.	Zdarzenia	15
2.5.	Kontrola nazw programowanych towarów	15
2.6.	Praca w trybie treningowym i fiskalnym.....	15
2.7.	Dokumenty fiskalne i нефiskalne	16
2.8.	Fiskalizacja	17
2.9.	Funkcje online kasy.....	17
2.9.1.	Przykładowy sposób konfiguracji kasy do współpracy z CRK	18
2.9.1.1.	Złącze LAN (Ethernet)	19
2.9.1.2.	Moduł WLAN	20
2.9.1.3.	Modem GSM.....	23
3.	OPIS TECHNICZNY KASY SENTO ONLINE	25
3.1.	Parametry techniczne.....	25
3.2.	Wygląd kasy.....	26
3.3.	Pokrywa drukarki.....	27
3.4.	Złącza komunikacyjne i zasilające	27
3.5.	Mechanizm drukujący	27
3.6.	Wyświetlacze.....	32
3.7.	Znaki specjalne na wyświetlaczu obsługi.....	32
3.8.	Menu kasy	33
4.	Włączanie i wyłączenie kasy oraz jej tryby oszczędzania energii.....	40
4.1.	Podłączanie i konfiguracja czytnika kodów kreskowych.....	41
4.2.	Podłączanie wagi	42
4.3.	Podłączanie komputera	42
4.4.	Podłączenie i współpraca z terminalem płatniczym EFT	43
4.5.	Podłączanie szuflady.....	43
4.6.	Wymiana papieru	43
5.	[1] FUNKCJE.....	45
5.1.	[11] Użytkownik.....	45
5.2.	[12] Kasa	46
5.3.	[124] Kalkulator	47
5.4.	[125] Usługa czasowa i [126] Usługa biletowa = busowa.....	48
5.5.	[13] Komunikacja	49
5.6.	Obsługa.....	49
5.7.	[141] Zestaw raportów	49
5.8.	[142] Typ sprzedaży	50
5.9.	[15] Wiadomości.....	51
5.10.	[17] Autoryzacje	52
5.11.	[19] Wyświetl.....	52
6.	[2] RAPORTY.....	53

6.1.	[21] Raport dobowy	53
6.2.	[22] Stan kasy	54
6.3.	[23] Raporty obrotów	55
6.4.	[231] Raport obrotów – Kasjerów	55
6.5.	[232] Raport obrotów – Towarów	56
6.6.	[233] Raport obrotów – Opakowań	58
6.7.	[234] Raport obrotów – Działów towarowych	59
6.8.	[235] Raport obrotów – Godzinowych	60
6.9.	[236] Raporty obrotów – Usług	61
6.10.	[24] Raporty dobowe – Inne	61
6.11.	[241] Raport – Dobowy niezerujący	61
6.12.	[242] Raport – Ostatni dobowy	61
6.13.	[25] Raporty okresowe	62
6.14.	[251] Raport – Miesięczny	62
6.15.	[252] Raport – Okresowy	63
6.16.	[253] Raport – Rozliczeniowy	64
6.17.	[254] Raport – Akcyzowy	65
6.18.	[26] Raporty danych	65
6.19.	[261] Raport – Dane towarów	65
6.20.	[2611] Raport – Towary	65
6.21.	[2612] Raport – Opakowania	67
6.22.	[2613] Raport – Tandemy	68
6.23.	[2614] Raport – Braki na magazynie	70
6.24.	[2617] Raport – Klawisze towarów	70
6.25.	[2618] Raport – Dowiązania	70
6.26.	[262] Raport – Działów	71
6.27.	[263] Raport – Jednostki miar	71
6.28.	[264] Raport – Obniżek	72
6.29.	[265] Raport – Użytkownicy	72
6.30.	[2651] Raport – Lista użytkowników	72
6.31.	[2652] Raport – Role użytkowników	72
6.32.	[266] Raport – Ustawień	73
6.33.	[268] Raport – Usługi	73
6.34.	[269] Demonstracyjne wydruki niefiskalne	73
6.35.	[27] Pamięć chroniona	73
6.36.	[273] Wydruk danych ostatniego	74
6.37.	[28] Niefiskalny	74
6.38.	[29] Zestaw raportów	74
7.	[3] BAZA DANYCH.....	75
7.1.	[31] Towary	75
7.2.	[311] Edycja	75
7.3.	[312] Usuń	80
7.4.	[313] Funkcje towarów	80
7.5.	[3131] Pokaż cenę	80
7.6.	[3132] Zmiana ceny	81
7.7.	[3133] Pokaż ilość	82
7.8.	[3134] Ustaw ilość	82
7.9.	[3135] Dodaj ilość	83
7.10.	[3136] Odejmij ilość	83

7.11.	[3137] Przelena towarów.....	83
7.12.	[3139] Zaawansowane.....	85
7.13.	[315] Klawisze towarów	85
7.14.	[316] Dowiązania	87
7.15.	[318] Opisy towaru	88
7.16.	[319] Drukuj dane towarów	90
7.17.	[32] Działy towarowe.....	91
7.18.	[321] Edycja działów towarowych.....	91
7.19.	[33] Jednostki miar	92
7.20.	[331] Edycja jednostek miar	92
7.21.	[339] Drukuj jednostki miar	93
7.22.	[34] Obniżki/Narzuty	93
7.23.	[341] Edycja tabeli obniżek/narzutów	93
7.24.	[342] Limity obniżek/narzutów.....	95
7.25.	[343] Domyślne obniżki/narzuty.....	95
7.26.	[344] Karta rabatowa.....	96
7.27.	[349] Drukuj obniżki/narzuty.....	97
7.28.	[35] Użytkownicy	97
7.29.	[359] Drukuj użytkowników	99
7.30.	[36] Role użytkowników	99
7.31.	Opis praw dostępu	101
7.32.	[361] Edycja ról użytkowników	108
7.33.	[369] Drukuj role użytkowników	109
7.34.	[37] Płatności	109
7.35.	[38] Usługi	111
7.36.	[381] Usługa czasowa	111
7.37.	[3812] Cennik usług czasowych	114
7.38.	[3813] Usuwanie usług czasowych	116
7.39.	[3818] Funkcje usługi czasowej	116
7.40.	[3819] Drukowanie bazy usług czasowych	117
7.41.	[382] Usługi busowe	117
7.42.	[39] Opisy wypłat.....	117
9.	[4] USTAWIENIA	120
9.1.	[41] Zegar	120
9.2.	[42] Dane identyfikacyjne.....	121
9.3.	[421] Nagłówek wydruku.....	121
9.4.	[422] Numer kasy	123
9.5.	[423] Parametry fiskalne	123
9.6.	[43] Stawki podatku.....	123
9.7.	[44] Stopka reklamowa.....	126
9.8.	[45] Opcje	127
9.9.	[451] Opcje komunikacji.....	133
9.10.	[4511] Połączenie po porcie szeregowym COM1	134
9.11.	[4511] Połączenia RS 232.....	135
9.12.	[4512] Opcje komunikacji z komputerem PC.....	135
9.13.	[4513] Opcje komunikacji z komputerem PC2.....	135
9.14.	[4514] Opcje komunikacji ECREFT	136
9.15.	[4515] Ustawienia sieci.....	136
	Złącze LAN (Ethernet)	137

	Moduł WLAN	138
	Modem GSM	141
9.16.	[45153] Usługi	142
9.17.	[45154] Narzędzia	143
9.18.	[4516] FTP Menadżer	143
9.19.	[45161] Ustawienia FTP	143
9.20.	[45162] Opcje uruchomienia.....	145
9.21.	[45163] Harmonogram.....	145
9.22.	[45164] Opcje raportów	145
9.23.	[45165] Wysyłanie baz	147
9.24.	[4517] Ustawienia monitora	148
9.25.	[4518] Ustawienia drukarki zamówień.....	148
9.26.	[4519] Bluetooth	150
9.27.	[452] Sprzęt	151
9.28.	[4521] Energia	151
9.29.	[4522] Komponenty	152
9.30.	[4523] Wyświetlanie	152
9.31.	[4549] Opcje obsługi: 9. Sprzedaż potwierdzana	154
9.32.	[4565] Opcje wydruku - II waluta na paragonie	154
9.33.	[4567] Wydruk Raportu Dobowego	155
9.34.	[4571] Kod wagowy.....	155
9.35.	[459] Drukuj Opcje	156
9.36.	[46] Limity	157
9.37.	[461] Limity obniżek	157
9.38.	[462] Limity kwot	158
9.39.	[463] Limit Bufora Online	159
9.40.	[464] Tabela HALO	159
9.41.	[47] Parametry	160
9.42.	[471] Obniżki domyślne.....	161
9.43.	[472] Kursy walut	161
9.44.	[473] Autowylogowanie kasjera	162
9.45.	[48] Interfejs użytkownika.....	163
9.46.	[482] Klawisze funkcyjne.....	163
9.47.	[489] Drukuj	167
9.48.	[49] Drukuj ustawienia	167
10.	[5] SERWIS	167
10.1.	[523-525] Data przeglądu, data blokady	167
10.2.	[5281] Zmiana waluty.....	168
10.3.	Uwagi użytkowe związane z używaniem różnych walut	172
10.4.	[5283] Kontrast wydruku	172
10.5.	[5284] Adres serwerów	172
10.6.	[5285] Prędkość portu eth	173
10.7.	[5286] Bt - MAC adres	173
10.8.	[53] Funkcje serwisowe	173
10.9.	[532] Pamięć chroniona	173
10.10.	[533] Zrzut pamięci	174
10.11.	[534] Raporty odczytu pamięci fiskalnej	174
10.12.	[537] Przegląd techniczny	174
10.13.	[538] Raport z przeglądów technicznych	174

10.14.	[539] Import / eksport baz	175
10.15.	[54] Aktualizacje	175
10.16.	[55] Repozytorium	175
10.17.	[56] Terminal EFT	176
10.18.	[59] Informacje	176
11.	[9] Pomoc	178
11.1.	[91] Drukuj menu	178
11.2.	[92] Drukuj ustawienia	178
11.3.	[93] Drukuj opcje	178
11.4.	[99] Licencje	179
12.	Sprzedaż z użyciem kasy SENTO ONLINE	179
12.1.	Schematy obsługi klawiatury w trybie sprzedaży	179
12.2.	Sprzedaż przy użyciu kodów towarów	182
12.3.	Szybka sprzedaż	183
12.4.	Sprzedaż za pomocą czytnika kodów kreskowych – skanera	184
12.5.	Sprzedaż przy podłączonej wadze	185
12.6.	Sprzedaż towarów połączonych w tandem z opakowaniem	185
12.7.	Usuwanie opakowania z tandemu	185
12.8.	Sprzedaż i zwrot opakowań (butelek)	186
12.9.	Tryb sprzedaży „Sprzedaż potwierdzana”	187
12.10.	Drukowanie opisów towarów na paragonie	190
12.11.	Automatyczne obliczanie reszty	192
12.12.	Zakończenie paragonu przy różnych formach płatności	193
12.13.	Przeglądanie otwartego paragonu na wyświetlaczu obsługi	195
12.14.	Usuwanie pozycji z paragonu – stornowanie	196
12.15.	Zmiana ilości sprzedanego artykułu – stornowanie ilości	196
12.16.	Anulowanie całego paragonu	197
12.17.	Otwieranie szuflady	197
12.18.	Numer bez sprzedaży	198
12.19.	Udzielanie rabatu	199
12.20.	Dodawanie narzutu	201
12.21.	Wpłata i wypłata gotówki z szuflady	202
12.22.	Sprawdzenie zaprogramowanej ceny towaru	204
12.23.	Wyświetlenie należności za ostatni paragon	205
12.24.	Obsługa waluty EURO	205
12.25.	Zmiana ceny towaru	209
12.26.	Blokada kasy	209
12.27.	Obsługa menu paragonu	209
12.28.	Obsługa sprzedaży usługi czasowej	211
12.29.	Obsługa sprzedaży usługi busowej	213
13.	Przykładowe wydruki	214
13.1.	Paragon fiskalny	214
13.2.	Pokwitowanie wpłaty / wypłaty	217
13.3.	Raport dobowy	218
13.4.	Raport okresowy	219
14.	Komunikaty i błędy	221
15.	Dokument homologacji	225
16.	Deklaracja zgodności CE	227
17.	Schematy przewodów połączeniowych	228

18. Instrukcja bezpiecznego usunięcia akumulatorów i baterii.	230
19. NOTATKI	231

UWAGA!

Informacje zamieszczone w niniejszej instrukcji mają charakter wyłącznie informacyjny i nie stanowią oferty handlowej w rozumieniu Kodeksu Cywilnego.

Producent zastrzega sobie prawo zmiany danych oraz funkcjonalności kasy fiskalnej zawartych w niniejszej instrukcji bez wcześniejszego uprzedzenia.

Producent zastrzega, że nie będzie ponosić odpowiedzialności za uszkodzenia powstałe wskutek użytkowania kasy fiskalnej niezgodnego z instrukcją, używania niewłaściwego zasilacza, narażania urządzenia na oddziaływanie silnego pola elektrostatycznego, elektromagnetycznego, promieniowania rentgenowskiego lub działania szkodliwych substancji chemicznych czy też promieniotwórczych.

Producent nie ponosi również odpowiedzialności za ewentualne roszczenia karno – skarbowe ze strony Urzędu Skarbowego wobec podatnika – użytkownika kasy fiskalnej wynikające z ujawnionej niewłaściwej eksploatacji urządzenia.

Urządzenia fiskalne online przekazują dane o sprzedaży do Centralnego Repozytorium Kas. W tym celu użytkownik ma obowiązek zestawić (we własnym zakresie i na własny koszt) połączenie internetowe kasa – CRK, które umożliwi taką transmisję. Kasa (drukarka) będzie się łączyć z CRK zgodnie z narzuconym przez CRK harmonogramem i przysyłać dane, które CRK będzie żądać od kasy. Kasa nie zablokuje nigdy możliwości prowadzenia sprzedaży, nawet gdy dane nie będą przekazywane przez dłuższy czas. Jednak podatnik ponosi odpowiedzialność karno-skarbową za brak przesyłania danych z kasy do CRK. Dlatego użytkownik musi zwracać szczególną uwagę na ewentualne komunikaty wyświetlane przez kasę o braku połączenia lub przesyłania danych do CRK i niezwłocznie przywracać połączenie po stwierdzeniu jego utraty.

1. INFORMACJE OGÓLNE

1.1. Przeznaczenie kasy fiskalnej SENTO Online – działanie online

Kasa fiskalna SENTO Online jest kasą najnowszej generacji przeznaczoną do pracy we wszystkich placówkach handlowych.

Urządzenie jest kasą działającą online, zgodnie z nową ustawą o podatku VAT, co oznacza, że

1. Kasa rejestrująca ma możliwość przesyłania za pomocą sieci teleinformatycznej danych ze sprzedaży do centralnego systemu informatycznego, czyli Centralnego Repozytorium Kas, którego administratorem oraz danych w nim zawartych jest Szef Krajowej Administracji Skarbowej.
2. Nowe kasy online przesyłają do Centralnego Repozytorium Kas informacje o każdej transakcji zaewidencjonowanej na kasie rejestrującej, ze szczegółami pozwalającymi na ustalenie wysokości obrotu i kwot podatku należnego, stawki VAT, rodzaju towaru/usługi, a także czasu i miejsca instalacji kasy. Dane te zostaną pozbawione informacji dotyczących klientów dokonujących zakupów.
3. Dane ze sprzedaży, o których mowa, będą przesyłane przez kasy w sposób bezpośredni, ciągły oraz zautomatyzowany.
4. Podatnik jest zobowiązany do zapewnienia połączenia kasy z Centralnym Repozytorium Kas. Jeśli zapewnienie łączności będzie „niemożliwe w sposób ciągły”, podatnik musi wystąpić do naczelnika US o pozwolenie na przekazywanie danych z kasy w ustalonych odstępach czasowych.

Sento Online może pracować jako pojedyncze urządzenie fiskalne, lub w połączeniu z komputerem jako niewielki system.

Kasa została przedstawiona w Głównym Urzędzie Miar i decyzją Prezesa Głównego Urzędu Miar numer:

PT 4 / 2019 z 22 marca 2019 roku

została uznana za kasę rejestrującą, spełniającą wymogi zawarte w Rozporządzeniu Ministra Przedsiębiorczości i Technologii w sprawie kryteriów i warunków technicznych, którym muszą odpowiadać kasy rejestrujące, co kwalifikuje ją do obrotu.

W związku z ciągłymi udoskonaleniami urządzeń, będą one poddawane kolejnym badaniom w Głównym Urzędzie Miar, dlatego aktualny wykaz decyzji dopuszczających urządzenia do sprzedaży zamieszczony jest na internetowej stronie producenta: www.novitus.pl

Urządzenia rejestrujące mają możliwość ustalenia waluty głównej, w jakiej prowadzona jest rejestracja obrotu oraz kwot podatku należnego. Mają również możliwość drukowania kilku dowolnych walut informacyjnych z przelicznikiem, pod częścią fiskalną paragonu.

Do każdej kasy z decyzją potwierdzającą spełnianie wymogów w/w rozporządzenia producent dołącza program komputerowy **PMBrowser**, działający pod systemem operacyjnym Windows (95, 98, Millenium, 2000, XP, Vista i nowszych). Za pomocą programu **PMBrowser** użytkownik może wykonywać odczyt danych z Pamięci chronionej, zapisywać je na dysku, nagrywać na płyty CD* oraz wykonywać wydruki na zwykłych drukarkach komputerowych.

Do każdej kasy z decyzją potwierdzającą spełnianie wymogów w/w rozporządzenia producent dołącza program komputerowy PM Browser, działający pod systemem operacyjnym Windows (95, Millenium, 2000, XP, Vista i nowszych), za pomocą którego użytkownik może wykonywać odczyt danych z pamięci fiskalnej i z pamięci chronionej kasy, zapisywać je na dysku, nagrywać na płyty CD* oraz wykonywać wydruki na zwykłych drukarkach komputerowych. Płyta CD z programem dołączona jest do książki serwisowej kasy. Do transmisji pomiędzy kasą i komputerem konieczny jest przewód połączeniowy kasa - PC, którego schemat zamieszczony jest w końcowym rozdziale niniejszej instrukcji.

* (nie dotyczy systemów Windows 95, 98, Millenium i 2000)

1.2. Cechy podstawowe kasy

- Możliwość zaprogramowania 50 000 towarów;
- Możliwość ustalenia waluty głównej kasy (również z wyprzedzeniem)
- Akumulator wewnętrzny;
- Wyświetlacze obsługi i klienta LCD graficzne wyświetlające cyfry i komunikaty tekstowe;
- Możliwość edycji paragonu na wyświetlaczu i stornowania artykułów faktycznie sprzedanych bez możliwości popełnienia pomyłki;
- Ewidencja pracy 31 kasjerów;
- Nazwa towarów do 40 znaków (liter i cyfr);
- Dodatkowy opis towaru na paragonie;
- Definiowany zestaw raportów wykonywanych łącznie (raport łańcuchowy);
- Udzielanie rabatów i narzutów procentowych i kwotowych, zaprogramowanych jako domyślne lub wpisywanych dowolnie z klawiatury lub wybieranych z programowalnej listy, na dowolną pozycję lub na cały paragon.
- Rejestracja 8 wbudowanych i 5 definiowanych form płatności za sprzedawane towary: gotówka, czek, karta płatnicza, kredyt, talon/bon, przelew, konto klienta oraz waluta (np. Euro);
- Możliwość anulowania paragonu po wprowadzeniu częściowej płatności;
- Współpraca z komputerem (złącze Ethernet, złącze RS232 lub USB)
- Współpraca ze skanerem (czytnikiem kodów kreskowych – RS232 lub USB)
- Współpraca z elektroniczną wagą (wagami) kalkulacyjną
- Współpraca z terminalem płatniczym EFT i PinPadem
- Współpraca z modemem obsługującym własne aplikacje (np. płatnicze, pre-paid itp.)
- Obsługa protokołu PPP przy współpracy z modemem
- Współpraca z szufladą na pieniądze
- Możliwość powiązania artykułów z opakowaniami, tzw. tandemy
- Sprzedaż i zwroty opakowań – podczas otwartego paragonu, jak również poza paragonem, powiązanych w tandemy z towarem, oraz jako osobne pozycje. Gospodarka opakowaniami (zwrot i sprzedaż) nie jest wliczana do obrotu.
- Możliwość drukowania tekstu komercyjnego pod paragonem
- Obsługa parkingu lub wypożyczalni – obliczanie należności wg cennika czasowego
- Opis towaru w pozycjach paragonu
- Zaawansowane opcje zarządzania energią

- Obsługa sprzedaży biletów bus – obliczanie należności wg cennika trasy
- Graficzna stopka reklamowa,
- Obsługa identyfikatora nabywcy wraz z jego prezentacją na wyświetlaczu klienta,
- Obsługa sieci Ethernet, i modemu GPRS,
- Obsługa DHCP,
- FTP Manager,
- Raport akcyzowy,
- Obsługa kompletów towarów,
- Import/export danych na nośnik (pendrive),
- Możliwość wydruku kodu QR na wydruku niefiskalnym,
- Możliwość automatycznego wydruku "wydruku niefiskalnego" pod paragonem, również w skróconej formie,
- Możliwość wyłączenia nagłówka graficznego na wydrukach niefiskalnych.

UWAGA! Kasa SENTO Online nie jest specjalizowaną kasą biletową. Producent kasy nie gwarantuje, że paragony z kasy SENTO Online mogą być traktowane jako bilety normalne i ulgowe za usługi regularnego przewozu osób wg innych regulacji prawnych w tym względzie. Ponadto kasa nie sporządza specjalistycznych raportów sprzedaży biletów z ulgami ustawowymi (np. miesięcznych), choć oczywiście z dostępnych raportów niefiskalnych sprzedaży towarów lub działów towarowych można różne dane o sprzedaży poszczególnych towarów/usług uzyskać. Zastosowanie więc tej kasy jako pełnej specjalistycznej kasy biletowej w regularnych przewozach osób może być w tym względzie formalnie ograniczone lub wręcz niemożliwe, a kasa może mieć zastosowanie głównie lub jedynie do prostych instalacji w tym zakresie usług.

1.3. Zawartość opakowania

Dostarczone opakowanie powinno zawierać:

- kasę fiskalną SENTO Online
- instrukcję obsługi kasy (drukowaną, lub na płycie CD)
- książkę kasy (serwisową)
- program PM Browser – do odczytu zawartości i sporządzania raportów z pamięci chronionej kasy
- zasilacz sieciowy do kasy SENTO Online
- rolka papieru termicznego do kasy SENTO Online

1.4. Ewidencja sprzedaży za pomocą kasy

Przy użyciu kasy SENTO Online można prowadzić ewidencję sprzedaży wartościowo – ilościową: każdy towar ma zaprogramowany w kasie własny kod wywoływany z klawiatury lub czytany za pomocą skanera z opakowania towaru. Towar taki ma w kasie określoną nazwę, przyporządkowaną stawkę PTU, może mieć również automatycznie zaprogramowaną cenę, przypisane opakowanie. Czynności te powtarzane są przy każdym sprzedawanym artykule. Na paragonie pojawia się wówczas dokładna nazwa towaru. Można wówczas prowadzić

gospodarkę magazynową w sklepie, gdyż na wydruku raportu sprzedaży towarów jest dokładnie określone ile jakiego towaru zostało sprzedane. Kasa nie prowadzi bezpośredniej sprzedaży z Działów Towarowych.

2. Funkcje fiskalne

2.1. Zabezpieczenia dostępu do elektroniki

Wnętrze kasy jest zabezpieczone przed dostępem osób niepowołanych specjalną plombą fiskalną. Plomba ta znajduje się w spodzie drukarki. Założona jest na śrubie skręcającej korpus górny z korpusem dolnym obudowy. Na modelinowej plombie odbite są cechy (ID) producenta lub serwisanta, który tę plombę zakładał. Autoryzowany przez producenta serwisant musi być zarejestrowany w Centralnej Ewidencji Kas Rejestrujących (bazie prowadzonej przez Urzędy Skarbowe). Dane na jego plombie muszą się zgadzać z ID umieszczonym na legitymacji serwisanta.

We wnętrzu urządzenia znajduje się elektronika kasy, czyli płyta główna, sterownik drukarki, pamięć fiskalna, moduł secure – zawierający pamięć chronioną oraz układ szyfrujący. W układzie szyfrującym przechowywane są klucze producenta, urządzenia, repozytorium itd. służące do generowania podpisu cyfrowego wszystkich dokumentów drukowanych oraz transmitowanych przez drukarkę.

2.2. Pamięć fiskalna

Kasa posiada pamięć fiskalną wbudowaną w miejscu niedostępnym dla użytkownika, zalaną specjalną masą (nierozdzielnie złączoną z obudową kasy). Złącze pamięci głównej z płytą główną zaklezione jest specjalną plombą. Podczas prób zamiany, bądź odłączenia pamięci fiskalnej, plomba ta ulega zniszczeniu a kasa blokuje możliwość prowadzenia dalszej pracy. Pamięć ta oznaczona jest numerem nadawanym przez Ministerstwo Finansów, niedostępnym tak dla użytkownika jak również dla serwisu. Numer ten nazwany jest numerem unikatowym i drukowany jest na każdym wydruku pochodzącym z zafiskalizowanej drukarki. Numer unikatowy zostaje zapisany do pamięci fiskalnej podczas procesu produkcji, a zmiana tego numeru nie jest możliwa. Pamięć fiskalna jest tak skonstruowana, iż uniemożliwia likwidację zapisów dokonanych w swoich rejestrach. Może pomieścić do 1830 raportów fiskalnych dobowych, 200 zerowań pamięci RAM, 30 zmian stawek VAT, 25 000 zdarzeń oraz do 30 kluczy publicznych kasy. Do pamięci fiskalnej zapisywana jest również wartość brutto oraz część podpisu cyfrowego każdego paragonu, paragonu anulowanego lub faktury. Wykorzystanie limitu któregokolwiek z tych obszarów powoduje zablokowanie pamięci fiskalnej z powodu jej zapełnienia i konieczność jej wymiany na nową.

2.3. Stawki PTU

Kasa ma możliwość oprogramowania 7 stawek VAT (A, B, C, D, E, F, G) dla dowolnych wysokości od 0% do 97% oraz określenia dowolnej z nich jako zwolnienie towarów z podatku. Według wysokości zaprogramowanych stawek kasa będzie naliczać należny podatek PTU. Wysokość stawek VAT określa Ministerstwo Finansów dla poszczególnych towarów. W kasie muszą być zaprogramowane wszystkie stawki VAT dla towarów, jakich sprzedaż prowadzi dana

placówka handlowa. Programowania stawek VAT można dokonać z menu kasy lub z komputera (np. z programu serwisowego producenta). Przyporządkowanie stawek VAT do konkretnych liter w kasie określa Rozporządzenie Ministra Finansów w sprawie kas rejestrujących.

Każda zmiana stawek VAT może odbywać się tylko po wykonaniu raportu dobowego zerującego i jest (w kasie fiskalnej) zapisywana do pamięci fiskalnej z dokładnym określeniem daty i godziny zmiany. **Kasa w trybie fiskalnym ma możliwość 30 – krotnej zmiany stawek PTU. Przy próbie wykonania 31 zmiany stawek PTU kasa zgłosi błąd i zmiana ta nie będzie możliwa.** Kasa nie pozwoli zaprogramować stawek VAT identycznych jak są zaprogramowane w danej chwili w pamięci – jest to zabezpieczenie przed niepotrzebnym zapisem do pamięci fiskalnej.

2.4. Zdarzenia

Kasa rejestruje w swojej pamięci oraz przesyła do Repozytorium „zdarzenia”, które miały miejsce podczas pracy urządzenia. Do zapisywanych i raportowanych zdarzeń należą:

- zmiany stawek podatku,
- ręcznych zmian ustawień daty i czasu,
- zmiany waluty ewidencyjnej,
- zmiany konfiguracji przekazu danych (do repozytorium)
- fiskalizacji kasy,
- zakończenia pracy w trybie fiskalnym,
- aktualizacji programu pracy kasy wraz z jego sumą kontrolną,
- włączenia i wyłączenia trybu serwisowego,
- wymiany pamięci chronionej powiązanej z pamięcią fiskalną,
- dat wykonania przeglądów technicznych
- kasowania bazy algorytmu weryfikującego (schodka podatkowego),
- programowania źródła aktualizacji programu pracy kasy,
- wymiany klucza publicznego kasy,
- zmiany adresu punktu sprzedaży (nagłówek wydruku),

W pamięci fiskalnej kasa może zarejestrować 25000 takich zdarzeń.

2.5. Kontrola nazw programowanych towarów

Kasa fiskalna kontroluje nazwy programowanych towarów. Nie pozwoli na zaprogramowanie dwóch towarów o identycznych nazwach. Kontrola nazw jest przeprowadzana w ten sposób, że wszystkie litery w nazwie programowanego artykułu są zmieniane na duże, usuwane z nazwy są wszystkie znaki oprócz znaków alfanumerycznych języka polskiego, oraz: przecinka, kropki, i kreski ukośnych. Tak przerobiona nazwa poddawana jest weryfikacji. Czyli: CHLEB, chleb, Ch leB%, chLE b, itd., to nadal jest ta sama nazwa. Jeśli natomiast do nazwy zostanie dołożona jedna litera lub cyfra, jest to wówczas inny towar.

2.6. Praca w trybie treningowym i fiskalnym

W praktyce stosowane są dwa typy pracy urządzeń fiskalnych:

- Niefiskalny zwany też trybem treningowym (do momentu fiskalizacji);
- Fiskalny.

Tryb treningowy jest trybem przejściowym, służącym do nauki obsługi kasy. Pamięć fiskalna jest zablokowana, a żadne wielkości dotyczące dziennej sprzedaży nie są do niej zapisywane. Nauka obsługi może być prowadzona bez żadnych konsekwencji fiskalnych. W trybie tym, na dokumentach sprzedaży nie jest drukowany numer unikatowy drukarki i logo fiskalne.

Tryb fiskalny to praca, w której pamięć fiskalna została uaktywniona. Po zafiskalizowaniu kasy każda operacja sprzedaży zapisywana jest w pamięci RAM, a potem do pamięci fiskalnej w momencie wykonania raportu dobowego fiskalnego. Do pamięci fiskalnej zapisywany jest również fakt zerowania pamięci RAM, zmiany stawek VAT.

W trybie fiskalnym dostępne są raporty okresowe, miesięczne, odczytujące pamięć fiskalną. Przejścia do trybu fiskalnego, czyli zafiskalizowania kasy może dokonać serwis. Jest to operacja jednokrotna, powrót z trybu fiskalnego do treningowego nie jest już możliwy.

2.7. Dokumenty fiskalne i niefiskalne

Kasa może drukować dwa rodzaje wydruków:

- Fiskalne;
- Niefiskalne.

Dokumenty fiskalne drukowane są tylko wówczas, gdy urządzenie pracuje w trybie fiskalnym. Należą do nich paragony sprzedaży, faktury, paragony anulowane oraz raporty fiskalne dobowe, okresowe i miesięczne. Każdy z nich posiada numer unikatowy kasy składający się z logo fiskalnego (PL), 3 liter i 10 cyfr, numer wydruku (Wxxxxxx) oraz swój numer. Numer paragonu (Fxxxxxxx) nazwany jest „licznikiem paragonów fiskalnych”.

Numer raportu dziennego fiskalnego nazwany „licznikiem raportów fiskalnych”.

Wszystkie dokumenty drukowane w trybie treningowym są dokumentami niefiskalnymi.

Kasa niefiskalne wydruki wykonuje także po zafiskalizowaniu. Każdy z nich posiada na początku i na końcu komunikat **#NIEFISKALNY#**.

Do wydruków niefiskalnych można zaliczyć wydruki będące wynikiem:

- Programowania kasy;
- Wykonywania raportów (innych niż raporty fiskalne);
- Drukowania operacji wpłaty lub wypłaty środków płatniczych z szuflady;
- Wydruki komentujące pracę kasy (zmiana daty, godziny itp.)
- Potwierdzenie płatności kartą płatniczą
- Wszelkie wydruki niefiskalne generowane przez program obsługujący

Specjalne wydruki niefiskalne mogą zawierać dowolne dane, w tym dane tekstowe, graficzne, kody kreskowe, kody QR.

Każdy wydruk niefiskalny zakończony jest częściowym numerem unikatowym (same cyfry numeru unikatowego bez liter i bez logo fiskalnego PL). Wszystkie wydruki muszą być obsługiwane przez aplikację sterującą drukarką z komputera.

2.8. Fiskalizacja

Po zaprogramowaniu daty, godziny, stawek PTU oraz numeru NIP użytkownika, kasa może być zafiskalizowana. Fiskalizacja to proces polegający na przestawieniu drukarki z trybu treningowego w tryb fiskalny oraz na wpisaniu do pamięci fiskalnej kasy informacji o urządzeniu fiskalnym, użytkowniku (podatniku) oraz o parametrach pracy urządzenia. Zgodnie z wymaganiami opisanymi w Rozporządzeniu dane te powinny zawierać:

- Numer Identyfikacji Podatkowej (NIP) użytkownika kasy
- Kategorię kasy (Ogólna, apteczna, biletowa, taksówkowa itp.)
- Numerację paragonów (globalna, dobową)
- Sposób użytkownika kasy (stała, rezerwowa, mobilna)
- Typ własności kasy (własna, dzierżawa, leasing, wynajem)
- Właściwy Urząd Skarbowy, któremu podlega podatnik
- Identyfikator serwisanta i NIP firmy serwisowej

Użytkownik powinien wcześniej zgłosić właściwemu serwisowi potrzebę zafiskalizowania urządzenia i ustalić termin tej operacji.

Przed zafiskalizowaniem użytkownik powinien dokładnie sprawdzić zaprogramowany w kasie NIP i pozostałe powyższe dane, gdyż to właśnie on odpowiada za ich poprawność. Bezpośrednio przed fiskalizacją kasa drukuje wydruki kontrolne z powyższymi, wprowadzonymi przez serwisanta danymi, wówczas jest ostatnia szansa na ewentualne poprawki. Po zafiskalizowaniu urządzenia nie ma możliwości zmiany NIPu użytkownika. Jego zmiana niesie ze sobą konieczność wymiany pamięci fiskalnej na koszt użytkownika. Fiskalizacji może dokonać tylko serwisant zarejestrowany u producenta, wyposażony w identyfikator ze swoimi danymi. Serwisant po zafiskalizowaniu urządzenia powinien wszystkie dane wpisać do odpowiednich rubryk w książce serwisowej kasy. Dane w treści nagłówka (nazwę podatnika, adres) można zmieniać wielokrotnie nawet po zafiskalizowaniu. Każda zmiana danych w nagłówku raportowana jest jako zdarzenie do CRK.

W procesie fiskalizacji – który wykonuje się online w trybie serwisowym – nadawany jest kasie przez CRK **numer ewidencyjny**. Jest on drukowany na raporcie fiskalnym fiskalizacji. Numer ten należy nanieść w sposób trwały na obudowę kasy fiskalnej.

2.9. Funkcje online kasy

Kasa **Sento Online** to kasa umożliwiająca połączenie oraz przesyłanie danych do **CRK** (Centralnego Repozytorium Kas). Technicznie CRK zostało zorganizowane jako zespół współ-

pracujących ze sobą komponentów i składa się z części chmury Azure oraz Serwera CPD (Centrum Przetwarzania Danych) zlokalizowanego w CIRF (Centrum Informatyki Resortu Finansów).

Aby kasa mogła połączyć się z CRK podatnik musi zapewnić jej połączenie (poprzez sieć komputerową) z odpowiednio skonfigurowaną siecią Internet. Opis konfiguracji drukarki do pracy w sieci komputerowej opisany jest w rozdziale **Bląd! Nie można odnaleźć źródła odwołania. Bląd! Nie można odnaleźć źródła odwołania.** niniejszej instrukcji.

Z Centralnym Repozytorium Kas kasa Sento Online łączy się za pośrednictwem złącza LAN (Ethernet), modułu WLAN lub modemu GSM poprzez sieć komputerową/internetową. Jeśli kasa będzie używana z programem magazynowym poprzez złącze RS232 lub USB, to należy skonfigurować połączenie sieciowe właśnie do komunikacji z CRK.

Sieć komputerowa, do której będzie podłączona kasa musi mieć dostęp do sieci Internet. Do komunikacji z chmurą Azure, serwerami czasu, serwerem CPD czy serwerami aktualizacji oprogramowania drukarka używać będzie odpowiednich portów TCP/IP: np. 443, 5062. Adresy poszczególnych usług:

Adres serwera Azure: <https://e-kasy.mf.gov.pl:443>

Adres serwera CPD: <https://esb.mf.gov.pl:5062>

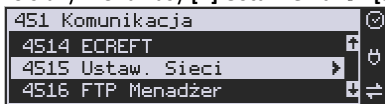
Oznacza to, że urządzenia sieci komputerowej takie jak routery czy firewalle nie mogą blokować komunikacji przez te porty, gdyż kasa nie nawiąże poprawnej komunikacji z właściwymi serwerami.

UWAGA! Adresy powyższych usług programowane są w drukarce przez producenta lub przez autoryzowany serwis – użytkownik nie musi ich znać, programować ani zmieniać.

2.9.1. Przykładowy sposób konfiguracji kasy do współpracy z CRK

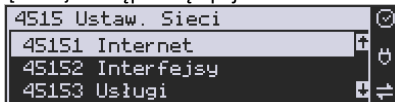
W zależności od możliwości, infrastruktury czy zasięgu sieci użytkownik kasy musi sam wybrać sposób komunikacji kasy z CRK.

Parametry konfiguracji kasy do łączności z CRK poprzez sieć przewodową Ethernet, bezprzewodową WLAN lub modem GPRS służy menu kasy [4] Ustawienia → [5] Opcje → [1] Komunikacja → [5] Ustawienia sieci

nikacja → [5] Ustawienia sieci

Po wejściu do menu [4514] dostępne są opcje:

[45151] Internet – ta opcja służy do wyboru i sprawdzenia interfejsu wykorzystywanego do połączenia z internetem. Dostępne są opcje:

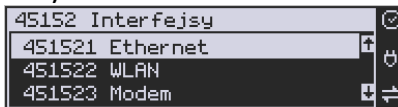
1. Ethernet – połączenie przewodem przez złącze LAN

2. WLAN – połączenie poprzez sieć bezprzewodową – wymaga dołączenia modułu WLAN do wewnętrznego lub zewnętrznego złącza USB
3. GPRS – połączenie przez modem GSM - wymaga dołączenia wewnętrznego modułu GSM lub zewnętrznego podłączanego do złącza USB

Po wybraniu każdego z powyższych interfejsów jest możliwość sprawdzenia poprawności komunikacji z zaprogramowaną bramą (ping do bramy).

[45152] Interfejsy – opcja służąca do oprogramowania wykorzystywanych interfejsów umożliwiających połączenie z siecią komputerową / internetem, również z Centralnym Repozytorium Kas.

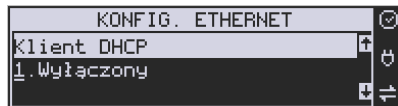
2.9.1.1. Złącze LAN (Ethernet)

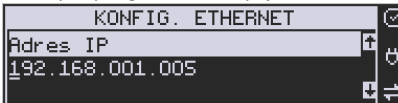
Do podłączenia kasy do sieci LAN (Ethernet) służy złącze RJ45 w prawej ścianie kasy. Jest to złącze typowej sieci komputerowej.

[451521] Ethernet – konfiguracja przewodowej sieci komputerowej. Po wybraniu tej pozycji dostępne są opcje:

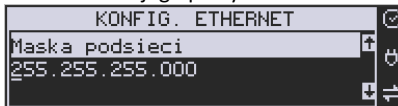
Klient DHCP:

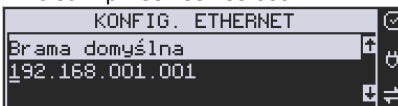
1. **Wyłączony** - pozwoli wprowadzić dane konfiguracji sieci ręcznie. Po naciśnięciu klawisza OK należy zaprogramować opcje:

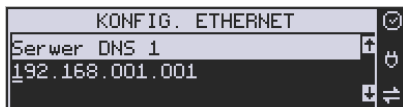
Adres IP – Adres IP podaje się w formie czterech trzycyfrowych grup, np. 192.168.001.005. Aby poprawnie nawiązać połączenie adres ten musi należeć do puli wolnych adresów w tej sieci - nie może być taki sam jak adres innego urządzenia gdyż spowodowałoby to zakłócenie jego pracy.

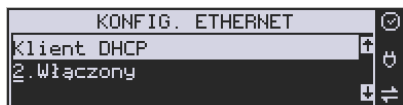
Maska podsieci – w podobnym formacie jak wyżej ale zgodny z maską innych urządzeń pracujących w sieci: np. 255.255.255.000.

Brama domyślna – adres serwera, poprzez który sieć komputerowa ma „wyjście na zewnątrz”, czyli do Internetu, np. 192.168.001.001. Podanie adresu IP z innej puli adresów spowoduje, że urządzenie fiskalne nie zestawi poprawnie połączenia z siecią internetową.

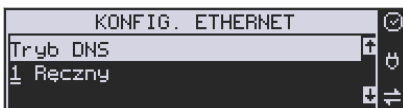

Serwer DNS 1 (również alternatywnych 2,3) – adres serwera „tłumaczącego” słowne adresy serwerów na ich adresy IP w sieci komputerowej. Gdy nie znamy faktycznych adresów serwerów DNS w sieci można ustawić adres bramy.

2. **Włączony** - spowoduje, że kasa będzie oczekiwać na przyznanie jej adresu IP i całej konfiguracji sieci przez serwer DHCP sieci, w której urządzenie pracuje. Opcję tę można wybrać, jeśli w sieci komputerowej jest serwer DHCP (np. w routerze). Ustawienia sieci będą przydzielane przez serwer DHCP zgodnie z konfiguracją danej sieci. Opcja zalecana, gdy użytkownik nie zna faktycznych parametrów sieci komputerowej a kasa nie jest łączona z komputerem i systemem sprzedaży lub jest połączona z komputerem ale za pomocą RS232 lub USB. W przypadku połączenia za pomocą sieci LAN może się zdarzyć, że adres IP będzie przydzielany losowo a tym samym program magazynowy nie będzie w stanie połączyć się z kasą po jego zmianie.

Po wybraniu tej opcji jest możliwość określenia trybu konfigurowania **serwera DNS**

1. **Ręczny** – istnieje możliwość zaprogramowania adresów serwerów DNS
2. **Automatyczny** – adresy serwerów DNS zostaną pobrane z konfiguracji serwera DHCP

Po skonfigurowaniu parametrów sieci należy aktywować połączenie z internetem w opcji **[45151] Internet → 1. Ethernet**. Jest tam też możliwość sprawdzenia poprawności komunikacji z zaprogramowaną bramą (ping do bramy).

2.9.1.2. Moduł WLAN

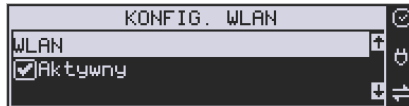
Do komunikacji bezprzewodowej z wykorzystaniem sieci WLAN konieczny jest dodatkowy (opcjonalny) moduł WLAN podłączony do wewnętrznego lub zewnętrznego portu USB kasy. Komunikacja bezprzewodowa oparta na sieci WLAN jest możliwa w odległości kilkun-

stu/kilkudziesięciu metrów od urządzenia nadawczego sieci WLAN, zasięg oraz jakość komunikacji zależy od urządzeń nadawczych, ewentualnych przeszkód w pomieszczeniach/terenie, ścian, zakłóceń emitowanych przez inne sieci lub urządzenia.

[451522] WLAN – konfiguracja bezprzewodowej sieci komputerowej. Po wybraniu tej pozycji dostępne są opcje:

Aktywny – służy do aktywowania konfiguracji sieci WLAN. Zaznaczenia funkcji dokonuje się

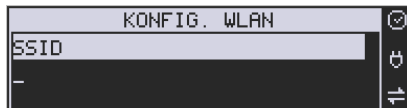

klawiszem

. Po zatwierdzeniu klawiszem

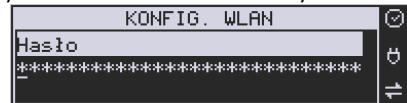

dostępna jest opcja:

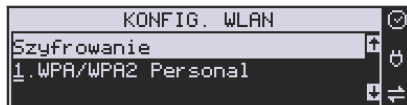

SSID – (Service Set Identifier) to nazwa identyfikująca sieć bezprzewodową. W tej opcji należy wprowadzić dokładną nazwę sieci bezprzewodowej, do której kasa ma się łączyć. Nazwę sieci wprowadza się za pomocą klawiatury alfanumerycznej.

Po wpisaniu nazwy należy zatwierdzić klawiszem OK. Wyświetlona zostanie następująca opcja:

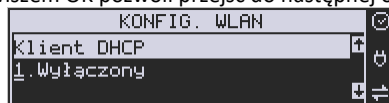

HASŁO – za pomocą klawiatury alfanumerycznej należy wprowadzić hasło dostępu do sieci, której nazwę wpisano w poprzednim kroku. Po wpisaniu hasła należy zatwierdzić klawiszem OK. Pojawi się opcja:

Szyfrowanie – opcja pozwalająca wybrać typ szyfrowania

1. WPA/WPA2 Personal
2. WPA/WPA2 Enterprise TLS. Wybierając tę opcję należy wprowadzić Tożsamość. Za pomocą klawiszy strzałek góra/dół należy wybrać właściwy typ szyfrowania. Zatwierdzenie klawiszem OK pozwoli przejść do następnej opcji:

Klient DHCP:

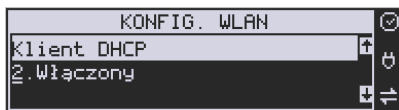
1. **Wyłączony** - pozwoli wprowadzić dane konfiguracji sieci ręcznie. Po naciśnięciu klawisza OK należy zaprogramować opcje:

Adres IP – Adres IP podaje się w formie czterech trzycyfrowych grup, np. 192.168.001.005. Aby poprawnie nawiązać połączenie adres ten musi należeć do puli wolnych adresów w tej sieci - nie może być taki sam jak adres innego urządzenia gdyż spowodowałoby to zakłócenie jego pracy.

Maska podsieci – w podobnym formacie jak wyżej ale zgodny z maską innych urządzeń pracujących w sieci: np. 255.255.255.000.

Brama domyślna – adres serwera, poprzez który sieć komputerowa ma „wyjście na zewnątrz”, czyli do Internetu, np. 192.168.001.001. Podanie adresu IP z innej puli adresów spowoduje, że urządzenie fiskalne nie zestawi poprawnie połączenia z siecią internetową.

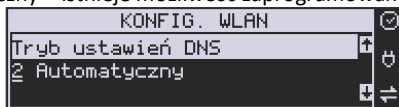
Serwer DNS 1 (również alternatywnych 2,3) – adres serwera „tłumaczącego” słowne adresy serwerów na ich adresy IP w sieci komputerowej. Gdy nie znamy faktycznych adresów serwerów DNS w sieci można ustawić adres bramy.

2. **Włączony** - spowoduje, że kasa będzie oczekiwać na przyznanie jej adresu IP i całej konfiguracji sieci przez serwer DHCP sieci, w której urządzenie pracuje. Opcję tę można wybrać, jeśli w sieci komputerowej jest serwer DHCP (np. w routerze). Ustawienia sieci będą przydzielane przez serwer DHCP zgodne z konfiguracją danej sieci. Opcja zalecana, gdy użytkownik nie zna faktycznych parametrów sieci komputerowej a kasa nie jest łączona z komputerem i systemem sprzedaży lub jest połączona z komputerem ale za pomocą RS232 lub USB. W przypadku połączenia za pomocą sieci LAN może się zdarzyć, że adres IP będzie przydzielany losowo a tym samym program magazynowy nie będzie w stanie połączyć się z kasą po jego zmianie.

Po wybraniu tej opcji jest możliwość określenia trybu konfigurowania **serwera DNS**

3. **Ręczny** – istnieje możliwość zaprogramowania adresów serwerów DNS

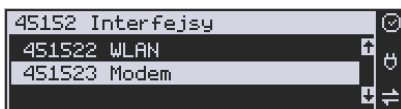
4. **Automatyczny** – adresy serwerów DNS zostaną pobrane z konfiguracji serwera DHCP

Po skonfigurowaniu parametrów sieci należy aktywować połączenie z internetem w opcji **[45151] Internet → 2. WLAN**. Jest tam też możliwość sprawdzenia poprawności komunikacji z zaprogramowaną bramą (ping do bramy).

2.9.1.3. Modem GSM

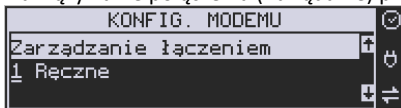
Do komunikacji bezprzewodowej z wykorzystaniem sieci GSM konieczny jest dodatkowy (opcjonalny) modem GSM podłączony do wewnętrznego złącza płyty głównej lub zewnętrznego portu USB kasy. Modem musi mieć aktywną i zarejestrowaną kartę SIM z dostępnym transferem danych komórkowych. Jakość komunikacji zależy od mocy sygnału GSM sieci komórkowej, której kartę zamontowano w modemie.

W większości przypadków domyślna konfiguracja modemu jest wystarczająca do uzyskania połączenia. Jeżeli jednak chcemy wprowadzić zmiany w konfiguracji modemu to przechodzimy do opcji

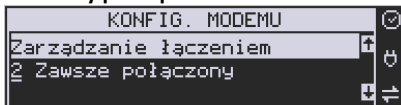

[451523] Modem - konfiguracji połączenia modemowego GSM. Po wybraniu tej pozycji dostępne do konfiguracji są opcje: **Zarządzanie połączeniem**:

1. **Ręczne** – ręczne nawiązywanie połączenia (na żądanie) przez użytkownika

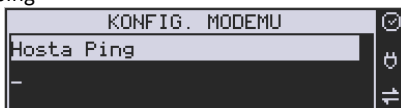

2. **Zawsze połączony** – modem zawsze będzie podtrzymywał nawiązane połączenie z siecią GSM. **Tryb zalecany przez producenta!**

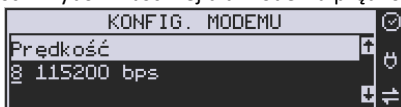

W większości przypadków domyślna konfiguracja modemu jest wystarczająca do uzyskania połączenia. W obu przypadkach można skonfigurować parametry połączenia:

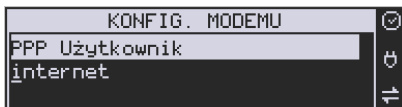
- Hosta ping

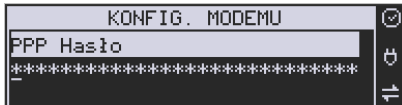
- Prędkość – wybór właściwej dla modemu prędkości komunikacji

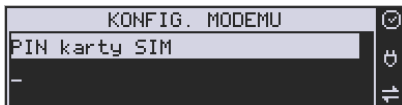
- PPP Użytkownik – nazwa użytkownika

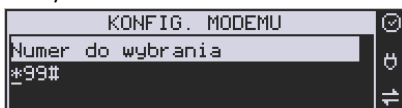
- PPP Hasło – hasło użytkownika

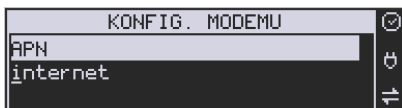
- PIN karty SIM – PIN dostarczony wraz z kartą SIM (jeśli wymagany)

- Numer do wybrania

- APN

Po skonfigurowaniu parametrów sieci należy aktywować połączenie z internetem w opcji **[45151] Internet → 3. GPRS**. Jest tam też możliwość sprawdzenia poprawności komunikacji z bramą (ping do bramy).

Od fiskalizacji kasy Repozytorium narzuca kasie **harmonogram**, zgodnie z którym ma ona obowiązek nawiązać połączenie z CRK i przesłać do niego określone dane (pliki JPK) o sprzedaży, raportach, programowaniu, serwisowaniu drukarki, przeglądach ustawowych, wydruki niefiskalne, itp.

Częstotliwość połączenia kasy z Repozytorium (**harmonogram**) jest ustalana przez CRK dla każdej kasy osobno, zależnie od branży, wielkości i częstotliwości dokonywanej rejestracji sprzedaży/usług itp. Ani użytkownik kasy ani serwisant nie ma możliwości zmiany tego harmonogramu. Harmonogram „domyślny” i „awaryjny” wynosi 2 godziny. Oznacza to, że w przypadku nieprzesłania danych zgodnie z ustawionym harmonogramem kasa będzie ponawiać próby połączenia z Repozytorium co 2 godziny usiłując przesłać dane. Zarejestrowane w drukarce dokumenty (paragony, faktury, raporty itp.) przechowywane są w tak zwanej „**pamięci chronionej**” a jej wielkość pozwala na bardzo długą pracę (nawet 5 lat) i zapisywanie w niej kolejnych dokumentów. Drukarka nie zablokuje możliwości prowadzenia sprzedaży, jeśli nie prześle zaległych danych do CRK. Podatnik ponosi jednak odpowiedzialność karno-skarbową za brak przesyłania danych z kasy do CRK zgodnie z harmonogramem. Dlatego użytkownik

musi zwracać szczególną uwagę na ewentualne komunikaty wyświetlane przez drukarkę o braku połączenia lub zaległościach przesyłania danych do CRK

Dane o sprzedaży przesyłane do CRK zawierają informacje o nazwach sprzedawanych towarów/usług, ilościach, cenach, stawkach VAT, wartości sprzedaży, ewentualnej sprzedaży opakowań zwrotnych, przyjętych oraz rozliczonych zaliczkach, formie płatności, przyjętej od klienta kwocie i wydanej reszcie, itp. Do Repozytorium nie są przesyłane dane mogące zidentyfikować klienta dokonującego zakupu.

Do CRK przesyłane są również raporty fiskalne dobowe oraz miesięczne.

Do weryfikacji statusu komunikacji drukarki z Repozytorium służy opcja menu.

Do weryfikacji statusu komunikacji drukarki z Repozytorium służy opcja menu **[5].Serwis → [55].Repozytorium → [551].Status.**

Użytkownik drukarki może zawsze sprawdzić połączenie z repozytorium aby mieć pewność, że połączenie to jest poprawnie zestawione. Służy do tego funkcja **[5].Serwis → [5.5].Repozytorium → [552].Sprawdź połączenie.**

W określonych sytuacjach podatnik lub serwis mogą wymusić przesłanie danych do CRK. Np. gdy drukarka będzie poddana czynnościom serwisowym, przenoszona do innego punktu handlowego itp. Służy do tego funkcja **[5].Serwis → [5.5].Repozytorium → [555].Wymuś przekazanie danych.**

Urządzenia online mogą drukować pod paragonem kod QR zawierający dane dla Narodowej Loterii Paragonowej: numer unikatowy kasy, NIP podatnika, datę sprzedaży, numer paragonu, łączną wartość sprzedaży brutto, łączną kwotę podatku oraz formy płatności. O tym, czy kod QR ma być drukowany (bądź nie) oraz kwotę graniczną, powyżej której ma się drukować, decyduje ustawienie przesłane przez CRK. Jeśli CRK wymaga drukowania tego kodu, to użytkownik nie może tej opcji wyłączyć. Jeśli zaś CRK nie wymaga drukowania tego kodu, jednak użytkownik sam z własnej woli chce drukować ten kod pod paragonem, może opcję tę włączyć w menu **[4562] Wydruk Paragonu → [6] Dodatkowy kod QR do paragonu.** Jeśli CRK włączy obowiązek drukowania tego kodu a użytkownik również sam włączy w/w opcję, to kod QR będzie się drukował dwa razy. Należy wówczas wyłączyć tę opcję.

3. OPIS TECHNICZNY KASY SENTO ONLINE

3.1. Parametry techniczne

Zasilanie zewnętrzne:	zasilacz 12 V, 2 A
Zasilanie awaryjne:	wewnętrzny akumulator bezobsługowy 6V/3Ah
Dopuszczalna temp. pracy:	5 °C do + 40 °C
Pamięć bazy danych:	FLASH
Mechanizm druk. termiczny:	Fujitsu FTP628
Papier:	57mm ±0,5 mm
Prąd ładowania akumulatora:	max 1 A
Pobór prądu przez układy elektroniczne w różnych trybach pracy:	
- prąd przy wyłączonej kasie	- ok. 30 µA
- prąd pobierany przez elektronikę (bez podświetlenia wyświetlaczy)	- 200 mA
- prąd podświetlenia wyświetlaczy (2 x 35 mA)	- 70 mA

Wymiary: Szerokość: 299 mm
Głębokość: 212 mm
Wysokość: 100 mm

Masa: 1,8 kg

UWAGA: podłączenia kasy do urządzeń zewnętrznych (komputera, wagi, skanera, terminala EFT) za pomocą specjalnych przewodów można dokonać przy wyłączonym zasilaniu kasy i podłączanego urządzenia (nie dotyczy złącza USB)!!! Doboru szuflady oraz pierwszego podłączenia jej do kasy powinien dokonać uprawniony serwisant !

Uwaga! Przy zasilaniu czytnika kodów kreskowych z portu kasy należy pamiętać, że maksymalna ciągła obciążalność prądowa portu USB lub RS232 kasy SENTO Online wynosi 500mA. Powyżej tej wartości nie gwarantujemy prawidłowej pracy urządzenia! W przypadku używania czytników o większym poborze prądu należy stosować do nich zewnętrzne zasilanie!

3.2. Wygląd kasy

Na poniższym rysunku przedstawiono wygląd i ważniejsze elementy kasy SENTO Online.

3.3. Pokrywa drukarki

Pod pokrywą znajduje się mechanizm drukujący wraz z mechanizmem odwijania papieru. Aby otworzyć pokrywę mechanizmu drukującego należy nacisnąć przycisk w obudowie poniżej linii otwarcia, nastąpi zwolnienie blokady mechanizmu. Następnie unieść ją ku górze i odchylić do tyłu.

3.4. Złącza komunikacyjne i zasilające

Kasa SENTO Online wyposażona jest w złącza komunikacyjne: Złącze LAN – do komunikacji z komputerem, 2 x RS232 (COM1, COM2) oraz 3 złącza USB: 2 x USB Host (skaner, pendrive, klawiatura) i 1 x USB Device (komputer).

Złącze z opisem SZUFLADA P – do podłączenia dowolnej szuflady pasywnej (sterowanej napięciem) w zakresie 6-24V

Złącze komunikacyjne RS232 jest typu RJ 8/8 i służy do komunikacji kasy z urządzeniami zewnętrznymi (komputer, waga, skaner, terminal EFT). Złącze zasilające jest typu walcowego.

3.5. Mechanizm drukujący

W kasie SENTO Online zastosowano mechanizm drukujący termiczny Fujitsu FTP628 typu „wrzuc i pracuj”:

- 42 znaków w wierszu
- prędkość druku: 16 linii tekstu / sekundę (5,5 cm / sekundę)
- papier termiczny, szerokość: 57 mm ($\pm 0,3$), średnica rolki 65 mm – około 60 metrów

UWAGA!

Przy zakupie papieru do kasy należy zażądać od dostawcy potwierdzenia, czy może on być stosowany w urządzeniach fiskalnych, a więc wydrukowane na nim dokumenty będą mogły być przechowywane przez okres wymagany prawem podatkowym. Podczas przechowywania wydruków należy stosować się ściśle do zaleceń producenta papieru.

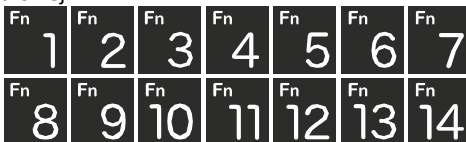
Klawiatura - funkcje klawiszy

Wygląd klawiatury podstawowej kasy SENTO ONLINE:

Wygląd klawiatury dodatkowej:

Klawiatura podstawowa kasy posiada 19 klawiszy, które mają naniesiony opis informujący o ich zastosowaniu. Większość klawiszy posiada kilka funkcji, które opisane są różnymi kolorami. Funkcje opisane kolorem czarnym dostępne są po bezpośrednim naciśnięciu klawisza, funkcje opisane kolorem czerwonym, dostępne są po uprzednim jednokrotnym naciśnięciu

klawisza

- służy do włączania i wyłączenia kasy. Należy nacisnąć i przytrzymać przez ok. 2 sek. Służy również do kasowania wszelkich sytuacji błędnych. W oknach edycyjnych, które mogą mieć wiele etapów, jeśli kursor stoi na pierwszym znaku lub jesteśmy w trybie wyboru z listy klawisz ten powoduje przejście do poprzedniego etapu lub do Menu. Będąc w Menu klawisz ten powoduje cofanie się aż do początku Menu a gdy jesteśmy już na początku powoduje wyłączenie Menu i powrót do ekranu sprzedaży. W komunikatach z pytaniem służy do wybierania opcji NIE lub ANULUJ. W ekranie sprzedaży może także załączać podgląd stanu zasilania

i naładowania akumulatora. Druga funkcja tego klawisza po naciśnięciu i w ekranie sprzedaży służy do anulowania paragonu. Ta druga funkcja wywołana w jakimś edytorze powoduje wyczyszczenie edytora (szybkie wykasowanie wszystkich wprowadzonych znaków)

- służy do przewijania (podciągania) rolek papieru.

- klawisz FUNKCJA umożliwiający wykonywanie dodatkowych funkcji innych klawiszy. Należy nacisnąć go bezpośrednio przed klawiszem, którego drugą funkcję (opisaną na klawiszu kolorem czerwonym) chcemy wykonać.

- służy do podawania ilości dla pozycji sprzedaży paragonu, oraz do komunikacji z wagą - odebrania ilości z wagi. W niektórych ustawieniach klawisz ten może służyć do zaznaczania (wybierania) opcji lub wprowadzania wartości specjalnych (np. stawek VAT zwolnionej lub nieużywanej). W tych przypadkach na wyświetlaczu w prawym górnym rogu pojawia się znak

x, czasami wraz z krótkim opisem, do czego służy. Po wcześniejszym naciśnięciu klawisza

służy do edycji otwartego paragonu. Wejście do edycji paragonu umożliwia stornowanie wybranej pozycji.

- służy do potwierdzenia, że wpisana liczba była ceną towaru. Podczas przeglądania menu oraz okien edycyjnych służy do przechodzenia „w górę”. Po wcześniejszym naciśnięciu

klawisza w edytorach tekstowych można wybierać wielkość wprowadzanych liter (DUŻE/małe).

- służy do potwierdzenia, że wpisana liczba była kodem towaru oraz powtórnego wprowadzenia ostatniego towaru, jeśli opcje ustawień na to pozwalają. Podczas przeglądania menu oraz okien edycyjnych służy do przechodzenia „w dół”. Po wcześniejszym naciśnięciu

klawisza służy do zarejestrowania w trakcie paragonu dowolnego numeru (tzw. numer bez sprzedaży – numer karty kredytowej itp.) Numer ten zostanie wydrukowany pod częścią fiskalną paragonu.

- służy do sumowania pozycji na paragonie, oraz do wyświetlania sumy za poprzedni paragon. Jeśli klawisz ten jest naciśnięty w menu powoduje przejście na sam początek menu (szybki powrót na początek menu). Klawisz ten naciskany w wieloetapowym edytorze powoduje przejście do poprzedniego etapu edytora lub wyjście z niego jak jesteśmy w pierwszym

etapie. Po wcześniejszym naciśnięciu klawisza służy do wejścia w tryb MENU kasy. Ta druga funkcja wywołana już w otwartym menu powoduje natychmiastowe wyjście z menu. Ta druga funkcja wywołana w jakimś edytorze spowoduje, że natychmiastowo wyjdziemy z tego edytora bez zapisu zmian (szybkie wyjście z edytora, który może mieć wiele etapów).

- służy do zakończenia paragonu z formą płatności gotówką. Służy również do akceptacji pytań wyświetlanych przez kasę (np. poprawności daty), do wchodzenia do funkcji aktualnie pokazywanej na wyświetlaczu, oraz zatwierdzania wszelkich dokonanych zmian podczas programowania. W oknach edycyjnych, które mogą mieć wiele etapów, służy do zatwierdzenia wprowadzonych danych i przejścia do następnego etapu. W komunikatach z py-

taniem służy do wybierania opcji TAK. Po wcześniejszym naciśnięciu klawisza druga funkcja tego klawisza służy do zatwierdzania płatności w walucie Euro. Jeśli tą drugą funkcję naciśniemy na jakimś etapie edytora to spowoduje to natychmiastowe zamknięcie edytora z zapisem dotychczas wprowadzonych lub zmienionych danych (szybkie zatwierdzenie edytora).

+ %

- , + /

- znak przecinka pomiędzy całością a częścią dziesiętną cyfry (ceny, ilości itp.). Po wcze-

śniejszym naciśnięciu klawisza **F** służy do udzielania narzutu procentowego na pozycję lub na cały paragon. W celu natychmiastowego udzielenia narzutu należy wcześniej podać wartość tego narzutu. Jeśli się tego nie uczyni kasa zapyta się jak chcemy wprowadzać narzut: czy z bazy (powinna być wcześniej zaprogramowana baz rabatów/narzutów) czy ręcznie w następującym po tym edytorze.

Klawisze 0-9 służyć do wpisywania cen, ilości, numerów itp. podczas programowania kasy oraz podczas sprzedaży.

Dodatkowo klawisze te, mają specjalne funkcje:

F0 - służy do udzielania rabatu procentowego na pozycję lub na cały paragon. W celu natychmiastowego udzielenia rabatu należy wcześniej podać wartość tego rabatu. Jeśli się tego nie uczyni kasa zapyta jak chcemy wprowadzać rabat: czy z bazy (powinna być wcześniej zaprogramowana baza rabatów/narzutów) czy ręcznie w następującym po tym edytorze.

F1 - służy do udzielania rabatu kwotowego na pozycję lub cały paragon. W celu natychmiastowego udzielenia rabatu należy wcześniej podać wartość tego rabatu. Jeśli się tego nie uczyni kasa zapyta jak chcemy wprowadzać rabat: czy z bazy (powinna być wcześniej zaprogramowana baza rabatów/narzutów) czy ręcznie w następującym po tym edytorze.

F2 - służy do udzielania narzutu kwotowego na pozycję lub cały paragon. W celu natychmiastowego udzielenia narzutu należy wcześniej podać wartość tego narzutu. Jeśli się tego nie uczyni kasa zapyta jak chcemy wprowadzać narzut: czy z bazy (powinna być wcześniej zaprogramowana baza rabatów/narzutów) czy ręcznie w następującym po tym edytorze.

F3 - służy do wejścia w tryb wyszukiwania towarów po nazwie w trybie sprzedaży. Po wyświetleniu listy towarów można wprowadzać litery i cyfry a kasa stara się znaleźć pasującą

do wprowadzanych liter nazwę. Naciśnięcie **OK** powoduje sprzedaż wyświetlanego towaru.

F4 - służy do wywołania menu wyboru formy płatności z listy: karta, czek, bon, przelew, kredyt, konto klienta, EURO, gotówka.

5_{MNO} - służy do rejestracji płatności kartą płatniczą. Kończy paragon. Jeśli do kasy podłączony jest terminal płatniczy i włączona funkcja jego obsługi, kasa po wciśnięciu tych klawiszy komunikuje się z terminalem i po dokonaniu przez niego autoryzacji płatności kończy paragon.

6_{PQR} - służy do rejestracji płatności bonem towarowym (talonem). Kończy paragon.

7_{ABC} - służy do wykonywania zwrotów opakowań w otwartym paragonie.

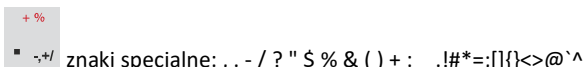
8_{DEF} - służy do logowania (zmiany) kasjerów.

9_{GHI} - służy do wejścia do menu wprowadzania wpłaty i wypłaty gotówki do kasy. W menu tym dostępne jest też otwarcie szuflady w oraz poza paragonem.

W trybie tekstowym klawiatury (programowanie nazw, nagłówka, wyszukiwanie towaru po nazwie itp.) używamy klawiatury numerycznej z naniesionymi literami. Aby wpisać literę naciskamy klawisz, na którym widnieje ta litera. Jeśli żądana litera jest druga lub trzecia w kolejności należy dany klawisz nacisnąć tyle razy, aby ta litera została wpisana.

Na klawiszach kolejno dostępne są litery (znaki):

Jeśli kolejno po sobie wpisujemy litery z tego samego klawisza, należy odczekać ok. 2 sek. aż kursor przeskoczy na miejsce następnego znaku. Aby zmienić wielkość liter (DUŻE / małe) należy nacisnąć

Do usuwania wpisanego znaku (backspace) służy klawisz

Aby skasować całą linię tekstu należy nacisnąć:

Do poruszania się kursorem po edytowanym tekście służą klawisze

3.6. Wyświetlacze

Kasa fiskalna **SENTO Online** wyposażona jest w dwa wyświetlacze: jeden dla obsługi, drugi dla klienta. Są to wyświetlacze 2x16 LCD graficzne, 132 x 32 pixele z podświetleniem, wyświetlające cyfry i w pełni zrozumiałe dla obsługującego komunikaty tekstowe podczas sprzedaży, programowania kasy oraz wykonywania raportów.

3.7. Znaki specjalne na wyświetlaczu obsługi

Na wyświetlaczu obsługi mogą być czasami wyświetlane (na ogół w prawym górnym rogu) ekranu znaki specjalne:

 - znacznik, że wciśnięto klawisz służący do wyboru drugiej funkcji klawiszy -opisanej czerwonym kolorem na klawiaturze.

 - znacznik, że można użyć klawiszy strzałek do poruszania się po pozycjach listy lub menu. Jeśli pozycje list lub menu mają przed sobą cyfry to można użyć także klawiszy numerycznych do poruszania się po tych pozycjach.

 - znacznik pokazywany w prawym dolnym rogu oznaczający, że dana pozycja Menu ma podpozycje do wyboru (naciśnięcie klawisza spowoduje przejście do podmenu). Brak takiego znacznika w pozycji menu oznacza, że naciśnięcie spowoduje już wejście do wykonywania danej funkcji.

 - tryb alfanumeryczny klawiatury, (w którym można wprowadzać litery). Wielkość znaku A określa wielkość wprowadzanych znaków. Zmiany wielkości liter małe/DUŻE dokonujemy poprzez naciśnięcie   - domyślnie wpisywane są małe litery.

 - znacznik tandemu, oznacza, że dana pozycja sprzedaży ma dowiązane opakowanie.

 -znaczniki, że klawisz pełni w danym edytorze specjalną funkcję np. zaznaczanie opcji Tak/NIE(/), wprowadzanie wartości specjalnych (np. -Zw% stawka nieużywana, zwolniona, procentowa), przejście do listy (np. lista nazw towarów, opakowań) itp.

 i - znaczniki wyboru (zaznaczenia) opcji TAK()/NIE(). Stan tych znaczników zmieniamy klawiszem , co jest podpowiadane znacznikiem . Uwaga - jeśli w liście takich opcji graficzny prostokąt jest cały wypełniony i nie da się zaznaczyć lub odznaczyć to znaczy,

że opcja ta jest w tej kasie nieaktywna i jest umieszczona w kasie tylko ze względów kompatybilności numeracji opcji z innymi kasami marki NOVITUS.

- znacznik stanu naładowania akumulatora (poziom wypełnienia proporcjonalny do stanu naładowania).

3.8. Menu kasy

Wywołanie większości funkcji kasy polega na wybraniu funkcji z Menu.

Aby wejść do Menu należy nacisnąć , gdy kasa nie jest w otartym paragonie. Poruszając się po Menu klawiszami możemy wybrać właściwą funkcję i spowodować

jej wykonanie klawiszem . Jeśli dana pozycja Menu ma podpozycje (podmenu),

to naciśnięcie powoduje przejście do podmenu. Cofanie się z podmenu następuje poprzez naciśnięcie klawisza (o jeden poziom), na początek menu, lub

 powoduje wyjście z Menu.

Każda z funkcji menu ma swój unikatowy numer tzw. skrót liczbowy. Jest on widoczny przed każdą pozycją Menu. Będąc w Menu możemy podawać kolejne cyfry skrótu, aby szybciej dojść do danej pozycji (bez użycia klawiszy strzałek). Skrót można wybrać także przed wej-

ściem do Menu, a po jego wprowadzeniu naciśnięcie klawiszy spowoduje od razu wejście w daną pozycję Menu. Np. aby szybko wywołać funkcję Raportu Dobowego powinni-

śmy naciskać kolejno klawisze .

Poniżej przedstawiono pełną strukturę funkcji Menu kasy:

Menu

1 Funkcje

11 Użytkownik

111 Logowanie

Zmiana użytkownika/kasjera

112	Zmiana hasła	Zmiana hasła użytkownika/kasjera
12	Kasa	
121	Wpłata	Wpłata gotówki do szuflady
122	Wypłata	Wypłata gotówki z szuflady
123	Otwórz szufladę	Otwiera szufladę
124	Kalkulator	Uruchamia kalkulator
125	Usługa czasowa	
1251	Start	Rozpoczęcie usługi czasowej, wydrukowanie kwitu
1252	Stop	Zakończenie usługi czasowej – wydruk pozycji paragonu
1253	Pokaż kwit	Wyszukanie kwitu po nr
1254	Anuluj kwit	Anulowanie błędnie wystawionego kwitu
126	Usługa busowa	
1261	Wybierz linię	Rozpoczęcie kursu
1262	Wybierz przystanek	Zmiana bieżącego przystanku
1263	Bilet	Drukowanie biletu
13	Komunikacja	Ustawienia komunikacji
131	Modem	
1312	Połącz	
1313	Rozłącz	
1319	Drukuj log	
132	FTP Menadżer	
1321	Start menadż.	
1322	Reset menadż.	
1323	Status menadż.	
1324	Ostatni raport	
1325	Plik zadań	
14	Obsługa	
141	Zestaw rap.	Drukowanie zestawu raportów
142	Typ sprzed.	
1421	Sp. Normalna	Włączenie trybu sprzedaży normalnej
1422	Sp. Szybka	Włączenie trybu sprzedaży szybkiej
1423	Sp. Pojedyn.	Włączenie trybu sprzedaży pojedynczej (1 towar → paragon)
1424	Sp. Szyb. Poj.	Włączenie trybu sprzedaży szybkiej pojedynczej
15	Wiadomości	
151	Nadawcze	
152	Odbiorcze	
153	Wysłane	
17	Autoryzacje	
171	mPOS	
1711	Opcje	
1712	Parowanie	
1713	ID klienta	
1714	ID terminala	
1715	ID bramy	
1716	Nr seryjny terminala	
1719	Pobr. certyfikatów	
19	Wyświetl	
191	Czas Wyświetlenie czasu	
192	Akumulator	Wyświetlenie stanu akumulatora
193	Użytkownika	Wyświetlenie aktualnego użytkownika/kasjera
194	Ostatni paragon	Wyświetlenie kwoty ostatniego paragonu
195	Gotówkę	Wyświetlenie stanu gotówki w kasie
2	Raporty	
21	Dobowy	Drukowanie raportu dobowego
22	Stanu Kasy	Drukowanie raportu stanu kasy

23 Rap. Obrótów	
231 Kasjerów	Drukowanie raportu obrótów Kasjerów
232 Towarów	Drukowanie raportu obrótów Towarów
233 Opakowań	Drukowanie raportu obrótów Opakowań
234 Działów tow.	Drukowanie raportu obrótów Działów towarowych
235 Godzinowych	Drukowanie raportu obrótów Godzinowych
236 Usług	
2361 Kwity usług cz.	Drukowanie raportu Kwitów Parkingowych
24 R. Dobowe Inne	
241 Dobowy niez.	Drukowanie raportu dobowego niezerującego (poglądowego)
242 Ostatni dob.	Drukowanie kopii ostatniego raportu dobowego
25 Rap. Okresowe	
251 Miesięczny	Drukowanie raportu miesięcznego
252 Okresowy	Drukowanie raportu okresowego
253 Rozliczen.	Drukowanie raportu rozliczeniowego
254 Akcyzowy	Drukowanie raportu akcyzowego
26 Rap. Danych	
261 Dane Towarów	
2611 Towary	Drukuj zestawienie towarów
2612 Opakowania	Drukuj zestawienie opakowań
2613 Tandemy	Drukuj zestawienie tandemów
2614 Braki na mag.	Drukuj zestawienie braków magazynowych
2617 Klawisze tow.	Drukuj klawisze towarów bezpośrednich
2618 Dowiązania	Drukuj zestawienie kodów dowiązanych
262 Działów	Drukuj zestawienie działów towarowych
263 Jed. Miar	Drukuj zestawienie jednostek miar
264 Obniżek	Drukuj zestawienie danych obniżek
265 Użytkownicy	
2651 Lista Użytkowników	Drukuj zestawienie użytkowników (kasjerów)
2652 Role użytkowników	Drukuj zestawienie ról użytkowników
266 Ustawień	Wydruk ustawień (w tym opcji konfiguracyjnych)
268 Usługi	
2681 Czasowa	Drukowanie zdefiniowanych w bazie usług czasowych
269 Demonstr. wyd. niesfik.	Dodatkowe informacje na paragonie
27 Pamięć chroniona	
271 Wydruk danych z pam. chronionej	Drukowanie wydruków zapisanych w pam. chronionej
272 Stan pam. chronionej	Podaje stan pamięci chronionej
273 Wydruk danych ostatniego	
2731 Paragonu	Drukowanie kopii ostatniego paragonu fiskalnego
2732 Raport dob.	Drukowanie kopii ostatniego raportu fiskalnego dobowego
2733 Dowolnego	Drukowanie kopii ostatniego wydruku (dowolnego)
28 Niefiskalny	Drukowanie raportu niefiskalnego
29 Zestaw Raportów	Drukowanie konfigurowalnego zestawu raportów
3 Baza Danych	
31 Towary	
311 Edycja Dodawanie i edycja towarów i opakowań	
312 Usuń	Usuwanie opakowań
313 Funkcje tow.	
3131 Pokaż cenę	Wyświetlenie ceny
3132 Zmiana ceny	Zmiana ceny
3133 Pokaż ilość	
3134 Ustaw ilość	
3135 Dodaj ilość	
3136 Odejmij il.	
3137 Przeliczenie towarów	Przeliczenie towarów (przy zmianie waluty)

3139 Zaawansowane	
31391 Usuw. bazy tow.	Usunięcie całej bazy towarowej
315 Klawisze tow.	
3151 Edycja	Edycja klawiszy towarów
3152 Usuń wszystkie	Usuwa przywiązania towarów do klawiszy
3159 Drukuj	Drukuje zestawienie klawiszy towarowych
316 Dowiązania	
3161 Edycja	Edycja kodów dowiązanych
3162 Usuń	Usuwanie zaprogramowanych kodów dowiązanych
3163 Usuń grupę	Usuwanie grup kodów dowiązanych
3169 Drukuj	Drukowanie zaprogramowanych kodów dowiązanych
318 Opisy towaru	
3181 Edycja pozycji	Dopisanie nowej pozycji lub edycja istniejących opisów
3182 Usuń pozycję	Usunięcie wskazanej pozycji opisu
3183 Usuń wszystko	Usunięcie wszystkich opisów
3189 Drukuj	Wydruk Raportu Opisów Towarów
319 Drukuj dane	
3191 Towary	Drukuje zestawienie Towarów
3192 Opakowania	Drukuje zestawienie Opakowań
3193 Tandemy	Drukuje zestawienie Tandemów
3195 Klawisze tow.	Drukuje zestawienie klawiszy bezpośrednich
3196 Kody dowiązane	Drukuje zestawienie kodów dowiązanych
32 Działy tow.	
321 Edycja	Edycja Działów Towarowych
329 Drukuj	Drukuje zestawienie Działów Towarowych
33 Jednostki m.	
331 Edycja	Edycja Jednostek Miar
339 Drukuj	Drukuje zestawienie Jednostek Miar
34 Obniżki/Narzuty	
341 Edycja	Edycja Tabeli Rabatów i Narzutów
342 Limity	Edycja Limitów Rabatów
343 Domyślne	Edycja Rabatów Domyślnych
344 Karta rabat.	Definiowanie formatu kart rabatowych obsługiwanych przez kasę
3441 Definicja karty	Definiowanie karty
3442 Edycja obniżek	Edytowanie rabatów
3449 Drukuj	Drukowanie zapogr. Opcji rabatowych
349 Drukuj	Drukuje dane Rabatów
35 Użytkownicy	
351 Edycja	Edycja danych użytkowników
352 Usuń	Usuwanie użytkowników
353 Zmiana Hasła	Zmiana hasła użytkownika
359 Drukuj	Drukuje zestawienie Użytkowników
36 Role użytkow.	
361 Edycja	Edycja Ról Użytkowników
369 Drukuj	Drukuje zestawienie Ról Użytkowników
37 Płatności	
371 Edycja	Edycja płatności
379 Drukuj	Drukuj zestawienie płatności
38 Usługi	
381 Czasowa	
3811 Definicja	Definiowanie usług czasowych
3812 Cenniki	Definiowanie cenników czasowych
3813 Usuń	Usuwanie zdefiniowanych usług czasowych
3818 Funkcje	
38181 Usuń kwity	Usunięcie wszystkich kwitów

3819 Drukuj	Drukowanie wszystkich zdefiniowanych usług czasowych
382 Busowe	
39 Opisy wypłat	
391 Edycja pozycji	Dodanie nowego opisu lub edycja istniejącego
392 Usuń pozycję	Usuwanie dowolnego opisu wypłaty
393 Usuń wszystko	Usuwanie wszystkich opisów wypłat
399 Drukuj	Drukowanie raportu Opisów Wypłat
4 Ustawienia	
41 Zegar	Przestawienie zegara
42 Dane Identyf.	
421 Nagłówek wydr.	Programowanie nagłówka
422 Numer kasy	Programowanie nr kasy
423 Parametry fiskalne	Programowanie NIP
43 Stawki podatku	Edycja stawek podatkowych
44 Stopka reklam.	Wybór tekstu reklamowego po paragonie
441 Tekst reklam.	
442 Grafika reklam.	
45 Opcje	
451 Komunikacja	
4511 Połączenia	Przyporządkowanie portu RS do urządzeń
4512 PC	Opcje komunikacji z PC
4513 PC2	Opcje komunikacji z PC2
4514 ECREFT	
4515 Ustaw. Sieci	Ustawienie parametrów sieci
45151 Internet	
45152 Interfejsy	
451521 Ethernet	
451522 WLAN	
451523 Modem	
45153 Usługi	
451531 Prot.Kasa-PC	
451532 Prot. Wydruku	
451533 Prot. EFT	
451534 Prot.Kasa-PC2	
451535 Poczta	
451536 Serwer HTTP	
451537 Proxy	
451539 Porty TCP	
4515391 TCP A	
4515392 TCP B	
45154 Narzędzia	
451541 Ping	
45159 Drukuj stan sieci	
4516 FTP Menadżer	
45161 Ustaw. FTP	
45162 Opcje uruchom.	
45163 Harmonogram	
45164 Opcje rap.	
45165 Wysyłanie baz	
4517 Ustaw.Monitora	
4518 Ustaw.druk.zamów.	
4519 Bluetooth	
452 Sprzęt	
4521 Energia	
45211 Oszczędność	Opcje Autowylączania i Autowygazania

4522 Komponenty	Opcje komponentów sprzętowych
4523 Wyświetlanie	
45231 Opcje	Opcje wyświetlania wyświetlacza obsługi i klienta
45232 Kontrast	Ustawienia kontrastu wyświetlacza
4525 Głośność	Ustawienie głośności urządzenia
453 System Opcje systemowe	
454 Obsługa	Opcje obsługi
455 Sprzedaż	Opcje sprzedaży
456 Wydruk	
4561 Ogólne	Ogólne opcje wydruku (podkreślenia)
4562 Paragonu	Opcje zawartości paragonu
4563 Zestawu Rap	Opcje Zestawu Raportu (Rap. tańcuchowy)
4565 II Waluta.	Drukowanie drugiej waluty pod paragonem (przeliczenie)
4566 Niefiskalny	
45661 Edycja	Programowanie wydruków niefiskalnych
45662 Linie	Wybór linii poszczególnych wydruków
45663 Usuń	Usuwanie zaprogramowanych wydruków niefiskalnych
45668 Zeruj licz.sek.	Zerowanie liczników sekwencji
45669 Drukuj konf.	Wydruk ustawień wydruku niefiskalnego
4567 Rap.dobowego	
457 Dane	
4571 Kod wagowy	Typ kodu wagowego
4572 Kontrola	Kontrola danych
4574 Odsyłanie	Odsyłanie danych
458 Funkcje opcji	
4581 Ustaw domyślne	Ustawia domyślne opcje
459 Drukuj Opcje	Wydruk ustawień opcji
46 Limity	
461 Obniżek	Ustawienia maksymalnych obniżek
462 Kwot	Ustawienia maks. kwot paragonu, gotówki itp.
463 Bufora online	Ustawienie limitu dla bufora on-line
464 Tabela HALO	Ustawienia tabeli HALO
47 Parametry	
471 Obniżki domyślne	Ustawienie domyślnych rabatów
472 Kursy walut	Ustawienie kursu EURO
473 Autowylogowanie	Ustawienie czasu automatycznego wylogowania
48 Interfejs użytkownika	
482 Klawisze funkcji	
4821 Edycja	Edycja klawiszy powiązań klawiszy z odpowiednimi funkcjami kasy
4822 Ustaw domyślne	Automatyczne ustawienia domyślne
4829 Drukuj	Drukowanie zestawienia interfejsu użytkownika
489 Drukuj	
49 Drukuj ustawienia	Wydruk ustawień kasy (w tym opcji)
5 Serwis	
51 Testy	
511 Serwisowe	Testy tylko dla serwisu
513 Pojedynczo	Wybrane testy
514 Cyklicznie	Testy cykliczne
52 Ustawienia serwisowe	Ustawienia serwisowe – wymagany tryb serwisu
521 Parametry fiskalne	Wprowadzenie numeru NIP
522 Fiskalizacja	Fiskalizacja kasy
523 Data Przegl.	Ustawienie daty przeglądu
524 Data Blokady	Ustawienie daty blokady
525 Wyłącz. Blok.	Wyłączenie blokady
526 Koniec tr.f.	Zakończenie trybu fiskalnego

527 Zerowanie	
5271 Danych	Wybór zerowania danych
5272 Pamięć chroniona	Zerowanie pamięci chronionej tylko w trybie niefiskalnym
1 Zeruj tryb NF	Zerowanie trybu niefiskalnego
5273 Inne	
1 Zeruj nagłówki graf.	
2 Zeruj grafiki wydruku	
3 Zeruj bazę kodów dowiązanych	
528 Zaawansowane	
5281 Zmiana waluty	Funkcja zmiany waluty głównej kasy
5283 Kontrast wydruku	Ustawienie kontrastu wydruku
5284 Adres serwerów	
5285 Prędkość portu eth	
5286 Bt – MAC adres	
5287 Czas letni/zimowy	
53 Funkcje serwisowe	Funkcje serwisowe
531 Sprawdź bazy	Sprawdź poprawność baz danych
532 Pamięć chroniona	Funkcje serwisowe dotyczące Pamięci Chronionej
5321 Weryfikuj	Weryfikacja
5322 Indeksuj	
5323 Weryfikuj na starcie	
533 Zrzut pamięci	Funkcje serwisowe specjalne
5331 FLASH FM	Funkcje serwisowe specjalne
5333 Log	Funkcje serwisowe specjalne
534 Raporty	Raporty z funkcji serwisowych
5341 Zdarzeń	
5342 Zapisów w PF	
5343 Odczytu PF	
535 Ustawienia USB	
5351 USB Modem	
5352 USB EFT	
5353 USB EX	
536 Klucz serwisowy	Funkcje serwisowe specjalne
5361 Informacje	Funkcje serwisowe specjalne
5362 Aktywacja praw do f.asynchr.	Funkcje serwisowe specjalne
5363 Opcje serwisowania	
53631 Serwisowanie z kluczem	
53632 Odblokuj awaryjnie	
5368 Raport użyć	Funkcje serwisowe specjalne
5369 Drukuj informacje	Funkcje serwisowe specjalne
537 Przegląd techniczny	
538 Raport z przeglądów tech.	
539 Import/eksport baz	
5391 Import	
5392 Eksport	
5393 Automatyczny eksport	
54 Aktualizacje	
541 Sprawdź aktualizację	
55 Repozytorium	Funkcje dotyczące gromadzonych w Repozytorium danych
551 Status	
552 Sprawdź połączenie	
553 Synchronizacja czasu z serwerem	
554 Wymuś pobranie zadań	
555 Wymuś przekazanie danych	
556 Wymuś syn.JPKID z serwera	

- 557 Wyślij informacje diagnostyczne
- 558 Raport stanu procesów
- 559 Wyrejestrowanie
- 56 Terminal EFT
- 561 Sparuj
- 562 Usun powiązanie
- 563 Uruchoom aplikację
- 59 Informacje
  - 591 Wersja Wyświetlenie wersji
  - 592 Pamięć fisk. Wyświetlenie danych o pamięci fiskalnej
  - 593 Pomiary nap. Wyświetlenie pomiarów napięć
  - 594 Zasoby kasy Dane dotyczące dostępnych zasobów kasy
  - 595 Stan sieci
  - 596 Serwisowe
    - 5961 Pamięć fiskalna Operacje serwisowe na pamięci fiskalnej
    - 5962 Aktualizator oprogramowania
  - 597 M / platform
  - 599 Drukuj Drukuj dostępne informacje serwisowe
- 9 Pomoc**
  - 91 Drukuj Menu
  - 92 Drukuj Ustaw.
  - 93 Drukuj Opcje
  - 99 Licencje

Struktura MENU Paragonu – menu dostępne w otwartym paragonie:

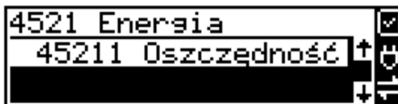
1 Edytuj paragon	funkcja edycji paragonu (przeglądanie paragonu)
2 Anuluj pozycje	anuluje ostatnią pozycję na paragonie
3 Anuluj zapłatę	anuluje wprowadzoną zapłatę za paragon
4 Anuluj paragon	anuluje cały paragon
5 Otwórz szufladę	otwiera szufladę w otwartym paragonie
6 Edycja numeru	edycja (wpisanie, poprawa, kasowanie) numeru bez sprzedaży
7 Pokaż w walucie II	pokazuje cenę tow./wartość par. w EURO (wg zaprogramowanego kursu)
8 Pokaż czas	pokazuje aktualną: datę, czas
9 Pokaż użytkownika	pokazuje aktualnie zalogowanego użytkownika
11 Opis towaru	dodaje opis do towaru
12 Transakcja lojalnościowa	wykonuje transakcję naliczania punktów
13 NIP nabywcy	umożliwia wydruk NIPu nabywcy

4. Włączanie i wyłączenie kasy oraz jej tryby oszczędzania energii

Po naciśnięciu w wyłączonej kasie klawisza i przytrzymaniu przez ok. 2 sekundy, kasa uruchomi się wykonując wewnętrzne testy systemowe, informując o tym użytkownika. Następnie kasa przejdzie do trybu sprzedaży. Gdy kasa nie jest zasilana z zasilacza zewnętrznego a jedynie z akumulatora wewnętrznego, ze względu na oszczędność energii w nim zgromadzonej, po okresie bezczynności kasa automatycznie:

- 1) Wygasi wyświetlacze po określonym w opcjach czasie autowygazania.
- 2) Wyłączy się po ustawionym w opcjach czasie autowylączenia.

W opcjach **[45211] Oszczędność** jest możliwość ustawienia w/w czasów.

Aby wyłączyć kasę, należy nacisnąć i przytrzymać przez ok. 2 sekundy klawisz . Po tym czasie ukaże się menu wyłączania skąd można wybrać tryb wyłączenia:

- Kasa się w pełni wyłączy

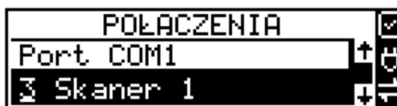
UWAGA!

W sytuacjach awaryjnych należy skorzystać z awaryjnego wyłączenia kasy, polega ono na na-

ciśnięciu i przytrzymaniu klawisza przez 10 sekund. Jeśli to nie pomoże i kasa nadal się nie wyłączy konieczne może być odpięcie akumulatora i jeśli problem będzie się powtarzał to wezwanie serwisu.

4.1. Podłączanie i konfiguracja czytnika kodów kreskowych.

Kasa SENTO ONLINE może współpracować z czytnikiem kodów kreskowych (skanerem). Doboru oraz konfiguracji czytnika powinien dokonać uprawniony serwisant. Do podłączenia kasy z komputerem niezbędny jest specjalny przewód połączeniowy kasa (COM) - Skaner. Podłączać skaner do kasy należy tylko przy wyłączonym zasilaniu kasy.

W funkcji **[4511] Połączenia** jest możliwość wyboru urządzenia współpracującego na portach RS232. Należy na właściwym porcie ustawić urządzenie współpracujące **Skaner**.

Jeśli identyfikacja towarów odbywać się będzie za pomocą skanera, należy zwrócić uwagę na ustawienie opcji kontroli kodu EAN

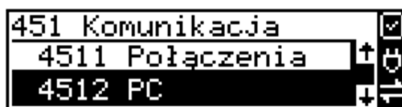
w Opcjach Kontroli Danych, jak również typ kodu wagowego ustawianego funkcją.

Do kasy można również podłączyć czytnik kodów kreskowych poprzez złącze USB typu HOST. Czytnik musi być skonfigurowany do pracy w interfejsie USB w klasie HID. SENTO Online obsługuje **tylko czytniki pracujące w klasie HID**. Dodatkowo, niektóre czytniki posiadają konfigurację znaków PREFIX, SUFFIX. Dla SENTO Online PREFIX'u ma nie być, natomiast SUFFIX powinien być znakiem końca linii (CR) lub (LF).

4.2. Podłączanie wagi

Kasa może współpracować z elektroniczną wagą sklepową. Wagę można podłączyć do portu COM. Do podłączenia wagi z kasą niezbędny jest specjalny przewód połączeniowy (do danego typu wagi). Doboru wagi powinien dokonać uprawniony serwisant.

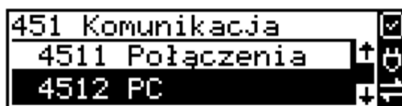

W funkcji **[4511] Połączenia** jest możliwość wyboru urządzenia współpracującego. Należy na porcie COM1 ustawić urządzenie: WAGA.

4.3. Podłączanie komputera

Kasa SENTO ONLINE posiada możliwość współpracy z komputerem. Do podłączenia kasy z komputerem niezbędny jest specjalny przewód połączeniowy. Należy pamiętać o ustawieniu w opcji **[4511] Połączenia** na Komputer PC na porcie COM1.

W opcjach komunikacji **[4512] PC** należy ustawić właściwą prędkość transmisji – taką samą jak w komputerze.

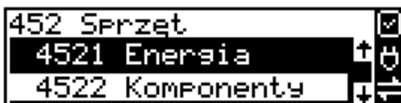

4.4. Podłączenie i współpraca z terminalem płatniczym EFT

Do kasy SENTO ONLINE można podłączyć terminal płatniczy EFT. Terminal ten realizuje płatności kartami płatniczymi. Preferowanymi urządzeniami są terminale oferowane przez NOVITUS, współpracujący z Centrum Rozliczeniowym. Dzięki połączeniu kasy z terminalem zakończenie paragonu przy płatności kartą płatniczą powoduje skomunikowanie się kasy z terminalem. Przesyłana jest od razu do niego informacja z kwotą do zapłaty (wyeliminowana możliwość pomyłki przy przepisywaniu kwoty z paragonu do terminala oraz przyspieszona sama transakcja). Dalszy sposób obsługi terminala znajdzie Użytkownik w Instrukcji Obsługi terminala. Po pozytywnie zakończonej płatności, terminal przesyła do kasy potwierdzenie, co automatycznie kończy paragon. Podłączenia terminala do kasy powinien dokonać uprawniony serwisant, posiadający uprawnienia na serwisowanie kas oraz terminali płatniczych. Podłączenia należy dokonać przy wyłączeniu zasilania tak kasy, jak i terminala płatniczego. Do podłączenia służy port COM umieszczony od spodu kasy. Po podłączeniu terminala konieczne jest ustawienie urządzenia współpracującego na EFT funkcją **[4511] Połączenia** na wybranym porcie COM.

4.5. Podłączanie szuflady

Do kasy SENTO ONLINE jest możliwość podłączenia kasety na pieniądze (szuflady). Może to być jedynie tzw. szuflada aktywna. Doboru szuflady oraz pierwszego podłączenia powinien dokonać uprawniony serwisant. Szufladę podłącza się do właściwego portu COM. W ofercie producenta kasy dostępne są specjalne szuflady dedykowane dla kas SENTO ONLINE. Po podłączeniu szuflady konieczne jest włączenie odpowiedniej funkcji w menu kasy:

4.6. Wymiana papieru

W wyposażeniu dostarczonym wraz z kasą SENTO ONLINE znajduje się rolka papieru, który przed rozpoczęciem pracy należy w odpowiedni sposób założyć. Z uwagi na to, iż czynność wymiany papieru jest jedną z najczęstszych operacji wykonywanych podczas obsługi kasy, która wykonana niedokładnie może być przyczyną nieprawidłowej pracy urządzenia, wskazane jest, aby użytkownik dokładnie zapoznał się ze sposobem zakładania nowych rolek papieru. Papier w kasie fiskalnej zużywany jest całkowicie, zbliżanie się do końca rolki papieru sygnalizowane jest kolorowym paskiem na papierze, natomiast jego koniec sygnalizowany jest komunikatem: *BRAK PAPIERU*.

W kasie zastosowano mechanizm z bardzo prostym montażem papieru. W celu wymiany papieru na nowy należy:

- podnieść pokrywę komory mechanizmu drukującego, chwytając ją po bokach przedniej części i unosząc do góry – pokrywa w przedniej części posiada zaczepy i wałek mechanizmu drukującego.
- wyciągnąć resztki papieru i usunąć z łoża drukarki pozostałe po starych papierach gilzy (nałożone na plastikową oś papieru);
- przygotować nową rolkę poprzez odwinięcie papieru, (**uwaga na ewentualne pozostałości po kleju, aby po założeniu nie zabrudzić nim głowicy drukarki**)
- Włożyć rolkę papieru do zasobnika papieru zatrzasknąć pokrywkę mechanizmu drukującego, tak aby odwinęta część papieru wychodziła na zewnątrz kasy

- skasować komunikat *BRAK PAPIERU* przyciskiem
-

Ponadto, w kasie SENTO Online możliwe jest skorzystanie z takiej możliwości jak podsuwanie/ wysuwanie papieru, co można osiągnąć na 2 sposoby: albo poprzez zaprogramowanie tej funkcji na klawiszu funkcyjnym i bezpośrednio skorzystanie z niego w razie potrzeby albo po-

przez użycie kombinacji klawiszy i .

UWAGA! Podczas wymiany papieru należy zwrócić uwagę na stan mechanizmu drukującego i jego sprawność, czy nie jest zanieczyszczony pyłem z papieru. Podczas każdorazowej wymiany papieru należy oczyścić mechanizm drukujący z pyłu za pomocą delikatnego pędzelka czy szczotki, lub przedmuchać sprężonym powietrzem!!!

5. [1] FUNKCJE

W tym trybie menu użytkownik ma do wyboru funkcje dotyczące m.in. logowania użytkownika, operacji kasowych, sterowania trybem sprzedaży i wyświetlania różnych informacji. Zostały one opisane w następujących podrozdziałach.

5.1. [11] Użytkownik

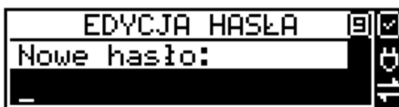
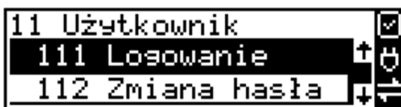
W pozycji menu kasy jest możliwość zalogowania właściwego użytkownika, który będzie prowadził sprzedaż na kasie. Na konto tego użytkownika (kasjera) zaliczone zostaną wszelkie obroty (sprzedaż, rozliczenie środków płatniczych itp.), jakie będą wykonywane na kasie do chwili zalogowania innego kasjera.

[111] Logowanie – po naciśnięciu jest możliwość wyboru kasjera (poprzez wpisanie jego numeru, lub wyboru z listy), lub dodanie nowego użytkownika, jeśli użytkownik nie został zaprogramowany. Po wyborze użytkownika, kasa zażąda wprowadzenia hasła, jakie zostało dla niego zaprogramowane:

[112] Zmiana hasła – po naciśnięciu jest możliwość zmiany hasła dla zalogowanego użytkownika.

Aby sprawdzić, jaki użytkownik jest aktualnie zalogowany można użyć funkcji [193] Wyświetl Użytkownika:

5.2. [12] Kasa

W menu [12] Kasa użytkownik ma możliwość dokonania wpłaty oraz wypłaty z kasy.

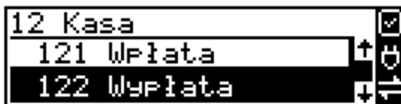

Operacje wpłaty/wypłaty z kasy przy pomocy klawiatury (bez wejścia w menu) zostały opisane w rozdziale 12.21 Wpłata/Wypłata gotówki z szuflady.

[121] Wpłata – po wejściu do tej pozycji menu pokazuje się okno dialogowe do wpisania wartości wpłaty. Po wpisaniu za pomocą klawiszy numerycznych wartości wpłaty zatwierdzamy

ją klawiszem

Kasa drukuje potwierdzenie dokonania (zarejestrowania) wpłaty do kasy. Kwota ta będzie widoczna w raporcie stanu kasy oraz raporcie kasjera, który był zalogowany w chwili dokonywania wpłaty.

[122] Wypłata – jak wyżej, tylko wpisywana wartość jest wypłatą z kasy.

Następnie urządzenie prosi o podanie opisu wypłaty. Jeśli nie chcemy, aby na pokwitowaniu wypłaty był drukowany opis, wybieramy opcję (brak).

Jeśli jednak opis ma się pojawić na pokwitowaniu, to należy wpisać własny przy pomocy opcji [Edycja]

W kolejnym kroku należy wskazać sposób wypłaty (jeśli w menu [37] Płatności została ustawiona opcja 3 Dozwolone wypłaty).

Po wybraniu właściwej opcji i naciśnięciu klawisza zostanie wydrukowane powitowanie wypłaty.

[123] Otwórz szufladę – polecenie otwarcia szuflady bez konieczności wprowadzania kwoty wpłaty lub wypłaty.

Uwaga! Jeśli na kasie zaprogramowany jest kurs Euro (ustawienie [472] Kurs Euro) kasa będzie pytała o walutę podawanych kwot.

5.3. [124] Kalkulator

Wbudowany kalkulator umożliwia wykonywanie podstawowych działań matematycznych: dodawania, odejmowania, mnożenia i dzielenia.

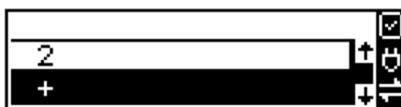
Zasada działania kalkulatora jest taka, że każdy wprowadzony element działania (liczba lub

znak) zatwierdzamy klawiszem . Operatory działania wybieramy za pomocą

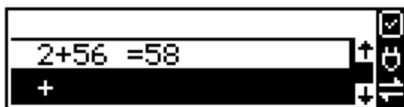
klawiszy .

Dla przykładu zilustrujemy proste działanie mnożenia: $2 * 3$

Wprowadzamy liczbę 2 i naciskamy klawisz . Teraz urządzenie podpowiada nam operatory działań:

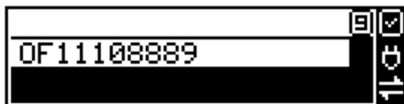
za pomocą klawisza przewijamy operatory, aż pojawi się znak mnożenia i naciskamy klawisz . Teraz podajemy kolejny czynnik działania – liczbę 3 i naciskamy klawisz .

W kolejnym oknie pojawia się wynik naszego działania. Możemy wykonywać kolejne operacje lub wyjść z kalkulatora naciskając klawisz .

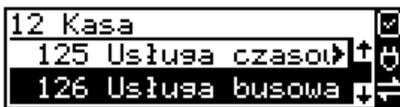
Ograniczenia kalkulatora

Można wykonywać działania, których wynik będzie stanowić liczba składająca się maksymalnie z siedmiu cyfr. Jeśli zostanie przekroczona ta liczba, może pojawić się wynik jak na rysunku:

Litery OF poprzedzające wynik oznaczają, że liczba przekroczyła limit znaków. Po naciśnięciu klawisza ten wynik zostanie wyzerowany.

5.4. [125] Usługa czasowa i [126] Usługa biletowa = busowa

Usługa czasowa pozwala na rozpoczęcie i zakończenie usługi czasowej (np. na parking) wg zdefiniowanych wcześniej w funkcji [381] kryteriów. Natomiast usługa biletowa = busowa umożliwia sprzedaż usług transportowych od rozpoczęcia kursu przez poszczególne przystanki po zakończenie kursu. Usługa taka przebiega według zdefiniowanego i zaprogramowanego schematu w połączeniu z PC.

5.5. [13] Komunikacja

W menu [13] **KOMUNIKACJA** użytkownik ma możliwość szybkiego przełączania i sterowania (w przypadku modemu) funkcji związanych z komunikacją kasy z komputerem (PC) lub modemem.

[131] **Modem** – po wejściu do tej pozycji pokazuje się menu niższego rzędu, a w nim:

[1311] **Inicjuj** – funkcja wysyła ciąg znaków konfiguracyjnych do modemu. Ciąg znaków konfiguruje się w opcji [4514] **Opcje Modemu**.

[1312] **Połącz** – funkcja służy do wybrania numeru i nawiązania połączenia ze zdalnym komputerem, który może przysyłać lub odbierać dane z kasy. Sekwencję wybierania numeru edytujemy także w opcji [4514] **Opcje Modemu**

[1313] **Rozłącz** – funkcja rozłączenia połączenia modemowego.

[1319] **Drukuj log** – funkcja drukująca informacje diagnostyczne połączenia modemowego.

[132] **FTP Menadżer** – konfigurację FTP menadżera należy przeprowadzić korzystając z dialogu [4516] **FTP Menadżer**. Po wejściu w funkcję [132] możliwe jest z kolei skorzystanie z następujących funkcji:

[1321] **Start menadż.** – start menadżera wywołany ręcznie (menadżer FTP musi być aktywny – musi być zaznaczona opcja „aktywny” w menu [45162])

[1322] **Reset menadż.** – natychmiastowe zatrzymanie działania FTP menadżera

[1323] **Status menadż.** – wyświetla status działania menadżera FTP

[13234] **Ostatni raport** – drukuje ostatnio wykonany raport menadżera FTP

[13235] **Plik zadań** – pokazuje na wyświetlaczu obsługi nazwę spodziewanego pliku zadań, którego próbę pobrania wykona menadżer FTP przy najbliższej sesji.

5.6. Obsługa

W menu [14] **Obsługa** mamy możliwość wybrania następujących funkcji:

- 1) Zestaw raportów
- 2) Typu Sprzedaży: sprzedaż normalna lub pojedyncza.

5.7. [141] Zestaw raportów

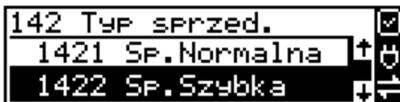

W funkcji tej kasjer, który nie ma dostępu do pełnego menu (został mu on ograniczony), może wydrukować Zestaw Raportów (zdefiniowany w opcjach [4563] Zestaw Raportów).

5.8. [142] Typ sprzedaży

W menu tym możemy wybrać jeden z dwóch możliwych trybów prowadzenia sprzedaży na kasie:

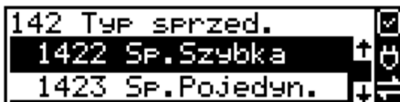
[1421] Sprzedaż Normalna: – standardowy tryb sprzedaży, który umożliwia pełną funkcjonalność obsługi sprzedaży. Tryb ten można także

włączyć poprzez wybranie sekwencji

[1422] Sprzedaż Szybka: specjalny tryb sprzedaży, w którym naciśnięcie klawiszy numerycznych od 0-9 powoduje sprzedaż towarów o kodach od 0 do 9. Tryb ten można także włączyć

poprzez wybranie sekwencji

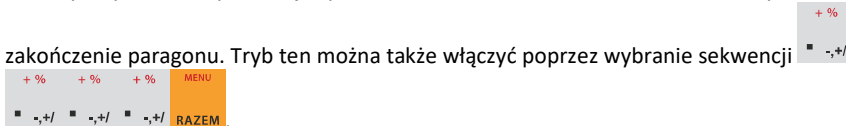
[1423] Sprzedaż Pojedyncza: specjalny tryb sprzedaży, w którym sprzedaż jednego towaru powoduje natychmiastowe zakończenie paragonu.

Tryb ten można także włączyć poprzez wybranie sekwencji

[1424] Sprzedaż Szybka Pojedyncza: specjalny tryb sprzedaży, w którym naciśnięcie klawiszy numerycznych od 0-9 powoduje sprzedaż towarów o kodach od 0 do 9 oraz natychmiastowe

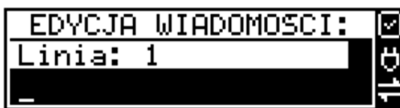
zakończenie paragonu. Tryb ten można także włączyć poprzez wybranie sekwencji

5.9. [15] Wiadomości

Funkcja [15] **Wiadomości** umożliwia utrzymanie kontaktu kasjera z menadżerem/kierownikiem placówki, poprzez wysyłanie do siebie krótkich wiadomości tekstowych.

[151] **Nadawcze** – dzięki tej funkcji kasjer może wpisać, lub edytować już uzupełnione wiadomości, które następnie mogą być odebrane przez menadżera/kierownika placówki. Po wybraniu tej pozycji menu operator kasy będzie musiał wybrać wolne miejsce z listy w celu dodania nowej wiadomości, bądź wybranie już istniejącej wiadomości w celu jej edycji.

Wpisywanie wiadomości polega na wypełnieniu czterech linii, z której każda może pomieścić 40 znaków. Chęć zakończenia każdej linii należy zaakceptować klawiszem .

Edycję można zaakceptować w każdej chwili naciskając sekwencję klawiszy .

[152] **Odbiorcze** – w menu tym znajdują się wiadomości, które zostały wysłane do kasjera przez menadżera/kierownika placówki. Odczyt wiadomości polega na wybraniu z listy odpowiedniej wiadomości.

Po wykonaniu tej czynności operator kasy będzie w stanie sprawdzić datę otrzymania wiadomości oraz odczytać jej treść. Treść wiadomości wyświetlana jest w 4 liniach każda

po 40 znaków. Przejście do następnej linii odbywa się klawiszem .

[153] **Wysłane** – w menu tym znajdują się wiadomości, które zostały wysłane przez kasjera lub przez menadżera/kierownika placówki. Odczyt wiadomości polega na wybraniu z listy odpowiedniej wiadomości. Po wykonaniu tej czynności operator kasy będzie w stanie sprawdzić datę wysłania wiadomości oraz odczytać jej treść. Treść wiadomości wyświetlana jest w 4 liniach każda po 40 znaków. Przejście do następnej linii odbywa

się klawiszem .

5.10. [17] Autoryzacje

Funkcja **[171] mPOS** umożliwia współpracę kasy z terminalem mobilnym (mPOS). Jest to nowoczesne rozwiązanie do bezpiecznej realizacji płatności elektronicznych w pełni zintegrowane z kasą. Dzięki niemu wyeliminowano połączenia kablowe pomiędzy kasą a terminalem, zautomatyzowano proces płatności oraz zminimalizowano możliwość pomyłek kasjera.

[1711] Opcje – zaznaczenie opcji „Aktywny” powoduje przekierowanie autoryzacji płatności kartą do terminala mPOS. Przekierowanie ma najwyższy priorytet, tzn. jeżeli ustawiono inne sposoby autoryzacji płatności kartą (np. ECREFT) to autoryzacja odbędzie się przez mPOS.

[1712] Parowanie – parowanie terminala mPOS z kasą. Po uruchomieniu tej opcji wykonywane jest skanowanie otoczenia Bluetooth i pokazywana jest lista znalezionych urządzeń. Należy wybrać urządzenie terminala i zatwierdzić. Pokazany zostanie PIN kod, należy sprawdzić czy terminal pokazuje taki sam PIN i jeżeli tak, to zatwierdzić go na terminalu.

[1713] ID klienta – ustawienie identyfikatora klienta do autoryzacji.

[1714] ID terminala – ustawienie identyfikatora terminala do autoryzacji.

[1715] ID bramy – ustawienie identyfikatora bramy do autoryzacji / pobrania konfiguracji.

[1716] Nr seryjny terminala – ustawienie numeru seryjnego terminala.

[1719] Pobr. certyfikatów – pobranie certyfikatów kryptograficznych i konfiguracji terminala. Należy zrobić to zaraz po sparowaniu nowego terminala z kasą. Przed pobraniem certyfikatów należy ustawić wszystkie parametry terminala (ID klienta, ID terminala, ID bramy, nr seryjny).

5.11. [19] Wyświetl

Funkcja **[19] Wyświetl** umożliwia wyświetlenie na wyświetlaczu (bez wydruku) takich danych, jak:

[191] Czas – wyświetla aktualnie zaprogramowany czas w kasie;

[192] Akumulator – wyświetla stan naładowania akumulatora wewnętrznego kasy;

[193] Użytkownika – wyświetla nazwę aktualnie zalogowanego użytkownika;

[194] Ostatni paragon – wartość ostatniego paragonu;

[195] Gotówkę – stan gotówki w kasie;

6. [2] RAPORTY

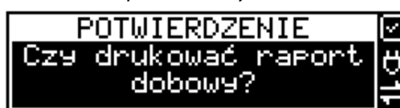
6.1. [21] Raport dobowy

Raport dobowy jest najważniejszym raportem, jaki (zgodnie z przepisami) każdy użytkownik (podatnik) zobowiązany jest wykonać po zakończeniu sprzedaży każdego dnia, nie później, niż przed rozpoczęciem sprzedaży dnia następnego.

Podczas wykonywania tego raportu następuje zapis do pamięci fiskalnej obrotu z całego dnia (od ostatniego raportu dobowego zerującego) z uwzględnieniem rozdziału kwot podatku na poszczególne stawki PTU, daty i godziny wykonania raportu, ilości wystawionych paragonów fiskalnych, ilości i wartości anulowanych paragonów. Wydruk tego raportu oznaczony jest numerem unikatowym kasy i logo fiskalnym: stylizowanym z literek PL. **Wydruk ten należy starannie przechowywać – służy jako rozliczenie podatków z Urzędem Skarbowym.** Kolejność operacji podczas wykonywania raportu dobowego:

Po wejściu do funkcji **[21] Raport dobowy** i zatwierdzeniu klawiszem kasa wyświetli komunikat: *Czy drukować raport dobowy?*

Klawiszem można zrezygnować z wykonania funkcji, klawiszem potwierdzamy wykonanie funkcji. Kolejnym pytaniem będzie pytanie o poprawność daty:

Należy bezwzględnie skontrolować, czy wyświetlana przez kasę data jest zgodna z rzeczywistością, gdyż zatwierdzenie raportu dobowego z niewłaściwą datą doprowadzi do uszkodzenia pamięci fiskalnej kasy i konieczności jej wymiany na nową na koszt podatnika!!!

Kasa zawsze pokazuje faktyczną datę wykonania raportu, nie ma możliwości jej zmiany (np. na dzień poprzedni, gdyż sprzedaż dokonana była w dniu poprzednim).

Jeżeli wyświetlana data jest poprawna, zatwierdzamy klawiszem i raport dobowy zostanie wykonany (pojawi się komunikat: *Proszę czekać...* i nastąpi wydruk raportu).

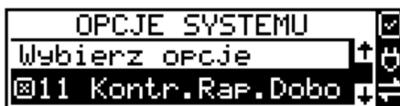
W przypadku stwierdzenia niezgodności wyświetlanej daty z rzeczywistością, należy wycofać się

z funkcji raportu dobowego klawiszem i niezwłocznie wezwać serwis!!! W przypadku, gdy od ostatniego raportu dobowego nie była wykonana sprzedaż, po wejściu do funkcji raportu dobowego pojawi się komunikat:

Zatwierdzenie tego komunikatu spowoduje wydrukowanie i zapisanie do pamięci fiskalnej raportu dobowego z zerowymi wartościami.

Kasa może przypominać o potrzebie wykonania raportu dobowego, jeśli poprzedniego dnia nie wykonano raportu dobowego.

Aby przypomnienie było zgłaszane należy zaznaczyć opcję systemową w pozycji menu [453] **System**, opcja 11 – **Kontrola raportu dobowego**.

Kasa może blokować sprzedaż, jeśli stwierdzi, że w dniu poprzednim ma zarejestrowaną sprzedaż, a w ramach poprzedniej doby nie ma wykonanego raportu dobowego (niekoniecznie na koniec dnia). Aby włączyć taką kontrolę, należy zaznaczyć opcję **19.Blok.sprz.bez.rap.dobow.** (czyli: Blokada sprzedaży bez raportu dobowego) w menu [455] **Opcje sprzedaży**

6.2. [22] Stan kasy

W raporcie stanu kasy drukowane są wartości sprzedaży z rozbiem na poszczególne środki płatnicze: gotówka, czeki itp., wpłaty, wypłaty, skup i sprzedaż opakowań zwrotnych, ilość paragonów fiskalnych, ilość paragonów anulowanych, ilość pozycji stornowanych.

Po wybraniu funkcji [22] **Stan Kasy** i zatwierdzeniu klawiszem jest możliwość wyboru z listy *Rodzaju raportu*:

1. *Niezerujący*

2. Zerujący

RAPORT KASY	
Rodzaj raportu	↑
1 Niezerujący	↓

RAPORT KASY	
Rodzaj raportu	↑
2 Zerujący	↓

Wydrukowane raporty zawierają identyczne dane, różny jest natomiast skutek ich wykonania. Wykonanie raportu jako zerujący spowoduje wyzerowanie wydrukowanych wartości i dane te w kasie nie będą już dostępne. Wykonanie jako niezerujący, ma charakter jedynie poglądowy - dane dalej będą w kasie dostępne i nadal będą sumowane. Należy wybrać żądany

tryb raportu klawiszami strzałek i zatwierdzić klawiszem

- nastąpi wydruk raportu.

6.3. [23] Raporty obrotów

2 Raporty	↑
22 Stanu Kasy	↓
23 Rap.Obrotów	↓

W tym menu mamy możliwość wyboru następujących raportów obrotów:

- 1) **Obrotów Kasjerów**
- 2) **Obrotów Towarów**
- 3) **Obrotów Opakowań**
- 4) **Obrotów Działów Towarowych**
- 5) **Obrotów Godzinowych**
- 6) **Obrotów Usług**

Raporty te zostały szczegółowo opisane w następujących rozdziałach.

6.4. [231] Raport obrotów – Kasjerów

W raporcie kasjera drukowane są dla danego kasjera wartości sprzedaży z rozbiciem na poszczególne środki płatnicze: gotówka, czeki itp., wpłaty, wypłaty, skup i sprzedaż opakowań zwrotnych, ilość paragonów fiskalnych, ilość paragonów anulowanych, ilość pozycji stornowanych wraz z datą i godziną rozpoczęcia (zalogowania) i zakończenia (wylogowania) zmiany.

23 Rap.Obrotów	↑
231 Kasjerów	↓
232 Towarów	↓

Po wybraniu funkcji [231] Raport obrotów Kasjerów i zatwierdzeniu klawiszem

jest możliwość wyboru z listy zakresu raportu:

1. **Bieżący kasjer** – raport tylko dla bieżącego zalogowanego kasjera
2. **Z listy** – raporty dla wybranego kasjera z listy
3. **Wszyscy kasjerzy** – raporty dla wszystkich kasjerów zaprogramowanych na kasie
4. **Wszyscy aktywni kasjerzy** – raporty dla wszystkich aktywnych kasjerów.

Następnie należy wybrać tryb raportu:

1. **Niezerujący**
2. **Zerujący**

Wydrukowane raporty zawierają identyczne dane, różny jest natomiast skutek ich wykonania. Wykonanie raportu jako zerujący spowoduje wyzerowanie wydrukowanych wartości i dane te w kasie nie będą już dostępne. Wykonanie jako niezerujący ma charakter jedynie poglądy - dane dalej będą w kasie dostępne i nadal będą sumowane. Należy wybrać żądany tryb

raportu klawiszami i zatwierdzić - nastąpi wydruk raportu.

6.5. [232] Raport obrotów – Towarów

Na raporcie sprzedaży towarów drukowane są nazwy i kody towarów oraz informacje o ilości i wartości ich sprzedaży.

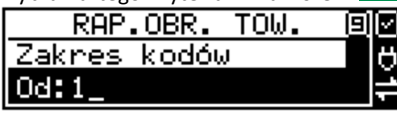

Po wybraniu funkcji **[232] Raport obrotów Towarów** i zatwierdzeniu klawiszem

 jest możliwość określenia (wyboru z listy) kryterium *Zakresu raportu*, dla których towarów raport ma być wykonany:

1. **Wszystkie Towary** – wydrukowanie wszystkich towarów, które były sprzedawane od ostatniego raportu.
2. **Zakres kodów** – pozwala na wybór zakresu towarów, dla których ma być sporządzony

raport. Po wybraniu tego kryterium klawiszem należy podać **Zakres ra-**

portu: Od:

(wpisać za pomocą klawiszy numerycznych kod towaru początkowego dla wykonania raportu, np. 1) i zatwierdzić klawiszem

Następnie należy podać kod towaru, na którym wydruk raportu ma być zakończony: **Do:**

RAP.OBR. TOW.		1/G
Zakres kodów		
Do:100_		

(np. 100) i zatwierdzić klawiszem

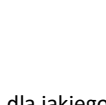
- następuje wydruk raportu.

3. **W danym dziale** – można zadeklarować, z jakiego działu towary mają być objęte raportem.

Po wybraniu tego kryterium klawiszem na wyświetlaczu pojawi się *Zakres*

raportu i za pomocą klawiszy można wybrać z listy dział,

RAP.OBR. TOW.		1/G
Dział		
1 Dział 1		

dla jakiego ma być wykonany raport.

4. **W danej stawce** – pozwala na wydrukowanie raportu sprzedaży towarów w określonej

(wybranej) stawce PTU (VAT). Po wybraniu tego kryterium klawiszem na

wyświetlaczu pojawi się *Zakres raportu* i za pomocą klawiszy można wybrać z listy stawkę PTU, dla jakiej ma być wykonany raport.

RAP.OBR. TOW.		1/G
Stawka podatku		
1 A=23.00%		

Na liście znajdują się kolejno wszystkie stawki PTU A, B, C, D, E, F, G, a obok nich wyświetlane są wartości tych stawek. Jeśli obok stawki widnieje znak „-”,

RAP.OBR. TOW.		1/G
Stawka podatku		
5 E=-		

Oznacza to, że dana stawka nie jest oprogramowana (jest nieaktywna), jeśli widnieje znaczek ZW, oznacza to, że towary przywiązane do tej litery są towarami zwolnionymi z podatku.

RAP.OBR. TOW.		1/G
Stawka podatku		
Z G=Zw.		

Po wyborze i zatwierdzeniu klawiszem jednego z wyżej opisanych kryteriów należy wybrać z dostępnej listy *Tryb raportu* :

1. Niezerujący
2. Zerujący

RAP. OBR. TOW.
Tryb raportu
1 Niezerujący

RAP. OBR. TOW.
Tryb raportu
2 Zerujący

Wydrukowane raporty zawierają identyczne dane, różny jest natomiast skutek ich wykonania. Wykonanie raportu jako zerujący spowoduje wyzerowanie wydrukowanych wartości i dane te w kasie nie będą już dostępne. Wykonanie jako niezerujący ma charakter jedynie poglądowy, dane dalej będą w kasie dostępne i nadal będą sumowane. Należy wybrać żądany

tryb raportu i zatwierdzić klawiszem - nastąpi wydruk raportu. Jeśli nie było sprzedaży w podanym zakresie, na raporcie (z określeniem podanego zakresu) wydrukowany zostanie komunikat: *Brak sprzedaży*.

6.6. [233] Raport obrotów – Opakowań

Na raporcie obrotów opakowań drukowane są nazwy i kody opakowań oraz informacje o ilości i wartości ich sprzedaży oraz przyjęć.

Po wybraniu funkcji [233]

Raport obrotów Opakowań

23 Rap. Obrotów
232 Towarów
233 Opakowań

i zatwierdzeniu klawiszem jest możliwość określenia (wyboru z listy) kryterium – *Zakresu raportu*, dla których opakowań raport ma być wykonany:

1. **Wszystkie** – wydrukowanie raportu wszystkich opakowań, które były sprzedawane i przyjmowane od ostatniego raportu.
2. **Zakres kodów** – pozwala na wybór zakresu opakowań, dla których ma być sporządzony

raport. Po wybraniu tego kryterium klawiszem należy podać **Zakres ra-**

portu: Od: (wpisać za pomocą klawiszy numerycznych kod opakowania początkowego dla wykonania raportu, np. 1) i zatwierdzić

klawiszem . Następnie należy podać kod opakowania, na którym wydruk

raportu ma być zakończony: **Do:** (np. 100) i

zatwierdzić klawiszem

Po wyborze i zatwierdzeniu jednego z wyżej opisanych kryteriów należy wybrać z dostępnej listy *Tryb raportu* ▼:

1. Niezerujący
2. Zerujący

Wydrukowane raporty zawierają identyczne dane, różny jest natomiast skutek ich wykonania. Wykonanie raportu jako zerujący spowoduje wyzerowanie wydrukowanych wartości i dane te w kasie nie będą już dostępne. Wykonanie jako niezerujący ma charakter jedynie poglądowy, dane dalej będą w kasie dostępne i nadal będą sumowane. Należy wybrać żądany

tryb raportu klawiszami

i zatwierdzić klawiszem

- nastąpi wydruk raportu. Jeśli nie było sprzedaży w podanym zakresie, na raporcie (z określeniem podanego zakresu) wydrukowany zostanie komunikat: *Brak sprzedaży*.

6.7. [234] Raport obrotów – Działów towarowych

Na raporcie sprzedaży działów drukowane są nazwy i numery działów oraz informacje o ilości i wartości ich sprzedaży.

Po wybraniu funkcji [234] **Raport obrotów Działów**

i zatwierdzeniu klawiszem

jest możliwość określenia (wyboru z listy) kryterium – *Zakresu raportu*, dla których opakowań raport ma być wykonany:

1. **Wszystkie** – wydrukowanie raportu wszystkich działów, w których były sprzedawane towary od ostatniego raportu.
2. **Zakres działów** – pozwala na wybór zakresu działów, dla których ma być sporządzony

raport. Po wybraniu tego kryterium klawiszem

należy podać *Zakres raportu*

wybrać z dostępnej listy (wyświetlany jest numer i nazwa) dział, od którego raport ma być rozpoczęty i zatwierdzić klawiszem

Następnie należy wybrać z dostępnej listy dział, na którym wydruk raportu

RAP. SPRZED.DZ.	☒
Dział	↑
6 Dział 6	↓

ma być zakończony

i zatwierdzić klawiszem

Po wyborze i zatwierdzeniu jednego z wyżej opisanych kryteriów należy wybrać z dostępnej

listy *Tryb raportu* ▼:

1. Niezerujący
2. Zerujący

Wydrukowane raporty zawierają identyczne dane, różny jest natomiast skutek ich wykonania. Wykonanie raportu jako zerujący spowoduje wyzerowanie wydrukowanych wartości i dane te w kasie nie będą już dostępne. Wykonanie jako niezerujący ma charakter jedynie poglądowy, dane dalej będą w kasie dostępne i nadal będą sumowane. Należy wybrać żądany

tryb raportu klawiszami

CENA KOD

i zatwierdzić klawiszem

- nastąpi wydruk

raportu. Jeśli nie było sprzedaży w podanym zakresie, na raporcie (z określeniem podanego zakresu) wydrukowany zostanie komunikat: *Brak sprzedaży.*

6.8. [235] Raport obrotów – Godzinowych

W raporcie godzinowym drukowane jest zestawienie sprzedaży z rozbiem na poszczególne godziny, drukowane są informacje o ilości wystawionych w danej godzinie paragonów, ilości pozycji na paragonach oraz wartości sprzedaży. Jeżeli w jakichś godzinach nie wystąpiła

sprzedaż, godziny te są pominięte

23 Rap.Obrotów	☒
234 Działów tow.	↑
235 Godzinowych	↓

Po wejściu do **[235] Raport obrotów godzinowych** klawiszem

wyświetlone zostanie okno dialogu **Za dzień** i do wyboru:

1. Aktualny
2. Poprzedni

Po wybraniu (za pomocą klawiszy

) właściwego dnia i zatwierdzeniu klawiszem

wyświetlane jest pytanie o tryb raportu:

1. Niezerujący

2. Zerujący

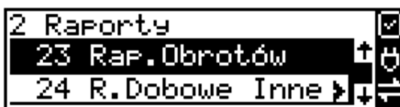
Wydrukowane raporty zawierają identyczne dane, różny jest natomiast skutek ich wykonania. Wykonanie raportu jako zerujący spowoduje wyzerowanie wydrukowanych wartości i dane te w kasie nie będą już dostępne. Wykonanie jako niezerujący ma charakter jedynie poglądowy, dane dalej będą w kasie dostępne i nadal będą sumowane. Należy wybrać żądany tryb

raportu i zatwierdzić klawiszem - nastąpi wydruk raportu.

6.9. [236] Raporty obrotów – Usług

Z poziomu tego menu można wydrukować Raport Kwitów Parkingowych – opcja [2361] Kwity usługi czasowej.

6.10. [24] Raporty dobowe – Inne

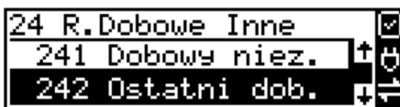

W tym Menu mamy możliwość wybrania do wydruku niefiskalnych raportów dobowych:

- 1) Raport dobowy niezerujący
- 2) Ostatni raport dobowy

6.11. [241] Raport – Dobowy niezerujący

Raport ten jest niefiskalnym wydrukiem poglądowym przyszłego raportu dobowego. Drukowane są na nim wartości sprzedaży w poszczególnych stawkach podatkowych wraz z rozliczeniem podatku należnego.

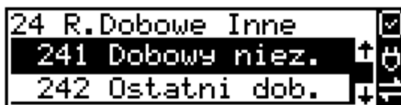
Aby wykonać raport należy wybrać funkcję [241] Dobowy niezerujący i zatwierdzić klawiszem

 – raport zostanie automatycznie wydrukowany.

Wydrukowanie raportu nie niesie za sobą żadnych konsekwencji – żadne wartości w kasie nie są zerowane. Można go wykonywać wielokrotnie w ciągu dnia.

6.12. [242] Raport – Ostatni dobowy

Raport ten jest niefiskalną kopią ostatniego raportu dobowego. Drukowane są na nim wartości sprzedaży w poszczególnych stawkach podatkowych wraz z rozliczeniem podatku należnego.

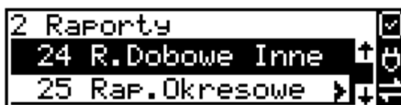
Aby wykonać raport należy wybrać funkcję [242] **Ostatni dobowy** i zatwierdzić klawiszem

– raport zostanie automatycznie wydrukowany.

Wydrukowanie raportu nie niesie za sobą żadnych konsekwencji – żadne wartości w kasie nie są zerowane. Można go wykonywać wielokrotnie w ciągu dnia.

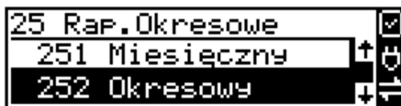
6.13. [25] Raporty okresowe

Raporty okresowe są odczytami raportów dobowych z pamięci fiskalnej. W raportach okresowych rozróżniamy 3 typy raportów:

- 1) **Raport Miesięczny** – z zakresu jednego zakończonego miesiąca
- 2) **Raport Okresowy** – z dowolnego zakresu dat lub numerów raportów dobowych
- 3) **Raport Rozliczeniowy** - z dowolnego zakresu dat lub numerów raportów dobowych, ale tylko po zakończeniu trybu fiskalnego
- 4) **Raport akcyzowy** – z dowolnego zakresu dat, z działów D21 – D24, do których przypisane są towary akcyzowe

6.14. [251] Raport – Miesięczny

Funkcja [251] **Raport Miesięczny** drukuje raport za okres miesiąca: podaje się tylko miesiąc i rok, za jaki raport ma być wykonany. Drukowane są wszystkie raporty, jakie zostały zapisane w pamięci fiskalnej kasy w wybranym miesiącu. **Wykonanie raportu jest możliwe**

tylko za zakończony miesiąc. Po wybraniu tego typu raportu klawiszem należy określić miesiąc i rok, za jaki raport ma być wydrukowany. Za pomocą klawiszy numerycznych

należy wpisać (skorygować) podpowiadany przez kasę miesiąc i rok (za pomocą klawiszy

można poruszać się kursorem pomiędzy wyświetlanymi cyframi).

RAPORT MIESIĘCZNY	
Za miesiąc	↑
02-2019	↑

Właściwie wpisany miesiąc i rok należy zatwierdzić klawiszem . Następuje wydruk raportu. Jeśli wybrany zakres jest niewłaściwy (np. miesiąc jeszcze nie jest zakończony), to pokaże się komunikat:

BŁĄD	
Niezakończony miesiąc	

Jeśli w wybranym miesiącu nie było wykonanych raportów dobowych, kasa zgłosi komunikat: *Brak danych w tym zakresie.*

BŁĄD	
Brak raportów w tym zakresie	

Raport miesięczny jest raportem fiskalnym – posiada pełne oznaczenia fiskalne: deskryptor: FISKALNY, znaczek PL oraz pełny numer unikatowy kasy (trzy litery i 8 cyfr).

6.15. [252] Raport – Okresowy

25 Rap. Okresowe	↑
251 Miesięczny	↑
252 Okresowy	↑

Funkcja [252] Raport Okresowy drukuje raport za podany zakres. Zakres można podać jako numery raportów dobowych zapisane w pamięci fiskalnej lub jako daty (początkową i końcową). Raport można wykonać jako pełny lub jako podsumowanie (krótkie zsumowanie raportów z podanego zakresu). Po wybraniu tego

typu raportu klawiszem należy wybrać z listy *Raport* :

1. Wg dat
2. Wg nr

Właściwe kryterium wybieramy klawiszem przechodzimy do dialogu *Zakres raportu* *Od*: należy wpisać numer/datę początkową dla raportu okresowego.

RAP. OKRESOWY	
Zakres Raportu	↑
Od: 09-01-2019	↑

RAP. OKRESOWY	
Zakres Raportu	↑
Od: 1	↑

Datę i numer wpisujemy używając klawiatury numerycznej. Datę podajemy w formacie: DD-MM-RRRR (taki format jest podpowiadany na wyświetlaczu). Podczas wpisywania daty

między wpisywanymi cyframi można się poruszać kursorem za pomocą klawiszy

Wpisany właściwy numer/datę zatwierdzamy klawiszem

RAP. OKRESOWY	
Zakres Raportu	⬆ ⬇
Do: 29-03-2019	⬆ ⬇

RAP. OKRESOWY	
Zakres Raportu	⬆ ⬇
Do: 200_	⬆ ⬇

Następnie w identyczny sposób należy wpisać numer /datę końcową dla wykonywanego ra-

portu. Wpisany numer/datę należy zatwierdzić klawiszem

Kolejnym kryterium do określenia raportu jest rodzaj *Wydruku raportu* ▼:

RAP. OKRESOWY	
Wydruk raportu	⬆ ⬇
1 Pełny	⬆ ⬇

1. *Pełny* – wybranie tego typu wydruku spowoduje wydruk wszystkich raportów zapisanych w wybranym zakresie w pamięci fiskalnej. Na końcu wydruku znajdzie się podsumowanie wydrukowanego zakresu. **Raport okresowy wykonany jako PEŁNY jest raportem fiskalnym – posiada pełne oznaczenia fiskalne: deskryptor: FISKALNY, znaczek PL oraz pełny numer unikatowy kasy (trzy litery i 8 cyfr).**

RAP. OKRESOWY	
Wydruk raportu	⬆ ⬇
2 Podsumowanie	⬆ ⬇

2. *Podsumowanie* – raport zostanie wydrukowany w postaci samego podsumowania raportów dobowych z wybranego zakresu. **Raport wykonany jako podsumowanie NIE JEST raportem fiskalnym (deskryptor: NIEFISKALNY, tylko część cyfrowa numeru unikatowego).**

6.16. [253] Raport – Rozliczeniowy

Funkcja **[253] Raport Rozliczeniowy** no drukuje raport podobny do raportu okresowego opisanego w poprzednim rozdziale, ale ma on inny tytuł („Raport Rozliczeniowy Fiskalny”) i można go wykonać dopiero po zamknięciu trybu fiskalnego kasy. Edycja zakresu i trybu raportu jest identyczna, jak dla raportu okresowego.

25 Rap. Okresowe	
252 Okresowy	⬆ ⬇
253 Rozliczen.	⬆ ⬇

6.17. [254] Raport – Akcyzowy

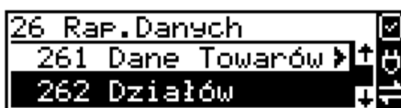
Użytkownicy prowadzący **sprzedaż towarów akcyzowych** (papierosów, alkoholu) mogą tak oprogramować kasę, aby zapamiętywała obrót towarów oznaczonych jako „akcyzowe”. Niezależnie od zmian w bazie towarowej (usunięcie towaru, zmiana, skasowanie całej bazy), kasa pozwoli na wydrukowanie raportu sumującego sprzedaż tych towarów **w dowolnym zakresie czasowym** (np. za cały rok, dany miesiąc). Takie **raporty akcyzowe** są bardzo pożądane przy ubieganiu się o przedłużenie koncesji na sprzedaż alkoholu.

Towary zliczane w raporcie akcyzowym muszą zawierać się w działach D21 do D24.

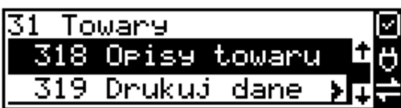
Aby wydrukować raport akcyzowy należy aktywować funkcję **[455]** opcja '23 Towary akcyzowe w D21 do D24.

6.18. [26] Raporty danych

W tym menu mamy do wyboru wydrukowanie szeregu raportów zawierających zaprogramowane dane i ustawienia kasy. Wszystkie z tych raportów są także dostępne w menu **[3] Baza danych** i **[4] Ustawienia** przy każdej kategorii programowanych danych. W tym miejscu zostały zebrane wszystkie te wydruki w celu łatwiejszego wyboru wydrukowania wielu raportów dotyczących ustawionych na kasie danych.

6.19. [261] Raport – Dane towarów

W tym menu mamy do wyboru wydrukowanie szeregu raportów zawierających dane towarów, opakowań, listy tandemów i ustawienia kasy. Wszystkie z tych raportów są także dostępne w menu **[319] Drukuj dane towarów**.

6.20. [2611] Raport – Towary

Ta funkcja służy do wydrukowania listy zaprogramowanych w kasie towarów.

261 Dane Towarów	+	☒
2611 Towary	+	
2612 Opakowania	+	

Po wybraniu funkcji **[2611] Raport Towary** i zatwierdzeniu klawiszem **OK GOTÓWKA** jest możliwość określenia (wyboru z listy) kryterium **Zakresu raportu**, dla których towarów raport ma być wykonany:

1. **Wszystkie Towary** – wydrukowanie wszystkich towarów, które były sprzedawane od ostatniego raportu.
2. **Zakres kodów** – pozwala na wybór zakresu towarów, dla których ma być sporządzony

raport. Po wybraniu tego kryterium klawiszem **OK GOTÓWKA** należy podać *Zakres ra-*

RAPORT TOW.	9	☒
Zakres kodów		
Od: 1_		

portu: Od: - (wpisać za pomocą klawiszy numerycznych kod towaru początkowego dla wykonania raportu, np. 1) i zatwierdzić klawi-

szem **OK GOTÓWKA**. Następnie należy podać kod towaru, na którym wydruk raportu ma

RAPORT TOW.	9	☒
Zakres kodów		
Do: 100_		

być zakończony: *Do:* (np. 100) i zatwierdzić

klawiszem

3. **W danym dziale** – można zadeklarować, z jakiej grupy towarów (działu) towary mają być

objęte raportem. Po wybraniu tego kryterium klawiszem **OK GOTÓWKA** na wyświetlaczu

pokaże się *Zakres raportu* i za pomocą klawiszy **A/A** **NR #** **CENA** **KOD** można wybrać z listy dział

RAPORT TOW.		☒
Dział		
3 Dział 3		

, dla jakiego ma być wykonany raport.

4. **W danej stawce** – pozwala na wydrukowanie raportu sprzedaży towarów w określonej

(wybranej) stawce PTU (VAT). Po wybraniu tego kryterium klawiszem **OK GOTÓWKA** na

wyświetlaczu pokaże się *Zakres raportu* i za pomocą klawiszy **A/A** **NR #** **CENA** **KOD** można wybrać z listy stawkę PTU, dla jakiej ma być wykonany raport.

Na liście znajdują się kolejno wszystkie stawki PTU A, B, C, D, E, F, G, a obok nich wyświetlane są wartości tych stawek. Jeśli obok stawki widnieje znak „-”,

oznacza to, że dana stawka nie jest oprogramowana (jest nieaktywna), jeśli widnieje znaczek ZW, oznacza to, że towary przywiązane do tej litery są towarami zwolnionymi z podatku.

Po wyborze i zatwierdzeniu klawiszem jednego z wyżej opisanych kryteriów

należy z dostępnej listy wybrać **Rodzaj wydruku** :

1. **Pełne dane** – wszystkie dane towarów
2. **Cennik** – nazwa, stawka PTU, kod i cena
3. **Stany magazyn.**
4. **Towary i VAT** – nazwa, stawka PTU i kod.
5. **Zmiany cen** – podobnie jak cennik, lecz drukowane są tylko pozycje, których ceny uległy zmianie począwszy od ostatniego raportu.

6.21. [2612] Raport – Opakowania

Ta funkcja służy do wydrukowania listy zaprogramowanych w kasie opakowań zwrotnych.

Po wybraniu funkcji **[2612] Raport Opakowania**

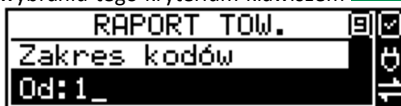

i zatwierdzeniu klawiszem jest możliwość określenia (wyboru z listy) kryterium **Zakresu raportu**, dla których towarów raport ma być wykonany:

1. **Wszystkie opakowania** – wydrukowanie wszystkich towarów, które były sprzedawane od ostatniego raportu.

2. Zakres kodów – pozwala na wybór zakresu towarów, dla których ma być sporządzony

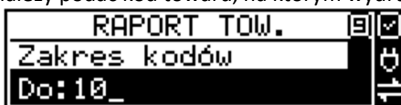
raport. Po wybraniu tego kryterium klawiszem należy podać Zakres ra-

portu: **Od:** (wpisać za pomocą klawiszy numerycznych kod towaru początkowego dla wykonania raportu, np. 1) i zatwierdzić klawiszem

klawiszem . Następnie należy podać kod towaru, na którym wydruk raportu

ma być zakończony: **Do:** (np. 100) i zatwierdzić klawiszem

klawiszem .

Po wyborze i zatwierdzeniu klawiszem jednego z wyżej opisanych kryteriów należy z dostępnej listy wybrać **Rodzaj wydruku** .

1. Pełne dane – wszystkie dane towarów

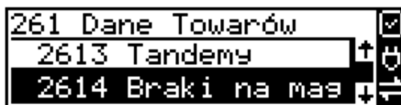
2. Cennik – nazwa, kod i cena

3. Stany magazyn.

4. Zmiany cen – podobnie jak cennik, lecz drukowane są tylko pozycje, których ceny uległy zmianie począwszy od ostatniego raportu.

6.22. [2613] Raport – Tandemy

Ta funkcja służy do wydrukowania listy zaprogramowanych w kasie tandemów, tj. towarów, które mają przyporządkowane opakowanie zwrotne.

Po wybraniu funkcji **[2613] Tandemy** i zatwierdzeniu klawiszem do wyboru mamy kryteria:

1. Wszystkie Towary – wydrukowanie wszystkich towarów i opakowań, powiązanych w tandemach.

2. Zakres kodów – pozwala na wybór zakresu towarów i opakowań, powiązanych w tan-

demy. Po wybraniu tego kryterium klawiszem

naależy podać Zakres ra-

RAPORT TOW.	
Zakres kodów	
Od: 1_	

portu: **Od:**

(wpisać za pomocą klawiszy numerycznych kod towaru początkowego dla wykonania raportu, np. 1) i zatwierdzić klawiszem

klawiszem. Następnie należy podać kod towaru, na którym wydruk raportu

RAPORT TOW.	
Zakres kodów	
Do: 150_	

ma być zakończony: **Do:** (np. 100)

i zatwierdzić klawiszem

klawiszem

3. W danym dziale – można zadeklarować, z jakiej grupy towarów (działu) towary i opakowania powiązane w tandemy, mają być objęte raportem. Po wybraniu tego kryterium

klawiszem

na wyświetlaczu pokaże się *Zakres raportu* i za pomocą

klawiszy można wybrać z listy dział, dla którego ma być wykonany raport.

4. W danej stawce – pozwala na wydrukowanie raportu towarów i opakowań, powiązanych w tandemy w określonej (wybranej) stawce PTU (VAT) towaru. Po wybraniu tego kryte-

rium klawiszem

na wyświetlaczu pokaże się *Zakres raportu* i za pomocą

klawiszy

można wybrać z listy stawkę PTU, dla jakiej ma być wykonany raport.

RAPORT TOW.	
Stawka podatku	
2 B=8.00%	

Na liście znajdują się kolejno wszystkie stawki PTU A, B, C, D, E, F, G, a obok nich wyświetlane są wartości tych stawek. Jeśli obok stawki widnieje znak „-”,

RAPORT TOW.	
Stawka podatku	
5 E=-	

oznacza to, że dana stawka nie jest oprogramowana (jest nieaktywna), jeśli widnieje znaczek ZW, oznacza to, że towary przywiązane do tej litery są towarami zwolnionymi z podatku.

Po wyborze i zatwierdzeniu klawiszem jednego z wyżej opisanych kryteriów

należy z dostępnej listy wybrać **Rodzaj wydruku** :

1. **Pełne dane** – wszystkie dane towarów i opakowań
2. **Cennik** – nazwa towaru, stawka PTU, kod i cena, nazwa opakowania, kod
3. **Stany magazyn.**
4. **Towary i VAT** – nazwa towaru, stawka PTU i kod, nazwa opakowania, kod.
5. **Zmiany cen** – podobnie jak cennik, lecz drukowane są tylko pozycje, których ceny uległy zmianie począwszy od ostatniego raportu.

6.23. [2614] Raport – Braki na magazynie

Ta funkcja służy do wydrukowania listy towarów i opakowań, których stan na magazynie jest mniejszy niż podana następnie ilość minimalna. Po wybraniu funkcji **[2614] Raport Braki**

na magazynie i zatwierdzeniu klawiszem zostanie zadane pytanie na temat ilości minimalnej, a następnie należy wskazać zakres raportu:

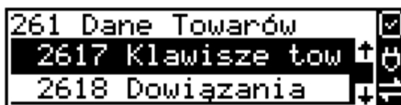
1. **Wszystkie towary** – wydrukowanie wszystkich towarów, których ilość jest mniejsza od wskazanego limitu.
2. **Zakres kodów** – pozwala na wybór zakresu towarów.
3. **W danym dziale** – tylko towary ze wskazanego działu.
4. **W danej stawce** – tylko towary w danej stawce.

Po zatwierdzeniu zakresu zostanie wydrukowany raport, który będzie zawierał tylko te pozycje, których ilość na magazynie jest mniejsza bądź równa podanej.

6.24. [2617] Raport – Klawisze towarów

Funkcja pozwala na wydruk zdefiniowanych przez użytkownika klawiszy powiązanych z towarami. Użytkownik może zaprogramować Klawisze Towarów za pomocą funkcji: **[315] Klawisze towarów** lub za pomocą komputera.

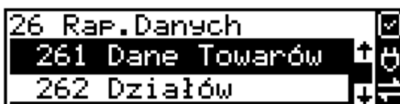
6.25. [2618] Raport – Dowiązania

Funkcja Kodów dowiązanych pozwala na zaprogramowanie kilku kodów kreskowych dla jednego artykułu (lub grupy podobnych artykułów, w których nazwa i cena towaru jest taka sama). Stosuje się to w przypadku występowania tego samego artykułu od różnych dostawców, gdzie każdy dostawca ma swój kod kreskowy, lub gdy sprzedajemy grupę podobnych towarów, np. jogurt o różnych smakach, w tej samej cenie a z różnymi kodami kreskowymi. Szczytanie któregokolwiek z zaprogramowanych kodów kreskowych powoduje sprzedaż „towaru głównego”.

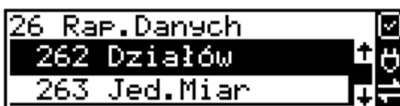
Funkcja „Kodów dowiązanych” może być używana również do umożliwienia sprzedaży opakowań zbiorczych danego towaru. Stosuje się wówczas sprzedaż „towaru głównego” z wielokrotnością. Po doprogramowaniu kodu kreskowego opakowania do „towaru głównego” należy zaprogramować „krotność”, czyli ilość sztuk towarów w opakowaniu. Podczas sprzedaży tak oprogramowanych towarów wystarczy odczytać kod kreskowy z opakowania a kasa sprzeda od razu określoną ilość danego towaru.

6.26. [262] Raport – Działów

Funkcja ta służy do wydrukowania listy zaprogramowanych w kasie Działów Towarowych, które służą do grupowania towarów. Po wybraniu funkcji zostanie wydrukowany raport.

6.27. [263] Raport – Jednostki miar

Funkcja ta służy do wydrukowania listy zaprogramowanych w kasie Jednostek miar, które mogą być drukowane przy ilościach towarów na paragonie, jeśli wybrana jest opcja: 1 Drukuj jednostki miar w kategorii [4562] Opcje wydruku paragonu.

Po wybraniu funkcji zostanie wydrukowany raport.

6.28. [264] Raport – Obniżek

Funkcja ta służy do wydrukowania listy zaprogramowanych w kasie Obniżek i Narzutów, które mogą być użyte przy wystawianiu paragonu. Po wybraniu funkcji zostanie wydrukowany raport.

6.29. [265] Raport – Użytkownicy

W tym menu mamy do wyboru wydruk listy Użytkowników (kasjerów) i Ról Użytkowników (określających prawa dostępu). Raporty te są opisane w następujących rozdziałach.

6.30. [2651] Raport – Lista użytkowników

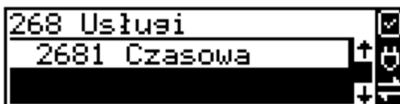
Funkcja ta służy do wydrukowania listy zaprogramowanych w kasie Użytkowników (kasjerów). Po wybraniu funkcji zostanie wydrukowany raport.

6.31. [2652] Raport – Role użytkowników

Funkcja ta służy do wydrukowania listy zaprogramowanych w kasie Ról Użytkowników (kasjerów). Role Użytkowników określają zakres praw dostępu do poszczególnych zakresów funkcjonalnych kasy. Poprzez przypisanie użytkownikowi danej roli określamy, jakie ma on prawa dostępu. Po wybraniu funkcji zostanie wydrukowany raport.

6.32. [266] Raport – Ustawień

Funkcja ta służy do wydrukowania listy zaprogramowanych w kasie Ustawień – danych, parametrów kasy, które możemy zaprogramować w funkcjach kategorii **[4] Ustawienia**. Po wybraniu funkcji zostanie wydrukowany raport.

6.33. [268] Raport – Usługi

Funkcja z menu **[2681] Usługa czasowa** służy do wydrukowania zdefiniowanej w bazie usługi czasowej.

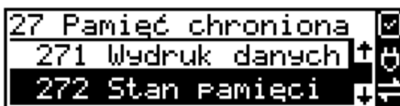
6.34. [269] Demonstracyjne wydruki niefiskalne

Funkcja ta dotyczy dodatkowych wydruków niefiskalnych, czyli umieszczania dodatkowych informacji / opisów na paragonie.

6.35. [27] Pamięć chroniona

W kasie fiskalnej SENTO ONLINE zastosowano pamięć chronioną zgodną z nowym rozporządzeniem Ministra Rozwoju w sprawie kryteriów i warunków technicznych, którym muszą odpowiadać kasy rejestrujące.

Pamięć chroniona to integralny element każdej kasy fiskalnej online. W pamięci chronionej zapisywane są dokumenty fiskalne i niefiskalne, które wystawia dana kasa. Wydruki z pamięci chronionej wykonujemy w funkcji **[27] Pamięć chroniona**.

W kolejnym kroku należy wskazać źródło danych – **[271] Wydruk danych z pam. chronionej** - funkcja umożliwia wydruk dokumentów z pamięci chronionej.

W opcji **[272]** urządzenie podaje dane dotyczące **Stanu pamięci chronionej** - funkcja drukuje raport o stanie pamięci chronionej.

6.36. [273] Wydruk danych ostatniego

W pozycji menu **[273] Wydruk danych ostatniego**, użytkownik może uzyskać wydruk kopii ostatnio zarejestrowanych (wydrukowanych) przez kasę wydruków. Aby usprawnić wyszukiwanie interesującego nas wydruku, wybór „ostatnich wydruków” można dodatkowo zawęzić do:

[2731] – Paragonu – wydrukowany będzie raport kopii ostatniego wydanego paragonu fiskalnego.

[2732] – Raport dob. – wydrukowany zostanie raport kopii ostatniego wydrukowanego raportu dobowego fiskalnego.

[2733] – Dowolnego – wydrukowany zostanie raport kopii ostatniego wydrukowanego przez kasę dowolnego wydruku.

Wydrukowany raport będzie informował, że jego zawartością jest wydruk danych z pamięci chronionej.

6.37. [28] Niefiskalny

Kasa ma możliwość drukowania na żądanie lub automatycznie po paragonie zdefiniowanego w pozycji **[28]** wydruku o charakterze niefiskalnym. Jako „formatkę” takiego wydruku można użyć jednego z około 40 wydruków niefiskalnych zdefiniowanych w dokumentacji programisty kasy. Wśród dostępnych do skonfigurowania wydruków jest między innymi wydruk: pokwitowania, przedpłaty, bonu upominkowego, potwierdzenie skupu walut, raport tankowania, bilet do myjni, potwierdzenie wydania подарunku, zapłata rachunku, kupon rabatowy, pokwitowanie zwrotu/reklamacji, bilet na mecz itp.

Każdy z dostępnych wydruków ma określoną ilość pól (linii) możliwych do uzyskania na wydruku, predefiniowane opisy linii, możliwość konfiguracji pól, w które podczas wystawiania wydruku należy wpisać opis, numer lub wartość z klawiatury, możliwość powiązania z ostatnim paragonem (numer), itp.

6.38. [29] Zestaw raportów

Funkcja drukowania zestawu raportów, jakie zostały skonfigurowane w opcji **[4563] Zestaw raportów**, gdzie podajemy, jakie raporty mają wejść w skład zestawu. Zamiast wykonywać po kolei kilka różnych raportów na koniec dnia, można skonfigurować kasę tak, aby po wywołaniu tej jednej funkcji (skrót **[29]**) kasa wykonała po kolei wszystkie te raporty.

[29] Zestaw raportów – zatwierdzenie klawiszem . Kasa zapyta: *Drukować ze-*

staw raportów? Potwierdzenie klawiszem , lub rezygnacja klawiszem .

Potem mamy do wyboru czy raport ma być wykonany jako zerujący czy też niezerujący.

Jeśli w zestawie raportów zerującym jest raport dobowy (kasa w trybie fiskalnym) nastąpi

pytanie o poprawność daty: *Data 18-04-2008 jest poprawna?* Klawiszem po-

twierdzamy, klawiszem wycofujemy się z funkcji.

Podczas wykonywania zestawu raportów, w którym jest raport fiskalny dobowy, należy bezwzględnie stosować się do zaleceń zawartych w rozdziale 6.1. niniejszej instrukcji.

7. [3] BAZA DANYCH

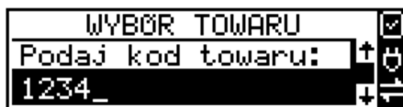
7.1. [31] Towary

Kasa SENTO ONLINE ma możliwość zaprogramowania 50 000 towarów, ewidencje sprzedaży których będzie prowadzić. Każdy towar musi mieć zaprogramowaną nazwę i stawkę PTU (stawkę Podatku od Towaru i Usług). Dodatkowo każdemu towarowi można zaprogramować cenę sprzedaży, określić rodzaj ceny (zmienna, stała), precyzję sprzedaży (ilość miejsc po przecinku ilości), przywiązać do działu, powiązać z opakowaniem.

7.2. [311] Edycja

[311] Edycja – wyboru tej funkcji dokonujemy klawiszem . Następnie należy podać kod edytowanego towaru za pomocą cyfr na klawiaturze i zatwierdzić klawiszem

W przypadku, kiedy chcemy wykonać edycję istniejącego towaru i nie pamiętamy kodu towaru, a znamy nazwę, możemy wybrać towar z bazy towarowej po nazwie naciskając klawisz

(podpowiedź L – lista, w prawym górnym rogu wyświetlacza). Po wyświetleniu listy towarów można wprowadzać litery i cyfry, a kasa stara się znaleźć pasującą do wprowadzanych liter nazwę. Towar odnaleźć w bazie można również poruszając się klawiszami

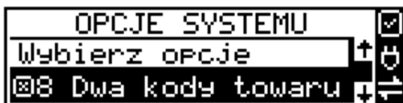
 nych liter nazwę. Towar odnaleźć w bazie można również poruszając się klawiszami

. Można wtedy wybrać nazwę towaru, którego edycji chcemy dokonać. Wybór należy

zatwierdzić klawiszem . Na wyświetlaczu pojawi się kod wybranego towaru.

Aby przejść dalej należy zatwierdzić kod klawiszem .

UWAGA! Jeśli w kasie jest ustawiona opcja nr 8 „Dwa kody towaru” w menu [453] Opcje Systemu, to przy dodawaniu nowego towaru musimy tu podać krótki kod towaru tzw. porządkowy, określający miejsce towaru w bazie towarów. Jeśli nie wiemy, jaki podać, to możemy

wybrać pierwszy wolny poprzez naciśnięcie klawiszy . Wtedy na wyświetlaczu pojawi się proponowany przez kasę kod, który możemy zaakceptować klawiszem

. Jeśli chcemy edytować istniejący towar, to możemy w pytaniu o kod podać jeden z dwóch kodów towarów. Jeśli podamy drugi kod długi (kreskowy), to po jego zatwier-

dzeniu klawiszem , kasa poda nam kod krótki (porządkowy – miejsce w bazie), po akceptacji, którego przejdziemy do dalszej edycji.

Jeśli w bazie jest towar o tym kodzie, to jego nazwa pojawi się na wyświetlaczu. Jeśli w bazie towarowej nie ma towaru o tym kodzie pojawi się pusta nazwa (jeżeli towar był wybrany z listy sytuacja ta nie wystąpi).

W trybie edycji towaru można oprogramować:

Nazwa – w trybie wpisywania (edycji) nazwy na

wyświetlaczu w prawym górnym rogu pojawia się znaczek **A** - klawiatura przestawiona jest w tryb alfanumeryczny – wpisywania tekstu. Nazwę towaru należy wpisać używając klawiatury jak opisano w rozdziale 0 niniejszej instrukcji. Wpisaną nazwę należy zatwierdzić klawiszem

OK GOTOWKA

Kod (kreskowy) – Pole to występuje tylko, jeśli ustawiona jest opcja nr 8 „Dwa kody na towar” w menu 453 „Opcje systemu”. W polu tym powinniśmy podać drugi kod towaru, który na ogół będzie odpowiadał kodowi kreskowemu lub może być też innym zdefiniowanym unikatowym kodem, ale musi on zawierać co najmniej 6 cyfr.

Pole to może pozostać puste, jeśli towar nie ma mieć drugiego kodu.

Cena – Za pomocą klawiszy numerycznych (oraz ewentualnie przecinka) należy zaprogramować cenę sprzedaży towaru. Cenę można zaprogramować na 0, jednak wówczas rodzaj ceny (opisane poniżej) należy ustawić na „zmienna”, bo inaczej sprzedaż towaru nie będzie możliwa.

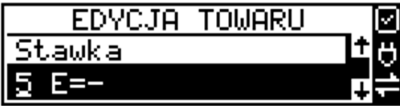
Klawisz OK GOTOWKA zatwierdza wpisaną cenę i przechodzi do następnej opcji towaru:

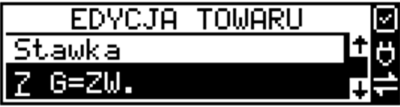

Typ – deklaracja, czy programowany artykuł jest *Towarem/Usługą*, czy też *Opakowaniem*.

Wyboru z listy dokonujemy za pomocą klawiszy . Wybranie opcji opakowanie spowoduje, że towar nie będzie miał przypisanej stawki PTU a jego sprzedaż nie będzie wliczana

do obrotu. Klawisz zatwierdza wybór i przechodzi do następnej opcji towaru (w przypadku wyboru „opakowanie” wychodzi z programowaniem).

Stawka   – przypisanie stawki PTU dla towaru lub określenie zwolnienia towaru z rejestracji PTU. Za pomocą klawiszy wybieramy z dostępnej listy stawkę PTU. Na liście wyświetlane są litery stawek A – G wraz z przyporządkowanymi im wartościami stawek.

Znak „-” obok litery stawki oznacza, że stawka nie jest oprogramowana (nieaktywna), sprzedaż towaru przypisanego do tej litery nie będzie możliwa.

Oznaczenie ‘ZW’ obok litery informuje, że towary przypisane do tej litery będą zwolnione z PTU. Klawisz zatwierdza wybór i przechodzi do następnej opcji towaru.

Opcje ceny - deklaracja typu ceny:

Cena zmienna – Podczas sprzedaży towaru cenę można wpisać ręcznie z klawiatury. Jeśli cena nie zostanie podana, to towar zostanie sprzedany z ceną zaprogramowaną. Jeśli cena zaprogramowana jest na zero, to wówczas podczas sprzedaży cena musi być podana.

Cena stała – towar może być sprzedawany tylko z zaprogramowaną ceną. Wpisanie ceny z klawiatury podczas sprzedaży spowoduje błąd.

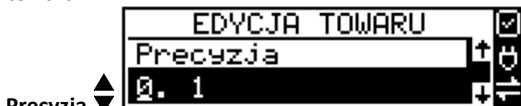
Klawisz zatwierdza wybór i przechodzi do następnej opcji towaru.

Jednostka   - określa opisem, w jakiej jednostce na paragonie sprzedawany będzie towar. Do wyboru z listy jest: (Brak), szt., kg, dag,

g., t., m., km, m2, m3, l., opak., oraz 4 dodatkowe, które można oprogramować w funkcji [331]

Edycja jednostki miar. Klawisz zatwierdza wybór i przechodzi do następnej opcji towaru.

Precyzja - określenie z jaką dokładnością (po przecinku) podczas sprzedaży można wpisać ilość sprzedawanego towaru.

1 – mogą być sprzedawane tylko całe sztuki towaru (np. napoje, książki, sprzęt AGD itp.)

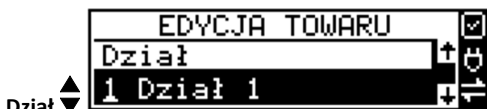
0.1 – dokładność (precyzja) do jednego miejsca po przecinku

0,01 – dokładność (precyzja) do dwóch miejsc po przecinku

0,001 – dokładność (precyzja) do trzech miejsc po przecinku (towary ważone).

Klawisz zatwierdza wybór i przechodzi do następnej opcji towaru.

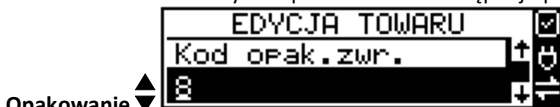
Dział - przywiązanie towaru do jednego z dostępnych (oprogramowanych) działów. Wyboru działu z listy dokonuje się za pomocą

klawiszy lub podając kod działu za pomocą klawiszy numerycznych. Klawisz

 zatwierdza wybór i przechodzi do następnej opcji towaru.

Opakowanie - możliwość przywiązania do towaru opakowania. Przywiązane opakowanie będzie automatycznie sprzedawane wraz z towarem w ilości zadeklarowanej dla towaru. Aby przywiązać opakowanie do towaru, to towar musi mieć usawioną precyzję na 1. Ewentualnego wyboru opakowania dokonuje się poprzez podanie kodu opakowania lub wybór z listy opakowań po wejściu do niej klawiszem

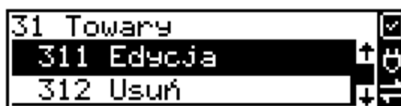

 i potem wybór za pomocą klawiszy

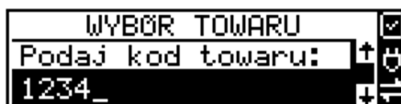

Klawisz zatwierdza edycję tego towaru.

7.3. [312] Usuń

[312] **Usuń** – tryb usuwania towarów z bazy towarowej. Aby usunąć towar z bazy należy wykonać wcześniej raport dobowy. Po wejściu do opcji klawiszem pokaże się komunikat: *Podaj kod towaru.*

Za pomocą klawiszy numerycznych należy wpisać numer kodu towaru do usunięcia i zatwierdzić klawiszem . Na wyświetlaczu wyświetlona zostanie nazwa towaru i pytanie: *Usunąć towar?*

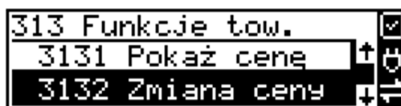
Klawiszem zatwierdzamy, klawiszem wycofujemy się z funkcji usuwania towaru. Po usunięciu towaru (połączonego z wydrukiem w kasie fiskalnej) kasa wyświetla pytanie: *Czy usunąć inny towar?* Operację usuwania kolejnych towarów można powtórzyć.

7.4. [313] Funkcje towarów

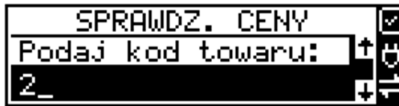
W tym menu mamy do dyspozycji kilka funkcji operujących na danych towarach. Opis w następujących rozdziałach.

7.5. [3131] Pokaż cenę

[3131] Pokaż cenę – funkcja sprawdzenia zaprogramowanej ceny towaru. Po wejściu do opcji

klawiszem pojawia się komunikat:


```

SPRAWDZ. CENY
Podaj kod towaru:
2_
  
```

Za pomocą klawiszy numerycznych należy wpisać numer kodu towaru, któremu chcemy

sprawdzić cenę i zatwierdzić klawiszem . Na wyświetlaczu wyświetlona zostanie nazwa towaru oraz aktualnie zaprogramowana cena towaru:


```



INFORMACJA
mleko
Cena:2.65
  
```

Klawiszem lub wycofujemy się z funkcji.

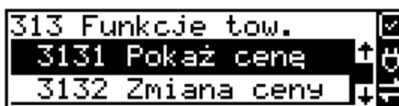


```

PYTANIE
Sprawdzić cenę
innego towaru?
  
```

Kasa proponuje dalsze sprawdzanie ceny. Klawiszem - potwierdzamy, - rezygnacja.

7.6. [3132] Zmiana ceny

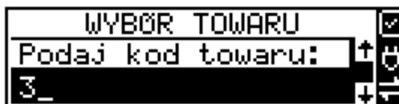


```

313 Funkcje tow.
3131 Pokaż cenę
3132 Zmiana ceny
  
```


[3132] Zmiana ceny – funkcja zmiany ceny w wybranym towarze. Po wejściu do opcji

klawiszem pokaże się komunikat:


```

WYBÓR TOWARU
Podaj kod towaru:
3_
  
```

Za pomocą klawiszy numerycznych należy wpisać numer kodu towaru, któremu chcemy zmienić cenę i zatwierdzić klawiszem . Na wyświetlaczu wyświetlona zostanie nazwa towaru oraz jego aktualna cena.

Pod jedną z cyfr ceny widnieje kursor. Cenę możemy zmienić za pomocą klawiszy numerycznych oraz przecinka, kursorem pomiędzy cyframi poruszamy się klawiszami CENA KOD. Klawiszem zatwierdzamy wprowadzoną cenę, klawiszem wycofujemy się z funkcji. Kasa proponuje dalsze sprawdzanie ceny: *Zmienić cenę innego towaru?*

- potwierdzamy,

- rezygnacja.

7.7. [3133] Pokaż ilość

[3133] Pokaż ilość – funkcja sprawdzenia bieżącej ilości (stanu magazynowego) towaru.

Po wejściu do opcji klawiszem pojawia się komunikat: *Podaj kod Towaru: Za pomocą klawiszy numerycznych należy wpisać numer kodu towaru, któremu chcemy spraw-*

dzić stan (ilość) i zatwierdzić klawiszem . Na wyświetlaczu wyświetlona zostanie nazwa towaru oraz aktualnie zaprogramowana/wyliczona ilość towaru „w magazynie”.

Klawiszem lub wycofujemy się z funkcji. Kasa proponuje dalsze sprawd-

zanie ilości: Sprawdź ilość innego towaru? - potwierdzenie, - rezygnacja.

7.8. [3134] Ustaw ilość

[3134] Ustaw ilość – funkcja zmiany ilości towaru na magazynie wybranego towaru. Kasa może prowadzić stany magazynowe dla towarów. Można zadeklarować ilość towaru, jaka jest dostępna na magazynie i kasa podczas sprzedaży będzie odejmować sprzedane ilości od ilości

zadeklarowanej. Po wejściu do opcji klawiszem pokaże się komunikat: *Podaj kod Towaru:* Za pomocą klawiszy numerycznych należy wpisać numer kodu towaru, któremu

chcemy zmienić ilość i zatwierdzić klawiszem . Na wyświetlaczu wyświetlona zostanie nazwa towaru oraz miejsce na wpisanie ilości. Ilość możemy wpisać za pomocą klawiszy numerycznych oraz przecinka, kursorem pomiędzy cyframi poruszamy się klawiszami

Klawiszem zatwierdzamy wprowadzony stan. Po zatwierdzeniu stanu kasa proponuje zmianę ilości kolejnego towaru: *Zmienić ilość innego towaru?* – możliwość kontynuowania zmian lub wycofania się.

7.9. [3135] Dodaj ilość

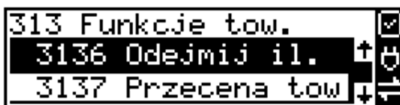
[3135] Dodaj ilość – funkcja zwiększenia ilości na magazynie wybranego towaru. Funkcja jest obsługiwana i działa podobnie jak poprzednia z tą różnicą, że podana ilość zostanie dodana do bieżącego stanu magazynowego.

7.10. [3136] Odejmij ilość

[3136] Odejmij ilość – funkcja zmniejszenia ilości na magazynie wybranego towaru. Funkcja jest obsługiwana i działa podobnie jak poprzednia z tą różnicą, że podana ilość zostanie odjęta do bieżącego stanu magazynowego.

7.11. [3137] Przecena towarów

Jest to opcja, dzięki której użytkownik może dokonać automatycznego przeliczenia cen towarów zaprogramowanych w bazie towarowej kasy. Opcja przydatna np. w przypadku zmiany waluty głównej kasy na inną z określonym kursem w sytuacjach, gdy kasa nie jest używana z systemem komputerowym, z którego są programowane towary i ich ceny. Współczynnik przeliczenia cen towarów wynika z przyjętego kursu zmiany waluty. Przeliczenie towarów według współczynnika można dokonać (podobnie jak zmiany waluty) automatycznie, programując godzinę i datę, kiedy takie przeliczenie ma nastąpić.

Po wejściu do opcji **[3137] Przecena towarów** kasa poprosi o wybranie trybu uruchamiania przelicy – w przyszłości lub od razu, co wybieramy klawiszami kursora .

Jeśli wybraliśmy wariant *w przyszłości*, to kasa prosi o podanie godziny i daty, kiedy przecena ma się dokonać. Za pomocą klawiszy numerycznych podajemy godzinę i datę w podpowiada-

nym formacie hh:mm, dd-mm-rrrr, a następnie zatwierdzamy klawiszem

Następnie podajemy współczynnik, według którego ma nastąpić przeliczenie cen. Współczynnik wpisujemy za pomocą klawiszy numerycznych i przecinka (kropki).

Zatwierdzamy klawiszem

Uwaga! Przelicznik najczęściej powinien być odwrotnością kursu nowej waluty, gdyż cena w trakcie przeceny jest mnożona przez ten przelicznik.

Poniżej przedstawiamy przykłady zastosowania funkcji przeceny dla towarów.

Przypadek nr 1. W bazie danych towarów mamy towar o nazwie *Sok pomarańczowy*, którego cena wynosi 3.00 PLN. Próba sprzedaży spowoduje wydrukowanie:

„Sok pomarańczowy 1*3.00 3.00A”

Jeżeli zastosujemy opcję przeceny towarów, z współczynnikiem przeceny 0.2500, to w efekcie po dokonanych przeliczeniach, cena towaru zostanie ustalona na 0.75 PLN. Na paragonie zostanie wydrukowana następująca informacja:

„Sok pomarańczowy 1*0.75 0.75A”

Obliczenia wykonywane są według następującego wzoru:

$$\text{Nowa\_cena} = \text{stara\_cena} \times \text{współczynnik\_przeceny}$$

W przypadku, gdy nowa cena zawiera więcej jak dwa znaki znaczące po przecinku, stosowane jest zaokrąglenie do 2 cyfr po przecinku. Jeżeli w bazie towarów będzie się znajdował towar, którego cena została ustalona na 3.45 PLN, a współczynnik wymiany ustalimy na poziomie 0.4,5 to po wykonaniu obliczeń otrzymamy wartość 1.5525. Wartość ta zostanie **zaokrąglona**

w dół do 1.55 PLN. W przypadku, gdy cena towaru będzie ustalona na 3.50 PLN i przeprowadzimy operację przeceny ze współczynnikiem ustalonym na poziomie 0.45, to w wyniku obliczeń otrzymamy wartość 1.5750, która zostanie **zaokrąglona w górę** do 1.58 PLN.

Jeśli chcemy anulować wcześniej ustawioną przecenę należy jej przeliczniki ustawić na 1.

7.12. [3139] Zaawansowane

Mieszcząca się pod tą funkcją opcja [31391] **Usuwanie bazy towarów** umożliwia, w razie potrzeby, konieczność usunięcia całej bazy towarowej.

7.13. [315] Klawisze towarów

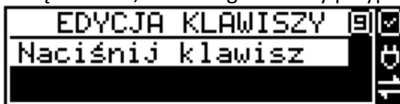

Funkcja [315] **Klawisze towarów** wykorzystywana jest do konfiguracji klawiszy szybkiej sprzedaży towarów na klawiaturze dodatkowej. Do każdego klawisza można skonfigurować (przypisać) po dwa dowolne towary z bazy towarowej. Jeden towar będzie towarem bezpo-

średnim (F1 – F14), drugi z wcześniejszym jednokrotnym użyciem klawisza **F** (np. F + F1, ..., F+F14).

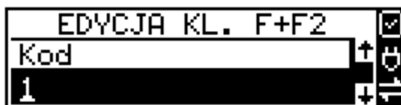
[3151] **Edycja** – po wybraniu tej pozycji klawiszem **OK GOTÓWKA** pojawia się komunikat: *Naciśnij klawisz* – należy nacisnąć klawisz, do którego chcemy przypisać towar.

Każdy klawisz może mieć przypisany jeden towar bezpośredni oraz jeden z użyciem klawisza

F. Po wyborze pojedynczego klawisza (lub **F** + klawisz) i naciśnięciu klawisza

OK GOTÓWKA, kasa prosi o podanie numeru PLU, który ma być przypisany do klawisza (kombinacji klawiszy).

Należy wówczas wpisać kod PLU (krótki lub długi, albo odczytać kod skanerem z towaru) i

zatwierdzić klawiszem. Jeśli do klawisza (kombinacji klawiszy) był już przypisany towar, to jego numer pojawi się na wyświetlaczu po wybraniu klawisza (kombinacji klawiszy). Natomiast, jeśli wybrany klawisz ma już przypisaną funkcję, wówczas pojawia się komunikat:

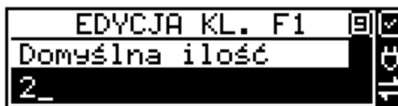
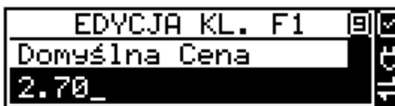

Następnym krokiem przypisania klawisza do towaru jest wybór *Trybu działania*. Mamy 6 możliwości:

1. Tylko sprzedaż
2. Ilość z wagi
3. Wyd. opakowania
4. Zwrot opakowania
5. Zakończenie paragonu
6. Zakończenie paragonu z płatnościami

Po dokonaniu wyboru trybu działania naciskamy klawisz. Wówczas kasa pokazuje domyślną cenę towaru zaprogramowaną w bazie towarów oraz jego ilość. Obie wartości można edytować.

Klawiszem potwierdzamy te wartości i możemy rozpocząć kolejne przypisanie

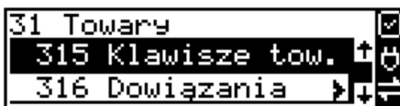
klawiszy do towarów w analogiczny sposób lub klawiszem rezygnujemy z dalszego działania.

[3152] Usuń wszystkie – funkcja usuwania przywiązania towaru do klawisza.

[3159] Drukuj – funkcja drukuje zestawienie powiązań kodów towarowych z klawiszami towarowymi.

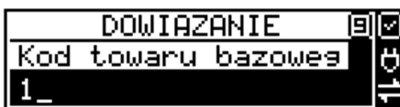
7.14. [316] Dowiązania

W celu zaprogramowania dowiązań należy wejść do pozycji menu **[316] Dowiązania**, wybrać pozycję **[3161] Edycja**.

Po zatwierdzeniu klawiszem OK wchodzimy do Edycji. Tutaj należy wybrać Typ dowiązania. Do wyboru jest 1. Kod dowiązany i 2. Towar dowiązany.

Po wybraniu pozycji 2 trzeba podać Kod towaru bazowego, do którego będzie dowiązany towar. (Towar musi być zaprogramowany w bazie PLU).

Po wpisaniu kodu bazowego następnym krokiem jest wpisanie kodu towaru dowiązanego (towar również musi być w bazie PLU). Następnie wpisujemy domyślną cenę.

Po potwierdzeniu domyślnej ceny dowiązanie zostaje zapisane w pamięci kasy. Od tego momentu sprzedaż towaru bazowego spowoduje automatyczną sprzedaż towaru dowiązanego.

Obsługa ceny w towarze dowiązanym:

1. Jeżeli domyślna cena jest zerowa, to w momencie sprzedaży towaru dowiązanego pojawi się dialog do wprowadzenia ceny.
2. Jeżeli domyślna cena jest różna od zera, to towar dowiązany zostanie sprzedany automatycznie z ceną domyślną.

Powyższe przypadki wystąpią, jeżeli towar dowiązany zaprogramowany jest w bazie PLU z opcją - zmienna cena. Jeżeli towar dowiązany jest zaprogramowany z opcją - cena stała to towar dowiązany zostanie sprzedany automatycznie z ceną z bazy PLU.

Wprowadzanie ceny i ilości przed sprzedażą towaru z towarem dowiązanym:

1. Wprowadzona wcześniej cena (przed sprzedażą towaru) zmieni cenę tylko towaru bazowego.

2. Wprowadzona wcześniej ilość (przed sprzedażą towaru) spowoduje sprzedaż towaru bazowego i dowiązanego z zadaną ilością.

Obsługa rabatów w towarach dowiązanych:

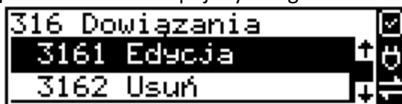
1. W rabatach do pozycji rabat procentowy/dopłata procentowa, rabat kwotowy/dopłata kwotowa są udzielane tylko do towaru bazowego.
2. W rabatach na paragon towar bazowy i towar dowiązany są rabatowane tak jak inne towary.

Ograniczenia do towarów w dowiązaniach:

1. Precyzje ilości towaru bazowego i dowiązanego muszą być zerowe (ilości całkowite).

Kasowanie dowiązania:

Jeżeli dowiązanie istnieje w bazie kodów dowiązanych to dowiązanie usuwamy podając kod towaru bazowego [3162] **Usuń** – usuwanie pojedynczego kodu dowiązanego.

[3163] **Usuń grupę** – usuwanie całej grupy kodów dowiązanych do towaru głównego.

[3169] **Drukuj** – drukuje kody dowiązane.

7.15. [318] Opisy towaru

Urządzenia SENTO ONLINE pozwalają na przypisanie do sprzedawanej pozycji bardziej szczegółowego opisu. Definiowanie stałych opisów może się okazać przydatne w sytuacji, gdy dany opis będzie często wykorzystywany. W bazie danych można zaprogramować 20 opisów.

Po zdefiniowaniu opisów w bazie, będzie można je wykorzystywać w trakcie sprzedaży. Istnieje także możliwość utworzenia jednorazowego opisu bezpośrednio w trakcie sprzedaży. Praktyczne zastosowanie opisów zostało omówione w rozdziale 11.10.

Opcja [3181] **Edycja pozycji** umożliwia utworzenie nowego opisu towaru lub edycję opisów

już istniejących.

Format danych:

Znak # - maska tekstu wymuszająca na sprzedawcy wypełnienie dodatkowych pól opisu.

Np. zdefiniowanie opisu o treści: „Zdjęcie opon szt: #” spowoduje, że sprzedawca chcąc zastosować ten opis, będzie musiał w miejscu znaku # wprowadzić konkretną liczbę.

Nowa linia - formatowanie tekstu do następnej linii opisu następuje automatycznie, gdy kończy się liczba znaków przypadających na linię. Wtedy opis na paragonie będzie wyświetlany następująco:

Sento online	
Zakład mechaniczny Lwowska 11 33-300 Nowy Sacz	
NIP: 522-000-16-94	W000076
PARAGON FISKALNY	
Kompleks. wym. opon 4szt.*20.00	80.00A
Opis: Zdjęcie opon	
Wymiana opon	
Wyważanie	

Uwaga! Do jednego towaru można dodać maksymalnie 3 linie opisu po 36 znaków w każdej. W związku z tym, jeden konkretny opis nie może być dłuższy niż 3 linie.

Przykład definiowania opisu:

Założmy, że do usługi *Kompleksowa wymiana opon* chcemy dodać szczegółowy wykaz usług, jakie wchodzi w jej skład. W tym przypadku: zdjęcie starych opon, założenie nowych opon i wyważanie.

Aby dodać nowy opis wchodzimy do menu [3181] **Edycja pozycji**

318 Opisy towaru	1/CE
3181 Edycja pozyc	↑
3182 Usurń pozycje	↓

i naciskamy klawisz

EDYCJA OPIS.TOW.	1/CE
Wybierz opis	↑
1 (nieużywany)	↓

Wybieramy pierwszy nieużywany opis:

i naciskamy klawisz . Następnie w oknie *Tytuł opisu* podajemy dowolną nazwę dla tego opisu – w tym przykładzie wpisujemy „Zdjęcie opon”

OPIS TOWARU	1/CE
Tytuł opisu [1]	
_____	

i zatwierdzamy klawiszem . Następnie podajemy treść opisu, jaka będzie drukowana na paragonie – w naszym przypadku również będzie to „Zdjęcie opon”.

Sprzedawca będzie miał możliwość wprowadzenia dokładnej ilości zdjętych opon, jeśli zastosuje się format: *Zdjęcie opon szt: #*. Aby zakończyć edycję i zapisać nowy opis do bazy należy

nacisnąć klawisz

Te same czynności należy powtórzyć dla opisu „założenie opon” i „wyważanie”. Wybieramy wtedy kolejny nieużywany opis i postępujemy analogicznie.

[3182] Usuń pozycję - Opcja *Usuń pozycję* umożliwia usunięcie dowolnego opisu towaru.

[3183] Usuń wszystko – ta opcja usuwa wszystkie zdefiniowane w bazie danych opisy towarów.

[3189] Drukuj – Przy pomocy tej funkcji można wydrukować Raport Opisów Towarów zawierający wszystkie zdefiniowane w bazie opisy towarów.

7.16. [319] Drukuj dane towarów

W menu tym mamy do wyboru szereg funkcji pozwalających na wydruk różnych danych towarów.

[3191] Towary

Funkcja ta służy do wydrukowania listy zaprogramowanych w kasie towarów. Jest ona analogiczna do już opisanej funkcji **[2611] Raport Towary**.

[3192] Opakowania

Funkcja ta służy do wydrukowania listy zaprogramowanych w kasie opakowań zwrotnych. Jest ona analogiczna do już opisanej funkcji **[2612] Raport – Opakowania**.

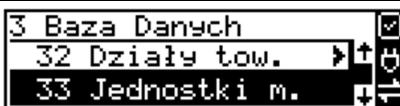
[3193] Tandemy

Ta funkcja służy do wydrukowania listy zaprogramowanych w kasie tandemów tj. towarów, które mają przyporządkowane opakowanie zwrotne. Jest ona analogiczna do już opisanej funkcji **[2613] Raport – Tandemy**.

Pozostałe funkcje pozwalające na wydruk kolejnych danych to:

[3195] – Klawisze towarowe. Funkcja powoduje wydruk zaprogramowanych klawiszy towarowych. Jest ona analogiczna do już opisanej funkcji **[2617] Klawisze towarów**.

[3196] – Kody dowiązane. Funkcja powoduje wydruk zaprogramowanych kodów dowiązanych, której zasada działania została opisana w funkcji **[2618] Kody dowiązane**.

7.17. [32] Działy towarowe

Towary podczas programowania przypisywane są do Działów. Jest to powiązanie jedynie w celu informacji podczas raportowania o sprzedaży z danego działu towarowego.

7.18. [321] Edycja działów towarowych

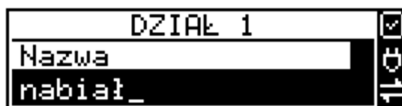
[321] Edycja – funkcja edycji wybranego z bazy działu towarowego. Podczas edycji działu jest możliwość zaprogramowania jedynie nazwy działu (np. Pieczywo, Nabiał, Chemia, Alkohol

itp.). Za pomocą klawiszy   dokonujemy wyboru żądanego działu (jednego ze 100 dostępnych).

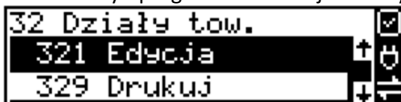
Klawiszem zatwierdzamy wybór i wchodzimy do edycji tego działu.

Nazwa - W trybie wpisywania (edycji) nazwy na wyświetlaczu w prawym górnym rogu pojawia się znaczek - klawiatura przestawiona jest w tryb alfanumeryczny – wpisywania tekstu. Domyślnie kasa ma zaprogramowane nazwy: Dział 1, Dział 2 itd. Nazwę działu należy wpisać używając klawiatury dodatkowej.

Wpisaną nazwę należy zatwierdzić klawiszem

W ten sam sposób należy oprogramować kolejne działy, które będą potrzebne i używane.

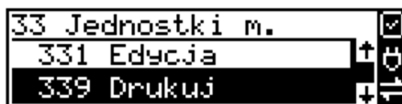
[329] Drukuj - funkcja drukowania zaprogramowanych w kasie działów towarowych.

7.19. [33] Jednostki miar

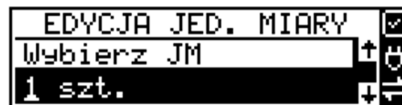

Menu [33] Jednostki miar służy do programowania używanych w bazie towarowej jednostek miar towarów. Domyślnie w kasie zaprogramowane jest 11 pozycji jednostek miary: 1-szt, 2-kg, 3-dag, 4-g, 5-t, 6-m, 7-km, 8-m2, 9-m3, 10-l, 11-opak. Wszystkie pozycje można oprogramować we własnym zakresie według potrzeb.

7.20. [331] Edycja jednostek miar

[331] Edycja – tryb programowania jednostek miary. Po wejściu do funkcji pojawia się informacja:

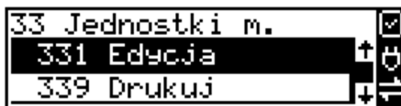
Za pomocą klawiszy alfanumerycznych programujemy nazwę jednostki miary i zatwierdzamy

klawiszem . W analogiczny sposób programujemy kolejne, żądane jednostki miar.

7.21. [339] Drukuj jednostki miar

[339] Drukuj – funkcja drukowania zaprogramowanych w kasie jednostek miary. Po wybraniu

funkcji klawiszem

następuje wydruk danych jednostek miar.

7.22. [34] Obniżki/Narzut

W funkcji tej można określić wartości zdefiniowanych obniżek i narzutów jak również określić standardowe i maksymalne poziomy obniżek / narzutów, jakie kasjer podczas sprzedaży może udzielać. Obniżki i narzutów można określać jako procentowe oraz jako kwotowe.

7.23. [341] Edycja tabeli obniżek/narzutów

[341] Edycja

– po wybraniu klawiszem

pojawi się informacja:

W dolnej linii wyświetlana jest pierwsza z pozycji tabeli obniżek/narzutów. Za pomocą

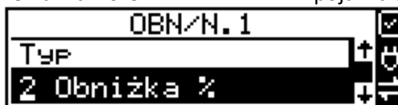
klawiszy dostępna jest lista 8 pozycji do oprogramowania. Po wybraniu żądanej

pozycji i zatwierdzeniu klawiszem

pojawia się funkcja określenia typu pozycji

obniżki/narzutów:

i w dolnej linii wyświetlony będzie jeden z dostępnych typów:

(nieużywany)

Obniżka % - od wartości pozycji lub całego paragonu odejmowana jest zadeklarowana wartość procentowa.

Obniżka kwotowa – od wartości pozycji lub paragonu odejmowana jest zadeklarowana kwota.

Narzut % - do wartości pozycji lub paragonu doliczana jest wartość procentowa.

Narzut kwotowy – do wartości pozycji lub paragonu doliczana jest zadeklarowana kwota.

Obniżka ilościowa- od każdej zadeklarowanej ilości sprzedanych towarów odejmowana jest wartość gratis.

Obniżka progres.% - od kwoty progowej odejmuje wartość procentową z podanego zakresu rabatów.

Obniżka prog. tab – w zależności od zadeklarowanej kwoty progowej odejmuje odpowiednią wartość procentową.

Za pomocą klawiszy dokonujemy wyboru jednego z wyżej wymienionych typów

OBN/N.1		OK
Typ		
2 Obniżka %		

i zatwierdzamy klawiszem

Jeśli wybrano inny typ niż (*nieużywany*), to należy zaprogramować wartość kwotową/procentową dla tej pozycji. Programowania dokonujemy za pomocą klawiszy numerycznych oraz przecinka.

OBN/N.1		OK
Obniżka %		
5_ %		

Po wpisaniu właściwej wartości zatwierdzamy klawiszem . Następnie dla tej pozycji można zaprogramować nazwę w celu np. identyfikacji udzielanej podczas sprzedaży obniżki/narzut (np. obniżka świąteczna, obniżka nocna itp.)

OBN/N.1		OK
Nazwa		
obniżka świąteczna_		

Za pomocą klawiatury dodatkowej programujemy nazwę dla pozycji i zatwierdzamy klawi-

szem . Pozycja obniżki/narzut została oprogramowana. Programowania kolejnych pozycji dokonujemy w identyczny sposób.

Ponadto w Edycji towaru [341] można ustawić czas, w jakim ma być dana obniżka aktywna. W tym celu należy wejść w menu [341], następnie wybrać rodzaj rabatu, jaki nas interesuje,

następnie Typ obniżki, a następnie Nazwę, jeżeli ją nadaliśmy, wszystko zatwierdzamy

poprzez . W następnej kolejności zaznaczamy jedną z możliwych opcji:

1. Do pozycji
2. Do paragonu

Po wybraniu żądanej opcji możemy sprecyzować, kiedy dana obniżka ma być aktywna. Możemy tego dokonać poprzez zakres dat (od – do)

OBN/N.1	OBN/N.1
Zakres dat	Zakres dat
Od: 02-04-2019	Do: 22-04-2019

zakres dni (poniedziałek – niedziela) oraz zakres godzin (od – do).

W analogiczny sposób definiujemy zakres obowiązywania Narzutów.

Kolejną możliwość ustwienia obniżki daje funkcja [311] Edycja towaru – tutaj poza definiowaniem takich parametrów jak Kod towaru, Nazwa, Cena, Typ (Towar, Usługa), Stawka podatku, Opcja ceny (zmienna / stała), Jednostka miary, Przeczysza, Dział, oraz Kod opakowania zwrotnego możemy przypisać do towaru Obniżka domyślna.

7.24. [342] Limity obniżek/narzutów

34 Obniżki/Narzuty	46 Limity
341 Edycja	461 Obniżek
342 Limity	462 Kwot

W funkcji [342] **Limity obniżek/narzutów** możemy określić maksymalne wartości każdego z typów rabatów i narzutów procentowych i kwotowych. Funkcja ta jest dostępna także w menu [46] **Limity**.

7.25. [343] Domyślne obniżki/narzuty

W funkcji tej możemy określić domyślne wartości każdego z typów rabatów i narzutów procentowych i kwotowych. Funkcja ta jest dostępna także w menu:

34 Obniżki/Narzuty	47 Parametry
343 Domyślne	471 Obniżki domyśl
344 Karta rabat.	472 Kursy walut

7.26. [344] Karta rabatowa

Funkcja pozwala na zdefiniowanie formatu (numerów) kart rabatowych obsługiwanych przez kasę, oraz jakie wartości obniżek / rabatów będą udzielane dla danego (oprogramowanego) typu karty.

[3441] Definicja karty – dostępne (konieczne do oprogramowania) są pozycje:

Pozycja identyfikatora karty rabatowej to numer (indeks) cyfry w kodzie karty (liczony od lewej), gdzie rozpoczyna się identyfikator karty;

Długość identyfikatora karty to ilość cyfr w kodzie karty (maksymalnie 6, minimalnie 1), które stanowią identyfikator karty rabatowej.

Wzorzec identyfikatora karty rabatowej to wzorzec, który jest porównywany z cyframi w kodzie karty rabatowej, poczynając od pozycji podanej jako pozycja identyfikatora. Porównanie dotyczy tylko tyłu pierwszych cyfr (licząc od lewej), ile wynosi długość identyfikatora karty. Wystąpienie zgodności identyfikuje odczytany kod jako kod karty rabatowej.

Pozycja daty ważności to numer (indeks) cyfry w kodzie karty (liczony od lewej), gdzie rozpoczyna się informacja o dacie upływu ważności karty.

Długość daty ważności na karcie rabatowej to liczby 0, 2, 4, 6, określające, ile cyfr zawiera data ważności zapisana na karcie (licząc od lewej, data w formacie RRRMDD)

0 – brak daty ważności (karta ważna bezterminowo)

2 – tylko pełne lata (cyfry: RR); porównanie na podstawie lat

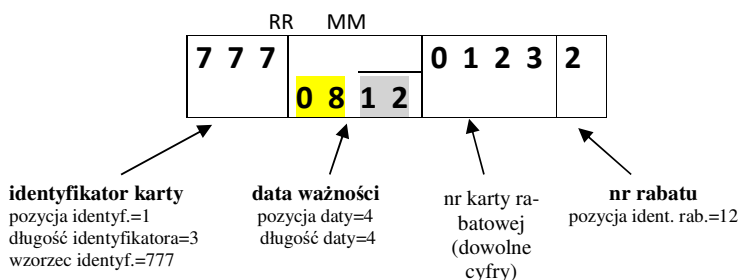
4 – rok i miesiąc (cyfry: RRRM); porównanie na podstawie roku i miesiąca

6 – pełna data (cyfry: RRRMDD); porównanie na podstawie roku, miesiąca i dnia

Pozycja numeru rabatu to numer (indeks) cyfry w kodzie karty (liczony od lewej), która zawiera indeks rabatu w tabeli rabatów.

Przykład:

Kod na karcie rabatowej jest 777081232. Znaczenie poszczególnych cyfr określa poniższy rysunek, poniżej przedstawiono zdefiniowane w kasie wartości:

Jeśli rok w numerze karty rabatowej (RR) jest większy od 50 to oznacza rok 19xx, a jeśli mniejszy to rok 20xx.

Konfiguracji (zaprogramowania) funkcji dokonujemy wpisując żądane wartości za pomocą klawiatury numerycznej, właściwą wartość zatwierdzamy klawiszem i prze-

chodzimy do następnej funkcji. Klawiszem wracamy do funkcji poprzedniej.

[3442] Edycja obniżek – jest to funkcja edycji tabeli obniżek stosowanych przy obsłudze karty rabatowej.

[3449] Drukuj – wydruk zdefiniowanych kart rabatowych.

7.27. [349] Drukuj obniżki/narzuty

[349] Drukuj – funkcja drukowania zaprogramowanych w kasie pozycji Obniżek/Narzutów.

Wybór klawiszem - następuje wydruk wszystkich 8 dostępnych pozycji obniżki/narzutu. Wydruk zawiera także informacje na temat wartości maksymalnych i domyślnych obniżek i narzutów.

7.28. [35] Użytkownicy

Kasa ma możliwość programowania danych Użytkowników (kasjerów), którzy będą mogli używać kasy. Każdy użytkownik musi mieć zaprogramowaną nazwę (np. imię, nazwisko), hasło oraz określoną rolę, jaką będzie pełnił podczas obsługi kasy.

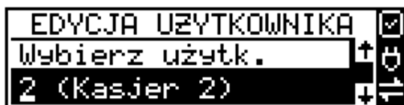

[351] Edycja – funkcja programowania nazwy, hasła oraz roli. Po wejściu do funkcji klawiszem

 pokazuje się komunikat: *Wybierz użytkownika* . W dolnej linii widnieje albo numer i nazwa jednego z zaprogramowanych użytkowników:

lub odpowiedź: *[Dodaj...]* – oznacza to, że nie ma zaprogramowanego żadego użytkownika.

Klawiszami wybieramy żdanego użytkownika, klawiszem

za-

twierdzamy wybór i wchodzimy do edycji nazwy użytkownika.

Wpisana za pomocą klawiatury dodatkowej nazwę należy zatwierdzić klawiszem

. Kasa przechodzi do funkcji programowania hasła użytkownika:

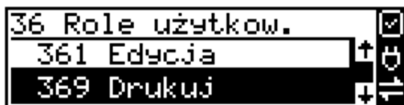
Za pomocą klawiatury dodatkowej wpisujemy hasło i zatwierdzamy klawiszem

. Po zatwierdzeniu hasła kasa przechodzi do funkcji wyboru roli użytkownika. Typ roli użyt-

kownika (uprawnień) można wybrać za pomocą klawiszy spośród dostępnych na liście typów – 4 standardowych oraz 4 własnych.

Konfiguracji ról użytkowników dokonuje się w funkcji: [361] Role Użytkowników – tam też znajduje się dokładny opis ról użytkowników.

Po wyborze właściwej roli zatwierdzamy ją klawiszem

- kasa powraca do menu

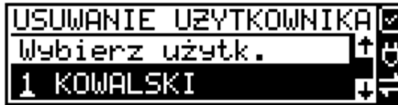
[35] Użytkownicy. Podczas programowania użytkowników klawiszem

można cofnąć się do poprzednio programowanej funkcji.

[352] **Usuń** – funkcja usuwania zaprogramowanych użytkowników. Po wybraniu tej funkcji klawiszem wyświetlany jest komunikat:

W dolnej linii widnieje nazwa jednego z zaprogramowanych kasjerów. Za pomocą klawiszy wybieramy kasjera do usunięcia i wybór zatwierdzamy klawiszem . Użytkownik zostaje usunięty.

[353] **Zmiana Hasła** – funkcja zmiany hasła dla użytkownika specjalnego, Administratora (użytkownik „wbudowany” – zawsze dostępny, nie trzeba go programować, ma pełne prawa dostępu) oraz dla wszystkich użytkowników zaprogramowanych – wybieranych z listy. Po wybraniu tej funkcji należy podać stare hasło, a następnie nowe. Klawiszem na końcu zatwierdzamy zmianę hasła.

7.29. [359] Drukuj użytkowników

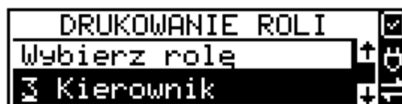

[359] **Drukuj** – funkcja drukowania ustawień zaprogramowanych użytkowników. Wybieramy klawiszem - następuje wydruk zaprogramowanych użytkowników wraz z przypisanymi im rolami.

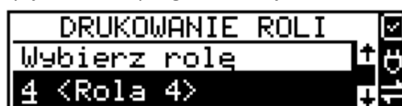
7.30. [36] Role użytkowników

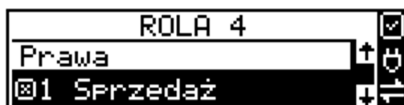
Każdy z zaprogramowanych użytkowników musi mieć określoną rolę (uprawnienia). Konfiguracji ról i przypisanych im uprawnień i obstrzeżeń dokonujemy w funkcji: **[36] Role Użytkowników**. Każda z 8 ról może mieć zaprogramowaną nazwę oraz określone pozwolenie lub zabronienie wykonywania każdej z 43 praw dostępu.

W kasie domyślnie zaprogramowane są 4 Role: Kasjer, Kasjer zaawansowany, Kierownik, Administrator. Kolejne 4 pozycje można oprogramować jako własne.

Poniżej zamieszczono opis, jakie opcje są dopuszczone/zabronione fabrycznie do wykonywania dla zaprogramowanych ról:

	Nazwa funkcji/opcji:	Kasjer	Kasjer Zaawansowany	Kierownik	Administrator
1.	Sprzedaż	TAK	TAK	TAK	TAK
2.	Anulowanie paragonów	NIE	TAK	TAK	TAK
3.	Wpłaty do kasy	NIE	TAK	TAK	TAK
4.	Rabaty z bazy (wybór z zaprogramowanej listy rabatów narzutów)	TAK	TAK	TAK	TAK
5.	Rabaty z ręki (wprowadzane ręcznie)	NIE	TAK	TAK	TAK
6.	Zestaw Raportów	NIE	TAK	TAK	TAK
7.	Zestaw Raportów Zerujący	NIE	TAK	TAK	TAK
8.	Raport Dobowy	NIE	TAK	TAK	TAK
9.	Raporty Dobowe Inne	NIE	TAK	TAK	TAK
10.	Raporty Okresowe	NIE	NIE	TAK	TAK
11.	Raport Stanu Kasy	NIE	NIE	TAK	TAK
12.	Raport Stanu Kasy Zerujący	NIE	NIE	TAK	TAK
13.	Raport Zmiany	TAK	TAK	TAK	TAK
14.	Raport Obrotów Kasjera	NIE	TAK	TAK	TAK
15.	Raport Obrotów Kasjera Zerujący	NIE	TAK	TAK	TAK
16.	Raporty Obrotów Towarów (towarów, działów, opakowań)	NIE	NIE	TAK	TAK
17.	Raporty Obrotów Towarów (w/w) Zerujące	NIE	NIE	TAK	TAK
18.	Baza Towarów (edycja, usuwanie)	NIE	NIE	TAK	TAK
19.	Zmiana cen towarów	NIE	TAK	TAK	TAK
20.	*Zmiana il. magazynowych	NIE	NIE	TAK	TAK

21.	Rabaty (edycja bazy rabatów/narzutów)	NIE	NIE	TAK	TAK
22.	Użytkownicy (edycja, usuwanie)	NIE	NIE	NIE	TAK
23.	Wydruki baz danych	NIE	NIE	TAK	TAK
24.	Ustawienia Zegara	NIE	NIE	NIE	TAK
25.	Ustawienia kursu waluty Euro	NIE	NIE	TAK	TAK
26.	Ustawienia Opcji (funkcje [45...])	NIE	NIE	NIE	TAK
27.	Ustawienia Inne (funkcje [4...])	NIE	NIE	NIE	TAK
28.	Komunikacja PC	TAK	TAK	TAK	TAK
29.	*Komunikacja modem	TAK	TAK	TAK	TAK
30.	Ustaw. Sprzęt	NIE	NIE	NIE	TAK
31.	Pełne Menu	NIE	TAK	TAK	TAK
32.	Rabaty domyślne	NIE	TAK	TAK	TAK
33.	Wypłaty z kasy	NIE	TAK	TAK	TAK
34.	STORNO (anulowani pozycji paragonu)	NIE	TAK	TAK	TAK
35.	Sprzedaż po nazwie	TAK	TAK	TAK	TAK
36.	*Sprzedaż z listy	TAK	TAK	TAK	TAK
37.	* Zamówienia	NIE	TAK	TAK	TAK
38.	*Konfiguracja FTP	NIE	TAK	TAK	TAK
39.	*Połączenie FTP	NIE	TAK	TAK	TAK
40.	Otwieranie szuflady	NIE	TAK	TAK	TAK
41.	Funkcje pam. chronionej	NIE	TAK	TAK	TAK
42.	Raporty pam. chronionej	NIE	TAK	TAK	TAK

7.31. Opis praw dostępu

Prawo	Opis
1 Sprzedaż	Wystawianie paragonów i zwrotów opakowań
2 Anulowanie	Anulowanie pozycji i całego paragonu
3 Wpłaty/wypł.	Wpłaty i Wypłaty z kasy
4 Rabaty z bazy	Udzielanie rabatów/narzutów w paragonie o wartości podawanej ręcznie
5 Rabaty z ręki	Udzielanie rabatów/narzutów w paragonie o wartości zdefiniowanej w tabeli rabatów
6 Zestaw Rap.	Drukowanie zestawu raportów (29). Użytkownik nie musi mieć praw do raportów wchodzących w skład tego raportu. Jak nie ma do nich praw, a ma to prawo, to znaczy, że może je wykonać, ale tylko w zestawie.
7 Zestaw Rap.z	Drukowanie zestawu raportów (29) zerującego Użytkownik nie musi mieć praw do raportów wchodzących w skład tego raportu. Jak nie ma do nich praw a ma to prawo to znaczy że może je wykonać ale tylko w zestawie. Gdy to prawo jest to tak jakby było też dane 6.
8 Rap.Dobowy	Drukowanie raportu dobowego (21)

9 R.Dobowe inne	Drukowanie raportów dobowych niefiskalnych (niezerujący 241 i ostatni 242)
10 Rap.Okresowe	Drukowanie raportów okresowych (25*)
11 Rap.St.Kasy	Drukowanie raportu stanu kasy (22)
12 Rap.Kasy Zer	Drukowanie raportu stanu kasy zerującego (22). Gdy to prawo jest to tak jakby było też dane 11.
13 Rap.Zmiany	Drukowanie raportu zmiany (nieużywany obecnie)
14 Rap.Kasjera	Drukowanie raportu obrotów kasjera (231), ale tylko własnych danego kasjera. Aby drukować wszystkich trzeba mieć prawo do obrotów (16 i/lub 17).
15 Rap.Kasj.Zer	Drukowanie raportu obrotów kasjera zerującego (231). Raczej tylko własnych danego kasjera. Aby drukować wszystkich trzeba mieć prawo do obrotów (16 i/lub 17). Gdy to prawo jest to tak jakby było też dane 14.
16 Rap.Obrotów	Drukowanie raportu obrotów wszystkich kasjerów (231) towarów, działów, opakowań i godzinowych (232-5). Gdy to prawo jest to tak jakby było też dane 14.
17 Rap.Obrot.z	Drukowanie raportu obrotów wszystkich kasjerów (231) towarów, działów, opakowań i godzinowych (232-5) zerujących. Gdy to prawo jest to tak jakby było też dane 16.
18 Baza towarów	Prawo do używania funkcji edycji bazy towarów, działów i jednostek (31*-33*). Gdy to prawo jest to tak jakby były też dane 19 i 20 i wydruków z tych baz (jak gdyby część prawa 23).
19 Zmiana cen	Prawo do zmiany cen towarów (funkcja 3132). Użytkownik nie musi mieć prawa 18. Prawo daje prawo do wydruków danych towarów.
20 Zmiana il. m	Prawo niedostępne w kasie SENTO ONLINE
21 Baza Rabatów	Prawo do używania funkcji edycji bazy rabatów (34*) i ustawień rabatów (461 i 471). Gdy to prawo jest to tak jakby były też prawo wydruków z tych baz/ustawień (jak gdyby część prawa 23).
22 Użytkownicy	Prawo do używania funkcji edycji bazy użytkowników i ról (35* i 36*). Gdy to prawo jest to tak jakby były też prawo wydruków z tych baz/ustawień (jak gdyby część prawa 23).
23 Wydruki baz	Prawo do drukowania danych z baz, czyli funkcje 3?9*. Niektóre w/w prawa mogą umożliwiać wydruki z baz, gdy ma się prawa do ich edycji.
24 Ustaw.Zegara	Prawo ustawienia zegara (41)
25 Ustaw.EUR	Prawo ustawienia Kursu Euro (472)
26 Ustaw.Opcji	Prawo ustawienia opcji (45*)
27 Ustaw.Inne	Prawo do pozostałych ustawień nie objętych prawami 24,25,26 i 30.

28 Komuni.PC	Prawo do komunikacji z PC. Jeśli nie ustawione to dany użytkownik nie będzie mógł nic przelać do PC chyba że PC wykona sam logowanie.
29 Komuni.Modem	Prawo niedostępne w kasie SENTO ONLINE
30 Ustaw.Sprzęt	Prawo do ustawień sprzętowych (w kasie MiniTax do szuflady i typu akumulatora). Gdy brak tego prawa użytkownik nie może tego zmienić nawet jak ma prawo 27.
31 Pełne Menu	Gdy nie ma tego prawa dany użytkownik widzi tylko funkcje menu z kategorii 1*.
32 Rabat domyślny	Prawo do dokonywania rabatu domyślnego w trakcie sprzedaży.
33 Wyплаты	Prawo do dokonywania wypłat pieniędzy z kasy.
34 Storno	Prawo do stornowania PLU (anulowania pozycji paragonu) w trakcie sprzedaży.
35 Sprz. po nazwie	Prawo do sprzedaży PLU wybieranych po nazwie.
36 Sprz. z listy	Prawo niedostępne w kasie SENTO ONLINE
37 Zamówienia	Prawo niedostępne w kasie SENTO ONLINE
38 Konfiguracja FTP	Prawo niedostępne w kasie SENTO ONLINE
39 Połączenie FTP	Prawo niedostępne w kasie SENTO ONLINE
40 Otwieranie szuflady	Prawo do otwierania szuflady poza paragonem, wpłatami i wypłatami
41 Funkcje pam. chronionej	Prawo do wykonywania funkcji administracyjnych pam. chronionej
42 Raporty pam. Chronionej	Prawo do wykonywania wydruków z pam. chronionej

Rozkład Menu wraz z informacją, które prawo(a) umożliwia daną funkcję:

Prawo (nr, ...) – prawo o danym numerze(ach) umożliwia daną funkcję

Prawo (--) – funkcja dostępna zawsze

nr z – wersja zerująca

nr ! – zobaczyc uwagi w opisie prawa

+ nr – prawo rozszerzające (danie jego rozszerza np. zakres rap. kasjera)

^ nr – prawo nadrzędne (danie jego daje prawo do funkcji bez względu na prawo jednostkowe)

Menu	Opis
1 Funkcje	
11 Użytkownik	
111 Logowanie	Prawo (--) , Zmiana użytkownika
112 Zmiana hasła	Prawo (--) , Zmiana hasła użytkownika
12 Kasa	
121 Wpłata	Prawo (3) , Wpłata gotówki do szuflady (także F+8)
122 Wypłata	Prawo (3) , Wpłata gotówki do szuflady (także F+9)
123 Otwórz szufl	Prawo (3) , Otwiera szufladę (tak samo jak każde F+8/9)
125 Usługa czasowa	
1251 Start	

1252 Stop	
1253 Pokaż kwit	
1254 Anuluj kwit	
126 Usługa biletowa	
1261 Start kursu	
1262 Przystanek	
1268 Anuluj kurs	
1269 Koniec kursu	
13 Komunikacja	
1331 Inicjuj	
14 Obsługa	
141 Zestaw rap.	Prawo (6,7z) , Drukowanie zestawu raportów
142 Typ sprzedaży	
1421 Sp.Normalna	Prawo (1) , Włączenie trybu sprzedaży normalnej
1422 Sp. Pojed.	Prawo (1) , Włączenie trybu sprzedaży szybkiej (1 klawisz → towar)
19 Wyświetl	
191 Czas	Prawo (-) , Wyświetlenie czasu
192 Akumulator	Prawo (-) , Wyświetlenie stanu akumulatora
193 Użytkownika	Prawo (-) , Wyświetlenie aktualnego użytkownika/kasjera
194 Ostatni par.	Prawo (-) , Wyświetlenie kwoty ostatniego paragonu
195 Gotówkę	Prawo (-) , Wyświetlenie stanu gotówki w kasie
2 Raporty	
21 Dobowy	Prawo (8) , Drukowanie raportu dobowego
22 Stanu Kasy	Prawo (11, 12z) , Drukowanie raportu stanu kasy
23 Rap.Obrótów	
231 Kasjerów	Prawo (14l, 15zl, +16, +17z) , Drukowanie raportu obrotów Kasjerów
232 Towarów	Prawo (16, 17z) , Drukowanie raportu obrotów Towarów
233 Opakowań	Prawo (16, 17z) , Drukowanie raportu obrotów Opakowań
234 Działów tow.	Prawo (16, 17z) , Drukowanie raportu obrotów Działów towarowych
235 Godzinowych	Prawo (16, 17z) , Drukowanie raportu obrotów Godzinowych
236 Usług	
2361 Kwity usługi cz.	
2362 Kursy bus	
24 R.Dobowe Inne	
241 Dobowy niez.	Prawo (9) , Drukowanie raportu dobowego niezerującego
242 Ostatni dob.	Prawo (9) , Drukowanie kopii ostatniego r.dobowego
25 Rap.Okresowe	
251 Miesięczny	Prawo (10) , Drukowanie raportu miesięcznego
252 Okresowy	Prawo (10) , Drukowanie raportu okresowego
259 Rozliczen.	Prawo (10) , Drukowanie raportu rozliczeniowego
26 Rap.Danych	
261 Dane Towarów	
2611 Towary	Prawo (23, ^18, ^19, ^20) , Drukuje zestawienie towarów
2612 Opakowania	Prawo (23, ^18, ^19, ^20) , Drukuje zestawienie opakowań
2613 Tandemy	Prawo (23, ^18, ^19, ^20) , Drukuje zestawienie tandemów
2615 Drukuj zmiany	
2617 Klawisze tow.	
2618 Kody dowiąz.	
262 Działy Tow.	Prawo (23, ^18, ^19, ^20) , Drukuje zestawienie działów towarowych
263 Jed.Miar	Prawo (23, ^18, ^19, ^20) , Drukuje zestawienie jednostek miar
264 Rabaty	Prawo (23, ^21) , Drukuje zestawienie danych rabatów
265 Użytkownicy	
2651 Lista użytk.	Prawo (23, ^22) , Drukuje zestawienie użytkowników (kasjerów)
2652 Role użytk.	Prawo (23, ^22) , Drukuje zestawienie ról użytkowników
266 Ustawienia	Prawo (-) , Wydruk ustawień (w tym opcji konfiguracyjnych)

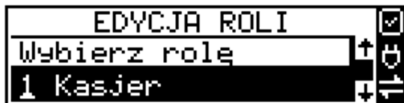
267 Opisy Stałe	Prawo (--), Raport Opisów Stałych (drukowanych tekstów)
268 Usługi	
2681 Czasowa	
269 Demon.wydr.niefis.	
27 Wydruki pam.chronionej	
271 Z pam.chronionej	
272 Stan pam.chronion.	
273 Ostatni wydruk	
2751 Paragon	
2753 Raport dob.	
2753 Dowolny	
28 Niefiskalny	
29 Zestaw Rap. Prawo (6, 7z), Drukowanie konfigurowalnego zestawu raportów	
3 Baza Danych	
31 Towary	
311 Edycja	Prawo (18), Dodawanie i edycja towarów i opakowań
312 Usuń	Prawo (18), Usuwanie opakowań
313 Funkcje tow.	
3131 Pokaż cenę	Prawo (1, ^18, ^23), Wyświetlenie ceny (także z klawiatury F+CENA)
3132 Zmiana ceny	Prawo (19, ^18), Zmiana ceny
3137 Przecena towarów	
3139 Zaawansowane	
31391 Usuń bazy towar.	
315 Klawisze towarów	
3151 Edycja	
3152 Usuń wszystkie	
3159 Drukuj	
316 Kody dowiązane	
3161 Edycja	
3162 Usuń	
3163 Usuń grupę	
3169 Drukuj	
318 Opisy towaru	
3181 Edycja pozycji	
3182 Usuń pozycję	
3183 Usuń wszystko	
3189 Drukuj	
319 Drukuj dane	
3191 Towary	Prawo (23, ^18, ^19, ^20), Drukuje zestawienie Towarów
3192 Opakowania	Prawo (23, ^18, ^19, ^20), Drukuje zestawienie Opakowań
3193 Tandemy	Prawo (23, ^18, ^19, ^20), Drukuje zestawienie Tandemów
3195 Klawisze towar.	
3196 Kody dowiązane	
32 Działy tow.	
321 Edycja	Prawo (18), Edycja Działów Towarowych
329 Drukuj	Prawo (23, ^18, ^19, ^20), Drukuje zestawienie Działów Towarowych
33 Jednostki miary	
331 Edycja	Prawo (18), Edycja Jednostek Miar
339 Drukuj	Prawo (23, ^18, ^19, ^20), Drukuje zestawienie Jednostek Miar
34 Rabaty/Narzuty	
341 Edycja	Prawo (21), Edycja Tabeli Rabatów i Narzutów
342 Limity	Prawo (21), Edycja Limitów Rabatów
343 Domyślne	Prawo (21), Edycja Rabatów Domyślnych
349 Drukuj	Prawo (23, ^21), Drukuje dane Rabatów
35 Użytkownicy	

351 Edycja	Prawo (22) , Edycja danych użytkowników
352 Usuń	Prawo (22) , Usuwanie użytkowników
353 Zmień Hasło	Prawo (22) , Zmiana hasła użytkownika
359 Drukuj	Prawo (23, ^22) , Drukuje zestawienie Użytkowników
36 Role Użytkow.	
361 Edycja	Prawo (22) , Edycja Ról Użytkowników
369 Drukuj	Prawo (23, ^22) , Drukuje zestawienie Ról Użytkowników
37 Płatności	
371 Edycja	Prawo (18) , Edycja Płatności
372 Drukuj	Prawo (23) , Drukuje zestawienie Płatności
38 Usługi	
381 Czasowa	
3811 Definicja	
3812 Cenniki	
3813 Usuń	
3818 Funkcje	
38181 Usuń kwity	
3819 Drukuj	
3819 Drukuj	
382 Busowe	
3821 Definicja	
3822 Cenniki	
3823 Usuń	
3828 Funkcje	
38281 Usuń kursy	
3829 Drukuj	
39 Opisy wypłat	
391 Edycja pozycji	
392 Usuń pozycję	
393 Usuń wszystko	
399 Drukuj	
4 Ustawienia	
41 Zegar	Prawo (24) , Przesłanie zegara
42 Dane Identyf.	
421 Nagłówek wyd.	Prawo (27) , Programowanie nagłówka
422 Numer kasy	Prawo (27) , Programowanie nr kasy
423 NIP	Prawo (27) , Programowanie NIP
43 Stawki podatku	Prawo (27) , Ustawienie stawek VAT
44 Tekst reklam.	Prawo (27) , Ustawienie tekstu reklamowego
45 Opcje	
451 Komunikacja	
4511 Połączenia RS232	Prawo (26) , Przyporządkowanie portu RS do urządzeń
4512 PC	Prawo (26) , Opcje komunikacji z PC
4513 PC2	
4514 Modem	
4516 Ustaw. Monitora	
4517 Ustaw. Druk. Zamów.	
452 Sprzęt	
4521 Energia	
45211 Oszczędność	Prawo (26) , Opcje Autowylączenia i Autowygazania
4522 Komponenty	Prawo (30) , Opcje komponentów sprzętowych
4523 Wyświetlanie	
45231 Opcje	
45232 Kontrast	Prawo (30) , Opcje komponentów sprzętowych
4525 Głośność	

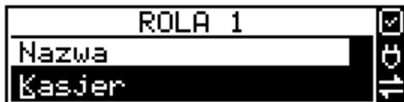
453 System	Prawo (26) , Opcje systemowe
454 Obsługa	Prawo (26) , Opcje obsługi
455 Sprzedaż	Prawo (26) , Opcje sprzedaży
456 Wydruk	
4561 Ogólne	Prawo (26) , Ogólne opcje wydruku (podkreślenia)
4562 Paragonu	Prawo (26) , Opcje zawartości paragonu
4563 Zestawu Rap	Prawo (26) , Opcje Zestawu Raportu (Rap.Łańcuchowy)
4565 II Waluta	
4566 Niefiskalny	
45661 Edycja	
45662 Linie	
45663 Usuń	
45669 Drukuj konf.	
457 Dane	
4571 Kod wagowy	Prawo (26) , Typ kodu wagowego
4572 Kontrola	Prawo (26) , Kontrola danych
4574 Odsyłanie	
458 Funkcje opcji	
4581 Ust.domyśl.	Prawo (26) , Resetuje ustawienia opcji do domyślnych
459 Drukuj Opcje	Prawo (--) , Wydruk ustawień opcji
46 Limity	
461 Rabatów	Prawo (26, ^21) , Ustawienia maksymalnych rabatów
462 Kwot	Prawo (26) , Ustawienia maks.kwot paragonu, gotówki itp.
463 Bufora online	
464 Tabela HALO	
47 Parametry	
471 Rabaty domyślne	Prawo (26, ^21) , Ustawienie domyślnych rabatów
472 Kurs walut	Prawo (25) , Ustawienie kursu EURO
473 Autowylogowanie	Prawo (26) , Ustawienie autowylogowania
48 Interfejs użytkownika	
482 Klawisze funkcji	
4821 Edycja	
4822 Ustaw domyślne	
4829 Drukuj	
489 Drukuj	
49 Drukuj ustawienia	Prawo (--) , Wydruk ustawień kasy (w tym opcji)
5 Serwis	
51 Testy	
511 Serwisowe	Prawo (--) , Testy tylko dla serwisu
512 Wszystkie	Prawo (--) , Testy wszystkie
513 Pojedynczo	Prawo (--) , Wybrane testy
514 Cyklicznie	Prawo (--) , Test cykliczne
519 Specjalne	
52 Ustawienia Serwisowe	
53 Funkcje Serwisowe	
59 Informacje	
591 Wersja	Prawo (--) , Wyświetlenie wersji
592 Pamięć fisk.	Prawo (--) , Wyświetlenie danych o pamięci fiskalnej
593 Pomiary nap.	Prawo (--) , Wyświetlenie pomiarów napięć
9 Pomoc	
91 Drukuj Menu	Prawo (--) , Wydruk struktury Menu
92 Drukuj Ustaw	Prawo (--) , Wydruk ustawień w tym opcji (45)
93 Drukuj Opcje	Prawo (--) , Wydruk samych opcji (45)

7.32. [361] Edycja ról użytkowników

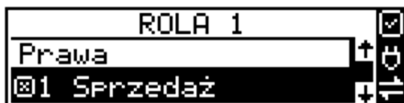
[361] Edycja – funkcja edycji zaprogramowanych ról użytkowników. W kasie zaprogramowanych może być 8 ról – 4 zaprogramowane są fabrycznie, a kolejne 4 można nazwać i określić samemu. Wejście do trybu **[361] Edycji ról użytkowników** klawiszem . Pojawia się komunikat: *Wybierz rolę* . W dolnej linii wyświetlana jest pierwsza z zaprogramowanych ról:

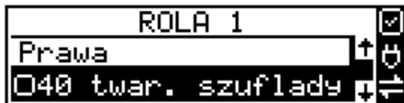
Za pomocą klawiszy wybieramy rolę, którą chcemy edytować i zatwierdzamy klawiszem . Pokazuje się komunikat: *Rola [1] Nazwa*, a w dolnej linii wyświetlana jest aktualnie zaprogramowana nazwa roli.

Za pomocą klawiatury dodatkowej programujemy nazwę roli, zatwierdzamy klawiszem . Kasa przechodzi do trybu ustalania praw dla wybranej (programowanej) roli – wyświetla się komunikat: *Rola [1] Prawa* . W dolnej linii wyświetlana jest jedna z opcji, np.: *[ ] Sprzedaż*. Jeśli w kwadraciku po lewej stronie nazwy opcji jest znak **X** (np. *[X]1 Sprzedaż*),

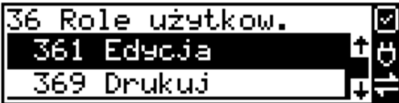

oznacza to, że dana funkcja jest dozwolona dla edytowanej roli. Jeśli kwadrat jest pusty, to funkcja ta jest zabroniona.

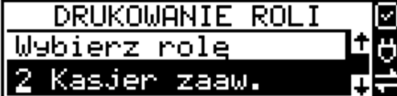

Za pomocą klawiszy poruszamy się pomiędzy dostępnymi (opisanymi w powyższej tabeli) funkcjami, klawiszem dokonujemy wyboru lub odwołujemy wybór wyświetlanej funkcji. Po dokonaniu wyboru wszystkich żądanych funkcji zatwierdzamy i wychodzimy z trybu edycji ról klawiszem . Uwaga - jeśli jakieś prawo jest nieużywane w kasie SENTO ONLINE, to graficzny prostokąt wyboru po lewej stronie jest cały wypełniony i nie da się go zaznaczyć, ani odznaczyć. Prawo jest umieszczone w liście tylko ze względu na kompatybilności numeracji praw z innymi kasami marki NOVITUS.

7.33. [369] Drukuj role użytkowników

[369] Drukuj – wydruk zaprogramowanych w kasie ról wraz z uprawnieniami. Wyboru dokonujemy klawiszem . Pojawia się komunikat: *Drukuj rolę* . Za pomocą klawiszy dokonujemy wyboru dostępnych (zaprogramowanych) ról np.

lub wybieramy pozycję

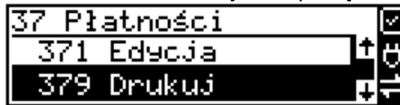

Wybraną pozycję zatwierdzamy klawiszem – następuje wydruk wybranej roli (ról).

7.34. [37] Płatności

[37] Płatności – funkcje znajdujące się w tym menu pozwalają skonfigurować płatności, które będą wykorzystywane w kasie w trakcie transakcji i do sporządzania raportów sprzedaży.

[371] Edycja – edycja płatności polega na wybraniu z listy istniejącej już płatności, bądź zdefiniowaniu nowej. Każdy krok powinno się zatwierdzić klawiszem . W przypadku, wybrania nowej formy płatności, niezbędne będzie określenie jej typu poprzez wybór z listy odpowiedniej pozycji:

1. Gotówka
2. Waluta Eur
3. Karta
4. Czek
5. Bon
6. Kredyt
7. Przelew
8. Konto klienta

W kolejnym kroku należy uzupełnić nową nazwę płatności, która będzie widoczna na wydrukach. Ostatni krok jest wspólny dla edycji nowej płatności jak i płatności zdefiniowanej. Polega on na zaznaczeniu opcji spośród następujących:

1. Pytaj o stan – pytaj o stan określonej formy płatności podczas wykonywania raportu.
2. Dozwolone wpłaty – pozwól na wpłaty określonej formy płatności
3. Dozwolone wypłaty – pozwól na wypłaty określonej formy płatności
4. Opis „Płatność” – zmienia w opisie tekst typu (np. „Przelew”) na ogólny tekst „Płatność”, co może być wskazane dla płatności, które mają własne nazwy
5. Do Terminala EFT – umożliwia wysłanie danych o płatności do terminala płatniczego lub innego obsługującego płatności wraz z oczekiwaniem na rezultat potwierdzenia tej płatności. Ma to sens dla płatności elektronicznych np. kartą i kiedy dany terminal jest podłączony do kasy. W kasie oczywiście należy skonfigurować odpowiednie połączenie z takim terminalem w menu 451.
6. Bez reszty - ..
7. Płatność nieaktywna - ...
8. Kurs sztywny - ...
9. Cash back - ...

Opcje należy wybrać (akceptować) używając klawisza **WAGA**. Po zaakceptowaniu opcji możliwe jest zdefiniowanie kolejnej formy płatności, bądź edycja istniejącej.

```

37 Płatności
371 Edycja
379 Drukuj
  
```

[379] Drukuj – wydruk form płatności znajdujących się w bazie.

7.35. [38] Usługi

```

3 Baza Danych
38 Usługi
39 Opisy wypłat
  
```

Urządzenie SENTO ONLINE umożliwia obsługę różnego rodzaju usług czasowych – parking, wypożyczalnia itp. oraz usług przewozowych (busowych).

7.36. [381] Usługa czasowa

```

38 Usługi
381 Czasowa
382 Busowe
  
```

```

381 Czasowa
3811 Definicja
3812 Cenniki
  
```

Utworzenia nowej usługi i edycji istniejących usług czasowych dokonujemy w menu [3811] Definicja. Utworzenie nowej usługi polega na wypełnieniu następujących pól:

```

USŁUGA CZASOWA
Nazwa usługi
Parkins
  
```

- **Nazwa usługi** – dowolna nazwa usługi np. Parking, Wypożyczalnia

```

USŁUGA CZASOWA
Tytuł wydruku
Kwit Parkinowski
  
```

- **Tytuł wydruku** - dowolny tytuł wydruku, jednak jasno określający, czego dotyczy wystawiany dokument, np. Kwit parkingowy

```

USŁUGA CZASOWA
Opis nr kwitu
Miejsce
  
```

- **Opis numer kwitu** -

USŁUGA CZASOWA	
Opis typ/cennik	110
Typ pojazdu	110

- **Opis typ/cennik** – jeśli jest to parking, z którego korzystają różnego rodzaju pojazdy i opłata za parking jest różna w zależności od pojazdu, możemy zdefiniować typ pojazdu.

USŁUGA CZASOWA	
Opis klienta	110
Nr rej.	110

- **Opis klienta** – dane klienta, np. w przypadku parkingu może to być numer rejestracyjny pojazdu.

USŁUGA CZASOWA	
Opis danych dod.	110
Opis	110

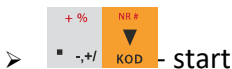
- **Opis danych dodatkowych** – opcjonalnie można wpisać dodatkowe dane informacyjne.

USŁUGA CZASOWA	
Opcje usługi	110
☒ Kwity	110

- **Opcje usługi** - ustawienia wystawiania kwitu

Można wybrać następujące opcje:

1. *Kwity – usługa czasowa ma wystawiać kwity*
2. *Nr kwitu automatycznie* – automatyczna numeracja kwitu.
3. *Klient wymagany* – podczas wystawiania kwitu konieczne będzie podanie danych klienta zdefiniowanych w polu *Opis klienta*.
4. *Dane dodatkowe wymagane* -
5. *Użyj [KOD]* – możliwe szybkie wystawienie kwitu przy użyciu kodu towaru i klawiszy:

6. *Użyj bazy towarów* – można drukować kwit na podstawie kodu z bazy danych (kody towarów muszą się zawierać w przedziale 1-1000). Dział towaru określa typ/cennik usługi czasowej.
7. *Użyj Tow. z Dział1 – Dział10* – zaznaczenie tej opcji umożliwi wystawienie kwitu na podstawie dowolnego kodu towaru z bazy danych (nie ma ograniczeń co do zakresu numerów kodów), jednakże towary muszą należeć do działów 1-10. Dział towaru określa typ/cennik usługi czasowej.

➤ **Opcje sprzedaży -**

1. *Kwit wymagany* – usługi konieczne jest podanie nr kwitu przed wystawieniem pozycji paragonu do usługi czasowej.
2. *Kończ paragon* – automatycznie kończy paragon, bez konieczności użycia klawiszy

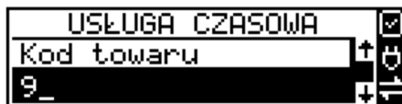

3. *Paragon opłaty początkowej* – po wystawieniu kwitu od razu drukowany jest paragon na wartość pierwszego odcinka czasu. Przy kończeniu usługi wartość ta jest odejmowana i paragon na końcu obejmuje tylko dodatkową opłatę za następne odcinki czasu.

➤ **Opcje wydruku** – za pomocą tych opcji możemy ustalić, które informacje mają się pojawić na wydruku:

1. *Druk nr kwitu* – drukuje numer kwitu
2. *Druk typ/cennik* - drukuje opis zdefiniowany w polu *typ/cennik*
3. *Druk klienta* – drukuje dane klienta zdefiniowane w polu *Opis klienta*
4. *Druk dane dodatkowe* – drukuje dane zdefiniowane w polu *Opis danych dodatkowych*.
5. *Druk nazwy kwitu* – drukuje nazwę kwitu – nazwa jest pobierana z nazwy towaru – muszą być zaznaczone opcje usługi 6 lub 7 dotyczące użycia bazy towarowej.
6. *Druk kaucji* – cena towaru stanowi kaucję za towar. Muszą być zaznaczone opcje usługi 6 lub 7 dotyczące użycia bazy towarowej.
7. *Druk czas na paragonie* – drukuje datę i czas wystawienia na paragonie
8. *Druk typ na paragonie* – drukuje typ/cennik na paragonie
9. *Druk klienta* – drukuje dane klienta na paragonie
10. *Druk dane dodatkowe na paragonie* – drukuje dane dodatkowe na paragonie
11. *Druk kodu kreskowego z numerem kwitu* – drukuje na paragonie kod kreskowy z numerem kwitu

➤ **Kod towaru** – podstawowy kod towaru usługi – użyty na paragonie. Każdy typ cennika może mieć dodatkowo zdefiniowany swój kod towaru a jeśli nie ma to będzie użyty ten

USŁUGA CZASOWA	110
Typ/cennik 1	
Pojazd	

- **Typ/cennik n=1-10** – typy cenników dla edytowanej usługi.

Dla danej usługi można utworzyć do 10 cenników. Jeśli chcemy utworzyć mniejszą liczbę cenników, nazwy pozostałych cenników zostawiamy puste naciskając klawisz

w każdym kolejnym oknie lub

, by wcześniej zakończyć edycję.

7.37. [3812] Cennik usług czasowych

Każdy nowy cennik dla usługi czasowej tworzony jest podczas definicji tej usługi – w menu [3811] Definicja. Dodatkowe opcje cenników uzupełnia się w menu [3812] Cenniki

381 Czasowa	110
3811 Definicja	
3812 Cenniki	

W pierwszym kroku, za pomocą klawiszy wybieramy z listy cennik, który chcemy

USŁUGA CZASOWA	110
Wybierz cennik	
1 Pojazd	

edytować

i naciskamy klawisz

CENNIK	110
Kod towaru	
12_	

Następnie podajemy kod towaru (usługi) – jeśli zostawimy pusty to cennik używać będzie głównego kodu usługi zdefiniowanego w jej definicji:

i naciskamy klawisz . W dalszej kolejności wybieramy okres cennika. Możemy zdefiniować 10 dowolnych okresów.

CENNIK	110
Okres 1	
1 Nieaktywny	

Dla wybranego okresu możemy zdefiniować zakresy, jaką pozycję zajmuje on w cenniku – jakiego okresu czasu dotyczy:

1 – *Nieaktywny* – Gdy okres ma być pomijany w procesie wyliczania opłaty.

2 – Aktywny – Gdy okres ma być uwzględniany w procesie wyliczania opłaty.

Dla wybranego zakresu możemy zdefiniować dodatkowy wariant obowiązywania zdefiniowanego okresu, w jakich godzinach i/lub dniach ma obowiązywać cennik dla wybranego zakresu:

CENNIK	
Tylko w porze 1	↑ ↓
Od: 22:00	↑ ↓

CENNIK	
Tylko w porze 1	↑ ↓
Do: 06:00_	↑ ↓

Po każdym wprowadzeniu wartości naciskamy klawisz . Następnie podajemy dni, w których ma obowiązywać cennik dla wybranego zakresu.

CENNIK	
W dni 1	↑ ↓
☒ Pon-Nie	↑ ↓

Za pomocą klawisza można zaznaczyć dowolne pojedyncze dni, lub jeśli chcemy zaznaczyć wszystkie dni tygodnia, wybieramy opcję **0 Pon – Nie**.

W kolejnym kroku (bez względu na wariant okresu) ustalamy jednostki czasu dla wybranego okresu – minuty, godziny lub dni i podajemy czas okresu – np. 20 minut:

CENNIK	
Jedn. okresu 1	↑ ↓
1. minuty	↑ ↓

CENNIK	
Czas okresu 1	↑ ↓
30_	↑ ↓

Następnie podajemy opłatę obowiążującą w danym okresie za zdefiniowany czas okresu (opłata jest naliczana w momencie rozpoczęcia okresu, następna opłata za rozpoczęcie następnego okresu będzie naliczona po upływie czasu poprzedniego okresu):

CENNIK	
Okres 1	↑ ↓
Opłata=2_	↑ ↓

Po zdefiniowaniu pierwszego okresu obowiązywania cennika możemy zdefiniować kolejne okresy, lub jeśli nie ma być więcej okresów zostawiamy je puste, przechodząc do każdego

kolejnego okna klawiszem

lub po prostu naciskamy klawisz

, by zakończyć definicję cennika.

7.38. [3813] Usuwanie usług czasowych

Usunięcie usługi czasowej polega na wyzerowaniu wszystkich ustawień w szablonach.

Aby tego dokonać, należy wejść do menu [3813] **Usuń** i nacisnąć klawisz

Urządzenie wymaga potwierdzenia usunięcia usługi:

naciskamy klawisz

, jeśli rzeczywiście chcemy wykonać zerowanie, w przeciw-

nym wypadku naciskamy klawisz

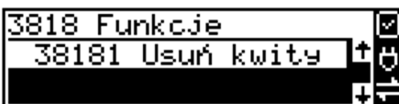
Następnie za pomocą klawiszy wybieramy szablon usługi jaki ma być użyty po wyzerowaniu usługi w celu inicjalizacji domyślnych ustawień opisów.

i naciskamy przycisk

7.39. [3818] Funkcje usługi czasowej

W menu [38181] **Usuń kwity** zerowana jest baza kwitów usługi czasowej.

7.40. [3819] Drukowanie bazy usług czasowych

Aby wydrukować bazę usług czasowych, należy wejść do menu **[3819] Drukuj** i nacisnąć przycisk .

7.41. [382] Usługi busowe

UWAGA! Kasa SENTO Online nie jest specjalizowaną kasą biletową. Producent kasy nie gwarantuje, że paragony z kasy SENTO Online mogą być traktowane jako bilety normalne i ulgowe za usługi regularnego przewozu osób wg innych regulacji prawnych w tym względzie. Ponadto kasa nie sporządza specjalistycznych raportów sprzedaży biletów z ulgami ustawowymi (np. miesięcznych) choć oczywiście z dostępnych raportów sprzedaży niefiskalnych sprzedaży towarów lub działów towarowych można różne dane o sprzedaży poszczególnych towarów/usług uzyskać. Zastosowanie więc tej kasy jako pełnej specjalistycznej kasy biletowej w regularnych przewozach osób może być w tym względzie formalnie ograniczone lub wręcz niemożliwe a kasa może mieć zastosowanie głównie lub jedynie do prostych instalacji w tym zakresie usług.

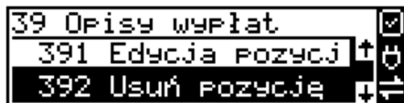
Programowania ustawień usług busowych można dokonać za pomocą programu serwisowego, programowanie odbywa się z komputera PC.

7.42. [39] Opisy wypłat

Podobnie, jak w przypadku towarów, istnieje możliwość zaprogramowania stałych opi-

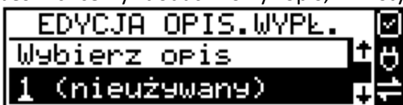
sów do wypłat z kasy.

[391] Edycja pozycji

– opcja umożliwia edycję istniejącego opisu lub utworzenie nowego. Istnieje możliwość zdefiniowania 20 opisów wypłat.

Jeśli chcemy dodać nowy opis, z listy opisów wybieramy pierwszy nieużywany opis

i naciskamy klawisz

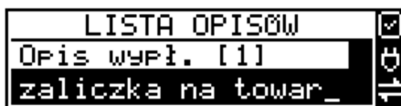

. W kolejnym

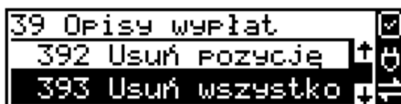
oknie podajemy tytuł opisu:

i zatwierdzamy klawiszem . Następnie musimy podać treść opisu, jaki będzie wyświetlany na pokwitowaniu wypłaty:

Ponownie zatwierdzamy klawiszem

[392] Usun' pozycję

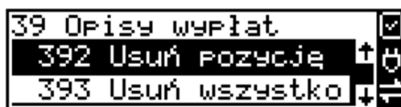
– ta funkcja menu umożliwia

usunięcie z bazy dowolnego opisu. Po wybraniu opisu za pomocą klawiszy

należy

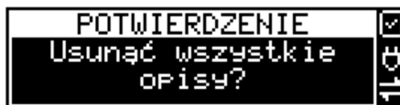
nacisnąć klawisz

[393] Usun' wszystko

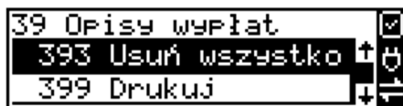
– usuwa całą bazę opisów

wypłat. Po wybraniu tej opcji i naciśnięciu klawisza OK urządzenie prosi o potwierdzenie:

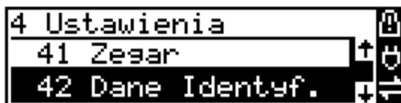
Po zatwierdzeniu wyboru klawiszem , wszystkie opisy zostaną usunięte z bazy.

[399] Drukuj – drukuje raport opisów wypłat

9. [4] USTAWIENIA

9.1. [41] Zegar

Funkcja [41] Zegar pozwala ustawić właściwy czas oraz datę w kasie fiskalnej. Zmiany wskazań czasu przez użytkownika nie mogą być łącznie większe niż 2 godziny w okresie między wykonaniem raportu fiskalnego dobowego a rozpoczęciem pierwszej sprzedaży. Jeśli konieczna jest korekta czasu (lub daty) w większym zakresie, może to wykonać jedynie autoryzowany serwis kasy (konieczne jest zdjęcie plomby serwisowej). Zmiana ustawień zegara jest możliwa tylko przy zerowych licznikach sprzedaży dobowej (wykonany wcześniej raport fiskalny dobowy).

UWAGA! W kasach online czas w kasie jest automatycznie zsynchronizowany z czasem urzędowym bezpośrednio po każdym raporcie dobowym (pod warunkiem dostępu do internetu). Można również „ręcznie” skorzystać z funkcji [553] Synchronizacja czasu z serwerem. Pozwala ona na zmianę czasu o dowolną wartość (nawet większą niż 2 godziny), jeśli czas na kasie daleko odbiega od czasu urzędowego.

[41] Zegar – klawiszem wchodzimy do funkcji zmiany czasu. Na wyświetlaczu pojawia się :

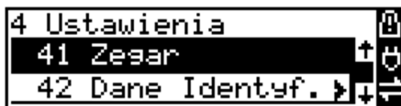
Pod jedną z cyfr (pierwszą) widoczny jest kursor. Za pomocą klawiszy numerycznych wpisujemy właściwą godzinę (datę) – znak kursora automatycznie przechodzi na kolejną cyfrę,

ewentualne poruszanie się pomiędzy cyframi za pomocą klawiszy . Właściwy czas

zatwierdzamy klawiszem . Zegar zostaje przestawiony, kasa potwierdzi ten fakt wydrukiem. Jeśli zaprogramowany czas nie zawiera się w zakresie 1 godziny w stosunku do czasu pokazywanego przez kasę, kasa zgłosi błąd: WYMAGANY TRYB SERWISU. Należy wyco-

fać się z funkcji klawiszem .

9.2. [42] Dane identyfikacyjne

W menu [42] mamy możliwość ustawienia danych identyfikacyjnych kasy jak nagłówek wydruku, numer kasy i numer NIP, co zostało opisane w następujących rozdziałach.

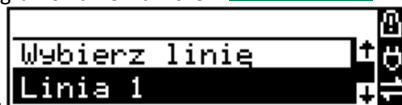
9.3. [421] Nagłówek wydruku

W pozycji menu [421] Nagłówek wydruku można zaprogramować maksymalnie 8 linii nagłówka paragonu. Nagłówek ten będzie drukowany na każdym wydruku wychodzącym z kasy. Powinny się tam znaleźć dane użytkownika: nazwa firmy, adres, itp. Nagłówek ten nie jest zapisywany do pamięci fiskalnej, może być modyfikowany również po fiskalizacji (po wykonaniu raportu dobowego zerującego). W poszczególnych liniach nagłówka należy zdefiniować poszczególne indeksy pola takie jak nazwa podatnika, kod pocztowy, miejscowość, numer budynku, numer lokalu, nazwa urzędu pocztowego, nazwa ulicy, pole użytkownika itp. bądź pozostawić linię pustą. W każdej linii można zaprogramować maksymalnie 22 znaki normalne lub 11 znaków podwójnej szerokości (dla tekstu ustawionego jako duża czcionka może być zaprogramowanych tylko 11 znaków w linii).

Aby zaprogramować nagłówek konieczne jest wykonanie wcześniej raportu dobowego fiskalnego.

[421] Nagłówek wydruku – wejście do funkcji programowanie klawiszem . Na

wyświetlaczu pojawia się komunikat: *Wybierz linię*

. Należy zaprogramować pierwszą linię tekstu nagłówka. Programowania dokonujemy za pomocą klawiatury alfanumerycznej. Pomiedzy wpisanymi znakami poruszamy się klawiszami:

- następny,

- poprzedni.

Po wpisaniu właściwego tekstu zatwierdzamy linię klawiszem . Na wyświetlaczu pojawia się komunikat o możliwości wybrania atrybutów tekstu:

- Wyrównanie do lewej
- Wycentrowanie
- Wyrównanie do prawej

Aby wybrać (zaznaczyć) wyświetlaną opcję należy nacisnąć klawisz - jak wskazuje podpowiedź w prawym górnym rogu wyświetlacza. W kwadraciku obok opcji pojawi się znaczek – informacja, że opcja została wybrana. Ponadto można wybrać atrybuty czcionki:

1. Powiększona
2. Podwyższona
3. Poszerzona
4. Inwers

Pomiędzy opcjami poruszamy się klawiszami: - podpowiedź w prawym górnym rogu wyświetlacza.

Właściwie oprogramowaną linię tekstu wraz z odpowiednio wybranymi jej opcjami

zatwierdzamy klawiszem - przechodzimy do programowania następnej linii nagłówka. W identyczny sposób programujemy kolejne linie tekstu nagłówka (maksymalnie 8 linii). Jeżeli nie chcemy wykorzystać wszystkich linii, należy zostawić je puste. Po zaprogramowaniu całego nagłówka i opuszczeniu opcji [421] klawiszem , kasa zapyta o potwier-

czenie; *Zaprogramować nagłówek ?* – potwierdzenie klawiszem , rezygnacja

klawiszem .

Minimalne dane jakie musimy zaprogramować to :

- i. Kod pocztowy
- ii. Miejscowość
- iii. Nazwa podatnika.

Uwaga!

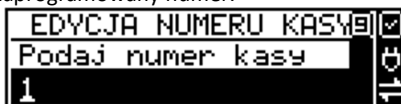
Każde programowanie nagłówka, zmniejsza wolne miejsce w pamięci fiskalnej.

9.4. [422] Numer kasy

W funkcji tej programujemy numer kasy, którym będzie się ona wyróżniać spośród innych kas w sklepie. Numer ten będzie drukowany na każdym wydruku z kasy.

[422] Numer kasy – wejście do trybu programowania numeru kasy. Na wyświetlaczu pojawia się informacja: Nr kasy – w dolnej linii wyświetlany jest aktualnie zaprogramowany numer.

Za pomocą klawiszy numerycznych należy wpisać żądany numer i zatwierdzić klawiszem

. Numer zostanie zapamiętany i będzie drukowany w stopce wydruków.

9.5. [423] Parametry fiskalne

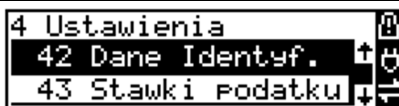
W funkcji tej programujemy numer NIP. Numer ten możemy zaprogramować i zmieniać tylko w trybie nefiskalnym. Po fiskalizacji zmiana tego numeru będzie już niemożliwa.

[423] NIP – wejście do trybu programowania numeru NIP. Na wyświetlaczu w dolnej linii wyświetlany jest aktualnie zaprogramowany numer. Za pomocą klawiszy numerycznych należy

wpisać żądany numer i zatwierdzić klawiszem . Znak „-” jeśli wymagany, wpro-

wadzamy wyjątkowo przy użyciu klawisza . Numer zostanie zapamiętany i będzie drukowany w nagłówku wydruków.

9.6. [43] Stawki podatku

Funkcja **[43] Stawki podatku** umożliwia zaprogramowanie właściwych dla danego punktu sprzedaży stawek podatkowych. Programowanie stawek PTU jest bardzo ważnym momentem programowania kasy, dlatego należy zrobić to bardzo uważnie. Według wysokości zaprogramowanych stawek kasa będzie naliczać należny podatek PTU. Wysokość stawek PTU określa Ministerstwo Finansów dla poszczególnych towarów. W kasie muszą być zaprogramowane wszystkie stawki PTU dla towarów, jakich sprzedaż prowadzi dana placówka handlowa. Kasa SENTO ONLINE ma możliwość oprogramowania 7 stawek PTU (A,B,C,D,E,F,G) dla dowolnych wysokości od 0% do 98% oraz oprogramowanie dowolnej z nich jako zwolnionej. Każda zmiana stawek PTU może odbywać się tylko po wykonaniu raportu dobowego zerującego i jest (w kasie fiskalnej) zapisywana do pamięci fiskalnej z dokładnym określeniem daty i godziny zmiany.

Kasa w trybie fiskalnym ma możliwość 30 – krotnej zmiany stawek PTU. Przy próbie wykonania 31 zmiany stawek PTU kasa zgłosi błąd i zmiana ta nie będzie możliwa.

Kasa nie pozwoli zaprogramować stawek PTU identycznych jak są zaprogramowane w danej chwili w kasie – jest to zabezpieczenie przed niepotrzebnym zapisem do pamięci fiskalnej.

Aby zaprogramować stawki PTU należy wybrać funkcję **[43] Stawki podatkowe** i za-

twierdzić klawiszem – wejście do trybu programowania stawek PTU. Następnie pada pytanie o tryb aktywacji:

1. Bez daty aktywacji

2. Z datą aktywacji

Po wyborze pierwszej opcji **1. Bez daty aktywacji** na wyświetlaczu pojawia się informacja o pierwszej ze stawek:

– w dolnej linii wyświetlacza jest informacja o aktualnie zaprogramowanej wartości stawki. Za pomocą klawiszy alfanumerycznych oraz przecinka programujemy właściwą wartość stawki (wartość stawki można zaprogramować z dokładnością do dwóch miejsc po przecinku).

W trybie programowania wartości stawek klawisz ma specjalne funkcje (podpowieź w

prawym górnym rogu wyświetlacza: – ZW%): za jego pomocą (kolejne naciśnięcia) można zmieniać rodzaj stawki:

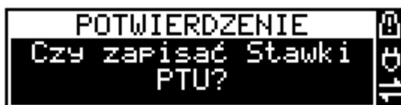

- brak stawki (nieoprogramowana - nieużywana),
- ZW – towary zwolnione z podatku,
- % - wartość procentowa stawki (normalna stawka PTU).

Właściwą wartość (rodzaj) zatwierdzamy klawiszem - automatycznie przechodzimy do następnej stawki. W identyczny sposób programujemy kolejne stawki. Aby cofnąć

się do poprzedniej stawki należy nacisnąć klawisz . Po oprogramowaniu wszystkich sta-

wek (od A do G) i naciśnięciu klawisza pojawi się komunikat:

Klawiszem można wycofać się z zapisania stawek, klawiszem potwierdzamy chęć zaprogramowania stawek – nastąpi pytanie:

Jeśli wyświetlana data jest poprawna można potwierdzić klawiszem - pojawi się komunikat: *Proszę czekać...* i po krótkiej chwili nastąpi zaprogramowanie stawek (zapis w pamięci fiskalnej w kasie ufiskalnionej) i wydruk potwierdzający fakt zmiany (oprogramowania stawek).

Jeśli wyświetlona data nie jest poprawna należy wycofać się z programowania klawiszem

 i niezwłocznie powiadomić serwis kasy.

Po wyborze drugiej opcji 2. *Z datą aktywacji* możliwe będzie ustawienie automatycznej

zmiany stawek PTU. Po wyborze tej opcji i naciśnięciu klawisza , na wyświetlaczu pojawia się informacja o dacie aktywacji :

Po prawidłowym ustawieniu daty i czasu oraz naciśnięciu klawisza będzie moż-

liwość zaznaczenia opcji aktywacji **Bez potwierdzenia** za pomocą klawisza . Następnie należy ustawić stawki PTU w analogiczny sposób, jak przy wyborze opcji pierwszej. Pojawi się

jeszcze pytanie: „Czy ustawić autom. zmianę stawek PTU?”. Anulowanie – klawiszem ,

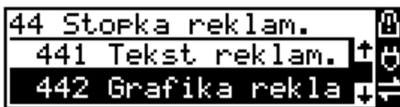
akceptacja – klawiszem .

Po akceptacji automatycznej zmiany stawek następuje wydruk informujący nas o tym fakcie.

Jeżeli chcemy dokonać anulowania automatycznej zmiany stawek PTU, wówczas należy wejść do menu **[43] Stawki podatku** i na pytanie: „Anulować ustawioną zmianę stawek?” odpowie-

dzieć twierdząco – klawiszem . Następuje wydruk informujący nas o anulowaniu ustawionej zmiany stawek PTU.

9.7. [44] Stopka reklamowa

Za pomocą Funkcji **[44] Stopka reklamowa** jest możliwość ustawienia dodatkowego tekstu reklamowego oraz grafiki reklamowej drukowanych pod każdym paragonem. Treść tekstu można wybrać spośród przykładów zawartych w programie kasy albo zdefiniować go w opcji nr 12. Poniżej zamieszczono wykaz pozycji, spośród których można dokonać wyboru podczas ustawiania dodatkowego tekstu:

0. [Brak]
1. DZIĘKUJEMY-ZAPRASZAMY.
2. WESOŁYCH ŚWIĄT
3. ZAPRASZAMY PONOWNIE
4. DZIĘKUJEMY ZA ZAKUPY
5. ZAKUPY TU TO DOBRY WYBÓR
6. U NAS NAJLEPIEJ
7. U NAS NAJTANIEJ
8. U NAS NAJSZYBCIEJ
9. WIELKA PROMOCJA

10. ŚWIĄTECZNA PROMOCJA

11. OBNIŻKI DLA KLIENTÓW

12. Własny tekst

Wejście do funkcji wyboru **[441] Tekstu reklamowego** klawiszem

Na wyświetlaczu pojawia się informacja: *Tekst reklamowy*. W dolnej linii widoczna jest aktualnie wybrana pozycja.

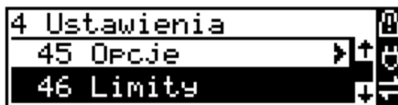
Za pomocą klawiszy wybieramy żądany tekst (podpowiedź na wyświetlaczu), za

pomocą klawisza

dokonujemy zatwierdzenia wybranej pozycji. Z kolei dzięki pozycji **[442] Grafika reklamowa** można wybrać grafikę, jaka będzie drukowana pod paragonem (wybór spośród max. 50 zaprogramowanych na kasie).

9.8. [45] Opcje

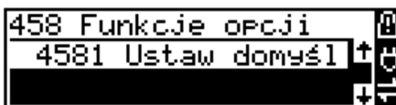
W funkcji ustawień **[45] Opcje** można skonfigurować kasę w taki sposób, aby jej działanie oraz obsługa najbardziej odpowiadała preferencjom użytkownika (właściciela). Konfigurować można opcje związane z zabezpieczeniem kasy, zarządzania energią, sposobem zachowania kasy podczas jej obsługi oraz prowadzenia sprzedaży, wydruku, kodów kreskowych, komunikacją itd.

Poniższa tabela przedstawia kompletne zestawienie wszystkich opcji wraz ze skrótowym opisem ich działania. Znak oznacza, że jest to opcja typu TAK() / NIE() – zmiany usta-

wienia dokonujemy za pomocą klawisza

lub podając jej jedno lub dwucyfrowy numer za pomocą klawiszy numerycznych. Czcionką pogrubioną oznaczono kategorie opcji, które są pozycjami menu głównego. Domyślne ustawienia można ustawić funkcją **[4581] Ustaw Domyślne**.

Funkcje Ustawień Opcji	Opis	Domyślnie
45 Opcje		
451 Komunikacja		
4511 Połączenia	Przypisanie Urządzeń Zewnętrznych jak PC, waga, skaner, terminal płatniczy do portu komunikacyjnego kasy.	PC
Połączenia RS 232	Mapowanie USB do portu PC aktywne	
☐ 1. PC na USB A		
☐ 2. PC2 na USB B		TAK
4512 PC	Ustawienie parametrów komunikacji z PC (prędkość komunikacji)	9600
4513 Opcje PC2	Ustawienie parametrów komunikacji z PC2 (prędkość komunikacji)	9600
4514 Modem		
Zarządzanie łączeniem		
1. Ręczne		
2. Zawsze połączony		
Konfiguracja modemu – Hosta Ping		
Prędkość	Ustawienie parametrów komunikacji z modemem (prędkość komunikacji, teksty konfiguracyjne)	1200 bps
Ciąg init. modemu	Ciąg znaków inicjujący modem	AT&FEOX0
Polecenie połącz	Ciąg znaków pozwalających wykonać połączenie modemu	ATD
PPP użytkownik	internet	
PPP hasło		
PIN karty SIM		
Numer do wybrania	*99#	
APN	internet	
4515 Ustawienia sieci		
45151 TCP/ IP		
45152 Prot.Kasa-PC		
45153 Protokół wydruku		
45154 Protokół EFT		
45155 Prot.Kasa – PC2		
45156 Ping		
45157 Poczta		
45158 WLAN		
4516 FTP Menadżer		9600
4517 Ustawienia monitora		
4518 Ustaw. Druk zam.		9600

452 Sprzęt	<i>Ustawienie parametrów komunikacji z PC (prędkość komunikacji)</i>	
4521 Energia	<i>Ustawienie parametrów komunikacji z PC (prędkość komunikacji)</i>	
45211 Oszczędność	Ustawienie czasów autowylączenia i autowygaszania, gdy praca na akumulatorze	
4522 Komponenty		
☐ 1 Szuflada	Czy jest podłączona szuflada i kasa ma ją sterować	TAK
☐ 6 Szuflada aktywna na COM3		TAK
☐ 7 Klawiatura USB		
☐ 8 Zasilanie na RS 232		
4523 Wyświetlanie		
45231 Opcje		
☐ 1 Wyś. klien.: 2x16	Zmiana trybu wyświetlania wyświetlacza klienta na 2 linie w wierszu.	NIE
☐ 2 Wyś. obs.: 2x15	Zmiana trybu wyświetlania wyświetlacza obsługi na 2 linie w wierszu.	NIE
☐ 3 Tryb nocny		NIE
45232 Kontrast	Ustaw. kontrastu wyświetlacza klienta oraz wyświetlacza obsługi	81
4525 Głośność	Ustawienie głośności	0-7
453 System		
☐ 1 Prawa dostępu	Kasa wymaga logowania użytkownika i kontroluje prawa dostępu do funkcji	NIE
☐ 2 Hasło Modemu	Funkcja nieaktywna	NIE
☐ 3 Hasło PC	Aplikacja musi się załogować, gdy komunikacja z komputerem PC	NIE
☐ 4 Tow. tylko PC	Programowanie i zmiany towarów możliwe tylko z komputera PC	NIE
☐ 5 Obr. Tow. do PC	Obroty towarów muszą trafić do PC – nie można zrobić raportu zerującego z klawiatury.	NIE
☐ 6 Stany magazynowe	Kontrola i aktualizacja ilości towarów na magazynie	NIE
☐ 7 PC przed raportem dobowym	Należy wykonać raport zerujący obrotów towarów z PC przed wykonaniem raportu dobowego.	NIE
☐ 8 Dwa kody towaru	Jeśli opcja jest ustawiona to do obsługi towarów (programowanie, sprzedaż, raportowanie) można używać dwóch kodów towarów: jeden	NIE

	porządkowy, określający pozycję w bazie towarów a drugi dowolnie definiowany przez użytkownika lub program obsługi sprzedaży, traktowany na ogół jako kod kreskowy. UWAGA! W celu używania tej opcji oprogramowanie na PC programujące kasę musi być dostosowane do tej funkcjonalności i wysyłać przy programowaniu do kasy dwa kody na towar. Ponadto, gdy opcja ta jest aktywna kod kreskowy towaru nie może być krótszy niż 6 cyfr.	
☐ 9 Raport kasjera na zmiany	Jeśli opcja jest aktywna to podczas zmiany kasjerów drukowane są raporty zmiany oraz przyjmowane są deklaracje form płatności przy rozpoczęciu zmiany	NIE
☐ 10 Programowanie tylko FTP	Funkcja nieaktywna	NIE
☐ 11 Kontrola raportu dobowego	Jeśli opcja ta jest ustawiona to kasa przypomina o niewykonaniu raportu dobowego z poprzedniego dnia lub dni.	NIE
☐ 12 Baza paragonów	Gromadzi informacje o parag. w buforze Online	TAK
☐ 15 Hasło na włączenie	Funkcja nieaktywna	NIE
454 Obsługa		
☐ 1 Ceny w groszach	Nie podajemy ',' w cenach przed groszami. Kwotę 1,50zł podajemy jako 150.	NIE
☐ 2 Dźwięki klawiszy	Dźwięk, gdy klawisze są naciskane	TAK
☐ 3 Dźwięk zatwierdzania	Gdy zatwierdzanie danych po edycji to 2 dźwięki	TAK
☐ 4 Dźwięk błędu	Gdy błąd 3 dźwięki	TAK
☐ 5 Kluczyk=Menu	Funkcja nieaktywna	NIE
☐ 6 Szybka sprzedaż	Sprzedaż towaru bez użycia klawisza [kod]	NIE
☐ 7 Sprzedaż pojedyncza	Sprzedaż pojedyncza dozwolona. Sprzedaż jednego towaru powoduje od razu zamknięcie paragonu.	NIE
☐ 8 Różny dźwięk klawiszy	Emitowanie różnych dźwięków klawiszy w zależności od sytuacji	TAK
☐ 9 Sprzedaż potwierdzana	Obsługa sprzedaży opisana w rozdziale 9.31	NIE
☐ 10 Kontrola kwoty płatonej kartą	Umożliwia kontrolę wysokości kwoty płatonej kartą płatniczą	TAK
☐ 11 Automatyczna płatność kartą	Przy włącz. opcji 11 naciśnięcie Razem powoduje początek inicjacji transakcji kartą	NIE

455 Sprzedaż		
☐ 1 Wymagaj RAZEM	Aby zakończyć paragon musi być naciśnięte RAZEM	TAK
☐ 2 Drukuj RAZEM	Każde RAZEM drukuje podsunę	TAK
☐ 3 Wymóg zapłaty	Musi być podana kwota wpłaty, aby zakończyć paragon	NIE
☐ 4 Obniżka z ręki	Dozwolone rabaty z ręki (wartości podawane ręcznie)	TAK
☐ 5 Obniżka z listy	Dozwolone rabaty z listy (wybór pozycji z tabeli rabatów)	TAK
☐ 6 Szybko anuluj	F+C spowoduje storno ostatniej pozycji paragonu	NIE
☐ 7 Szybki zwrot	F+[ZWROT OPAK.] spowoduje zwrot opakowań z ostatniej pozycji paragonu	NIE
☐ 8 Kod = Powtórz	Naciśnięcie w otwartym paragonie klawisz Kod spowoduje powtarzanie sprzedaży ostatniego towaru	NIE
☐ 9 Bon bez reszty	Nie ma reszty dla Bonu/Talonu	TAK
☐ 10 D19 bez obniżki	Towary z Działu 19 nie są rabatowane	NIE
☐ 11 D20 bez obniżki	Towary z Działu 20 nie są rabatowane	NIE
☐ 12 Waluta II-Reszta wal.I	Gdy Euro - reszta zawsze w zł, Jeśli opcja ta będzie nieaktywna reszta będzie w Euro.	NIE
☐ 13 Waluta II-Edytuj resztę	Gdy Euro - edycja mieszanej reszty (możliwa część w zł i część w Euro)	NIE
☐ 14 Waluta II-Bez wydruku	Gdy Euro - tylko pokaż przeliczenie – nie będzie rejestrowana ani drukowana zapłata w Euro	NIE
☐ 15 Kontrol.il.mag.	Sygnalizuje koniec ilości towaru na magazynie	NIE
☐ 16 Wymóg OK. EFT	Gdy zapłata Kartą i kasa jest połączona z terminalem płatniczym - nie można zignorować odpowiedzi terminala płatniczego (EFT)	TAK
☐ 17 Wymóg karty r.	Funkcja nieaktywna	NIE
☐ 18 Cofana obniżka	Jeśli opcja jest ustawiona to wprowadzona obniżka do całego paragonu nie jest od razu drukowana na paragonie tylko wyliczana i pokazywana na wyświetlaczu. Drukuje się dopiero przy zamykaniu paragonu i do tego czasu możliwe jest jego anulowanie lub zmiana, co nie jest możliwe, jeśli byłby od razu wydrukowany.	NIE
☐ 19 Blok.sprz.bez.rap.dob	Blokada sprzedaży bez raportu dobowego. Jeśli w dniu poprzednim prowadzona była na kasie sprzedaż, a w ramach tej (poprzedniej) doby nie	TAK

	było wykonanego raportu dobowego (niekoniecznie na koniec dnia) to kasa zablokuje możliwość sprzedaży, wymuszając wykonanie raportu dobowego.	
☐ 20 Cena bez klawisza	Przy włączonej opcji, podczas sprzedaży za pomocą klawiszy szybkiej sprzedaży wpisana liczba bezpośrednio przed naciśnięciem klawisza bezpośredniego będzie przyjęta jako CENA towaru (bez naciskania klawisza CENA)	NIE
☐ 21 Ilość bez klawisza	Przy włączonej opcji, podczas sprzedaży za pomocą klawiszy szybkiej sprzedaży wpisana liczba bezpośrednio przed naciśnięciem klawisza bezpośredniego będzie przyjęta jako ILOŚĆ towaru (bez naciskania klawisza X)	NIE
☐ 22 Tryb busowy	Opcja umożliwia przejście w busowy tryb sprzedaży. Więcej szczegółów w pkt. 11.29	NIE
☐ 23 Towary akcyzowe w D21 do 24	Dotyczy towarów akcyzowych przypisanych do działów 21 – 24. Opcja ta musi być zaznaczona jeżeli chcemy wykonywać i drukować raport towarów akcyzowych.	NIE
24 Obniżka wielokrotna		
456 Wydruk		
4561 Ogólne		
☐ 1 Kreski podsumy	Drukuj kreski podsumy (po naciśnięciu klawisza RAZEM)	TAK
☐ 2 Inne kreski	Drukuj pozostałe poziome kreski rozdzielające w wydrukach (np. po tytule, przed stopką itd.)	TAK
☐ 3 Kreski graf.	Używaj podkreśleń graficznych (niższa czcionka, kształt wężyka)	TAK
☐ 4 Nagłówek graficzny tylko na parag.		
4562 Paragonu		
☐ 1 Druk j.miar	Drukuj j.miar przy ilościach na paragonie	TAK
☐ 2 Druk kodu EAN	Drukuj kod towaru po nazwie na paragonie	NIE
☐ 3 Druk nazwy obniżek	Drukuj nazwy obniżek na paragonie	TAK
☐ 4 Druk kod dowiązany	Drukuj kod towaru dowiązanego	NIE
☐ 5 Graficzny podpis cyfrowy	Drukowanie graficzne elektronicznego podpisu	NIE
☐ Dodatkowy kod QR pod paragonem	Ręczne włączenie dodatkowego kod QR pod paragonem z danymi transakcji	NIE
4563 Zestaw Rap.		

☐ 1 Rap.obr.towarów	Składnik Zestawu Raportów	NIE
☐ 2 Rap.obr.opakowań	Składnik Zestawu Raportów	NIE
☐ 3 Rap.obr.działów	Składnik Zestawu Raportów	NIE
☐ 4 Rap.obr.kasjerów	Składnik Zestawu Raportów	NIE
☐ 5 Rap.stanu kasy	Składnik Zestawu Raportów	NIE
☐ 6 Rap.godzinowy	Składnik Zestawu Raportów	NIE
☐ 7 Rap. dobowy	Składnik Zestawu Raportów	NIE
4565 II Waluta	Opcja wydruku drugiej waluty na paragonie	
Tryb wydruku II waluty		
☐ 1 brak	Brak wydruku	
☐ 4 Z listy	Wybór z listy płatności „waluta” (Menu [37])	Opis w rozdz.6.34
456 Wydruk		
457 Dane		
4571 Kod wagowy	Typ kodu wagowego	Brak
4572 Kontrola		
☐ 1 Kod EAN	Kontroluj sumę kontrolną EAN i wagowego	NIE
☐ 2 Obroty Tow<>0	Sprawdzaj przy zmianach Towarów czy obroty są zerowe	TAK
☐ 3 Max Obr.Tow	Sprawdzaj czy obroty Towarów się przepelniają	TAK
☐ 4 Max. Buf. Online	Kontrola przepelnienia bufora paragonów (Online). Jeśli nie jest ona aktywna to po przepelnieniu bufora najstarsze paragony zostaną w nim nadpisane nowymi.	NIE
☐ 5 Kopia danych		NIE
4574 Odsyłanie		
☐ 1 Kod krót. w Online	Odsyłanie kodu krótkiego do bufora Online	NIE
458 Funkcje opcji		
4581 Ustaw domyślne	Ustawienia domyślne urządzenia	
459 Drukuj opcje	Raport opcji ustawień urządzenia	

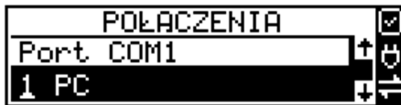
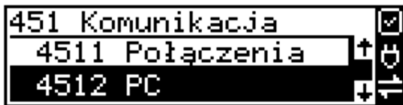
W poniższych podrozdziałach przedstawiono wykaz oraz sposób konfiguracji poszczególnych opcji.

9.9. [451] Opcje komunikacji

W menu **[451] Opcje komunikacji** jest możliwość ustawienia opcji komunikacji kasy z urządzeniami zewnętrznymi.

9.10. [4511] Połączenie po porcie szeregowym COM1

Za pomocą funkcji **[4511] Połączenia** określamy, jakie urządzenie jest podłączone do portu szeregowego kasy.

Do wyboru na portach COM1 – COM3 mamy:

0. (Brak)
1. PC
2. Waga 1
3. Skaner
4. Modem
5. EFT
6. Waga 2
7. Skaner 2
8. Waga 3
9. Skaner 3
10. PC2
11. PP1
12. PP2
13. Monitor wydruku
14. Drukarka zamówień
15. Serwer PPP 1
16. Serwer PPP 2
17. ECR – EFT

Dodatkowo użytkownik ma możliwość automatycznego mapowania portów PC, PC2 po podłączeniu kasy z komputerem za pomocą USB. Do wyboru opcje:

1. PC na USB A
2. PC2 na USB B

Wyboru odpowiedniej opcji dokonujemy za pomocą klawiszy , a następnie naciskamy klawisz

skamy klawisz

Uwaga! Przewód komunikacyjny RS232 kasa-komputer nie jest standardowym wyposażeniem kasy. Chcący używać połączenia kasa-komputer za pośrednictwem tego łącza należy się zaopatrzyć w specjalny przewód dostępny u autoryzowanego partnera Novitus.

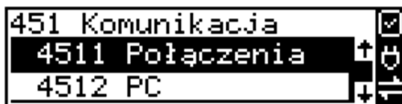
9.11. [4511] Połączenia RS 232

Ustawienie komunikacji po porcie USB jest możliwe na porcie COM5 i COM6 i przebiega ono

analogicznie, jak po porcie COM1 – za pomocą klawiszy wskazujemy urządzenie i

naciskamy klawisz . Po porcie USB kasa może łączyć się z komputerem protokołem PC lub PC2.

Uwaga! Przewód komunikacyjny USB kasa-komputer nie jest standardowym wyposażeniem kasy. Chcący używać połączenia kasa-komputer za pośrednictwem tego łącza należy się zaoptować w przewodzie USB typu A-B (jak do drukarek komputerowych).

9.12. [4512] Opcje komunikacji z komputerem PC

W funkcji [4512] PC możemy określić, z jaką prędkością ma być prowadzona komunikacja z komputerem PC.

Do wyboru mamy:

1. 1200 bps
2. 2400 bps
3. 4800 bps
4. 9600 bps (domyślnie)
5. 19200 bps
6. 38400 bps
7. 57600 bps
8. 115200 bps

9.13. [4513] Opcje komunikacji z komputerem PC2

W funkcji [4513] PC2 możemy określić, z jaką prędkością ma być prowadzona komunikacja z komputerem PC2. Do wyboru mamy:

1. 1200 bps

2. 2400 bps
3. 4800 bps
4. 9600 bps (domyślnie)
5. 19200 bps(domyślnie dla trybu Online)
6. 38400 bps
- 7.57600 bps
- 8.115200 bps

9.14. [4514] Opcje komunikacji ECREFT

W tej funkcji możemy określić z jaką prędkością ma być prowadzona komunikacja ECREFT
Do wyboru mamy:

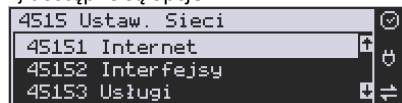
1. 1200 bps
2. 2400 bps
3. 4800 bps
4. 9600 bps
5. 19200 bps
6. 38400 bps
- 7.57600 bps
- 8.115200 bps

9.15. [4515] Ustawienia sieci

W wersji SENTO ONLINE menu to pozwala dokonać ustawień sieciowych. Można w nim ustawić opcje komunikacyjne z komputerem PC, oraz opcje połączenia z serwerem umożliwiającym transmisję wydruku z kasy oraz **transmisję do Centralnego Repozytorium Kas**.

Po wejściu do menu [4515] dostępne są opcje:

[45151] Internet – ta opcja służy do wyboru i sprawdzenia interfejsu wykorzystywanego do połączenia z internetem. Dostępne są opcje:

4. Ethernet – połączenie przewodem przez złącze LAN
5. WLAN – połączenie poprzez sieć bezprzewodową – wymaga dołączenia modułu WLAN do wewnętrznego lub zewnętrznego złącza USB

6. GPRS – połączenie przez modem GSM - wymaga dołączenia wewnętrznego modułu GSM lub zewnętrznego podłączanego do złącza USB

Po wybraniu każdego z powyższych interfejsów jest możliwość sprawdzenia poprawności komunikacji z zaprogramowaną bramą (ping do bramy).

[45152] Interfejsy – opcja służąca do oprogramowania wykorzystywanych interfejsów umożliwiających połączenie z siecią komputerową / internetem, również z Centralnym Repozytorium Kas.

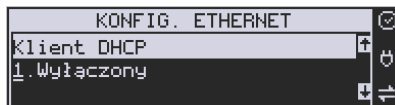

Złącze LAN (Ethernet)

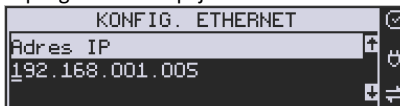
Do podłączenia kasy do sieci LAN (Ethernet) służy złącze RJ45 w prawej ścianie kasy. Jest to złącze typowej sieci komputerowej.

[451521] Ethernet – konfiguracja przewodowej sieci komputerowej. Po wybraniu tej pozycji dostępne są opcje:

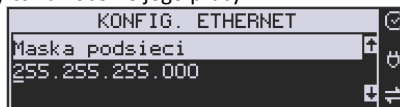
Klient DHCP:

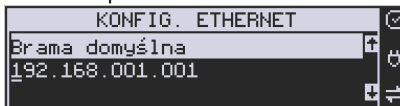
Wyłączony - pozwoli wprowadzić dane konfiguracji sieci ręcznie. Po naciśnięciu klawisza OK należy zaprogramować opcje:

Adres IP – Adres IP podaje się w formie czterech trzycyfrowych grup, np. 192.168.001.005. Aby poprawnie nawiązać połączenie adres ten musi należeć do puli wolnych adresów w tej sieci - nie może być taki sam jak adres innego urządzenia gdyż spowodowałoby to zakłócenie jego pracy.

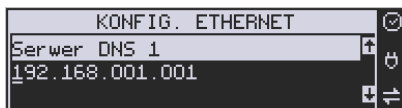

Maska podsieci – w podobnym formacie jak wyżej ale zgodny z maską innych urządzeń pracujących w sieci: np. 255.255.255.000.

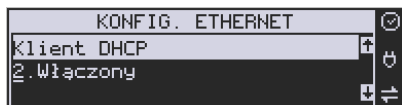

Brama domyślna – adres serwera, poprzez który sieć komputerowa ma „wyjście na zewnątrz”, czyli do Internetu, np. 192.168.001.001. Podanie adresu IP z innej puli

adresów spowoduje, że urządzenie fiskalne nie zestawi poprawnie połączenia z siecią internetową.

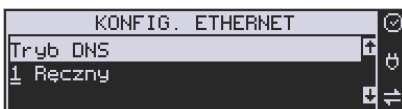

Serwer DNS 1 (również alternatywnych 2,3) – adres serwera „tłumaczącego” słowne adresy serwerów na ich adresy IP w sieci komputerowej. Gdy nie znamy faktycznych adresów serwerów DNS w sieci można ustawić adres bramy.

Włączony - spowoduje, że kasa będzie oczekiwać na przyznanie jej adresu IP i całej konfiguracji sieci przez serwer DHCP sieci, w której urządzenie pracuje. Opcję tę można wybrać, jeśli w sieci komputerowej jest serwer DHCP (np. w routerze). Ustawienia sieci będą przydzielane przez serwer DHCP zgodne z konfiguracją danej sieci. Opcja zalecana, gdy użytkownik nie zna faktycznych parametrów sieci komputerowej a kasa nie jest łączona z komputerem i systemem sprzedaży lub jest połączona z komputerem ale za pomocą RS232 lub USB. W przypadku połączenia za pomocą sieci LAN może się zdarzyć, że adres IP będzie przydzielany losowo a tym samym program magazynowy nie będzie w stanie połączyć się z kasą po jego zmianie.

Po wybraniu tej opcji jest możliwość określenia trybu konfigurowania **serwera DNS**

1. Ręczny – istnieje możliwość zaprogramowania adresów serwerów DNS
2. Automatyczny – adresy serwerów DNS zostaną pobrane z konfiguracji serwera DHCP

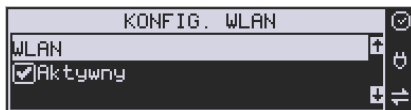
Po skonfigurowaniu parametrów sieci należy aktywować połączenie z internetem w opcji **[45151] Internet → 1. Ethernet**. Jest tam też możliwość sprawdzenia poprawności komunikacji z zaprogramowaną bramą (ping do bramy).

Moduł WLAN

Do komunikacji bezprzewodowej z wykorzystaniem sieci WLAN konieczny jest dodatkowy (opcjonalny) moduł WLAN podłączony do wewnętrznego lub zewnętrznego portu USB kasy. Komunikacja bezprzewodowa oparta na sieci WLAN jest możliwa w odległości kilkunaśtu/kilkudziesięciu metrów od urządzenia nadawczego sieci WLAN, zasięg oraz jakość komunikacji zależy od urządzeń nadawczych, ewentualnych przeszkód w pomieszczeniach/terenie, ścian, zakłóceń emitowanych przez inne sieci lub urządzenia.

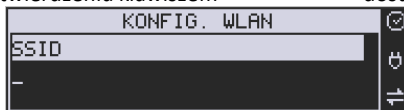
[451522] WLAN – konfiguracja bezprzewodowej sieci komputerowej. Po wybraniu tej pozycji dostępne są opcje:

Aktywny – służy do aktywowania konfiguracji sieci WLAN. Zaznaczenia funkcji dokonuje się

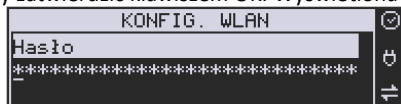

klawiszem **WAGA**. Po zatwierdzeniu klawiszem **OK** dostępna jest opcja:

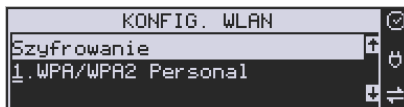

SSID – (Service Set Identifier) to nazwa identyfikująca sieć bezprzewodową. W tej opcji należy wprowadzić dokładną nazwę sieci bezprzewodowej, do której kasa ma się łączyć. Nazwę sieci wprowadza się za pomocą klawiatury alfanumerycznej.

Po wpisaniu nazwy należy zatwierdzić klawiszem OK. Wyświetlona zostanie następująca opcja:

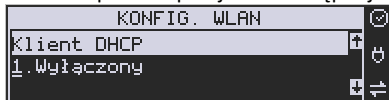
HASŁO – za pomocą klawiatury alfanumerycznej należy wprowadzić hasło dostępu do sieci, której nazwę wpisano w poprzednim kroku. Po wpisaniu hasła należy zatwierdzić klawiszem OK. Pojawi się opcja:

Szyfrowanie – opcja pozwalająca wybrać typ szyfrowania

3. WPA/WPA2 Personal
4. WPA/WPA2 Enterprise TLS. Wybierając tę opcję należy wprowadzić Tożsamość.

Za pomocą klawiszy strzałek góra/dół należy wybrać właściwy typ szyfrowania. Zatwierdzenie klawiszem OK pozwoli przejść do następującej opcji:

Klient DHCP:

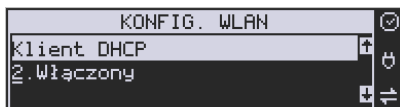
5. **Wyłączony** - pozwoli wprowadzić dane konfiguracji sieci ręcznie. Po naciśnięciu klawisza OK należy zaprogramować opcje:

Adres IP – Adres IP podaje się w formie czterech trzycyfrowych grup, np. 192.168.001.005. Aby poprawnie nawiązać połączenie adres ten musi należeć do puli wolnych adresów w tej sieci - nie może być taki sam jak adres innego urządzenia gdyż spowodowałoby to zakłócenie jego pracy.

Maska podsieci – w podobnym formacie jak wyżej ale zgodny z maską innych urządzeń pracujących w sieci: np. 255.255.255.000.

Brama domyślna – adres serwera, poprzez który sieć komputerowa ma „wyjście na zewnątrz”, czyli do Internetu, np. 192.168.001.001. Podanie adresu IP z innej puli adresów spowoduje, że urządzenie fiskalne nie zestawi poprawnie połączenia z siecią internetową.

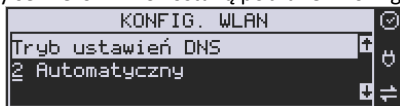
Serwer DNS 1 (również alternatywnych 2,3) – adres serwera „tłumaczącego” słowne adresy serwerów na ich adresy IP w sieci komputerowej. Gdy nie znamy faktycznych adresów serwerów DNS w sieci można ustawić adres bramy.

Włączony - spowoduje, że kasa będzie oczekiwać na przyznanie jej adresu IP i całej konfiguracji sieci przez serwer DHCP sieci, w której urządzenie pracuje. Opcję tę można wybrać, jeśli w sieci komputerowej jest serwer DHCP (np. w routerze). Ustawienia sieci będą przydzielane przez serwer DHCP zgodnie z konfiguracją danej sieci. Opcja zalecana, gdy użytkownik nie zna faktycznych parametrów sieci komputerowej a kasa nie jest łączona z komputerem i systemem sprzedaży lub jest połączona z komputerem ale za pomocą RS232 lub USB. W przypadku połączenia za pomocą sieci LAN może się zdarzyć, że adres IP będzie przydzielany losowo a tym samym program magazynowy nie będzie w stanie połączyć się z kasą po jego zmianie.

Po wybraniu tej opcji jest możliwość określenia trybu konfigurowania **serwera DNS**

1. Ręczny – istnieje możliwość zaprogramowania adresów serwerów DNS
2. Automatyyczny – adresy serwerów DNS zostaną pobrane z konfiguracji serwera DHCP

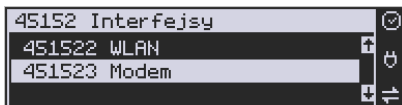
Po skonfigurowaniu parametrów sieci należy aktywować połączenie z internetem w opcji **[45151] Internet → 2. WLAN**. Jest tam też możliwość sprawdzenia poprawności komunikacji z zaprogramowaną bramą (ping do bramy).

Modem GSM

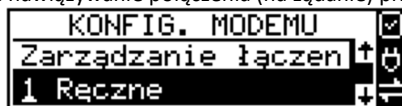
Do komunikacji bezprzewodowej z wykorzystaniem sieci GSM konieczny jest dodatkowy (opcjonalny) modem GSM podłączony do wewnętrznego złącza płyty głównej lub zewnętrznego portu USB kasy. Modem musi mieć aktywną i zarejestrowaną kartę SIM z dostępnym transferem danych komórkowych. Jakość komunikacji zależy od mocy sygnału GSM sieci komórkowej, której kartę zamontowano w modemie.

W większości przypadków domyślna konfiguracja modemu jest wystarczająca do uzyskania połączenia. Jeżeli jednak chcemy wprowadzić zmiany w konfiguracji modemu to przechodzimy do opcji

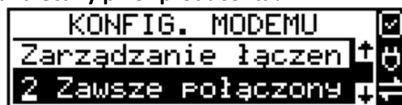

[451523] Modem - konfiguracji połączenia modemowego GSM. Po wybraniu tej pozycji dostępne do konfiguracji są opcje: **Zarządzanie połączeniem:**

3. **Ręczne** – ręczne nawiązywanie połączenia (na żądanie) przez użytkownika

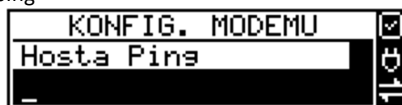

4. **Zawsze połączony** – modem zawsze będzie podtrzymywał nawiązane połączenie z siecią GSM. **Tryb zalecany przez producenta!**

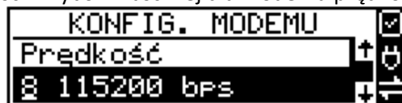

W większości przypadków domyślna konfiguracja modemu jest wystarczająca do uzyskania połączenia. W obu przypadkach można skonfigurować parametry połączenia:

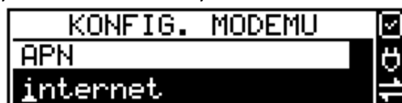
- Hosta ping

- Prędkość – wybór właściwej dla modemu prędkości komunikacji

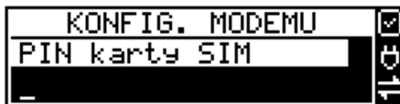
- PPP Użytkownik – nazwa użytkownika

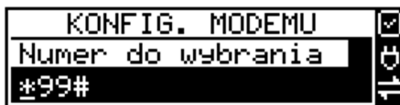
- PPP Hasło – hasło użytkownika

- PIN karty SIM – PIN dostarczony wraz z kartą SIM (jeśli wymagany)

- Numer do wybrania

- APN

Po skonfigurowaniu parametrów sieci należy aktywować połączenie z internetem w opcji **[45151] Internet → 3. GPRS**. Jest tam też możliwość sprawdzenia poprawności komunikacji z bramą (ping do bramy).

9.16. [45153] Usługi

W tej części przedstawiono opis usług związanych z pracą kasy SENTO Online w sieci.

[451531] Prot.Kasa-PC – należy ustawić:

- *Port*, na którym kasa będzie nasłuchiwała komunikacji z PC (domyślnie 5001).
- *Protokół* - do wyboru TCP/IP, UDP, TCP/IP Klient.
- *Opcje* – Aktywne (kasa zezwala na połączenie z programem sprzedaży) lub RS232 gdy brak połączenia.
- *Filtr MAC* – Kasa zezwala na połączenie tylko z urządzeniem o podanym adresie MAC.

[451532] Prot.Wydruku – ustawienie umożliwia komunikację kasy z serwerem wydruków (aplikacją umożliwiającą odbiór wydruków z kasy). Jeżeli kasa ma współpracować z taką aplikacją należy uzupełnić następujące ustawienia:

- *Adres IP* – adres IP serwera odbierającego wydruk.
- *Port* – port serwera odbierającego wydruk.
- *Opcje* – Aktywne (kasa nawiązuje połączenie z serwerem wydruku).

W pozostałych opcjach można ustawić takie parametry jak: **[451533] Protokół EFT**, **[451534] Protokół Kasa-PC2**.

[451535] Poczta - Konfiguracja funkcji wysyłającej wiadomość e-mail z wybranymi raportami. Do poprawnego działania niezbędne jest podanie adresów email nadawcy oraz odbiorcy, loginu i hasła do poczty nadawcy, nazwy serwera poczty oraz portu SMTP poczty. W opcjach możemy wybrać wysyłanie:

- raportu dobowego;
- raportu sprzedaży;
- raportu dobowego z wydrukami;
- ostatniego raportu dobowego.

Dodatkowo możemy ustawić opcje wysyłania nagłówka oraz szyfrowania SSL/TLS.

[451536] Serwer HTTP – funkcja pozwala na zmianę konfiguracji kasy z poziomu strony WWW. Aby włączyć należy ustawić serwer na 2 *Włączony* oraz ustawić hasło dostępowe. Kas musi być poprawnie skonfigurowana i podpięta do sieci LAN. Aby wejść na stronę należy w przeglądarce wpisać adres IP kasy oraz port 8080 (przykład: jeśli kasa ma ustawiony adres IP 192.168.1.10 to w przeglądarce należy wpisać: 192.168.1.101:8080).

[451537] Proxy – funkcja służy do przekserowania połączenia przez serwer Proxy.

[451539] Porty TCP – umożliwia konfigurację połączeń sieciowych z kasą. TCP A i TCP B daje możliwość konfiguracji jako klient lub serwer.

9.17. [45154] Narzędzia

Funkcja **[451541]Ping** służy do testowania połączenia sieciowego.

9.18. [4516] FTP Menadżer

[4516] FTP Menadżer - programowanie, eksportowanie danych, wykonywanie raportów kas fiskalnych poprzez Internet lub sieć LAN z wykorzystaniem karty Ethernet lub modemu. Do prawidłowego działania urządzenia w zestawieniu z FTP Menadżerem niezbędny jest serwer FTP, który będzie przyjmował połączenia z kasy. Serwer ten powinien mieć możliwość działania w trybie passive, a użytkownik mający dostęp do serwera powinien mieć uprawnienia do tworzenia i odczytu plików, katalogów. Ponieważ niektóre serwery FTP (w zależności od platformy, na której pracują) są czułe na wielkość liter, konfigurację należy uzupełniać zawsze z uwzględnieniem wielkości znaków.

9.19. [45161] Ustawienia FTP

[45161] Ustawienia FTP - kasa łączy się z serwerem FTP poprzez kartę sieciową (w przypadku łącza stałego, np. routera sieciowego do neostrady) lub poprzez Dial-up modemowy używając PPP i modemu (PSTN, GPRS).

W przypadku połączenia przez kartę sieciową następujące parametry sieci kasy dostępne z menu [45151 TCP] muszą zostać uzupełnione:

- Adres IP
  - Maskę podsieci
- Parametry sieci, które opcjonalnie mogą być uzupełnione w różnych przypadkach:
- Brama domyślna – uzupełniana w przypadku łączenia się z innymi sieciami (np. siecią Internet)
  - Serwer DNS – uzupełniany w przypadku korzystania z adresów w formie nazw (np. ftp.novitus.pl)

Przy zastosowaniu połączenia modemowego należy wcześniej uzupełnić dane inicjujące połączenie modemowe (PSTN, GPRS). Dokumentacja pozwalająca odpowiednio skonfigurować to połączenie powinna znajdować się na stronie producenta modemu.

Konfigurację klienta ftp należy przeprowadzić korzystając z menu [45161 Połączenie]. Niezbędne dane, które trzeba uzupełnić to:

Host FTP – nazwa serwera DNS-owa bądź adres ip serwera, z którym będzie nawiązywane połączenie

Port Serwera – standardowy port serwera to 21

Login – użytkownik mający dostęp do serwera FTP

Hasło

Po uzupełnieniu powyższych danych można przejść dalej. W tym przykładzie jako katalog bieżący będzie stosowany katalog główny serwera ftp, można to zmienić przez opcje dodatkowe. Dodatkowe dane, jakie można uzupełnić to:

Ścieżka na serwerze – ścieżka na serwerze względem której będą wysyłane, odbierane pliki (pobierana konfiguracja, wysyłane dane identyfikacyjne kasy – zależne od opcji poniżej)

Połącz używając – sposób połączenia z siecią

1. *Dial-up* – Połączenie poprzez modem

2. *Ethernet* – Połącz używając karty Ethernetowej

Opcje – opcje związane ze strukturą katalogową

- *Folder rap. / Nr Unik.* - opcja pozwalające określić czy kasa ma wysłać dane do podkatalogu (względem katalogu określonego w parametrze Ścieżka na serwerze), z numerem unikatowym kasy w nazwie (kasa sama utworzy taki katalog).
- *Folder zadań / Nr Unik.* – pobieranie konfiguracji z podkatalogu z numerem unikatowym w nazwie.
- *Wys. Spodziew.pliku* – wysyłanie nazwy następnego pliku z zadaniami
- *Zmiana nazwy pliku zadań* – po przetworzeniu pliku następuje modyfikacja nazwy (dodanie podkreślenia)
- *Praca bez REQ/REC* – oznacza, że kasa nie oczekuje na żaden z tych plików na serwerze.

9.20. [45162] Opcje uruchomienia

[45162] Opcje uruchomienia - umożliwia ustawienie parametrów FTP menadżera związanych z jego startem i przebiegiem działania:

- *Aktywny* – pozwala na działanie menadżera
- *O godzinie* – start działania menadżera o określonej godzinie
- *Po raporcie dobowym* – start menadżera po wykonaniu raportu dobowego
- *Wył. po transmisji* – wyłącza kasę po wykonaniu zadań menadżera
- *Druk.raport poł.* - drukuje raport działania menadżera
- *Ilość prób wykonania* – w przypadku problemów z połączeniem (problemem z serwerem FTP, siecią) kasa próbuje określoną ilość razy wznowić połączenie
- *Odstęp pom. prób.[s]* – odstęp czasu pomiędzy wznowieniami określona w sekundach.

9.21. [45163] Harmonogram

[45163] Harmonogram - Ustawienia harmonogramu działania FTP Menadżera w ciągu dnia:

Start o godzinie – menadżer zaczyna działanie o określonej godzinie

Stop o godzinie – kończenie działania (brak możliwości rozpoczęcia kolejnych zadań) menadżera

Łącz co [min] - między czasem rozpoczęcia a zakończenia działania menadżera będzie on wykonywał połączenia do serwera ftp co określony czas w celu sprawdzenia czy nie ma nowych zadań do wykonania.

9.22. [45164] Opcje raportów

[45164] Opcje raportów - oprócz raportów pobieranych z pliku konfiguracyjnego menadżera FTP możliwe jest ręczne określenie, jakie raporty mają być wydrukowane bądź wysłane, podczas sesji FTP Menadżera.

Opcje wydruku:

- 1.Druk. wysłane - Drukuje tylko te raporty, które zostały zaznaczone w pliku konfiguracyjnym FTP Menadżera (REQ)
- 2.Druk. z listy - Drukuje tylko te raporty, które zostały zaznaczone na poniższej liście, niezależnie od tego, jakie polecenia przysłyły w sesji FTP Menadżera

Lista do druku:

- 1. Drukuj rap.tow.
- 2. Drukuj rap.opak.
- 3. Drukuj rap.dział.
- 4. Drukuj rap.godzin.
- 5. Drukuj rap.zm.cen

Lista do wysłania:

- 1. Stawek
- 2. Numer unikatowy
- 3. Sprzedaż kasy-R
- 4. Sprzedaż kasy-f
- 5. Sprzedaż kasy-o
- 6. Sprzedaż kasy-o#0
- 7. Sprzedaż kasy-o#1
- 8. Sprzed.kasjerów-S
- 9. Sprzed.kasjerów-g
- 10. Sprzed.kasjerów-n
- 11. Sprzed.kasjerów-n#0
- 12. Sprzed.kasjerów-n#1
- 13. Sprzedawców*
- 14. Sprzed.w dział.
- 15. Sprzedaż PLU
- 16. Zamówienia
- 17. Sprzedaż opak.
- 18. Stary dobowy
- 19. Stary ostatni dobowy
- 20. Dobowy
- 21. Ostatni dobowy
- 22. Paragonów-O
- 23. Paragonów-k
- 24. Paragonów-k#0
- 25. Godzinowy
- 26. Status
- 27. Wersja
- 28. Stary Raport okresowy wg. dat
- 29. Stary Raport okresowy wg. numerów
- 30. Raport okresowy wg. dat
- 31. Raport okresowy wg. numerów
- 32. Paragonów-k#1
- 33. Podsum.okr.dat-a
- 34 Podsum.okr.num-b
- 35 Podsum.okr.dat-u
- 36 Podsu.okr.num-v
- 37 Zamówienia-Ş#1*
- 38 Inwentaryzacja-^*
- 39 Paragonów-k#2
- 40 Zasoby kasy

FTP nie obsługuje:

- Zamówień,
- Inwentaryzacji,
- Sprzedawców,

Opcje te są na liście opcji w FTP ale oznaczone *, co oznacza, iż nie są aktywne.

9.23. [45165] Wysyłanie baz

[45165] Wysyłanie baz – oprócz eksportu baz pobieranych z pliku konfiguracyjnego menadżera FTP możliwe jest ręczne określenie, jakie bazy danych kasy mają być wykonane podczas sesji menadżera.

Możliwe jest dokonanie wybrania następujących eksportów baz danych na serwer FTP:

- 1. Flagi systemowe
- 2. Menu podręczne
- 3. Nagłówki
- 4. Nowy online
- 5. Stopka komercyjna
- 6. Kasjerzy
- 7. Kasjerzy upraw.
- 8. Role kasjera
- 9. Std.obniżki narzuty
- 10. Tab.obniż.narzut.
- 11. Karta rabatowa
- 12. Działy towarowe
- 13. Listy towarowe",
- 14. Towary/opak. 18 znaków
- 15. Tow./opak. 40 znaków.
- 16. Jednostki miar
- 17. Pozycje listy towarowej
- 18. Kody klawiszy
- 19. Stawki PTU
- 20. Numer kasy
- 21. Wiadomości FTP
- 22. Płatności
- 23. Sprzedawcy
- 24. Role kasjera-D#2
- 25 Kody dowiązane
- 26 Data i czas
- 27 Ustawienia alertów
- 28 Nagłówki graficzny

Opcje:

- 1. Wyślij tylko raz – lista eksportów zostaje wyczyszczona po zakończeniu sesji FTP Menadżera

9.24. [4517] Ustawienia monitora

Monitor wydruku umożliwia przesyłanie danych wydruku za pomocą portu RS232 kasy do zewnętrznego urządzenia (komputera). W menu tym możemy określić z jaką prędkością ma być prowadzona komunikacja. Do wyboru mamy:

1. 1200 bps
2. 2400 bps
3. 4800 bps
4. 9600 bps (domyślnie)
5. 19200 bps(domyślnie dla trybu Online)
6. 38400 bps
7. 57600 bps
8. 115200 bps

Przypisanie do odpowiedniego portu komunikacyjnego należy dokonać w dialogu opisanym w rozdziale 7.10 **[4511] Połączenia**.

9.25. [4518] Ustawienia drukarki zamówień

Podłączenie drukarki zamówień do kasy pozwala na drukowanie na zewnętrznej drukarce nazw towarów występujących na paragonie wraz z ich ilościami – np. do kuchni lub magazynu, gdzie te towary mają być przygotowane. Wydruk “zamówienia” następuje po zakończeniu paragonu na kasie.

Możliwość drukowania na zewnętrznej drukarce będzie aktywna w urządzeniu tylko wówczas, gdy w funkcji **[453] System** włączymy opcję 12. *Baza paragonów*. W przeciwnym razie drukarka zamówień nie będzie działać.

W menu **[4518] Ustawienia drukarki zamówień** – możemy określić kilka parametrów przydatnych podczas pracy z drukarką zamówień.

Pierwszym parametrem jest **Prędkość transmisji**, z jaką ma być prowadzona komunikacja. Do wyboru mamy:

1. 1200 bps
2. 2400 bps
3. 4800 bps
4. 9600 bps (domyślnie)
5. 19200 bps(domyślnie dla trybu Online)
6. 38400 bps
7. 57600 bps
8. 115200 bps

Za pomocą klawiszy wybieramy żadaną wartość parametru i zatwierdzamy klawi-

szem - nastąpi zatwierdzenie wybranej wartości i przejście do następnego parametru, którym jest **Strona kodowa**. Za pomocą tej opcji można wybrać zestaw znaków, jaki będzie używany w trakcie wysyłania danych do drukarki zamówień:

- Windows 1250
- Latin2
- Bez polskich znaków

Za pomocą klawiszy wybieramy żadaną wartość parametru i zatwierdzamy klawi-

szem – nastąpi zatwierdzenie wybranej wartości i przejście do następnego parametru.

Uwaga! W przypadku, gdy drukarka nie obsługuje żadnego z podanych zestawów znaków należy wybrać opcję “Bez polskich znaków”, co spowoduje wysyłanie znaków bez “ogonków”. Kolejnym parametrem są **Linie odstępu** - wartość cyfrowa określająca ile linii odstępu będzie dodawane pomiędzy kolejnymi wydrukami zamówień. Należy wpisać żadaną wartość

(1,2,3...) i zatwierdzić klawiszem

W kolejnym kroku można zadeklarować obecność oraz typ **Odcinacza papieru**. Kasa obsługuje kilka komend odcięcia papieru popularnych drukarek. Do wyboru mamy:

- Brak
- CBM Mode
- STAR Mode
- ESC/POS

Za pomocą klawiszy wybieramy właściwą pozycję i zatwierdzamy klawiszem

- nastąpi zatwierdzenie wybranej wartości i przejście do następnego parametru. Możemy również zdefiniować i zatwierdzić liczbę kopii zamówień.

Uwaga! W przypadku, gdy nie posiadamy żadnej z wymienionych drukarek należy wybrać opcję “Brak”, dzięki czemu kasa nie będzie wysyłać komendy odcięcia papieru na końcu wydruku zamówienia.

Ostatnim parametrem do zadeklarowania jest **Wybrany dział**, po wybraniu opcji TAK będzie można wybrać dział, z którego będą drukowane zamówienia. Towary z poza wybranego działu nie będą drukowane.

Aby drukować towary na zamówieniu z **Wszystkich działów** należy wybrać opcję NIE.

Po wybraniu opcji TAK za pomocą klawiszy

i zatwierdzeniu klawiszem

kasa zażąda wyboru z listy działu, z którego mają być robione wydruki. Należy

wybrać odpowiedni dział i zatwierdzić klawiszem

- nastąpi wyjście do wyższego poziomu menu kasy.

Przypisanie drukarki zamówień do odpowiedniego portu komunikacyjnego należy dokonać w dialogu opisanym w rozdziale 7.10 **[4511] Połączenia**.

9.26. [4519] Bluetooth.

Komunikacja z PC przy pomocy Bluetooth:

O ile nawiązanie połączenia kasy z PC po porcie COM1 i porcie COM2(BT) ogranicza się do wybrania portu i ustawienia odpowiedniej prędkości, o tyle w przypadku komunikacji z PC po porcie Bluetooth (opcja) należy wykonać dodatkowe czynności.

Moduł Bluetooth nie jest standardowym wyposażeniem kasy. Chcący używać komunikacji bezprzewodowej należy zakupić specjalnie dedykowany dla kasy Sento Online moduł BT. Po fizycznym zamontowaniu modułu BT w kasie przez autoryzowany serwis, należy go aktywować programowo.

W tym celu trzeba wejść do menu ustawień i przejść do pozycji [451] Komunikacja.

Następnie należy wybrać opcję [4519] Bluetooth i nacisnąć klawisz

. Teraz musimy podać klucz dostępu dla tego połączenia w celu aktywowania łączności Bluetooth. Wybieramy opcję **2. Aktywny**, wpisujemy nazwę urządzenia i wprowadzamy numer PIN, który będzie wymagany do ustanowienia połączenia pomiędzy PC a urządzeniem. Numer PIN może składać się z maksymalnie ośmiu cyfr.

Po wprowadzeniu kodu PIN naciskamy klawisz

i wychodzimy z menu.

Uwaga! Jeśli kodu PIN nie podamy/zmienimy to standardowo składa się on z 8 ostatnich cyfr numeru unikatowego urządzenia.

9.27. [452] Sprzęt

W menu **[452] Sprzęt** mamy możliwość ustawienia opcji dotyczących sprzętu kasy takich jak: zarządzanie energią, fakt podłączenia szuflady lub czujnika pokrywy SD, ustawienia kontrastu na wyświetlaczu czy też głośności klawiszy.

9.28. [4521] Energia

W opcjach energii **[4521]** można skonfigurować:

[45211] Oszczędność – funkcje oszczędzania energii:

Autowygaszanie – w sekundach podajemy czas, po jakim kasa automatycznie wyłączy podświetlenie wyświetlacza kasjera.

Po wprowadzeniu odpowiedniej wartości naciskamy klawisz

Autowylączenie – w sekundach podajemy czas, po jakim kasa ma się samoczynnie wyłączyć podczas pracy z akumulatora wewnętrznego.

Po wprowadzeniu odpowiedniej wartości naciskamy klawisz

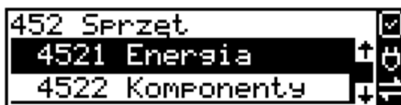

Po wybraniu odpowiedniej opcji naciskamy klawisz i możemy wyjść z menu.

9.29. [4522] Komponenty

Aby urządzenia podpięte do kasy (np. szuflada) mogły z nią prawidłowo współpracować, należy w menu **[4522] Komponenty**,

za pomocą przycisku zaznaczyć aktywne komponenty:

1. Szuflada
4. Bluetooth
6. Szuflada aktywna na COM3 – aktywuje szufladę aktywną na porcie COM3
7. Klawiatura USB
8. Zasilanie na RS 232
9. USB 2 jako Device
10. M/platform

Po wybraniu komponentu naciskamy klawisz , po czym można wyjść z menu.

9.30. [4523] Wyświetlanie

[45231] Opcje wyświetlania – pozwalają na konfigurację trybu wyświetlania wyświetlacza klienta czy obsługi na 2 linie w wierszu.

W opcjach wyświetlania **[4523]** można skonfigurować:

[45232] Kontrast – Pozwala skonfigurować oddzielnie kontrast wyświetlacza klienta oraz obsługi.

Za pomocą klawisza wchodzimy do edycji ustawień:

Modyfikacji dokonuje się poprzez wciskanie klawiszy . Po ustawieniu żdanego

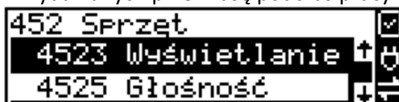
kontrastu każdego z wyświetlaczy, zatwierdzamy zmiany klawiszem

Drugim sposobem ustawienia kontrastu jest skorzystanie z kombinacji klawiszy . Krótkie przytrzymanie tych dwóch klawiszy na wyłączonej kasie spowoduje przejście do ustawień kontrastu. Dalej należy postępować tak jak opisano wyżej.

[4525] Głośność – w tej pozycji menu użytkownik ma możliwość ustawienia odpowiedniego poziomu głośności dźwięków wydawanych przez kasę podczas pracy.

Zakres głośności można ustawić od 0 (bez dźwięku) do 7 (najgłośniej). Zmiany dokonuje się za

pomocą klawiszy . Domyślnie ustawiona jest wartość 3. Po ustawieniu odpowied-

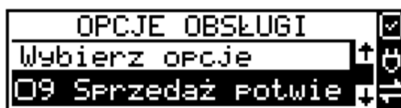
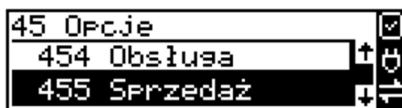

niej wartości zatwierdzamy klawiszem

UWAGA! Wyłączenie dźwięków (ustawienie na 0) powoduje, że kasa zamiast dźwiękiem o wszelkich operacjach (ostrzeżeniach, błędach, zatwierdzeniach itp.) będzie informowała użytkownika migającym podświetleniem wyświetlacza obsługi!

9.31. [4549] Opcje obsługi: 9. Sprzedaż potwierdzana.

Jest to tryb sprzedaży, w której użytkownik ma możliwość zobaczenia nazwy towaru przed jego faktycznym zarejestrowaniem na paragonie. Wprowadzenie danych takich jak ilość, kod towaru, cena, rabaty odbywa się praktycznie identycznie jak w trybie normalnym i dane te mogą być podawane w dowolnej kolejności, natomiast sprzedaż towaru (wydruk) następuje dopiero wtedy, gdy wprowadzone dane zatwierdzimy dodatkowo klawiszem

. Sprzedaż ta opiera się na dodatkowym potwierdzeniu klawiszem

wprowadzonych danych obejmujących także wybrany towar, którego nazwa widnieje na wyświetlaczu. Działanie tego trybu jest opisane w rozdziale 12.9.

9.32. [4565] Opcje wydruku - II waluta na paragonie

Kasa ma możliwość ustawienia stałego przeliczenia wartości paragonu na inną zdefiniowaną w formach płatności walutę bez względu na to czy była płatność za paragon w tej walucie czy nie. Aby to ustawić należy użyć pozycji menu **Ustawienia Wdruk II Waluta** (Menu [4565]), gdzie użytkownik może wybrać, na którą z zaprogramowanych walut kasa będzie informacyjnie drukować przeliczenie wartości pod paragonem. Gdy będzie tam wybrana waluta i ustawiony jej kurs to przeliczenia będą automatycznie drukowane do każdej transakcji (paragonu). Oprócz wartości przeliczonych na drugą walutę, będzie drukowany również kurs, po jakim dokonano przeliczenia. Jest to opcja, która będzie obowiązkowa w okresie przejściowym przed oficjalną zmianą waluty w kraju.

Programowanie:

MENU [4565], Tryb wydruku II waluty: Za pomocą klawiszy

1. (Brak) – nie będzie stałego przeliczenia dla każdego paragonu, przeliczenie może się pojawić tylko, gdy będzie płatność w walucie

2. Z listy - Po wybraniu „Z listy” klawiszem . Kasa wyświetla listę płatności zaprogramowanych w urządzeniu jako typ Waluta. Wybór waluty zatwierdzamy

klawiszem .

9.33. [4567] Wydruk Raportu Dobowego

Wydruk raportu dobowego z :

- 1 graficznym podpisem cyfrowym
- 2 bez wydruku na papierze

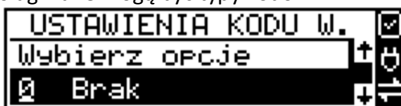
9.34. [4571] Kod wagowy

[4571] Kod wagowy – wybór typu kodu wagowego, jaki będzie obsługiwany przez kasę.

Jeśli w sklepie zastosowano elektroniczne wagi metkujące, które w kodzie kreskowym mogą kodować numer ważonego towaru, jego wagę lub cenę, a kasa współpracuje ze skanerem, należy odpowiednio skonfigurować opcję **[4571] Kod wagowy**, aby czytnik bezbłędnie identyfikował kody wydrukowane przez elektroniczną wagę metkującą. Jeśli identyfikacja towarów odbywać się będzie za pomocą skanera, należy zwrócić uwagę na ustawienie opcji kontroli kodu EAN w Opcjach kontroli danych **[4572]**.

W poniższej tabeli przedstawiono sposoby konfiguracji kodu wagowego dla kasy. Wartość 0 wyłącza obsługę kodów wagowych, umożliwiając identyfikację towaru przy użyciu kodu EAN13 rozpoczynającego się od cyfry 2 tak, jak według każdego innego kodu EAN. Ponadto obsługiwane mogą być typy kodów:

lp	EAN/JEAN	Kod tow. (ilość znaków)	Waga (ilość znaków)
0	Brak		
1	2*CCCCAWWWWWB	CCCC (4)	WWWWW (5)
2	2*CCCCWWWWWWB	CCCC (5)	WWWWW (5)
3	2*DCCCCWWWWWWB	CCCC (4)	WWWWW (5)

4	2*DCCCWWWWWB	CCC (3)	WWWWW (5)
	EAN/JEAN	Kod Tow. (ilość znaków)	Cena (ilość znaków)
5	2XCCCCXPPPPB	CCCC (5)	PPPP (4)
6	2XCCCCAPPPPB	CCCC (4)	PPPPP (5)
7	2XCCCCPPPPPB	CCCC (5)	PPPPP (5)
8	2XCCCCPPPPPB	CCCC (4)	PPPPP (6)
9	[23, 24, 27, 29] – pierwsze 2 cyfry decydują o formacie kodu: 23CCCCAPPPPB 24CCCCAPPPPB 27CCCCAWWWWB 29CCCCAWWWWB	CCCC (4) CCCC (4) CCCC (4) CCCC (4)	PPPPP (5) PPPPP (5) WWWWW (5) WWWWW (5)
10	2YCCCCAWWWWB		

gdzie:

X – dowolna cyfra

C – cyfra wewnętrznego kodu towaru

W – cyfra liczby oznaczającej masę / ilość towaru (z dokładnością do 1 g)

P – cyfra liczby oznaczającej cenę towaru (z dokładnością do 1 grosza)

A – cyfra kontrolna wartości masy / ilości lub ceny

B – cyfra kontrolna kodu EAN

Y – dowolna cyfra różna od 0

Każdy kod EAN8 bądź EAN13 z 2- lub 5-cyfrowym rozszerzeniem może być używany do identyfikacji towarów niepodlegających sprzedaży z wagi. Ustawienie odpowiedniej wartości tej opcji najlepiej skonsultować z serwisantem.

[4574] Odsyłanie. W momencie gdy sporządzamy raport paragonów (czyli odczytujemy bazę paragonów online), to dzięki tej funkcji mamy odsyłany kod towaru. Ale jest też taka opcja jak dwa kody na towar 453 System > 8 Dwa kody na towar. I jeżeli mamy zaznaczoną opcję 8 - w bazie danych mamy do wpisania kod towaru oraz Kod (kreskowy). Opcją 4574 decydujemy czy chcemy odsyłać w raporcie kod czy Kod (kreskowy). Jeżeli nie zaznaczymy w opcji checkboxa (ptaszka), to kasa odeśle kod, a jeżeli go zaznaczymy, to urządzenie odeśle kod (kreskowy). Podsumowując, jeżeli mamy włączoną obsługę dwóch kodów na towar w 453 System > 8 Dwa kody na towar, to w opcji **[4574]** decydujemy, który kod zostanie odesłany w raporcie paragonów online.

9.35. [459] Drukuj Opcje

Funkcja wydruku opcji, jakie zostały wybrane (skonfigurowane) w kasie.

Wejście do funkcji **[459] Drukuj Opcje** klawiszem - następuje wydruk opcji.

9.36. [46] Limity

W menu **[46] Limity** mamy możliwość ustalenia limitów rabatów i kwot.

9.37. [461] Limity obniżek

W funkcji **[461]** jest możliwość określenia, w jakich zakresach mogą być udzielane rabaty/narzuty. Należy określić maksymalne wartości kwotowe i procentowe. Na wyświetlaczu pojawia się informacja:

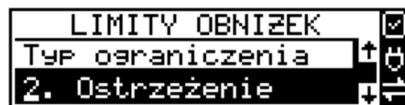
W dolnej linii widoczny jest aktualnie zaprogramowana wartość maksymalna dla rabatu procentowego. Za pomocą klawiszy numerycznych oraz przecinka programujemy żądaną wartość

maksymalnego rabatu procentowego i zatwierdzamy klawiszem .

Pomiędzy wpisywanymi cyframi (kursor) poruszamy się klawiszami .

Błędnie wpisaną cyfrę kasujemy klawiszem . Następnie za pomocą klawiszy należy wybrać typ ograniczenia:

1. Blokada (blokuje dalszą sprzedaż)
2. Ostrzeżenie (tylko komunikat, który można anulować klawiszem w pytaniu „Czy anulować operację”)

Kolejne do oprogramowania są:

rabat max kw. – maksymalny rabat kwotowy;

narzut max % – maksymalny narzut procentowy;

narzut max kw. – maksymalny narzut kwotowy;

Programowania kolejnych pozycji dokonujemy w sposób analogiczny do opisanego dla maksymalnego rabatu procentowego. Powrót do poprzednio programowanego rabatu/narzutu

klawiszem . Po zatwierdzeniu ostatniego narzutu klawiszem kasa wychodzi z trybu programowania zakresów rabatów/narzutów.

9.38. [462] Limity kwot

W funkcji **[462] Limity kwot** można zadeklarować maksymalne wartości kwot/gotówki, jakie mogą być wartością paragonu, stanu gotówki w kasie. Na wyświetlaczu pojawia się informacja:

W dolnej linii wyświetlana jest aktualnie zaprogramowana wartość kwoty. Za pomocą klawiszy numerycznych oraz przecinka programujemy żądaną kwotę (**zero = brak ograniczenia**),

między cyframi kwoty poruszamy się kursorem za pomocą klawiszy CENA KOD, błędnie

wpisaną cyfrę kasujemy klawiszem .

Poprawną kwotę zatwierdzamy klawiszem .

Następnie za pomocą klawiszy CENA KOD, należy wybrać typ ograniczenia:

1. Blokada (blokuje dalszą sprzedaż)
2. Ostrzeżenie (tylko komunikat, który można anulować klawiszem w pytaniu „Czy anulować operację”)

Kolejną pozycją do zaprogramowania jest:

Analogicznie jak wyżej programujemy żadaną kwotę (**zero = brak ograniczenia**)

i zatwierdzamy klawiszem oraz wybieramy typ ograniczenia.

9.39. [463] Limit Bufora Online

W funkcji **[463] Limit bufora online** można zadeklarować maksymalne procentowe zapętnienie bufora paragonów, po którym nastąpi ostrzeżenie o tym fakcie i w zależności od ustawień albo będzie blokada dalszej sprzedaży lub będzie można zignorować to ostrzeżenie.

W wybraniu tej funkcji należy podać maksymalne dopuszczalne procentowe zapętnienie bufora ON-LINE (0% znaczy brak ograniczenia), po przekroczeniu którego ma się pojawić

informacja. Następnie za pomocą klawiszy , należy wybrać typ ograniczenia:

1. **Blokada** (blokuje dalszą sprzedaż)

2. **Ostrzeżenie** (tylko komunikat, który można anulować klawiszem w pytaniu „Czy anulować operację”).

9.40. [464] Tabela HALO

W celu zabezpieczenia przed niefortunną pomyłką sprzedawcy, polegającej na wpisaniu zbyt dużej ceny towaru jest możliwość oprogramowania Tabeli Halo – wpisujemy w niej w 15 pozycjach charakterystyczne maksymalne wartości cen jednostkowych (HALO). Potem, przy programowaniu artykułów PLU należy odwołać się do poszczególnej pozycji Tablicy HALO – tzn. przyporządkować numer HALO.

Domyślnie w kasie zaprogramowane są następujące wartości:

[0]	0,00 zł	brak kontroli HALO
[1]	20000000,00 zł	
[2]	10000000,00 zł	
[3]	5000000,00 zł	
[4]	2000000,00 zł	
[5]	1000000,00 zł	
[6]	500000,00 zł	
[7]	200000,00 zł	

[8]	100000,00 zł
[9]	500000,00 zł
[10]	20000,00 zł
[11]	10000,00 zł
[12]	1000,00 zł
[13]	100,00 zł
[14]	10,00 zł
[15]	1,00 zł

Instrukcja programowania tablicy HALO.

Wchodzimy do funkcji 464 – na wyświetlaczu pojawią się kwoty HALO (0-15). Kwota 20000000 zł oznacza maksymalną wartość, za jaką można sprzedawać towar przyporządkowany do tej tabeli.

Możemy wpisać dla tej tabeli np. kwotę 57.00 zł. Jeśli na wyświetlaczu widnieje inna kwota to

należy ją najpierw usunąć używając klawisza . Następnie naciskamy kolejno klawisze:

 a następnie - zaakceptowanie kwoty. Kwotę można podać z dokładnością do dwóch miejsc po przecinku (groszy). Pozycja

nr 1 została oprogramowana. Przechodzimy do następnej (za pomocą klawiszy i

lub wpisując numer i potwierdzając klawiszem). Identycznie programujemy następne pozycje wpisując potrzebne maksymalne kwoty. Po zaprogramowaniu ostatniej po-

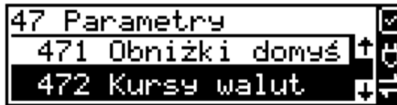
zycji za pomocą klawiszy wychodzimy z programowania tablicy HALO.

9.41. [47] Parametry

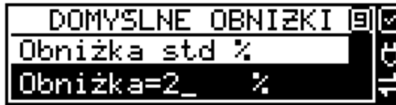

W menu **[47] Parametry** mamy możliwość ustalenia pewnych parametrów takich danych, jak rabaty domyślne i kurs waluty Euro.

9.42. [471] Obniżki domyślne

W funkcji **[471] Obniżki domyślne** jest możliwość określenia domyślnych obniżek/narzutów. Na wyświetlaczu pojawia się informacja:

W dolnej linii widoczna jest aktualnie zaprogramowana wartość domyślna dla standardowego rabatu procentowego. Za pomocą klawiszy numerycznych oraz przecinka programujemy żądaną wartość maksymalnego rabatu procentowego i zatwierdzamy klawiszem

. Pomędzy wpisywanymi cyframi (kursor) poruszamy się klawiszami ,

błędnie wpisaną cyfrę kasujemy klawiszem .

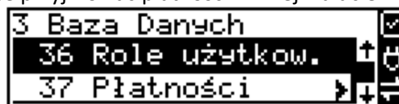
Kolejne do oprogramowania są:
rabat std kw. – standardowy rabat kwotowy;
narzut std % – standardowy narzut procentowy;
narzut std kw. – standardowy narzut kwotowy;

Programowania kolejnych pozycji dokonujemy w sposób analogiczny do opisanego dla domyślnego rabatu procentowego. Powrót do poprzednio programowanego rabatu/narzut

klawiszem . Po zatwierdzeniu ostatniego narzutu klawiszem kasa wychodzi z trybu programowania zakresów rabatów/narzutów.

9.43. [472] Kursy walut

Jeśli użytkownik chce przyjmować płatność w innej walucie niż waluta główna, należy w

menu **[37] Płatność** oprogramować programowalne formy płatności z zaznaczeniem, że jest to Waluta (9 pozycja w wyborze typu płatności). Sposób programowania form płatności opisany został w rozdziale 6.3. instrukcji obsługi. Kasa SENTO ONLINE umożliwia 5 form płatności typu „waluta”.

W pozycji menu **[472] Kursy walut** należy zaprogramować przelicznik (kurs), według którego kasa będzie przeliczać wartości z waluty głównej na walutę dodatkową. Kurs może być zaprogramowany na liczbie p z dokładnością do ośmiu cyfr po przecinku.

Sposób programowania:

Menu **[472] Kursy walut** - wejście do trybu programowania klawiszem . Na wyświetlaczu pojawia się komunikat:

Za pomocą klawiszy poruszamy się po liście walut zaprogramowanych jako płatności z zaznaczonym typem „waluta” (rozdział 8.1 instrukcji obsługi).

Wybraną do zaprogramowania kursu walutę zatwierdzamy klawiszem . Pojawia się komunikat:

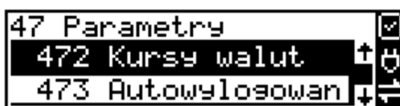
Za pomocą klawiszy 0-9 oraz przecinka wprowadzamy żądany kurs i zatwierdzamy klawiszem

Błędnie wprowadzone znaki możemy skasować klawiszem .

9.44. [473] Autowylogowanie kasjera

Kasa ma możliwość ustawienia czasu automatycznego wylogowania kasjera po zadany czasie, kiedy kasa nie jest przez niego używana przez zadany czas w sekundach.

Sposób programowania czasu wylogowania:

Po wejściu do funkcji **[473] Autowylogowanie** klawiszem pojawia się informacja: Autowylogowanie po x [s].

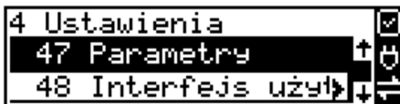
W dolnej linii wyświetlana jest aktualnie zaprogramowana wartość czasu. Za pomocą klawiszy numerycznych programujemy żądaną wartość (pomiędzy cyframi kursorem poruszamy się

klawiszami i zatwierdzamy klawiszem .

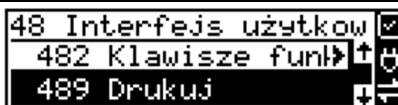
Podanie czasu 0 powoduje, że funkcja autowylogowania jest nieaktywna.

9.45. [48] Interfejs użytkownika

Jedną z wielu zalet kasy jest możliwość dostrajania się do potrzeb użytkownika. Może on w dowolny sposób zaprogramować najczęściej używane funkcje kasy tak, aby miał do nich łatwy dostęp. Szczegółowo funkcje te są opisane w poniższych podrozdziałach.

9.46. [482] Klawisze funkcyjne

Menu umożliwiające zmianę (konfigurację) znaczenia klawiszy programowalnych. Klawiszami funkcyjnymi mogą być klawisze - lub kombinacja tych klawiszy z klawiszem (np. +), zamiennie z klawiszami szybkiej sprzedaży. Klawiszom funkcyjnym można przypisać jedną z dostępnych funkcji. Są to:

1. Raport Dobowy
2. Raport Stanu kasy
3. Raport Kasjera
4. Raport Obrotów Towarów

5. Raport Obrotów Opakowań
6. Raport Obrotów Działów
7. Raport Obrotów Godzinowych
8. Zestaw Raportów
9. Raport Miesięczny
10. Raport Okresowy
11. Raport Dobowy Niezerujący
12. Raport Ostatni Dobowy
13. Wpłata
14. Wypłata
15. Płatność Kartą
16. Płatność Bonem
17. Płatność Kredytem
18. Płatność Czekaem
19. Płatność Przelewem
20. Płatność Konto Klienta
21. Płatność drugą walutą
22. Obniżka %
23. Obniżka kw
24. Narzut %
25. Narzut kw
26. Obniżka/Narzut z bazy 1
27. Obniżka/Narzut z bazy 2
28. Obniżka/Narzut z bazy 3
29. Obniżka/Narzut z bazy 4
30. Obniżka/Narzut z bazy 5
31. Obniżka/Narzut z bazy 6
32. Obniżka/Narzut z bazy 7
33. Obniżka/Narzut z bazy 8
34. Anuluj paragon
35. Anuluj ostatnią pozycję
36. Zwrot opakowania ostatniej pozycji
37. Anuluj płatności
38. Edytuj nr po paragonie
39. Pokaż użytkownika
40. Pokaż stan akumulatora
41. Pokaż czas
42. Pokaż gotówkę
43. Pokaż cenę towaru
44. Pokaż ilość towaru
45. Pokaż w Euro
46. Zmiana ceny towaru
47. Zmiana ilości towaru
48. Dodaj ilość towaru

49. Odejmij ilość towaru
50. Płatność 9
51. Płatność 10
52. Płatność 11
53. Płatność 12
54. Pozycja zam.
55. Zakończenie zam.
56. Start FTP Men.
60. Pamięć chroniona – wydruki z pamięci chronionej
61. *nieobsługiwane*
62. *nieobsługiwane*
63. Pamięć chroniona – Raport stanu
64. Opis towaru
67. Usł. czasowa start
68. Usł. czasowa stop
69. Usł. czasowa stan kwitu
70. Bus-start kursu
71. Bus-bilet
72. *nieobsługiwane*
73. Bus-przystanek
74. *nieobsługiwane*
75. Ostatni paragon (wydruk kopii ostatniego paragonu fiskalnego)
76. Ostatni dobowy (wydruk kopii ostatniego raportu dobowego fiskalnego)
77. Ostatni wydruk (wydruk kopii ostatniego dowolnego wydruku)
78. Wydruk niefiskalny
79. Raport zerujący zmian cen
80. Aplikacja zewnętrzna MENU
81. Aplikacja zewnętrzna 1
82. Aplikacja zewnętrzna 2
83. Aplikacja zewnętrzna 3
84. Aplikacja zewnętrzna 4
85. Aplikacja zewnętrzna 5
86. Aplikacja zewnętrzna 6
87. Aplikacja zewnętrzna 7
88. Karta rabatowa
89. Chwilowy wysuw
90. Otwórz szufladę
91. Id nabywcy
92. Eksport danych
93. Zeruj liczniki sekw.
95. Kursy walut
96. Logowanie
97. Opis z listy do następnej pozycji
98. Opis do następnej pozycji

99. Wydrukuj opis z listy
100. Wydrukuj opis własny

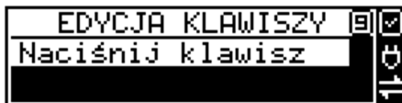

[4821] Edycja

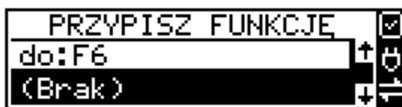
– po wybraniu tej pozycji klawiszem

pojawia się komunikat:

Należy wówczas nacisnąć jeden z klawiszy **1** – **14** lub kombinację tych klawiszy z klawiszem **F** (np. **F** + **1**), którym chcemy przypisać (zmienić) funkcję. Jeżeli na przykład chcemy do raportu dobowego przypisać klawisz **1**, należy nacisnąć ten klawisz – na wyświetlaczu pojawia się informacja jak poniżej:

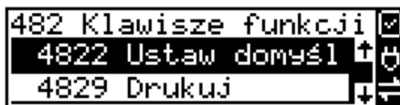
Za pomocą klawiszy **CENA** **KOD** wybieramy z listy żadaną funkcję i zatwierdzamy klawiszem

Analogicznie programujemy kolejne klawisze funkcyjne.

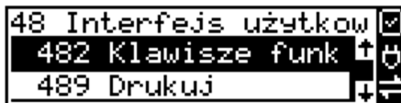

[4822] Ustaw domyślne – pozwala na domyślne ustawienie klawiszy funkcyjnych.

[4829] Drukuj – drukuje zestawienie powiązań klawiszy z odpowiednimi funkcjami kasy.

9.47. [489] Drukuj

Funkcja [489] Drukuj, drukuje informacje związane z interfejsem użytkownika.

9.48. [49] Drukuj ustawienia

Funkcja [49] Drukuj ustawienia powoduje wydruk ustawień kasy.

10. [5] SERWIS

Korzystanie z funkcji zawartych w menu SERWIS dostępne jest w większości tylko dla autoryzowanego serwisu kasy (konieczne jest zerwanie plomby ołowianej).

10.1. [523-525] Data przeglądu, data blokady.

523 Data Przeglądu

Jednym z obowiązków podatników posiadających kasy fiskalne jest dokonywanie przeglądów technicznych w terminach nałożonych przepisami prawa. Ustawienia daty przeglądu dokonuje serwis. Funkcja **523 Data Przeglądu** została szerzej opisana w instrukcji serwisowej.

524 Data Blokady

Założenie blokady serwisowej powoduje całkowite zablokowanie możliwości użytkownika kasy fiskalnej. Funkcja ta jest dostępna tylko dla serwisantów. Aby odblokować kasę należy wezwać serwis. Szczegółowy opis zakładania i zdejmowania blokady serwisowej znajduje się w instrukcji serwisowej.

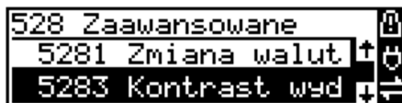
525 Wyłącz blokadę – funkcja służąca do wyłączenia blokady serwisowej dostępna dla serwisu.

10.2. [5281] Zmiana waluty

Niniejsze urządzenie fiskalne posiada Decyzję Ministerstwa Finansów potwierdzającą spełnianie warunków technicznych, funkcjonalnych i programowych określonych w Rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 28 listopada 2008 roku. Urządzenia takie mają możliwość ustalenia waluty głównej, w jakiej prowadzona jest rejestracja obrotu oraz kwot podatku należnego. Mają również możliwość zaprogramowania kilku dowolnych walut informacyjnych z programowalnym przez użytkownika przelicznikiem, z możliwością przeliczania i drukowania tych informacji pod częścią fiskalną paragonu.

Informacja o ustalonej walucie zapisywana jest do pamięci fiskalnej. Pamięć fiskalna może pomieścić 4 zapisy o zmianie waluty głównej, czyli z domyślną pierwszą walutą PLN kasa w swoim życiu może być użyta maksymalnie z pięcioma różnymi walutami ewidencyjnymi. Zmiany (ustalenia) waluty głównej można dokonać przed fiskalizacją oraz w trakcie pracy kasy. **Uwaga! Ustawienia zmiany waluty są zapisywane do pamięci fiskalnej. Należy wprowadzić i zweryfikować dokładnie dane przed ich zapisem do pamięci fiskalnej. Jest to funkcja dla zaawansowanych użytkowników kasy. Wysoce wskazane jest, aby dane te były programowane przez autoryzowany serwis kasy!**

Zmiany waluty urządzenia można dokonać z wyprzedzeniem, tzn. można zaprogramować opis nowej waluty (np. EUR) wraz z przelicznikiem, oraz datę i czas (dzień, miesiąc, rok, godzina i minuta), kiedy zmiana waluty nastąpi w kasie automatycznie.

Funkcja Zmiany waluty głównej znajduje się w menu [5281] Zmiana waluty. Po wybraniu tej funkcji kasa zapyta, czy zaprogramować zmianę waluty ewidencyjnej na inną niż bieżąca.

Po potwierdzeniu klawiszem pytania o ustawienie zmiany waluty wchodzimy do edycji parametrów zmiany waluty.

Na początku należy podać, od kiedy ma obowiązywać nowa waluta ewidencyjna. Podajemy tu datę i czas w formacie hh:mm dd-mm-rrrrr.

ZMIANA WALUTY	1100
Data zmiany:	+
07:00 10-04-2019_	+

Wprowadzoną godzinę i datę zatwierdzamy klawiszem

Następnie kasa zapyta nas o podanie nazwy waluty. Nazwa waluty może zajmować maksymalnie 3 znaki.

Uwaga! Do oznaczania skrótów nazw walut należy używać oznaczenia stosowane przez Narodowy Bank Polski.

Np. dla waluty Euro należy podać tu tekst EUR. Wprowadzoną nazwę zatwierdzamy klawi-

szem , błędnie wprowadzone znaki kasujemy klawiszem .

ZMIANA WALUTY	1100
Nazwa waluty	
EUR	

Następnie podajemy kurs nowej waluty w stosunku do bieżącej. Kurs może być zaprogramowany na liczbie z dokładnością do ośmiu cyfr po przecinku. Za pomocą klawiszy 0-9 oraz prze-

cinka wprowadzamy żądany kurs i zatwierdzamy klawiszem

ZMIANA WALUTY	9100
Kurs wymiany	
3,8500	

Błędnie wprowadzone znaki możemy skasować klawiszem

Po zatwierdzeniu kursu kasa drukuje w/w parametry zmiany waluty w celu potwierdzenia ich poprawności podpisem użytkownika.

PYTANIE	1100
Czy popraw.dan.	
potw. podpisem?	

Jeśli na wydruku dane będą niepoprawne należy odpowiedzieć - „nie” i kasa powróci do edycji tych danych, gdzie będzie możliwa ich korekta lub anulowanie wprowadzania zmiany waluty.

Jeśli dane są poprawne należy odpowiedzieć „tak” używając klawisza . Kasa wtedy pyta po raz ostatni czy zapisać dane tej zmiany waluty trwale do pamięci fiskalnej.

W tym momencie jest ostatnia możliwość anulowania tej operacji poprzez naciśnięcie klawisza .

UWAGA! NACIŚNIĘCIE W TYM MOMENCIE POWODUJE ZAPIS ZMIANY WALUTY DO PAMIĘCI FISKALNEJ.

Po zapisie zmiany waluty w pamięci fiskalnej kasa proponuje dodanie parametrów nowej waluty do form płatności, aby możliwa była wcześniejsza rejestracja płatności w tej nowej walucie lub ustawienie stałego przelicznika wartości paragonu na nową walutę.

Aby zaprogramować nową walutę w formach płatności automatycznie należy w tym momencie nacisnąć lub anulować tę operację klawiszem . W tym drugim przypadku formę płatności będzie można zaprogramować samodzielnie w późniejszym czasie. Następnie kasa zapyta czy ewentualnie ustawić dane automatycznej przeceny towarów w związku z planowaną zmianą waluty.

Opcja automatycznej przeceny ma sens w sytuacji, kiedy kasa nie współpracuje z systemem sprzedaży na PC, który by odpowiednio uaktualnił ceny towarów. W takiej sytuacji zalecana

jest zgoda na automatyczną zmianę cen towarów poprzez naciśnięcie klawisza . Po tym następuje edycja parametrów przeceny, ale wszelkie dane są tam już ustawione

zgodnie z planowaną zmianą waluty, więc wystarczy je potwierdzać klawiszem . Ustawienia przeceny można też w każdej chwili ustawić lub skorygować ręcznie, jak to opisano w opisie funkcji [3137].

Kasa z ustawioną w przyszłości zmianą waluty dokona tej zmiany w zaprogramowanym terminie - gdy nadejdzie ustawiony czas. Jeśli kasa będzie wyłączona w tym momencie dokona zmiany po jej włączeniu. Na 7 dni przed ustawionym terminem kasa będzie o tym przypominać po włączeniu i po raporcie dobowym. Będzie też przypominać o zaleceniu wykonania przed zmianą waluty wszelkich raportów zerujących obrotów w poprzedniej walucie.

UWAGA! Kasa przed wykonaniem zmiany waluty automatycznie wykona jedynie ewentualny zaległy raport dobowy, aby zarejestrował się on w pamięci fiskalnej w odpowiedniej walucie. O innych raportach нефiskalnych musi pamiętać sam użytkownik – wszelkie używane przez niego raporty obrotów zawierające dane w poprzedniej walucie powinny być przez niego wykonane w wariantcie zerującym albo poprzez wydruk raportu albo wystanie do PC. Niewykonanie tego grozi scaleniem obrotów w jednej i drugiej walucie, co oczywiście prowadzi do uzyskania niepoprawnych danych sumarycznych.

Przed samym wykonaniem zmiany waluty kasa informuje o tym użytkownika.

Przypomina jeszcze raz o konieczności wykonania w/w raportów.

Jeśli użytkownik zapomniiał ich wykonać należy anulować operację zmiany waluty klawiszem

na powiadomienie o przystępowaniu kasy do zmiany waluty.

Należy wtedy wykonać wszelkie zaległe raporty zerujące. Kasa przystąpi do ponownej próby zmiany waluty za 1 minutę. Można wiele razy odwlekać zmianę waluty do czasu wykonania wszystkich zaległych raportów.

Jeśli natomiast wykonane zostały w/w raporty należy akceptować operację klawiszem

. Wtedy na wyświetlaczu pojawi się następujące zapytanie:

Akceptacja klawiszem , po czym kasa informuje nas o zmianie waluty:

Akceptacja klawiszem powoduje, że możliwa jest przecena bazy towarów,

która opisana została wyżej w instrukcji.

UWAGA! Nie jest możliwa sprzedaż w starej walucie, jeśli nadszedł już czas nowej waluty, a nie została ona formalnie wprowadzona. Przed paragonem należy więc już ostatecznie zgodzić się na zmianę waluty, aby sprzedaż była możliwa.

10.3. Uwagi użytkowe związane z używaniem różnych walut

Wszelkie funkcje użytkowe sprzedaży, które w poprzedniej wersji oprogramowania kasy odnosiły się do waluty Euro EUR obecnie odnoszą się do pierwszej zaprogramowanej waluty w formach płatności, która obecnie nie musi być na sztywno ustawiona na EUR – może mieć inną nazwę.

Użycie np. w zakończeniu paragonu kombinacji powoduje płatność niekoniecznie już w EUR, a dokładnie w pierwszej na liście form płatności zaprogramowanej walucie. Podobnie rzecz dotyczy reszty w innej walucie i związanych z tym różnych opcji. Reszta w innej walucie może być tylko w pierwszej z zaprogramowanych walut.

Na wszelkich raportach obrotów stanu kasy i kasjera wartości w innych walutach są prezentowane oddzielnie. Nie są one w tych raportach ani przeliczane ani sumowane do waluty głównej.

Na raportach okresowych okresy w różnych walutach ewidencyjnych są na podsumowaniu podawane oddzielnie dla każdej waluty osobno z podaniem okresu i numerów raportów dobowych, które były wykonywane w tej walucie. W raporcie dobowym, w którym nastąpiła zmiana waluty jest informacja o tej zmianie.

10.4. [5283] Kontrast wydruku

Funkcja działająca tylko w trybie serwisowym. Pozwala ona na ustawienie kontrastu wydruku w skali od 0 do 7.

10.5. [5284] Adres serwerów

Funkcja w trybie serwisowym. Umożliwia zmianę adresów serwerów wykorzystywanych przez kasę do systemu online.

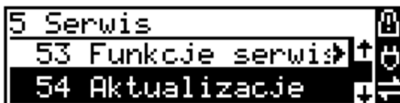

10.6. [5285] Prędkość portu eth

Funkcja umożliwia zmianę prędkości portu Ethernet. Dostępne prędkości to 10 Mb/s oraz 100 Mb/s

10.7. [5286] Bt - MAC adres

Funkcja wyświetla adres MAC modułu Bluetooth i umożliwia jego zmianę.

10.8. [53] Funkcje serwisowe

W pozycji menu **[53] Funkcje serwisowe** mieszczą się funkcje operacji serwisowych urządzenia. Dostęp do tych funkcji możliwy jest generalnie tylko w trybie serwisowym urządzenia (dostępny dla autoryzowanego serwisu kasy). Niektóre z tych funkcji są dostępne dla użytkownika, ale najczęściej tylko w trybie niefiskalnym. W dalszych rozdziałach opisano funkcje dostępne w tym menu dla użytkownika.

10.9. [532] Pamięć chroniona

Pamięć chroniona, zgodnie z nowym rozporządzeniem Ministra Rozwoju w sprawie kryteriów i warunków technicznych, którym muszą odpowiadać kasy rejestrujące, to integralny element każdej kasy fiskalnej online. W pamięci chronionej zapisywane są dokumenty fiskalne i niefiskalne, które wystawia dana kasa.

Funkcje serwisowe dotyczące pamięci chronionej:

[5321] Weryfikuj. Wybranie tej opcji spowoduje, że urządzenie dokona własnej weryfikacji pamięci chronionej. Jeśli operacja przebiegnie pomyślnie, na ekranie pojawi się komunikat:

[5322] Indeksuj – indeksowanie (porządkowanie) pamięci chronionej. Jeżeli nie wystąpiły żadne problemy, pojawia się komunikat:

[5323] Weryfikuj na starcie – włączenie tej funkcji spowoduje weryfikację pamięci chronionej podczas kolejnego uruchomienia urządzenia.

10.10. [533] Zrzut pamięci

- FLASH FM
- Log

Są to funkcje serwisowe producenta.

10.11. [534] Raporty odczytu pamięci fiskalnej

[5341] Zdarzeń

Drukuje raport szczegółowy zdarzeń dotyczący operacji w pamięci chronionej.

Mamy do wyboru następujący zakres raportu:

1. *Wg dat*
2. *Wg numerów*

[5342] Zapisów w pamięci fiskalnej

Pozycja menu przeznaczona do wykonania raportu wpisów do pamięci fiskalnej. Zawiera takie dane jak, numer wpisu, data wpisu i rodzaj wpisu.

[5343] Odczytu pamięci fiskalnej

Funkcja ta umożliwia wydruk Raportu Odczytu Pamięci Fiskalnej, który zawiera wszystkie najważniejsze informacje zapisywane do pamięci fiskalnej.

10.12. [537] Przegląd techniczny

Po wejściu do tej funkcji, kasa zapyta o id serwisanta dokonującego przeglądu, a następnie zweryfikuje poprawność tego id oraz poprawność daty. Po zatwierdzeniu tych danych

klawiszem , drukowane jest potwierdzenie wykonania ustawowego przeglądu serwisowego, które zapisane zostaje do pamięci fiskalnej.

10.13. [538] Raport z przeglądów technicznych

Wydruk informacji o wszystkich wykonanych ustawowych przeglądach serwisowych zapisanych do pamięci fiskalnej. Zawiera numer przeglądu, datę wykonania oraz id serwisanta.

10.14. [539] Import / eksport baz

Funkcje importu i eksportu służą do przechowywania lub przenoszenia danych z urządzenia na urządzenie. Importu danych można dokonać np. na pendrive. Gdy działają funkcje eksportu bądź importu nie można korzystać z funkcji komunikacji kasa –PC bądź FTP Menadzera.

[5391] Import – Import danych może być wykonany po uprzednim eksporcie danych. Należy pamiętać, że do prawidłowego importu danych należy przygotować kasę (np. import nagłówka wydruku może się prawidłowo zaprogramować w przypadku kiedy nie było jeszcze wykonanej sprzedaży na urządzeniu).

[5392] Eksport – Eksport danych można wykonać na kasie w celu zarchiwizowania baz danych takich jak baza towarowa, bądź nagłówki wydruku. Nie można wyeksportować baz związanych ze sprzedażą na kasie (np. bufor paragonów). Dane eksportowane są w postaci tekstowej, pola są separowane średnikami zgodnie z opisanymi w protokole komunikacyjnym kas fiskalnych.

[5393] Automatyczny eksport - Funkcja ta umożliwia automatyczny eksport popularnych danych z urządzenia na wcześniej wybrany nośnik danych po każdym raporcie dobowym. Eksportowane dane nadpisują stare dane (wykonane podczas poprzedniego eksportu automatycznego danych). Należy pamiętać, aby nośnik pamięci znajdował się w slocie podczas automatycznego eksportu.

10.15. [54] Aktualizacje

[541] Sprawdź aktualizację - ręczne sprawdzenie dostępności aktualizacji programu pracy kasy.

10.16. [55] Repozytorium

[551] Status - wyświetlanie informacji o statusie wysyłki plików JPK na serwer Ministerstwa Finansów.

[552] Sprawdź połączenie - sprawdzenie połączenia z repozytorium w celach diagnostycznych.

[553] Synchronizacja czasu z serwerem - ręczna synchronizacja zegara urządzenia z zegarem serwera czasu. Usługa ta jest realizowana poprzez dwa serwery czasu o nazwach: *tempus1.gum.gov.pl* oraz *tempus2.gum.gov.pl*. Synchronizacja czasu w kasie następuje automatycznie, każdorazowo po wykonaniu raportu fiskalnego dobowego.

[554] Wymuś pobranie zadań - ręczne wymuszenie pobrania zadań przydzielonych dla urządzenia ustawionych na serwerze np. ustawienia harmonogramu lub opcji wydruku kodu QR pod paragonem.

[555] Wymuś przekazanie danych - wymuszenie natychmiastowej wysyłki plików JPK na serwer, niezależnie od zaprogramowanego harmonogramu.

[556] Wymuś synchr. JPKID z serwera - serwisowa synchronizacja z repozytorium ostatnio odesłanego dokumentu.

[557] Wyślij informacje diagnostyczne - opcja umożliwia wysyłkę informacji diagnostycznych na serwer producenta (funkcja dostępna tylko dla serwisu).

[558] Raport stanu procesów - wydruk informacji o stanie procesów związanych z komunikacją online.

[559] Wyrejestrowanie - w przypadku zakończenia trybu fiskalnego na urządzeniu, jest ono automatycznie wyrejestrowywane w systemie Ministerstwa Finansów. Jeżeli z jakiegoś powodu (np. problemy komunikacyjne) nie doszło ono do skutku to po usunięciu przyczyny problemu należy je wywołać ręcznie. Funkcja działa tylko po zamknięciu trybu fiskalnego.

10.17. [56] Terminal EFT

[561] Sparuj – Aby zwiększyć poziom bezpieczeństwa (w szczególności zabezpieczyć wrażliwe dane przesyłane między kasą fiskalną i terminalem płatniczym takie jak na przykład kod doładowania telefonu) wprowadzono możliwość szyfrowania transmisji pomiędzy tymi urządzeniami. Polecenie „Sparuj: umożliwia ustalenie wspólnego dla kasy i terminala klucza kryptograficznego, dzięki czemu możliwe jest korzystanie z szyfrowanej transmisji.

[562] Usuń powiązanie – Polecenie „Usuń powiązanie” likwiduje powiązanie utworzone za pomocą polecenia Sparuj.

[563] Uruchom aplikację – wybranie tej funkcji powoduje wystanie przez urządzenie do terminala pakietu informującego, iż kasjer chce wykonać na kasie operację dostępną w aplikacji EFT. W efekcie na kasie będzie widoczne menu terminala z dostępnymi opcjami, o ile terminal posiada taką funkcjonalność.

10.18. [59] Informacje

W pozycji menu **[59] Informacje** dostępne są funkcje wyświetlania różnych informacji o urządzeniu:

59 Informacje:

1. Wersja . Podaje informacje o wersji urządzenia

2. Pamięć fiskalna . Podaje informacje o pamięci fiskalnej:

1. UN – numer unikatowy kasy
2. FN –
3. Id pamięci chronionej
4. Tryb online: TAK/ NIE
5. Tryb tylko odczyt: TAK / NIE
6. Typ urz: Ogólna
7. Pierwszy zapis: -
8. Ostatni zapis: -
9. Data fiskalizacji –
10. Zak. Trybu fisk.: -
11. NIP:
12. Fiskalna: TAK / NIE
13. Zapisanych: 0
14. Wolnych: 1052151
15. Zerowań: 0
16. Zmian PTU: 0
17. Pozostało rap. dob.: 1830
18. Ilość dok.fiskalnych: 0/ 1000000
19. Ilość zapisanych ogólnych: 0 / 50000
20. Ilość innych zap.: 0
21. Ilość zapisów: 0 / 1052150
22. Rozmiar danych zap.: 0 / 35016454 [B]

3. Pomiary napięć . Podaje informacje o napięciach zasilania, baterii i akumulatora.

4. **Zasoby kasy** – podaje informacje o zasobach kasy takich jak towary, opakowania, tandemy, pamięć podręczna.
5. **Stan sieci** – podaje informacje jaki jest stan / status wykorzystywanych sieci.
6. **Serwisowe** – informacje dostępne dla serwisu na temat wersji pamięci fiskalnej oraz aktualizatora oprogramowania.
7. **M/platform** – informacje na temat usługi M/platform.
8. **Drukuj** – drukuje powyższe informacje.

11. [9] Pomoc

Te pozycje menu pomagają w obsłudze i programowaniu kasy bez zaglądania do instrukcji obsługi. Można dokonać wydruków:

11.1. [91] Drukuj menu

[91] Drukuj menu – drukuje wszystkie pozycje Menu kasy

11.2. [92] Drukuj ustawienia

[92] Drukuj ustawienia – drukuje zaprogramowane w kasie ustawienia parametrów konfigurowanych w pozycji [4] Ustawienia menu kasy (tak samo jak funkcja [49]).

11.3. [93] Drukuj opcje

[93] **Drukuj opcje** – wydruk opcji zaprogramowanych w kasie w pozycji [45] **Opcje** menu kasy (tak samo jak funkcja [459]).

11.4. [99] Licencje

Zawiera informacje o Licencji Open Source. Pełna treść znajduje się w dokumentacji dołączonej do urządzenia.

12. Sprzedaż z użyciem kasy SENTO ONLINE

Sprzedaż z użyciem kasy SENTO ONLINE może się odbywać tylko za pomocą kodów towarów.

12.1. Schematy obsługi klawiatury w trybie sprzedaży

W podrozdziale tym przedstawione zostaną schematy obsługi klawiatury przy wprowadzaniu pozycji na paragon, udzielania rabatów i narzutów, sprawdzania ceny zaprogramowanych towarów, przeglądania paragonu, stornowania pozycji, zakończenia paragonu, zwrotu opakowań.

Wprowadzanie podstawowych parametrów pozycji paragonu:

Wprowadzić ilość używając i potem

Aby odczytać wagę należy bez wprowadzania ilości nacisnąć sam klawisz - ilość zostanie odczytana z wagi.

Wprowadzić cenę używając i potem

Wprowadzanie ilości i ceny nie jest obowiązkowe, jeśli ich nie wprowadzimy ilość będzie równa 1, a cena odczytana z bazy towarów – jeśli towar będzie miał cenę 0, to użytkownik zostanie poproszony o podanie ceny towaru przy jego sprzedaży. Kolejność wprowadzania ceny i ilości jest dowolna.

Sprzedaż pozycji towaru lub opakowania:

Wprowadzić kod używając i potem

lub odczytać kod skanerem kodu kreskowego.

Zwrot opakowania:

Wprowadzić kod opakowania używając - GHI i potem 7 ABC. Przy sprzedawaniu opakowania nie podajemy ceny towaru, gdyż musi ona być zaprogramowana.

Wyszukiwanie towaru „po nazwie”:

Wejść do funkcji wyszukiwania po nazwie używając 3

Wybrać towar z listy używając lub wpisać początek nazwy używając -

 GHI, , po tym wpisaniu nadal można używać i aby wybrać towar (sprzedać) naciskamy .

Jeśli jest ustawiona opcja, że KOD = Powtórz - spowoduje to ponowną sprzedaż ostatniej pozycji.

Sprawdzanie ceny zaprogramowanego towaru:

 , podać kod towaru używając - GHI i potem lub użyć skanera.

Użycie klawisza na ekranie ceny towaru spowoduje sprzedaż towaru z tym kodem. Więcej informacji (opis) w podrzdziale 12.22.

Usuwanie pozycji z paragonu - korekta:

Usunięcie pozycji z paragonu jest możliwe tylko w otwartym paragonie (przed jego zakończeniem formą płatności).

Wejść do funkcji korekty (w otwartym paragonie) używając: WAGA

Wybrać pozycję używając lub

Usunąć CAŁĄ pozycję używając C ↓

Jest możliwość dokonania korekty sprzedanej ilości towarów (np. zmiana z ilości 8 na 5)

Należy za pomocą klawiszy   wprowadzić ilość do usunięcia, a następnie nacisnąć klawisze .

Jeśli opcja „Szybko anuluj” jest aktywna, to aby szybko usunąć ostatnią pozycję można użyć samej kombinacji   zaraz po sprzedaży tej pozycji (nie może być wykonana podsumą).

Na pozycji będącej sprzedażą opakowania można użyć   w celu wykonania zwrotu takiego opakowania w ilości podanej j/w lub sprzedanej. Więcej informacji (opis) w podrozdziałach od 12.13 do 12.16

Podsumowanie paragonu:

Aby podsumować paragon należy użyć .

Udzielanie rabatów (obniżek) i narzutów:

Rabat podany po sprzedaży towaru będzie zastosowany do ostatniej pozycji paragonu.

Rabat podany po czyli po podsumie paragonu zostanie zastosowany do wszystkich pozycji paragonu.

Podać wartość obniżki/narzutu (procent/kwota) używając   i wybrać odpowiedni typ:

  obniżka procentowa

  narzut procentowy

  obniżka kwotowa

  narzut kwotowy

Wybranie powyższych kombinacji klawiszy: , , ,

bez podania wartości powoduje przejście do wyboru obniżki, narzutu z bazy za pomocą

 i zatwierdzenie

Więcej informacji (opis) znajdzie użytkownik w podrozdziałach 12.19 i 12.20.

Zakończenie paragonu – płatność:

Podać kwotę płatności używając -   , i wybrać typ płatności za pomocą klawiszy:

 - gotówka

 - karta płatnicza

 - bon

Aby wybrać inne typy płatności przed podaniem kwoty wpłaty wejść do funkcji wy-

boru formy płatności używając , wybrać formę płatności z listy , , za-

twierdzić typ i potem podać kwotę używając -   , i zatwier-

dzić

Więcej informacji (opis) w podrozdziale 12.12.

Anulowanie całego paragonu:

Aby anulować paragon należy go podsumować używając   i potem wybrać

UWAGA! Jeden paragon może zawierać maksymalnie 100 pozycji (towarów, opakowań, zwrotów).

12.2. Sprzedaż przy użyciu kodów towarów

Sprzedajemy 1,34 kg twarogu, w cenie 6 zł 30 gr. za kilogram. Twaróg ma kod 45, posiada zaprogramowaną właściwą cenę. Drugim towarem są 2 piwa w cenie 2 zł 15 gr za sztukę. Piwo ma kod 56, również posiada zaprogramowaną właściwą cenę.

Naciskamy kolejno klawisze:

Na wyświetlaczu obsługi pokazuje się informacja o danych pierwszego towaru:

```

twaróg tłusty      [✓]
×1.34              8.44 [0]
SUMA:              8.44 [↑]
  
```

Sprzedaliśmy twaróg. Teraz kolej na piwo:

+KWOTA KOREKTA KARTA BON NR.#
 2 VVWX WAGA 5 MNO 6 PQR KOD

Naciskamy kolejno klawisze:

Na wyświetlaczu obsługi pokazuje się informacja o danych drugiego towaru:

```

Piwo jasne 0,5l   [✓]
×2                 4.30 [0]
SUMA:              12.74 [↑]
  
```

Teraz, w zależności od formy, jaką klient zastosuje do zapłaty za zakupy, naciskamy stosowne klawisze. Przypuśćmy, że klient płaci gotówką. Daje nam 20 zł. Naciskamy kolejno klawisze:

MENU RAZEM +KWOTA - % OK GOTÓWKA
 2 VVWX 0

Jeśli wymagany RAZEM to:

Następnie: Natomiast na wyświetlaczu wygląda to następująco:

```

Do zapłaty:       12.74 [✓]
Zapłała:          20.00 [0]
Reszta:           7.26 [↑]
  
```

Wydrukowany zostaje paragon, na którym będą wszystkie sprzedane artykuły wraz z ilościami i kwotami, datą i godziną wydruku, numerem paragonu. Przykładowy wygląd paragonu zamieszczony jest w rozdziale Przykładowe wydruki z kasy.

12.3. Szybka sprzedaż.

Po włączeniu trybu pracy **Szybka sprzedaż** w opcjach obsługi [454] **Obsługa** zaznaczając pozycję 6 *Szybka Sprzedaż* kasa zmienia zasadę prowadzenia sprzedaży.

```





45 Opcje [✓]
454 Obsługa [0]
455 Sprzedaż [↑]
  
```


```

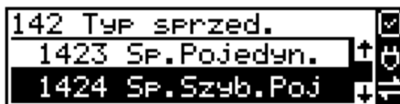
OPCJE OBSŁUGI [✓]
Wybierz opcje [0]
[6] Szybka sprzedaż [↑]
  
```

Dostępnych jest wówczas tylko 10 kodów towarów, które sprzedawane są **jedynie z zaprogramowaną ceną w ilości 1 sztuki** (chyba, że ilość będzie odczytywana z elektronicznej wagi). Tryb takiej pracy wykorzystywany może być w punktach, gdzie jest niewielka ilość asortymentu, sprzedawanego zawsze po zaprogramowanej cenie, a liczy się szybkość wydawania paragonów (sprzedaż biletów, kart wstępu, handel obwoźny, bazarowy).

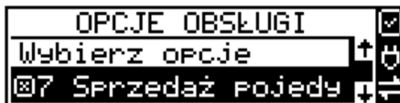
Jak już wspomniano, sprzedawanych może być tylko 10 kodów towarów z przypo-

rządkowaniem klawiszy: - kod nr 1, - kod nr 2, - kod nr 3, itd. Klawisz ma przyporządkowany **kod nr 10**. Sprzedaż polega na naciśnięciu właściwego klawisza, automatycznie zostanie sprzedany wybrany towar (bez konieczności zatwierdzenia klawiszem KOD). Sprzedanie kilku towarów na jednym paragonie polega na naciśnięciu kolejno po sobie klawiszy odpowiadającym sprzedawanym towarom. Zakończenie paragonu - jak przy normal-

nej sprzedaży, klawiszem , lub innymi formami płatności **bez możliwości automatycznego obliczenia reszty** (podania kwoty otrzymanej od klienta). Jeśli wystawiane paragony będą jednopozycyjne, wówczas zaleca się ustawienie rodzaju sprzedaży towarów na **Sprzedaż pojedynczą** w menu [1423]

lub w opcjach obsługi [454] **Obsługa** zaznaczając pozycję 7 Sprzedaż Pojedyncza .

Wówczas naciśnięcie klawisza z numerem sprzedawanego towaru spowoduje wydrukowanie i automatyczne zamknięcie paragonu z przyjęciem płatności jako gotówka (bez konieczności

naciskania klawiszem).

12.4. Sprzedaż za pomocą czytnika kodów kreskowych – skanera.

Jeśli do kasy podłączony jest skaner (czytnik kodów kreskowych) i w kasie oprogramowano istniejące kody towarowe z kodami kreskowymi, wówczas sprzedaż tych artykułów wyglądałaby następująco:

    [odczyt skanerem z twarogu]   [odczyt skanerem z jednego piwa]

Płatność: identyczna jak w poprzednim sposobie sprzedaży.

Podczas sprzedaży za pomocą skanera można oprócz podania ilości również podać cenę artykułu (jeśli cena nie jest zablokowana).

12.5. Sprzedaż przy podłączonej wadze.

Jeśli do kasy podłączona jest waga elektroniczna, można usprawnić sprzedaż artykułów ważonych. Zamiast wpisywania na klawiaturze wagi towaru odczytanej z elektronicznej wagi (może nastąpić pomyłka odczytu, zapisu) możemy wykorzystać możliwość komunikowania się kasy z wagą. Sprzedajemy te same artykuły, co poprzednio z wykorzystaniem numerów towarów i wagi:

Jeśli waga pokazuje wagę towaru, naciskamy , potem należy wpisać numer kodu

tworogu:

Sprzedaliśmy twaróg. Teraz piwo (dwie sztuki): oraz kod piwa: .
Płatność: identyczna jak przy poprzednich formach sprzedaży.

12.6. Sprzedaż towarów połączonych w tandem z opakowaniem.

Podczas przystosowywania kasy do codziennej pracy, możemy tak ją oprogramować, że niektóre towary mogą być sprzedawane automatycznie z konkretnymi opakowaniami. Sprzedaż tych towarów odbywa się identycznie jak sprzedaż każdego innego towaru. Na wyświetlaczu obsługi w prawym górnym rogu wyświetlana jest litera T, sygnalizująca operatorowi, że oprócz towaru sprzedał również opakowanie. Podczas przeglądania sprzedanych pozycji na wyświetlaczu obsługi (edycji paragonu) widać będzie oprócz towaru również dołączone opakowanie. Natomiast na paragonie sprzedane opakowanie wydrukowane zostanie pod częścią fiskalną paragonu, jako ROZLICZENIE OPAKOWAŃ ZWROTNYCH.

12.7. Usuwanie opakowania z tandemu.

Jeśli sprzedany artykuł posiada dołączone w tandemie opakowanie (np. piwo + butelka), a klient kupując ten artykuł ma opakowanie „na wymianę”, to trzeba usunąć z paragonu pozycję będącą opakowaniem (wprowadzić zwrot przyniesionych butelek). Należy wówczas (po sprzedaży

artykułu głównego) nacisnąć klawisz

```


Piwo jasne 0,5l  0  0
x10              21.50 0
SUMA:           26.50 0
  
```

Jeśli sprzedano np. 10 piew z opakowaniem, a klient ma „na wymianę” 6 butelek, należy właśnie te 6 butelek usunąć z tandemu (przyjąć „na stan”). Po sprzedaży 10 piew należy wejść do

trybu edycji paragonu naciskając następujące klawisze:

(wpisać liczbę butelek,

jakie klient zwraca) oraz klawisze zwrotu (przyjęcia) opakowań, czyli


```
butelka 
x-6      -3.00 0
SUMA:    23.50 ↑
```

Te 6 opakowań zostaną zarejestrowane przez kasę jako zwrócone (przyjęte). Informacja ta znajduje się na wydruku raportu opakowań zwrotnych. Podczas przeglądania pozycji w edycji paragonu pojawią się pozycje zwrotu opakowań. W czasie sprzedaży (otwarty paragon) ist-

nieje jeszcze dodatkowa metoda zwrotu opakowania poprzez naciśnięcie klawiszy


```
45 Opcje 
455 Sprzedaż ↑
456 Wydruk ↑
```

```
OPCJE SPRZEDAŻY 
Wybierz opcje ↑
7 Szybki zwrot ↑
```

Jest to możliwe wyłącznie wtedy, gdy został już sprzedany tandem lub opakowanie oraz jest aktywna opcja [455] Sprzedaż / 7 Szybki zwrot. Naciśnięcie powyższych klawiszy spowoduje pojawienie się okna z miejscem na wpisanie ilości zwracanych opakowań. W oknie tym jest widoczna również informacja ile opakowań danego typu zostało podczas obecnej transakcji sprzedanych. Możliwe jest wpisanie większej ilości zwracanych opakowań, jeżeli istnieje taka potrzeba. Dana metoda ma sens, jeżeli chcemy zwrócić opakowanie odnośnie ostatniej pozycji sprzedaży (opakowania lub tandemu). Jeśli w danym paragonie zostały sprzedane różne opakowania, zwrot ten będzie dotyczył ostatniej pozycji.

12.8. Sprzedaż i zwrot opakowań (butelek).

Kasa **SENTO ONLINE** ma możliwość rejestracji sprzedaży i zwrotu opakowań. Sprzedaż i zwrot opakowania może nastąpić **w czasie sprzedaży (otwarty paragon) lub poza paragonem**.

```
butelka 
x5      2.50 0
SUMA:   2.50 ↑
```

W obydwu przypadkach należy wpisać liczbę sprzedawanych lub zwracanych opakowań (np.

2 butelki) nacisnąć klawisz , a potem wpisać kod opakowania (butelki) i nacisnąć

klawisz **KOD**, aby **sprzedać opakowanie** lub nacisnąć klawisze

, aby **zwrócić (przyjąć) opakowanie**.

```
butelka
x-2          -1.00
SUMA:        1.50
```

Podczas sprzedaży oraz przyjęcia samego opakowania możliwe jest podanie ceny innej niż zaprogramowana. Sprzedaż opakowań w tandemie z innym towarem jest możliwa tylko po cenie zaprogramowanej.

Jeśli sprzedaż lub zwrot opakowania miały miejsce w czasie paragonu – nadal możemy prowadzić sprzedaż lub zakończyć paragon. Jeśli natomiast w/w operacje z opakowaniami miały

miejsce poza paragonem należy zakończyć rozliczenie opakowań klawiszem

Zarówno w czasie paragonu jak i poza nim na jednym rozliczeniu opakowań można zwrócić kilka rodzajów opakowań.

Fakt (potwierdzenie) zwrotu opakowania drukowany jest zawsze jako oddzielne rozliczenie poza paragonem. Kwota ta będzie również widoczna jako bilans opak. na raporcie obrotów kasjera oraz na raporcie stanu kasy.

12.9. Tryb sprzedaży „Sprzedaż potwierdzana”.

```
45 Opcje
454 Obsługa
455 Sprzedaż
```

```
OPCJE OBSŁUGI
Wybierz opcje
@9 Sprzedaż potwie
```


Jest to tryb sprzedaży, w której użytkownik ma możliwość zobaczenia nazwy towaru przed jego faktycznym zarejestrowaniem na paragonie. Aby był on aktywny należy włączyć opcję 9-Sprzedaż potwierdzana w *Opcjach obsługi* (Menu 454). Wprowadzenie danych takich jak ilość, kod towaru, cena, rabaty odbywa się praktycznie identycznie jak w trybie normalnym i dane te mogą być podawane w dowolnej kolejności, natomiast sprzedaż towaru (wydruk) następuje dopiero wtedy, gdy wprowadzone dane zatwierdzimy dodatkowo klawiszem

. Sprzedaż ta opiera się na dodatkowym potwierdzeniu klawiszem

wprowadzonych danych obejmujących także wybrany towar, którego nazwa widnieje na wyświetlaczu. Tryb ten jest w wielu przypadkach trochę wolniejszy niż normalny, bo wymaga dodatkowego naciśnięcia klawisza, ale może on być bardziej optymalny w sytuacji sprzedawania towarów poprzez kod krótki podawany ręcznie z pamięci, w którym to przypadku mogą nastąpić pomyłki podanego kodu i dodatkowe potwierdzenie daje użytkownikowi szansę na korektę wprowadzonych danych. Tryb ten jest dodatkowo zoptymalizowany w kilku przypadkach takich jak:

- 1) Wprowadzanie kodu ze skanera – w tym przypadku dodatkowe potwierdzenie klawiszem nie jest konieczne – towar od razu po zeskanowaniu jest sprzedawany i drukowany na paragonie
- 2) Podawanie ilości po wybraniu towaru (opisane poniżej) może być zatwierdzone i powoduje to wtedy od razu sprzedaż wcześniej wybranego towaru
- 3) W przypadku, gdy wybrany towar ma cenę zerową i zmienną (otwartą) to od razu użytkownik jest proszony o podanie jego ceny, którą zatwierdza się klawiszem i potem, aby sprzedać taki towar konieczne jest dodatkowe zatwierdzenie pozycji sprzedaży klawiszem .

Uwaga!

W trybie tym użytkownik musi się dobrze orientować czy jest w trybie wprowadzania danych nowej pozycji czy po sprzedaniu danej pozycji. W celu ułatwienia tej orientacji na wyświetlaczu obsługi obowiązuje zasada, że jak w dolnej linii wyświetlacza nie ma informacji „SUMA: #.##” podającej wartość całego paragonu to znaczy, że jesteśmy w trybie edycji nowej pozycji, a jeśli informacja o sumie paragonu jest wyświetlana w dolnej linii to jesteśmy po sprzedaży danej pozycji, której nazwa i wartość jest w górnej linii.

Przykład sprzedaży w trybie *Sprzedaż potwierdzana*:

Chcemy sprzedać np. 3 szt. towaru o kodzie 256 (Sok jabłkowy) w zaprogramowanej cenie 3,45 PLN.

Wprowadzamy z klawiatury np. w kolejności: – wybór towaru z bazy towarowej. Na wyświetlaczu pojawia się informacja:

Kasa proponuje sprzedaż towaru *Sok jabłkowy* w ilości 1 szt. w zaprogramowanej cenie.

Można wprowadzić deklarowaną ilość: trzy sztuki. Naciskamy klawisze: . Na wyświetlaczu widać:

Wszystko to jest do tej pory jedynie wyświetlane na wyświetlaczu informacyjnie, bez sprzedaży i bez wydruku. Cały czas jest jeszcze możliwość zmiany wprowadzonych danych: ilości, ceny, rabatu/narzutu a nawet kodu towaru. Można te dane jeszcze zmienić, wprowadzając cyfry (lub wybierając towar z listy po nazwie) zatwierdzając wprowadzone wartości odpow-

wiednimi klawiszami: , , czy też klawiszami do obsługi rabatów i narzutów. Wprowadzanie tych danych, jak używanie wagi i skanera jest identyczne, jak w normalnym trybie sprzedaży bez potwierdzania.

Uwaga!

Należy pamiętać, że wprowadzone dane takie jak: cena, ilość, rabat/narzut po wybraniu innego towaru, a przed zatwierdzeniem towaru nie ulegają zmianie.

Np. jeśli wprowadziliśmy ilość 2 i towar o kodzie 123 , to jeśli okaże się, że chcie-

liśmy jednak wprowadzić kod 124 , to po wybraniu tego drugiego kodu na wyświetlaczu dalej będzie ilość 2x i w takiej ilości będzie sprzedaż. Jeśli wszelkie informacje wyświetlane przez kasę są poprawne, należy dokonać zarejestrowania (sprzedaży, wydruku) towaru na pa-

ragonie naciskając klawisz . Jeśli dane są niepoprawne, należy je skorygować wprowadzając poprawne dane lub jeśli chcemy anulować w ogóle wprowadzenie tej pozycji

to należy użyć klawisza .

Jak już wcześniej pisano można przyspieszyć trochę sprzedaż w przypadku podawania kodu

ręcznie i potem ilości poprzez możliwość rezygnacji z używania klawisza np. dla powyższego przypadku z kodem 256 i ilości 3:

    - na wyświetlaczu pojawi się nazwa towaru o kodzie 256, czyli w naszym przypadku „Sok jabłkowy”:

  - wprowadzenie liczby 3 i naciśnięcie powoduje potraktowanie jej jako ilości i zatwierdzenie takiej sprzedaży oraz wydruk pozycji paragonu.

```
sok jablkowy
x3          10.35
SUMA:      10.35
```


Oczywiście dla towarów, których ilość pochodzi z wagi zawsze należy użyć klawisza **KOREKTA WAGA**.
Uwaga! Prowadząc sprzedaż w trybie *Sprzedaż Potwierdzana* zalecane jest włączenie flagi

```
OPCJE SPRZEDAZY
Wybierz opcje
01 Wymagaj RAZEM
```

w pozycji

```
45 Opcje
455 Sprzedaż
456 Wydruk
```


Wówczas przed zakończeniem paragonu płatnością wymagane klawiszem **MENU RAZEM** uchroni przed niechcianym zakończeniem paragonu poprzez przypadkowe dwukrotne naciśnięcie klawisza

na potwierdzenie danych sprzedaży towaru.

12.10. Drukowanie opisów towarów na paragonie.

Opisy towarów dostępne są między innymi w sytuacji, jeśli paragon został już rozpoczęty. Można wtedy wybrać opcję 11. *Opis towaru* w menu paragonu.

```
MENU PARAGONU
11 Opis towaru
12 Transakcja loj
```

Jeśli natomiast chcemy dodać opis przed rozpoczęciem paragonu, należy klawisz funkcyjny z menu [482] przypisać do funkcji z pozycji 64 *Opis towaru* w taki sposób, jak to opisano w rozdziale 7.34 Klawisze Funkcyjne. Opis wydrukuje się automatycznie po dodaniu pierwszego towaru na paragon.

Do pozycji paragonu można dodawać zarówno opisy zdefiniowane w bazie, jak i nowe - jednorazowe opisy tworzone bezpośrednio w trybie sprzedaży. Do jednego towaru można dodać maksymalnie 3 linie opisu.

Opisy można dodawać zarówno przed, jak i po wydrukowaniu towaru na paragonie. W obu przypadkach schemat wykonywanych czynności jest taki sam. Różnica tylko polega na tym, że jeśli dodajemy opis przed towarem, to opisy drukują się automatycznie po dodaniu towaru. Jeśli jednak najpierw sprzedaliśmy towar i chcemy dodać do niego opis, wybieramy opis z bazy lub edytujemy nowy i w oknie *Opis towaru* wybieramy opcję 4. *Drukuj*.

Dodawanie opisów zdefiniowanych:

Aby dodać opis towaru zaprogramowany w bazie (będąc w otwartym paragonie), należy w oknie *Opis towaru* z menu paragonu wybrać opcję 1. *Z listy* i za pomocą strzałek wskazać

odpowiedni opis i nacisnąć

W zależności od zdefiniowanego formatu opisu, może być wymagane wypełnienie dodatko-

wych pól. Po wypełnieniu wszystkich wymaganych pól należy nacisnąć klawisz

. Następnie wybieramy opcję 4. *Drukuj* z okna *Opis towaru*, jeśli opis dodawany jest do sprzedanego już towaru lub sprzedajemy towar, gdyż opis ten drukuje się automatycznie po jego sprzedaży.

Dodawanie opisu niezaprogramowanego w bazie:

Jeśli chcemy dodać opis, którego nie ma w bazie (będąc w otwartym paragonie), należy

w oknie *Opis towaru* wybrać opcję 2. *Edycja* i nacisnąć

Następnie za pomocą klawiatury wpisujemy odpowiedni opis towaru i ponownie naciskamy

klawisz

Następnie wybieramy opcję 4. *Drukuj* z okna *Opis towaru*, jeśli opis dodawany jest do sprzedanego już towaru lub sprzedajemy towar, gdyż opis ten drukuje się automatycznie po jego sprzedaży.

Podgląd wprowadzonych opisów:

Funkcja 3. *Podgląd* jest przydatna, jeśli dodaliśmy opis i chcemy go zobaczyć jeszcze przed wydrukowaniem na paragonie.

Po wybraniu opisu, w oknie paragonu jest napis +i, który zniknie po wydrukowaniu towaru.

Rezygnacja z dodania opisu

Jeśli nie chcemy, aby wprowadzony opis był drukowany, należy przed wprowadzeniem towaru na paragon nacisnąć klawisz .

Przykładowy paragon z opisem towarów:

Sento online	
Zakład mechaniczny Lwowska 11 33-300 Nowy Sącz	
NIP: 522-000-16-94	W000076
PARAGON FISKALNY	
Kompleks. wym. opon 4szt. *20.00	80.00A
Opis: zdjęcie opon	
Wymiana opon	
Wyzwanie	
RAZEM:	80.00
SP. OP. A: 80.00 PTU 23%	14.96
SUMA PTU	14.96
SUMA:	PLN 80.00
DO ZAPŁATY:	80.00
ROZLICZENIE PŁATNOŚCI	
Gotówka:	80.00
F33 #1	15-06-2018 08:57
4F146353467E1E1769883FD11086F430E7E7267F	
-PL- ZAC 1701001290	
	

12.11. Automatyczne obliczanie reszty.

Jeśli chcemy, aby została automatycznie obliczona przez kasę reszta, jaką należy wydać klientowi płacącemu za zakupy, a informacja ta znalazła się również na wręczanym klientowi paragonie, należy przed zakończeniem paragonu klawiszem wpisać kwotę jaką klient podaje sprzedawcy.

Wpisujemy więc np. 20 zł (gdy do zapłaty było np. 9.75) i dopiero wówczas naciśniemy klawisz

płatności

```
sok jabłkowy  [OK]
x1             3.45
SUMA:         9.75
```


Na paragonie zostanie wydrukowana reszta jaką należy (gotówką) klientowi zwrócić. Również na wyświetlaczu pojawi się ta informacja.

```
Do zapłaty:   9.75
Zapłała:     20.00
Reszta:       10.25
```

Jeśli kwota za zakupy wyniesie tyle samo ale kwota wpisana będzie niższa od kwoty do zapłaty np. 6 zł, kasa wyświetli komunikat:

```
sok jabłkowy  [OK]
x1             3.45
SUMA:         9.75


RAZEM [OK]
Gotówka:      6.00
Brakuje:      3.75
```

Należy dopisać jeszcze wymaganą kwotę lub nacisnąć klawisz – kasa przyjmie, że żądana kwota została dopłacona. Obliczanie reszty można zastosować przy wszystkich akceptowanych przez kasę formach płatności. Wydaną resztą zawsze jest GOTÓWKA.

12.12. Zakończenie paragonu przy różnych formach płatności.

Kasa **SENTO ONLINE** daje możliwość rejestracji płatności za sprzedawane towary w 7 formach: gotówką, kartą płatniczą, czekiem, bonem (talonem), jako kredyt, jako przelew oraz w walucie EURO.

Zatwierdzenie płatności gotówką (również każdą z innych form) może się odbyć w następujący sposób: należy nacisnąć: ^{PLATNOSC} na wyświetlaczu pojawia się komunikat: *Wy-*

bierz płatność: z listy można wybrać jedną z dostępnych form i zatwierdzić klawiszem

Na wyświetlaczu pojawi się pytanie o kwotę płatności: *Kwota – należy za po-*

mocą klawiszy numerycznych podać kwotę płatności i zatwierdzić klawiszem

Jeśli kwota płatności jest równa wartości paragonu (całość) można bez wpisywania kwoty za-

twierdzić klawiszem . Jeśli kwota wpisana jest mniejsza od wartości paragonu (do zapłaty) pojawi się komunikat: Brakuje: XX,XX. Należy tą samą lub inną formą płatności uzupełnić brakującą wartość. Po wpisaniu całej płatności następuje wydruk paragonu.

Za jeden paragon można zastosować kilka rodzajów płatności. Np. jeśli klient do zapłaty za paragon ma 276 zł i 50 gr., ma czek na kwotę 50 zł, kartą kredytową chce zapłacić 200 zł, a resztę gotówką. Można zrobić to w następujący sposób:

```

twarós tŁusty
x30          189.00
SUMA:       204.05
  
```

MENU

Jeśli wymagany klawisz RAZEM to: a następnie:

 PLATNOŚĆ

 A/4 NR #
 CENA KOD

wybrać z listy pozycję:

```

Wybierz płat.
3 Czek
  
```

zatwierdzić

, wpisać kwotę czeku:

 KARTA - %
 5 MNO 0

```

PŁATNOŚĆ
Podaj kwotę PLN
Kwota:50_
  
```

i zatwierdzić

Następnie PLATNOŚĆ

PLATNOŚĆ

 A/4 NR #
 CENA KOD

wybrać z listy formę:

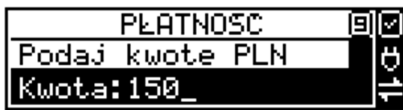
```

Wybierz płat.
2 Karta
  
```

zatwierdzić

, wprowadzić kwotę z karty:

 -KWOTA KARTA - %
 1 STU 5 MNO 0

zatwierdzić

Komunikat na wyświetlaczu informuje:

Naciskając

kończymy paragon przyjmując brakującą kwotę w gotówce.

UWAGA! Po wybraniu urządzenia współpracującego na Terminal EFT zakończenie paragonu po wpisaniu płatności kartą kredytową nastąpi dopiero po potwierdzeniu przez terminal, że płatność została zaakceptowana przez Centrum Rozliczeniowe.

Jeśli wybrano formę płatności EURO, kwotę należy podać już w EURO, zostanie ona przeliczona na zł według aktualnie zaprogramowanego w kasie kursu.

12.13. Przeglądanie otwartego paragonu na wyświetlaczu obsługi.

Kasa fiskalna **SENTO ONLINE** posiada bardzo wygodną i praktyczną możliwość przeglądania otwartego paragonu na wyświetlaczu obsługującego (edycji paragonu). Nie trzeba podciągać tasemki paragonu i sprawdzać, co było sprzedane, w jakiej ilości i za jaką cenę.

Wystarczy nacisnąć klawisze i cały paragon (wszystkie sprzedane pozycje) można

przeglądać na wyświetlaczu poruszając się po nim przyciskami . Po wejściu do edycji paragonu na wyświetlaczu pojawia się:

czyli ostatnio sprzedany artykuł (lub dołączone opakowanie) poprzedzony kolejnym numerem pozycji na paragonie.

Funkcja ta jest bardzo przydatna, szczególnie przy opisanych niżej przypadkach usuwania (stornowania z paragonu) sprzedanej pozycji, zmiany ilości sprzedawanego towaru, lub odłączeniu opakowania od towaru. Wyjście z edycji paragonu – przez naciśnięcie klawisza

lub

12.14. Usuwanie pozycji z paragonu – stornowanie.

```
chleb zwykły 2.20
x1
SUMA: 2.20
```


Aby usunąć z paragonu (otwartego) sprzedaną pozycję należy nacisnąć klawisze

czyli wejść do edycji paragonu, za pomocą klawiszy odnaleźć na paragonie żadaną pozycję

```
EDYCJA PARAGONU
1:chleb zwykły
1x2.20 2.20
```


i nacisnąć klawisze - nastąpi usunięcie (wystornowanie) artykułu


```
chleb zwykły
x-1 -2.20
SUMA: 0.00
```

– na wyświetlaczu zniknie ta pozycja, na paragonie pojawi się informacja o usunięciu artykułu z paragonu. Po każdej operacji stornowania kasa wychodzi z trybu edycji paragonu. Nie ma możliwości popełnienia pomyłki przy dokonywaniu stornowania, gdyż nie trzeba powtórnie wpisywać z klawiatury numeru towaru, ceny.

12.15. Zmiana ilości sprzedanego artykułu – stornowanie ilości.

```
chleb zwykły
x10 22.00
SUMA: 22.00
```


Aby zmienić ilość sprzedanego towaru (np. z 10 szt. na 6 szt.), gdy paragon nie został jeszcze zakończony, należy za pomocą klawisza wejść w edycję paragonu, za pomocą klawiszy   odnaleźć poszukiwany artykuł, następnie wpisać o ile sztuk zmniejszymy ilość (w tym przypadku 4) i nacisnąć klawisze . Na paragonie zostanie wydrukowana liczba, nazwa i cena stornowanego artykułu.

```
chleb zwykly
x-4          -8.80
SUMA:       13.20
```

Kasa automatycznie wyjdzie z trybu edycji paragonu, można prowadzić dalszą sprzedaż.

12.16. Anulowanie całego paragonu.

Aby anulować cały paragon, należy nacisnąć klawisze . Paragon został anulowany. Ilość oraz wartość anulowanych paragonów zapisywana jest do pamięci fiskalnej wraz z raportem dobowym.

12.17. Otwieranie szuflady


```
452 Sprzet
4522 Komponenty
4523 Wyświetlanie
```

```
AKTYWNE KOMPONENTY
Wybierz opcje
@1 Szuflada
```

Aby otworzyć szufladę (włączona opcja 1. *Szuflada* z menu [4522] *Komponenty*), gdy

na kasie nie jest aktualnie prowadzona sprzedaż, należy nacisnąć klawisz , na wyświetlaczu pojawi się menu „Wpłata”,

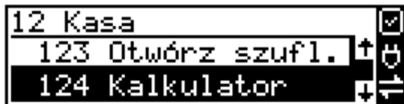
```
KASA
Wpłata/Wypłata
1 Wpłata
```


za pomocą klawiszy   odszukać pozycję 3 *Otwarcie szuflady* i nacisnąć klawisz

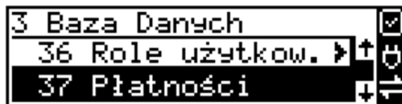
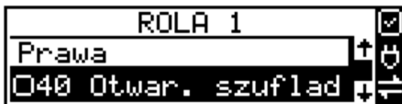
Nastąpi otwarcie szuflady. Szufladę można też otworzyć funkcją menu [123] **Otwórz szufl.**

poza paragonem, a w menu paragonu – wejście przyciskami (gdzie F to MENU, a RAZEM to RAZEM) (gdzie jest otwarty paragon), funkcją 5 **Otwórz szufladę**.

Otwieranie szuflady w ten sposób może być zabronione prawem nr 40 z menu [36] **Role użytkowników**.

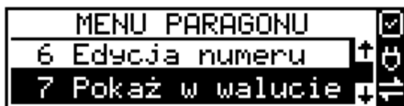

Szuflada otwiera się automatycznie w operacjach zamknięcia paragonu, wpłat, wypłat i raportu kasjera oraz stanu kasy.

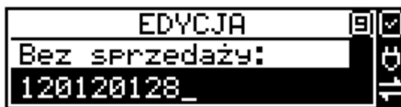
12.18. Numer bez sprzedaży.

Jeśli chcemy na paragonie zanotować jakiś numer (Np. numer karty kredytowej lub rabatowej klienta, numer bonu lub numer seryjny sprzedawanego urządzenia), należy wpisać

ten numer (maksymalnie 16 znaków), a potem nacisnąć klawisze (gdzie F to MENU, a KOD to KOD), kasa zapamięta wpisany numer i wydrukuje go na paragonie - pod paragonem, pod numerem unikatowym. Numer ten jest traktowany jako opis (tekst) z dopiskiem BEZ SPRZEDAŻY. Zapisu takiego można dokonywać pomiędzy pozycjami paragonu. Jeżeli na paragonie nie będzie żadnej sprzedaży tylko sam numer, aby zakończyć wydruk należy anulować paragon. W otwartym paragonie jest możliwość edycji wpisanego numeru bez sprzedaży. Należy wejść do Menu paragonu klawiszami (gdzie F to MENU, a RAZEM to RAZEM), za pomocą klawiszy (gdzie CENA to CENA, a NR # to NR #) i (gdzie KOD to KOD), wybrać z listy pozycję.

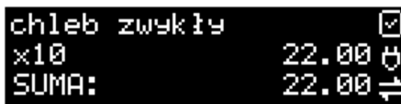
Na wyświetlaczu pojawi się *Bez sprzedaży*: w dolnej linii (jeśli wcześniej wpisano) pojawi się ten numer.

Za pomocą klawiszy oraz należy poprawić wpisany numer i zatwierdzić klawiszem .

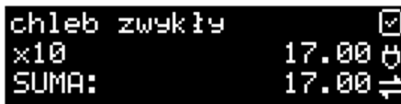
12.19. Udzielanie rabatu.

Kasa **SENTO ONLINE** ma możliwość udzielania rabatu zarówno na poszczególne artykuły jak i na cały paragon. Rabaty te mogą być kwotowe i procentowe. Rabaty mogą być oprogramowane – domyślnie udzielać można rabatu na zaprogramowaną kwotę, jak i wartość procentową.

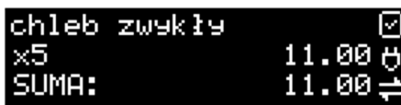
Jeśli chcemy udzielić rabatu np. 5 zł na sprzedaną pozycję (pozycja ta musi oczywiście mieć większą wartość niż 5 zł – w przeciwnym wypadku kasa zgłosi błąd), to po sprzedaży tej pozycji za pomocą klawiszy numerycznych 0-9 wpisujemy wartość rabatu, czyli ,

a następnie klawisz - został udzielony rabat 5 zł na sprzedaną pozycję.

Jeśli rabat kwotowy jest oprogramowany i domyślnie udziela pewną wartość kwotową rabatu, to po sprzedaży artykułu wystarczy nacisnąć - zostanie udzielony domyślny rabat kwotowy.

Jeśli chcemy udzielić rabatu np. 5 % na sprzedaną pozycję,

to po sprzedaży tego artykułu naciskamy kolejno (wartość procentową rabatu):

KARTA
5 MNO

następnie: **F 0** - potwierdzenie, że rabat miał być procentowy. Na wyświetlaczu pojawia się wtedy:

```
chleb zwykly [ ]
x5          10.45 [ ]
SUMA:      10.45 [ ]
```

Jeśli chcemy udzielić **rabat na cały paragon**, to po sprzedaży wszystkich pozycji

```
Piwo jasne 0,51 [ ]
x1          2.15 [ ]
SUMA:      22.85 [ ]
```

należy nacisnąć klawisz: **RAZEM**, potem wpisać wartość rabatu (np. 5) **5 MNO** i klawisz

rozdzielenia rodzaju rabatu: kwotowy: **F 1** STU, lub procentowy: **F 0** .

```
Piwo jasne 0,51 2.15 [ ]
RAZEM [ ]
SUMA:      21.70 [ ]
```

Również w takich przypadkach można zastosować wysokość rabatu na zaprogramowaną (domyślną) kwotę, jak i wartość procentową.

Jeśli nie podamy kwoty lub stawki rabatu i wybierzemy funkcję rabatu

F 1 - KWOTA STU lub **F**

0 , to jeśli mamy ustawione rabaty w tabeli rabatów, będziemy mieli do wyboru zaprogramowane wcześniej rabaty.

```
45 Opcje [ ]
455 Sprzedaż [ ]
456 Wydruk [ ]
```

```
OPCJE SPRZEDAŻY [ ]
Wybierz opcje [ ]
[5] Obniżka z listy [ ]
```

Jeśli w kategorii **[455] Opcje sprzedaży** opcja **5 Rabat z listy** będzie nieaktywna, to tą sekwencją możemy wprowadzać rabaty domyślne z menu **[343]** (jeśli są ustawione na wartości różne od 0).

Jeśli mamy dozwolone rabaty z listy (bazy rabatów) i zaprogramowane są rabaty domyślne, to po wybraniu drugiej funkcji klawiszy rabatów/narzutów zostanie wyświetlone menu wyboru, jaki rabat/narzut chcemy udzielić:

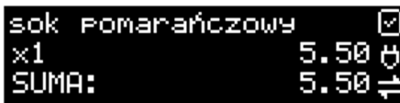
1. Domyślny
2. Z bazy
3. Edycja (ręczne wprowadzenie rabatu)

12.20. Dodawanie narzutu.

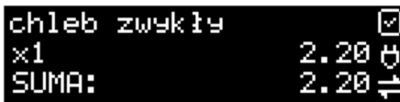
Poza rabatem na kasie **SENTO ONLINE** można dodawać narzuty zarówno na poszczególne artykuły jak i na cały paragon. Narzuty te także mogą być kwotowe lub procentowe. Narzuty również mogą być oprogramowane – domyślnie dodawać można zaprogramowaną kwotę jak i wartość procentową.

Jeśli chcemy dodać narzut np. 2 zł do sprzedanej pozycji, to po sprzedaniu tej pozycji naciskamy wartość narzutu, czyli 2_{vwX} , a następnie klawisz $F 2_{vwX}$ - został dodany narzut 2 zł do sprzedanej pozycji.

Jeśli narzut kwotowy jest oprogramowany i domyślnie dodaje pewną wartość kwotową narzutu, to po sprzedaży artykułu wystarczy nacisnąć klawisz $F 2_{vwX}$ - zostanie dodany domyślny narzut kwotowy.

Jeśli chcemy dodać narzut np. 2% na sprzedaną pozycję, to po sprzedaży tego artykułu naciskamy kolejno (wartość procentową narzutu): 2_{vwX} , a następnie: $F + \% -$

potwierdzenie, że narzut miał być procentowy. Wtedy na wyświetlaczu pojawia się nowa cena sprzedanego towaru po narzucie 2%.


```

chleb zwękiy  [OK]
x1           2.24 [C]
SUMA:       2.24 [←]
  
```

Jeśli chcemy udzielić narzutu na cały paragon, to po sprzedaży wszystkich pozycji

```

twarós tusty  [OK]
x1           6.30 [C]
SUMA:       9.75 [←]
  
```

należy nacisnąć klawisz: RAZEM, . Potem wpisać wartość narzutu (np. 2)   i klawisze rozróżnienia rodzaju narzutu: narzut kwotowy: lub procentowy: .

```

twarós tusty  6.30 [OK]
RAZEM
SUMA:       9.95 [←]
  
```


Dodane zostaną narzuty do całego paragonu. Jeśli mamy dozwolone rabaty z listy (bazy rabatów/narzutów) i zaprogramowane są narzuty domyślne, to po wybraniu drugiej funkcji klawiszy rabatów/narzutów zostanie wyświetlone menu wyboru, jaki rabat/narzut chcemy udzielić:

1. Domyślny
2. Z bazy
3. Edycja (ręczne wprowadzenie narzutu)

12.21. Wpłata i wypłata gotówki z szuflady.

Kasa **SENTO ONLINE** ma możliwość rejestracji wpłat i wypłat gotówki do szuflady. Operacje wpłaty/wypłaty z kasy przy pomocy menu zostały opisane w rozdziale **4.2 Kasa**. Istnieje jednak możliwość dokonywania tych operacji tylko przy użyciu klawiatury – na przykład w sytuacji, gdy kasjer nie ma dostępu do menu.

Wpłata do kasy:

Aby dokonać wpłaty należy (nie może być otwarty paragon) nacisnąć klawisze: - wejście do edycji wpłat/wypłat.

Z dostępnej listy za pomocą klawiszy należy wybrać WPŁATA i nacisnąć klawisz

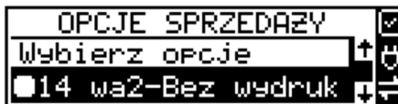
Następnie należy wprowadzić kwotę Wpłaty i zatwierdzić klawiszem . Jeśli są zaznaczone opcje *Dozwolone wpłaty* przy odpowiednich płatnościach w menu 37 Płatności,

to w kolejnym kroku należy wskazać sposób płatności i nacisnąć klawisz

Nastąpi wydrukowanie potwierdzenia wpłaty i kwota ta zostanie również ujęta jako wpłata na raporcie kasjera. Stan gotówki w kasie zostanie powiększony o tę kwotę.

Uwaga! Jeśli jest zaprogramowany kurs waluty Euro ([472] Kurs Euro) i jest nieaktywna opcja **14 € - waluta II - Bez wydruku** w opcjach [455] Sprzedaży, to po podaniu kwoty kasa będzie prosiła o wybranie z listy waluty wpłaty (zł lub Euro).

Wypłata z kasy:

Aby dokonać wypłaty należy (nie może być otwarty paragon) nacisnąć klawisze:

wejdzie do edycji wpłat/wypłat.

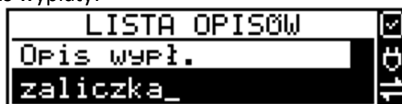

Z dostępnej listy za pomocą klawiszy należy wybrać WYPŁATA i nacisnąć klawisz

Następnie należy wprowadzić kwotę Wyплаты i zatwierdzić klawiszem . Następnie można podać opis wypłaty:

Jeśli nie chcemy podawać opisu wypłaty, wybieramy opcję (*brak*), jeśli jednak na pokwitowaniu wypłaty ma być drukowany opis, należy wpisać własny opis za pomocą opcji [*Edycja*].

W kolejnym kroku należy wskazać sposób wypłaty:

1. Gotówka	5. Bon
2. Waluta Euro	6. Kredyt
3. Karta	7. Przelew
4. Czek	8. Konto klienta

Po wybraniu odpowiedniej opcji i naciśnięciu klawisza nastąpi wydrukowanie potwierdzenia wypłaty i kwota ta zostanie również ujęta jako wypłata na raporcie kasjera. Stan gotówki w kasie zostanie pomniejszony o tę kwotę.

Uwaga! Jeśli jest zaprogramowany kurs waluty Euro ([472] Kurs Euro) i jest nieaktywna opcja **14 wa2-Bez wydruku** w opcjach **455 Sprzedaż** to po podaniu kwoty kasa będzie prosiła o wybranie z listy waluty wypłaty (zł lub Euro).

12.22. Sprawdzenie zaprogramowanej ceny towaru.

Kasa **SENTO ONLINE** ma możliwość sprawdzenia ceny, jaka została zaprogramowana dla danego towaru. Sprawdzenia takiego można dokonać podczas sprzedaży (przy otwartym paragonie) jak również, gdy paragon nie jest rozpoczęty. Informacja o cenie będzie wyświetlona na wyświetlaczu obsługi, nie będzie drukowana na paragonie.

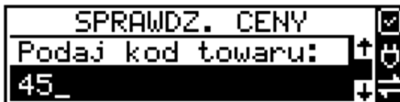

Należy przycisnąć klawisz **CENA**, na wyświetlaczu pojawi się napis: *Sprawdzanie ceny*.

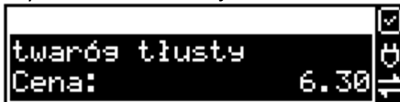
Następnie należy (w zależności od sposobu prowadzenia sprzedaży) wpisać kod

kontrolowanego towaru i nacisnąć **OK GOTÓWKA**, lub za pomocą skanera odczytać kod EAN z towaru.

Na wyświetlaczu zostanie wyświetlona informacja o nazwie towaru i zaprogramowanej cenie.

Klawiszem **USUN C** wycofujemy się z trybu sprawdzania ceny. Jeśli chcemy sprzedać towar,

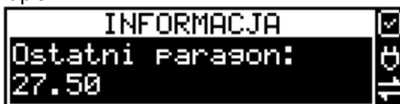
którego cenę sprawdzaliśmy, należy nacisnąć klawisz

12.23. Wyświetlenie należności za ostatni paragon.

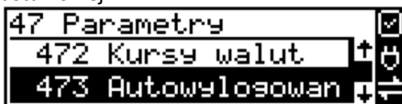
Jeśli chcemy sprawdzić, jaka była należność za ostatnio zamknięty paragon, (jeśli już nam

np. data i godzina zasłoniła tę informację), to wystarczy nacisnąć przycisk **RAZEM**. Na wyświetlaczu pojawi się napis:

12.24. Obsługa waluty EURO.

Kasa SENTO ONLINE umożliwia przeliczanie wartości sprzedanych towarów na walutę EURO. Przeliczenie na walutę EURO ma charakter niefiskalny, a wszystkie dane o paragone zostaną zapisane na raporcie fiskalnym dobowym do pamięci fiskalnej zawsze w walucie podstawowej.

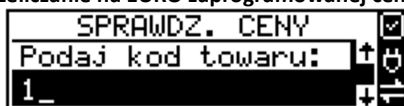
Aby móc przeliczać ceny i wartości towarów oraz wartość paragonu na walutę EURO należy zaprogramować przelicznik, według którego wartości te będą przeliczane. Programowania dokonujemy według opisu funkcji [472] Kurs Euro.

Po zaprogramowaniu należy określić, czy informacja o przelicznikach i wartościach ma być drukowana pod paragonem i jak ma być obsługiwana reszta w przypadku płatności Euro. Do dyspozycji mamy następujące opcje:

455 Sprzedaż		
...		
☐ 12 waluta II - reszta waluta I	Gdy Euro - reszta zawsze w zł, Jeśli opcja ta będzie nieaktywna reszta będzie w Euro.	NIE
☐ 13 waluta II - edytuj resztę	Gdy Euro - edycja mieszanej reszty (możliwa część w zł i części w Euro)	NIE
☐ 14 waluta II - Bez wydruku	Gdy Euro - tylko pokaż przeliczenie – nie będzie rejestrowana ani drukowana zapłata w Euro, nieobsługiwane będą wpłaty i wypłaty w Euro	NIE

Przeliczenie na EURO zaprogramowanej ceny towaru:

Podczas sprawdzania ceny towaru, jaka została zaprogramowana w bazie towarowej kasy

(opis w rozdziale ...), w chwili wyświetlania ceny w zł należy kolejno nacisnąć klawisze:

. Na wyświetlaczu obsługi pojawi się nazwa towaru i cena przeliczona na EURO.

Przeliczenie na EURO ceny/wartości sprzedanego towaru:

```
sok Pomarańczowy 3.50
x1 3.50
SUMA: 3.50
```

Jeśli na wyświetlaczu (otwarty paragon) widoczna jest nazwa towaru, ilość oraz jego cena/wartość, należy kolejno nacisnąć klawisze: . Na wyświetlaczu obsługi pojawi się nazwa towaru i cena przeliczona na EURO. Na wyświetlaczu klienta wartość przeliczona na EURO będzie wyświetlana (mrugać) przez 3 sekundy, a następnie wyświetlacz powróci do wyświetlania wartości w PLN.

```
sok Pomarańczowy 3.50
x1 EUR0.88
SUMA: EUR0.88
```

Przeliczanie na EURO wartości sprzedanych towarów:

Po naciśnięciu klawisza   (otwarty paragon), na wyświetlaczu pojawia się komunikat **RAZEM** i wartość zsumowanych pozycji.

```
chleb zwykły 2.20
RAZEM
SUMA: 23.70
```

Należy kolejno nacisnąć klawisze: . Na wyświetlaczu obsługi pojawi się nazwa towaru i cena przeliczona na EURO.

```
chleb zwykły 2.20
RAZEM
SUMA: EUR5.93
```


Na wyświetlaczu klienta wartość przeliczona na EURO będzie wyświetlana (mrugać) przez 3 sekundy, następnie wyświetlacz powróci do wyświetlania wartości w PLN.

Zakończenie paragonu z przyjęciem zapłaty w EURO:

```
proszek Ariel 27.50
RAZEM
SUMA: 27.50
```

Kasa umożliwi przyjęcie zapłaty za paragon w walucie EURO. Aby zakończyć paragon z przy-

jęciem zapłaty w EURO należy nacisnąć klawisz , a następnie podać wartość

przyjmowanej kwoty w EURO (w tym przypadku 10 EUR) i nacisnąć klawisze

Kasa przeliczy przyjętą kwotę w EURO na PLN i wyświetli na wyświetlaczu obsługując resztę do wydania w PLN.

```
Do zapłaty: 27.50 [OK]
Zapłata: 40.00 [F]
Reszta: 12.50 [↑]
```

Jeśli przed zatwierdzeniem zapłaty klawiszami nie zostanie podana

żadna wartość, wtedy kasa przyjmie, że klient podał w EURO dokładnie taką kwotę, jaka była do zapłaty. W zależności od opcji **[455] Sprzedaży 12-14** możemy mieć resztę *tylko w Euro* (jeśli opcje 12-14 będą nieaktywne),

```
Do zapłaty: EUR6.88 [OK]
Zapłata: EUR10.00 [F]
Reszta: EUR3.12 [↑]
```

tylko w złotych (opcja 12 aktywna),

```
Do zapłaty: EUR6.88 [OK]
Zapłata: EUR10.00 [F]
Reszta: 12.50 [↑]
```

mieszaną - pojawi się edytor kwoty każdej reszty (13 opcja aktywna)

Res. EUR<=3.12 [OK]	Res. PLN<=4.02 [OK]
Kw.:2.12 EUR [↑]	Kw.:4.02 PLN [↑]

```
Zapłata: EUR10.00 [OK]
Reszta: EUR2.12 [F]
Reszta: 4.02 [↑]
```

lub nie będzie wydruku płatności Euro, jeśli opcja 14 Euro - Bez wydruku będzie aktywna.

```
Do zapłaty: 27.50 [OK]
Zapłata: 40.00 [F]
Reszta: 12.50 [↑]
```

Przeliczanie na EURO wartości poprzedniego paragonu:

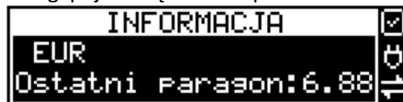

F

W chwili wyświetlania wartości za ostatni paragon należy kolejno nacisnąć klawisze:

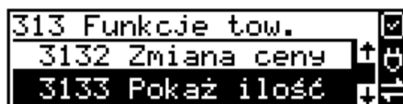

Na wyświetlaczu obsługi pojawi się wartość przeliczona na EURO.

Na wyświetlaczu klienta wartość przeliczona na EURO będzie wyświetlana (mrużyć) przez 3 sekundy, następnie wyświetlacz powróci do wyświetlania wartości w PLN.

12.25. Zmiana ceny towaru.

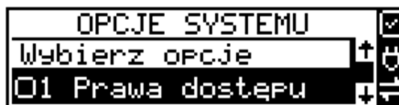

Szybki sposób na zmianę ceny polega na skorzystaniu z funkcji opisanej w rozdziale 7.6 [3132] Zmiana ceny .

12.26. Blokada kasy.

Aby zablokować kasę (prześć do trybu logowania kasjera), w trybie sprzedaży należy

użyć klawisza . Jeżeli jest zaznaczona opcja systemowa *1 Prawa dostępu* z menu [453] **Opcje systemu**, to wtedy z kasy będzie mogła skorzystać tylko ta osoba, która była wcześniej zalogowana.

12.27. Obsługa menu paragonu.

Wybór menu paragonu może mieć miejsce tylko w czasie transakcji (otwarty paragon) i

można tego dokonać używając klawiszy . Użytkownik ma do wyboru następujące funkcje:

Struktura MENU Paragonu – menu dostępne w otwartym paragonie:

- funkcja edycji paragonu (przeglądanie)

- anuluje ostatnią pozycję na paragonie

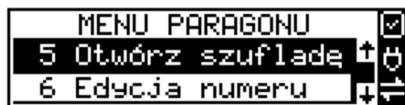
- anuluje wprowadzoną zapłatę za paragon

- anuluje cały paragon

- otwiera szufladę w otwartym paragonie

- edycja/poprawa/kasowanie nr. bez sprzedaży

- pokazuje cenę towaru/podsumę w EURO

- pokazuje aktualną: datę, czas

- pokazuje aktualnie zalogowanego użytkownika

- dodaje opis do towaru

- wchodzi w transakcję lojalnościową

- pokazuje Id nabywcy

12.28. Obsługa sprzedaży usługi czasowej.

Kasa SENTO ONLINE umożliwiła obsługę sprzedaży usług czasowych, którymi mogą być:

- 1) Obsługa parkingu
- 2) Obsługa wypożyczalni.
- 3) Inne podobne do w/w wymienionych

Usługę czasową należy skonfigurować w Menu 381 w zakresie pól opisowych, opcji usługi, jej sprzedaży i wydruku oraz cenników. Po jej skonfigurowaniu możliwa jest jej rejestracja na kasie. W procesie rejestracji takiej usługi ważne są dwie funkcje:

- 1) Start usługi czasowej – rozpoczęcie pomiaru czasu dla danego klienta. W tej funkcji jest drukowany kwit rozpoczęcia tej usługi. Kasa zapamiętuje ten kwit w swojej pamięci. Głównymi danymi na tym kwicie jest czas rozpoczęcia usługi i typ cennika, jaki ma być użyty dla tej usługi
- 2) Stop usługi czasowej – zakończenie usługi czasowej, obliczenie należności na podstawie czasu trwania usługi i wystawienie pozycji paragonu. Do zakończenia tej usługi najczęściej potrzebne jest podanie nr kwitu, który został wydrukowany przy jej rozpoczęciu – po tym numerze kasa w swojej pamięci znajduje dane na temat czasu rozpoczęcia i użytego cennika.

Funkcje start i stop usługi można wysłać na kilka sposobów:

- 1) Są dostępne w menu pod pozycjami 1251 i 1252

- 2) Można je zaprogramować na klawiszach programowalnych

- 3) Można ustawić opcję Usługi czasowej „5 Użyj [KOD]” (Menu 3811, pozycja 5 w Opcje usługi), wtedy funkcje są możliwe poprzez kombinacje:

- a. - start
- b. - stop

- 4) Można ustawić opcję Usługi czasowej „6 Użyj bazy tow” (Menu 3811, pozycja 6 w Opcje usługi). Opcja ta ma zastosowanie w przypadku wypożyczalni gdzie wypożyczone przedmioty mają swoje unikatowe kody od 1-100. Wtedy funkcje są możliwe na kombinacje:

- a. Kod towaru 1-1000 i - start, gdy nie było jeszcze startu dla tego kodu
- b. Kod towaru 1-1000 i - stop, gdy był już start dla tego kodu

- 5) Można ustawić opcję Usługi czasowej „7 Użyj towarów z działu 1-10” (Menu 3811, pozycja 7 w Opcje usługi). Opcja ta ma zastosowanie w przypadku wypożyczalni gdzie wypożyczone przedmioty mają swoje unikatowe kody, ale w odróżnieniu od w/w opcji 6 mogą one być dowolne a nie tylko z zakresu 1-1000. Wtedy funkcje są możliwe na kombinacje:

- a. Kod towaru i - start, gdy nie było jeszcze startu dla tego kodu
- b. Kod towaru i - stop, gdy był już start dla tego kodu

Uwaga! W przypadku użycia opcji 6 i 7 „Opcje Usługi” pewne kody w bazie towarów zostają zajęte przez tzw. przedmioty usługi czasowej – nie powinny być one wykorzystywane do normalnej sprzedaży. Ich dane w bazie towarowej służą do:

- 1) Użycia jako nazwy kwitu – np. przedmiotu wypożyczenia. W tym celu jest używana Nazwa towaru w bazie towarów pod danym kodem
- 2) Użycia jako numeru cennika – w tym celu użyty jest nr działu danego towaru
- 3) Użycia jako kwoty kaucji - w tym celu użyta jest cena towaru

W/w opcje 6 i 7 mają więc zastosowanie głównie przy obsłudze wypożyczalni i umożliwiają dokładniejszą identyfikację przedmiotu i automatyzację procesu rejestracji poprzez użycie numeru działu jako numeru cennika i ceny jako kwoty opcjonalnej kaucji – tych danych nie trzeba wtedy podawać ręcznie jeśli mają być używane (co też określa się w opcjach). Sam towar o kodzie użytym podczas tej rejestracji nie jest użyty jako pozycja paragonu – tutaj zawsze występuje towar o kodzie zdefiniowanym w ustawieniach usługi lub cennika. Dodatkowe parametry usługi jak czas trwania, nazwa towaru wypożyczonego itp. pojawiają się w towarze w polu Opis Towaru pod pozycją sprzedaży.

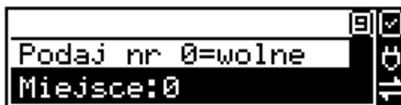
Poniżej zaprezentowano przykładową rejestrację obsługi parkingu. Zdefiniowano różne typy cenników, wymagane jest podawanie miejsca parkingowego i nr-u rejestracyjnego (oczywiście jest to wszystko opcjonalne i można zredukować ilość podawanych danych do niezbędnego minimum)

Po wejściu w funkcję start (w jednym z w/w sposobów) należy podać cennik, jaki ma być użyty (np. zależny od typu pojazdu):

Następnie należy podać nr miejsca parkingowego – to jest także nr kwitu:

Następnie należy podać inne dane opcjonalne np. nr rejestracyjny.

Po tej operacji drukowany jest kwit parkingowy, który kierowca zabiera ze sobą.

Przy wyjeździe należy zarejestrować funkcję stop. Po wejściu w funkcję stop (w jednym z w/w sposobów) należy podać nr kwitu (w naszym przykładzie opisane to jest jako nr miejsca), który odczytujemy z kwitu podanego przez kierowcę.

Po podaniu tego numeru kasa wystawia pozycję paragonu na odpowiednio wyliczoną kwotę i z odpowiednio zdefiniowanym opisem towaru. Dalsze kończenie paragonu przebiega w sposób standardowy. Można oczywiście w opcjach usługi czasowej ustawić żeby paragon był kończony automatycznie.

Inne funkcje używane w obsłudze usługi czasowej to:

- 1) Menu 1253 – pokaż kwit – po podaniu numeru kwitu podaje czy jest używany i można go też tam ponownie wydrukować
- 2) Menu 1254 – Anuluj kwit - po podaniu numeru kwitu jest on anulowany

W/w dwie funkcje można także zaprogramować na klawiszach programowalnych

Użytkownik może także wydrukować listę wystawionych kwitów w raporcie Menu 2361 – Raporty Obrotów/Kwity usługi czasowej.

W menu funkcji usługi czasowej Menu 38181 jest możliwość ewentualnego awaryjnego usunięcia wszystkich wystawionych kwitów.

12.29. Obsługa sprzedaży usługi busowej.

Usługi busowe w kasie Sento Online są programowane z komputera z programu serwisowego.

13. Przykładowe wydruki.

13.1. Paragon fiskalny.

Przykładowy wygląd paragonu fiskalnego z kasy wraz z rozliczeniem opakowań zwrotnych:

Sento online	
COMP S.A. ul. Jutrzenki 116 02-230 Warszawa Oddział Nowy Sącz	
NOVITUS - Centrum Technologi i Sprzedaży Nawojowska 118 33-300 Nowy Sącz	
NIP: 522-000-16-94	W000030
PARAGON FISKALNY	
Chleb Grybowski 1szt.*1.65	1.65B
Cukierki 0.780kg*7.20	5.62A
Woda mineralna 3szt.*0.70	2.10A
RAZEM:	9.37
SP.OP.A: 7.72 PTU 23%	1.44
SP.OP.B: 1.65 PTU 8%	0.12
SUMA PTU	1.56
SUMA:	PLN 9.37
OPAKOWANIA ZWROTNE WYDANIA	
Opak.zwr. 4 3*0.33	0.99
OPAKOWANIA ZWROTNE SUMA:	0.99
DO ZAPŁATY:	10.36
ROZLICZENIE PŁATNOŚCI	
Gotówka:	10.36
F9 #1	14-06-2018 12:50
6D7157CDC65A6BB63B64A61A49E0611C3FA30819	
ZAC 1701001290	
	

Nagłówek wydruku

NIP użytkownika kasy, numer wydruku

Nazwa wydruku (Paragon fiskalny)

Nazwa towaru, ilość sztuk, cena jednostkowa, wartość, stawka PTU

Podsumowanie paragonu

SP.OP.A-B – wartość sprzedaży, Stawka podatku, podatek

Suma podatków na paragonie

Suma do zapłaty za towary na paragonie

Dodatek:

Rozliczenie opakowań zwrotnych

Numer opakowania, ilość sztuk, cena, wartość

Suma opakowania

Gotówka otrzymana od klienta

Numer wydruku fiskalnego, nr kasy, godzina wydruku

Numer kontrolny wydruku

Logo PL, pełny numer unikatowy kasy

Paragon anulowany:

Sento online	
COMP S.A. ul. Jutrzenki 116 02-230 Warszawa Oddział Nowy Sącz	
NOVITUS - Centrum Technologii i Sprzedaży Nawojowska 118 33-300 Nowy Sącz	
NIP: 522-000-16-94	W000031
PARAGON FISKALNY	
Woda mineralna 20szt.*0.70	14.00A
## PARAGON ANULOWANY ##	
14-06-2018 12:59	
6E39808C6186EBA5B534C2AFF3997DB2C442441	
<i>PE</i> ZAC 1701001290	

Nagłówek wydruku

NIP użytkownika kasy

Nazwa wydruku (Paragon fiskalny), numer wydruku

Nazwa towaru, ilość, cena, wartość, PTU

Informacja o anulowaniu paragonu

Godzina wydruku

Numer kontrolny wydruku

Częściowy numer unikatowy

Paragon z pozycją stornowaną (wycofaną):

Sento online	
COMP S.Å. ul. Jutrzenki 116 02-230 Warszawa Oddział Nowy Sącz	
NOVITUS - Centrum Technologii i Sprzedaży Nawojowska 118 33-300 Nowy Sącz	
NIP: 522-000-16-94	W000041
PARAGON FISKALNY	
Chleb Grybowski 3szt.*1.65	4.95B
## STORNO ##	
Chleb Grybowski -1szt.*1.65	-1.65B
Masto 1szt.*3.55	3.55B
RAZEM:	6.85
SP.OP.B: 6.85 PTU 8%	0.51
SUMA PTU	0.51
SUMA:	PLN 6.85
DO ZAPŁATY:	6.85
ROZLICZENIE PŁATNOŚCI	
Gotówka:	6.85
F15 #1	14-06-2018 13:52
98C2AB57CE9B98D83EA28F6E3769A44AE7ED8F37	
ZAC 1701001290	
	

Nagłówek wydruku

NIP użytkownika kasy, numer wydruku
 Nazwa wydruku (Paragon fiskalny)
 Nazwa towaru, Ilość szt., cena, wartość, stawka PTU
 Informacja, że wystąpiło stornowanie pozycji
 Nazwa towaru stornowanego, Ilość, ujemna wartość, PTU

Podsumowanie paragonu

SP.OP.B – wartość sprzedaży, stawka podatku, podatek
 Suma podatków na paragonie

Suma do zapłaty za towary na paragonie

Numer wydruku fiskalnego, nr kasy, godzina wydruku

Numer kontrolny
 Logo PL, pełny numer unikatowy kasy

13.2. Pokwitowanie wpłaty / wypłaty.

COMP S.A. ul. Jutrzenki 116 02-230 Warszawa	
Oddział Nowy Sącz	
NOVITUS - Centrum Technologii i Sprzedaży Nawojowska 118 33-300 Nowy Sącz	
NIP: 522-000-16-94	W000044
## NIEFISKALNY ##	
POKWITOWANIE WPŁATY	
Gotówka	500.00
## NIEFISKALNY ##	
#1	14-06-2018 14:05
62F8A28755DC65FDB049AAA9001D99DBA6CF8300	
ZAC 1701001290	

Nagłówek wydruku

NIP użytkownika kasy, numer wydruku
Informacja, że wydruk jest niefiskalny
Nazwa wydruku (pokwitowanie wpłaty)

Wartość wpłaty
Informacja, że wydruk jest niefiskalny
Numer kasy, godzina wydruku

Część cyfrowa numeru unikatowego

COMP S.A. ul. Jutrzenki 116 02-230 Warszawa	
Oddział Nowy Sącz	
NOVITUS - Centrum Technologii i Sprzedaży Nawojowska 118 33-300 Nowy Sącz	
NIP: 522-000-16-94	W000045
## NIEFISKALNY ##	
POKWITOWANIE WYPŁATY	
Przelew	250.00
Opis:	Zaliczka
## NIEFISKALNY ##	
#1	14-06-2018 14:14
6A12916397A5049884FBE792F992B301CF29D325	
ZAC 1701001290	

Nagłówek wydruku

NIP użytkownika kasy, numer wydruku
Informacja, że wydruk jest niefiskalny
Nazwa wydruku (pokwitowanie wypłaty)
Forma wypłaty i kwota (np. przelew)
Opis wypłaty

Informacja, że wydruk jest niefiskalny
Numer kasy, godzina wydruku

Część cyfrowa numeru unikatowego

13.3. Raport dobowy.

COMP S.A. ul. Jutrzenki 116 02-230 Warszawa	
Oddział Nowy Sącz	
NOVITUS - Centrum Technologii i Sprzedaży Nawojowska 118 33-300 Nowy Sącz	
NIP: 522-000-16-94	W000046
RAPORT FISKALNY DOBOWY	
Rozpoczęcie sprzedaży:	14-06-2018 12:29
Zakończenie sprzedaży:	14-06-2018 13:52
14-06-2018 14:25	Nr raportu: 0005
PTU A	23.00%
PTU B	8.00%
PTU C	5.00%
PTU D	0.00%
G	SP. ZW. PTU
SP. OP. A	26.39
SP. OP. B	41.94
SP. OP. C	0.00
SP. OP. D	0.00
SP. ZW. G	0.00
Kwota PTU A	6.07
Kwota PTU B	3.36
Kwota PTU C	0.00
Kwota PTU D	0.00
SUMA PTU	9.43
Należność:	PLN 77.76
Waluta ewidencyjna:	PLN
ZDARZENIA	
SYTUACJE AWARYJNE	0
PROGRAMOWANIE (L)	0
PROGRAMOWANIE (O)	0
Wykonano zmiany w bazie tow.	4
PARAGONY	12
PARAGONY ANULOWANE (5)	28.85
DOKUMENTY NIEFISKALNE	8
#1	14-06-2018 14:25
A20209C50A8319D351BF44586529DCA6A7DE099	
ZAC 1701001290	

Nagłówek wydruku

NIP użytkownika kasy, numer wydruku

Nazwa wydruku (raport dobowy)

Stawki PTU oraz ich wartości (%)

Sprzedaż opodatkowana stawką A - D

Sprzedaż zwolniona z podatku (stawka G)

Kwota podatku A - D

Suma podatków A-D

Należność wszystkich paragonów

Numer kasy, godzina wydruku

Numer kontrolny

Logo fiskalne (PL) pełny numer unikatowy kasy

13.4. Raport okresowy.

COMP S.A. ul. Jutrzenki 116 02-230 Warszawa Oddział Nowy Sącz	
NOVITUS - Centrum Technologi i Sprzedaży Nawojowska 118 33-300 Nowy Sącz NIP: 522-000-16-94	
RAPORT FISKALNY OKRESOWY FISKALIZACJA	
14-06-2018 11:47	
Podany Zakres nr:	1 2
Obejmuje daty:	14-06-2018 11:47 14-06-2018 12:17
Obejmuje numery:	1 2
14-06-2018 11:47	POCZ. WAR. ST.
PTU A	23.00%
PTU B	8.00%
PTU C	5.00%
PTU D	0.00%
G	SP. ZW. PTU
Rozpoczęcie sprzedaży:	-
Zakończenie sprzedaży:	-
14-06-2018 11:47	Nr raportu: 0001
SP.OP.A	0.00
SP.OP.B	0.00
SP.OP.C	0.00
SP.OP.D	0.00
SP.ZW.G	0.00
Kwota PTU A	0.00
Kwota PTU B	0.00
Kwota PTU C	0.00
Kwota PTU D	0.00
SUMA PTU	0.00
Należność:	PLN 0.00
Waluta ewidencyjna:	PLN
Rozpoczęcie sprzedaży:	14-06-2018 12:13
Zakończenie sprzedaży:	14-06-2018 12:13
14-06-2018 12:17	Nr raportu: 0002
SP.OP.A	6.42
SP.OP.B	1.53
SP.OP.C	0.00
SP.OP.D	0.00
SP.ZW.G	0.00
Kwota PTU A	1.48
Kwota PTU B	0.12
Kwota PTU C	0.00
Kwota PTU D	0.00
SUMA PTU	1.60
Należność:	PLN 9.55
Waluta ewidencyjna:	PLN

Nagłówek wydruku

NIP użytkownika kasy

Nazwa wydruku (raport okresowy FISKALNY)

Data wydruku

Zadany zakres raportu okresowego: zakres numerów

Zakres, jaki obejmuje raport: Od daty Do daty

Zakres, jaki obejmuje raport: zakres numerów

Data pierwszego raportu objętego raportem

Stawki PTU zaprogramowane w kasie i ich wartości (%)

Data wykonania raportu, numer raportu dobowego

Sprzedaż opodatkowana stawką A-D

Kwota podatku A-D

Suma podatków A-D

Należność wszystkich paragonów

Data i numer wykonania kolejnego raportu dobowego

Ciąg dalszy wydruku na następnej stronie

PODSUMOWANIE		
Zakres dat:	14-06-2018	14-06-2018
Zakres nr:	1	2
Waluta:		PLN
Zakres dat:	14-06-2018	14-06-2018
Zakres nr:	1	2
Rozpoczęcie sprzedaży:	14-06-2018	12:13
Zakończenie sprzedaży:	14-06-2018	12:13
SP.OP.A		6.42
SP.OP.B		1.53
SP.OP.C		0.00
SP.OP.D		0.00
SP.ZW.G		0.00
Kwota PTU A		1.48
Kwota PTU B		0.12
Kwota PTU C		0.00
Kwota PTU D		0.00
SUMA PTU		1.60
Należność:		PLN 9.55
ZDARZENIA		
SYTUACJE AWARYJNE		0
PROGRAMOWANIE (L)		23
PROGRAMOWANIE (O)		0
Wykonano zmiany w bazie tow.		4
PARAGONY		1
DOKUMENTY NIEFISKALNE		11
#1	14-06-2018	14:39
 ZAC 1701001290		

Podsumowanie raportu okresowego

Zakres: Zakres dat objętych raportem

Zakres numerów raportów objętych raportem

WALUTA, w jakiej prowadzona była rejestracja sprzedaży

Zakres dat objętych raportem, w którym obowiązywała wal. PLN

Suma sprzedaży opodatkowanej stawką A-D

Suma sprzedaży zwolnionej z podatku G

Kwota podatku A-D

Suma podatków A-D

Należność wszystkich paragonów

Informacja o zmianach w bazie towarowej kasy

Logo fiskalne (PL) i numer unikatowy kasy

14. Komunikaty i błędy

Poniższa tabela przedstawia możliwe komunikaty błędów i informacji pokazywanych przez kasę SENTO ONLINE wraz z podaniem ich opisu i sposobów postępowania w zaistniałej sytuacji.

Komunikat	Opis
Liczba poza dozow. zakresem	Wprowadzona wartość liczbowa jest poza dopuszczalnym zakresem.
Znak nie jest cyfrą	Wprowadzono znak, który nie jest cyfrą w miejscu gdzie dozwolone są tylko cyfry
Błędna nazwa	Błąd nazwy. W przypadku towarów błąd może dotyczyć także nazwy pustej i nieunikalnej.
Kasa jest w trybie fiskalnym	Funkcja, którą chciano wykonać dostępna jest tylko w trybie niefiskalnym.
Błąd kodu EAN	Kod EAN jest błędny (nie zgadza się jego suma kontrolna)
Błędna stawka PTU	Błędna wartość stawki PTU
Zła precyzja ilości	Błędna precyzja ilości (dla opakowań i towarów z opakowaniem musi być równa 0 miejsc po przecinku)
Błędna data lub czas	Podano błędne dane czasu lub daty
Błąd wewnętrzny...	Błąd wewnętrzny – skontaktuj się z Serwisem lub Producentem
Niezerowe totalizery	Niezerowe totalizery fiskalne sprzedaży dobowej. Funkcja, którą chciano wykonać możliwa jest tylko po raporcie dobowym.
Zbyt dużo zmian stawek PTU	Kasa pozwala na wykonanie maksymalnie 30 zmian stawek PTU
Zbyt duża liczba/kwota	Za duża wartość liczbowa
Błąd zapisu w pamięci fiskalnej	Nie powiódł się zapis do pamięci fiskalnej. Ponowna próba może spowodować, że zapis się powiedzie. Jeśli błąd będzie się utrzymywał skontaktuj się z Serwisem
Brak papieru	Brak papieru lub dźwignia głowicy jest podniesiona. Należy wymienić papier lub opuścić dźwignię głowicy.
Baza tow. jest pełna	Baza towarów jest zapełniona – nie można już dodać następnego towaru. Aby dodać nowy towar należy jakiś towar usunąć.
Błąd wagi	Brak lub błędna odpowiedź z wagi
Błąd terminala płatniczego	Brak lub błędna odpowiedź z terminala płatniczego
Błąd modemu	Brak lub błędna odpowiedź z modemu
Transakcja odrzucona	Terminal Płatniczy (lub bank) nie zatwierdził transakcji płatności kartą bankową
Opakowanie nie istnieje	Próbowano przypisać do towaru opakowanie, które nie istnieje.

Zbyt wiele tandemów	Przekroczono ilość maksymalną tandemów (256)
Zegar nie zaprogramowany	Należy zaprogramować zegar (datę i czas).
Błąd pamięci RAM	Wykryto uszkodzenie pamięci RAM – kasa wykona zerowania
Zbyt wiele opakowań	Przekroczono ilość maksymalną opakowań (32)
Identyczne stawki już zaprogr.	Nie można zaprogramować identycznych stawek PTU jak bieżące.
Błąd transmisji	Błąd transmisji z urządzeniem zewnętrznym
Błąd zegara	Wykryto przekłamanie zegara. Należy zaprogramować zegar.
Błąd modułu fiskalnego	Wykryto błędne działanie pamięci fiskalnej – jeśli błąd się utrzymuje wezwij serwis
Błąd daty	Podano błędną (nieistniejącą) datę
Sprzedaż musi być zerowa	Przed wykonaniem tej funkcji należy wykonać raport dobowy.
Błąd operacji I/O	Błąd operacji I/O (np. drukowania). Jeśli błąd się utrzymuje wezwij Serwis
Niedozwolona zmiana czasu	Zmiana czasu jest możliwa tylko w zakresie +/- 1 godzina
Błąd nagłówka wydruku	Wykryto przekłamanie danych nagłówka wydruku – nagłówek zostanie skasowany. Należy go potem ponownie zaprogramować
Refiskalizacja niedozwolona	Nie można zmienić NIP urządzenia fiskalnego
Błąd ilości towaru	Podano błędną ilość towaru – za dużą lub równą 0
Błąd stawki PTU towaru	Próbowano sprzedać towar z nieaktywną (nieużywaną) stawką podatku.
Błąd ceny towaru	Próbowano sprzedać towar z błędną ilością – za dużą lub zerową
Błąd wartości towaru	Błędna wartość towaru – za duża lub zerowa
Wyłączony tryb transakcji	Próbowano wykonać operację, która jest możliwa tylko w otwartym paragonie.
Błąd operacji STORNO	Błędna operacja anulowania pozycji sprzedaży (STORNO) – nie można anulować więcej niż się sprzedało
Błąd liczby linii paragonu	Przekroczono maksymalną ilość linii (pozycji) paragonu (100). Należy już zakończyć paragon.
Błąd kwoty Wpłata/Wypłata	Podano błędną kwotę przy operacjach wpłaty/wypłaty (za dużą)
Błędny Rabat	Błędna wartość rabatu – za duża, przekraczająca limit.
Przepełnienie totalizera	Sprzedaż pozycji jest niemożliwa, bo doprowadziłaby do przepełnienia totalizera (licznika) sprzedaży dobowej. Należy zakończyć paragon i wykonać raport dobowy.

Przepełnienie stanu gotówki	Sprzedaż pozycji jest niemożliwa, bo doprowadziłaby do przepełnienia totalizera (licznika) stanu kasy. Należy wykonać raport zerujący stanu kasy.
Istnieje zapis o tej dacie	Ostrzeżenie, że istnieje już raport dobowy z tą datą.
Operacja anulowana	Informacja, że operacja została anulowana przez użytkownika z klawiatury
Brak numeru NIP	Kasa nie ma zaprogramowanego numeru NIP
Tryb niefiskalny	Funkcja możliwa tylko w trybie fiskalnym
Brak zaprogramowanych stawek	Kasa nie ma zaprogramowanych stawek VAT – prowadzenie sprzedaży jest niemożliwe
Koniec pamięci fiskalnej	Osiągnięto koniec pamięci fiskalnej. Kasa przejdzie do trybu „tylko odczyt” – nie będzie już możliwe prowadzenie sprzedaży.
Błąd bazy towarów	Wykryto przekłamanie danych towarów – baza towarowa zostanie wyzerowana.
Błąd danych kasjera	Wykryto przekłamanie danych kasjerów – baza kasjerów zostanie wyzerowana.
Błąd stanu kasy	Wykryto przekłamanie danych stanu kasy – dane zostaną wyzerowane.
Błąd aktualizacji danych	Nie udało się zapisać zmian danych w pamięci kasy – jeśli błąd się utrzymuje skontaktuj się z Serwisem
Brak pamięci fiskalnej	Kasa nie ma podłączonej pamięci fiskalnej lub jest ona poważnie uszkodzona - skontaktuj się z Serwisem.
Brak drukarki	Kasa nie ma podłączonej drukarki lub jest ona poważnie uszkodzona - skontaktuj się z Serwisem.
Brak wyświetlacza klienta	Kasa nie ma podłączonego wyświetlacza klienta lub jest on poważnie uszkodzony - skontaktuj się z Serwisem.
Zmiana pamięci fiskalnej	Kasa wykryła zmianę pamięci fiskalnej – skontaktuj się z serwisem.
Tryb TYLKO ODCZYT	Tryb Tylko Odczyt. Tryb po zakończeniu trybu fiskalnego na żądanie lub z powodu zapełnienia pamięci fiskalnej.
Błąd zakresu raportu	Podano błędny zakres raportu – np. wartość początkowa większa od końcowej
Brak danych w tym zakresie	Brak danych w podanym zakresie raportu.
Tryb fiskalny niezakończony	Funkcja możliwa tylko po zakończeniu trybu fiskalnego.
Błąd danych w pamięci fisk.	Dane w pamięci fiskalnej uległy uszkodzeniu. Błąd jest poważny – należy wezwać Serwis i doprowadzić do wymiany uszkodzonej pamięci fiskalnej.
Przekroczony limit pam. fisk.	Dana operacja nie jest możliwa, bo przekracza limit pamięci fiskalnej (np. próba 30 programowania stawek VAT)

Błąd mapy pam. fiskalnej	W celu szybszej obsługi kasa pamięta pewne dane z pamięci fiskalnej w pamięci RAM. Jeśli dane te w pamięci RAM ulegną uszkodzeniu to muszą zostać odtworzone z pamięci fiskalnej. Zostanie to wykonane automatycznie po tym komunikacie. W zależności od zajętości pamięci fiskalnej może to potrwać od kilku do kilkadziesiąt sekund.
Rozkaz zakazany w tym trybie	Nie można wykonać rozkazu w tym trybie. Najczęściej dotyczy to funkcji sprzedaży w trybie serwisowym.
Błąd magistrali pamięci fisk.	Kontrola działania pamięci fiskalnej wykryła błędy w ciągłości magistrali pamięci fiskalnej. Jest to błąd poważny – należy wezwać Serwis. Pamięć fiskalna może być poważnie uszkodzona i wymagać wymiany.
Brak prawa do tej funkcji	Bieżący użytkownik nie ma prawa do wykonania danej funkcji. Należy przelogować się na odpowiedniego użytkownika lub przydzielić większe prawa dostępu dla użytkownika bieżącego (zmiana roli użytkownika lub praw przypisanych do bieżącej roli użytkownika).
Nie znaleziono towaru	Towar o podanym kodzie nie istnieje w bazie towarów.
Nieznany kurs Euro	Niezaprogramowany kurs waluty Euro – operacja jest niemożliwa do wykonania.
Towar ma stałą cenę	Próbowano zmienić podczas sprzedaży towaru jego cenę w sytuacji, gdy ma on ustawioną stałą cenę.
Za duży rabat	Wprowadzono rabat powyżej limitu.
Za duży narzut	Wprowadzono narzut powyżej limitu.
Za duża wartość paragonu	Wartość paragonu przekracza ograniczenie ustawionego limitu. Należy zakończyć paragon.
Za duża wartość gotówki w kasie	Wartość gotówki w kasie przekracza ograniczenie ustawionego limitu. Należy zakończyć paragon.
Wymagane RAZEM	Przed zakończeniem paragonu należy nacisnąć klawisz RAZEM
Wymagane płatności	Przed zakończeniem paragonu należy wprowadzić kwotę wręczoną przez klienta.
Rabat "z ręki" zabroniony	Rabat, którego wysokość określa na bieżąco kasjer jest zabroniony. Może to też dotyczyć Narzutów.
Rabat z listy zabroniony	Nie można wybrać rabatu z listy nawet, jeśli są zaprogramowane (tymczasowa blokada udzielania rabatu) Może to też dotyczyć Narzutów.
Rabat zabroniony	Nie można w ogóle udzielać rabatów (tymczasowa blokada). Błąd może też dotyczyć narzutów.
Operacja zabroniona	Nie można w tym momencie wykonać danej operacji.

15. Dokument homologacji

PREZES
GLÓWNEGO URZĘDU MIAR
Warszawa, ul. Elektoralna 2

Warszawa, 2019 -03- 2 2

DECYZJA NR PT 4/2019

Na podstawie art. 111 ust. 6d pkt 1 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz. U. z 2018 r. poz. 2174 , z późn. zm.) – po rozpatrzeniu wniosku z dnia 7 lipca 2018 r., o numerze 30/PS/2018 uzupełnionego pismami z dnia 11 lipca 2018 r., z dnia 10 września 2018 r., z dnia 19 listopada 2018 r., z dnia 10 grudnia 2018 r., z dnia 19 grudnia 2018 r., z dnia 18 stycznia 2019 r., z dnia 25 stycznia 2019 r., z dnia 25 stycznia 2019 r., z dnia 13 lutego 2019 r. i z dnia 15 marca 2019 r., zgłoszonego przez Comp Spółka Akcyjna, ul. Jutrzenki 116, 02-230 Warszawa, nr NIP 522-00-01-694 oraz na podstawie wyników badań wykonanych przez Prezesa Głównego Urzędu Miar potwierdzonych sprawozdaniem

POTWIERDZAM,

że kasa rejestrująca SENTO ONLINE, wprowadzana na terytorium kraju do obrotu przez Comp Spółka Akcyjna, ul. Jutrzenki 116, 02-230 Warszawa, spełnia funkcje określone w art. 111 ust. 6a ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług oraz spełnia kryteria i warunki techniczne określone w rozporządzeniu Ministra Przedsiębiorczości i Technologii z dnia 28 maja 2018 r. w sprawie kryteriów i warunków technicznych, którym muszą odpowiadać kasy rejestrujące (Dz. U. poz. 1206).

Decyzja ważna jest przez okres 5 lat od dnia jej doręczenia.

Dane charakteryzujące kasę:

- kasa autonomiczna,
- kasa ogólna, przeznaczona do prowadzenia ewidencji obrotu i kwot podatku należnego w sposób niewymagający stosowania specjalnych funkcji i rozwiązań konstrukcyjnych,
- kasa umożliwiająca przekaz danych,
- kasa bez funkcji emitowania faktur,
- baza towarowa kasy pozwala na zapis 50 000 pozycji,
- program pracy kasy ma oznaczenie K22SO 1.30, suma kontrolna programu pracy kasy wynosi 43E0F97743E0A3277778707326415D863BBB8C552DBA3AD160137FC2382483 C8,
- kasa współpracuje z programem do odczytu pamięci PMBrowser 1.3.5.1,
- kasa może być wyposażona w modem GSM, albo w moduł transmisji bezprzewodowej Wi-Fi albo Bluetooth.

UZASADNIENIE

Na podstawie art. 107 § 4 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2018 r. poz. 2096 oraz z 2019 r. poz. 60) odstępuje się od uzasadnienia decyzji, ponieważ uwzględnia ona w całości żądanie strony.

Strona 2 decyzji Nr PT 4 /2019

POUCZENIE

Od decyzji stronie nie przysługuje odwołanie. Jednakże strona niezadowolona z decyzji może zwrócić się do Prezesa Głównego Urzędu Miar z wnioskiem o ponowne rozpatrzenie sprawy, w terminie 14 dni od dnia doręczenia decyzji stronie albo wnieść skargę do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie w terminie 30 dni od dnia doręczenia decyzji stronie. Skargę wnosi się za pośrednictwem Prezesa Głównego Urzędu Miar. Wpis od skargi wynosi 200 (słownie: dwieście) złotych.

Strona może złożyć Prezesowi Głównego Urzędu Miar oświadczenie o zrzeczeniu się prawa do zwrócenia się z wnioskiem o ponowne rozpatrzenie sprawy. Z dniem doręczenia Prezesowi Głównego Urzędu Miar ww. oświadczenia decyzja staje się ostateczna i prawomocna, co skutkuje brakiem możliwości zaskarżenia jej do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego.

Na podstawie ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. z 2018 r. poz. 1302, 1467 i 1629 oraz z 2019 r. poz. 11), stronie w postępowaniu przed sądami administracyjnymi może zostać przyznane prawo pomocy, obejmujące zwolnienie od kosztów sądowych oraz ustanowienie adwokata lub rady prawnego.

Otrzymują:

1. Piotr Chronowski, pełnomocnik spółki Comp Spółka Akcyjna, ul. Jutrzenki 116, 02-230 Warszawa, adres do korespondencji: Comp Spółka Akcyjna, Novitus - Centrum Technologii Sprzedaży, ul. Nawojowska 118, 33-300 Nowy Sącz,
2. GUM a/a.

16. Deklaracja zgodności CE

Firma Comp SA
ul. Jutrzenki 116, 02-230 Warszawa

deklaruje, że wyrób:
kasa fiskalna

SENTO ONLINE

we wszystkich dopuszczonych wersjach kompletnych
jest zgodny z wymaganiami następujących Dyrektyw Parlamentu
Europejskiego i Rady:

EMC	2014/30/UE.
LVD	2014/35/UE.
ROHS	2011/65/UE.

W procesie oceny zgodności z wymaganiami zasadniczymi zastosowane
zostały następujące normy zharmonizowane oraz specyfikacje techniczne

EN 55022:2010
EN 55024:2010
EN 60950-1:2006+A11+A1+A12+A2
EN 61000-3-2:2014
EN 61000-4-2:2009
EN 61000-4-3:2006+A1:2008+A2:2010
EN 61000-4-4:2012
EN 61000-4-5:2014
EN 61000-4-6:2014
EN 61000-4-11:2004

Comp S.A.
02-230 Warszawa, ul. Jutrzenki 116
tel: 022 570 39 00, fax: 022 682 63 71
NIP 522-00-01-694
REGON 012499190 (1)

Warszawa 12-04-2018
Pieczęć i data

Wiceprezes zarządu:
Krzysztof Morawski

Wiceprezes zarządu:
Jarosław Wilk

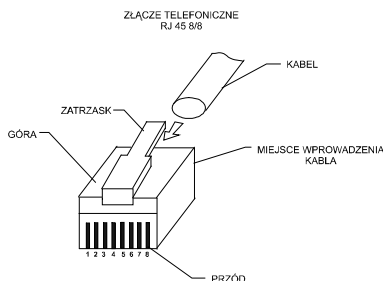
17. Schematy przewodów połączeniowych.

Interfejsy komunikacyjne:

Kasa posiada 2 porty do komunikacji wg standardu napięciowego RS232, 3 porty USB: USB-device i 2 x USB host HiD (klawiatura, czytnik kodów kreskowych, PenDrive) oraz złącze ETHERNET – do połączenia z siecią komputerową.

Przewód komunikacyjny: Kasa – komputer (PC)

nr pinu w kase	nazwa sygnału	nr pinu w PC DB25	nr pinu w PC DB9	opis sygnałów na złączu kasy
4	TxD (SOUT)	3	2	wyjście danych szeregowych
2	RxD (SIN)	2	3	wejście danych szeregowych
3	RTS	5	8	sygnał modemowy - handshake sprzętowy - wyjście
5	CTS	4	7	sygnał modemowy - handshake sprzętowy - wejście
6	DTR	6	6	sygnał modemowy - handshake sprzętowy - wyjście
1	DSR	20	4	sygnał modemowy - handshake sprzętowy - wejście
8	GND	7	5	masa sygnałowa

Przewody służące do podłączenia do komputera, wagi, skanera, terminala EFT, PinPada, itd. po stronie kasy zakończone są wtyczką RJ 45 8/8.

Kolejność wyprowadzeń w złączu USB:

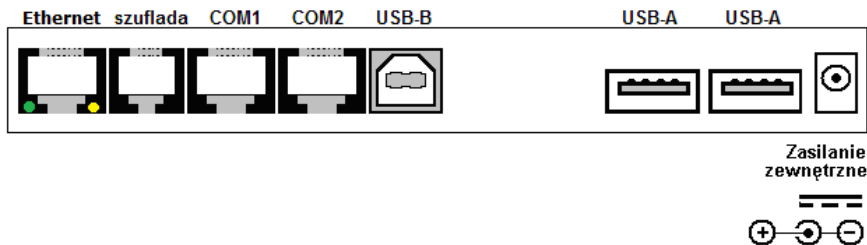
Nr wyprowadzenia	Funkcja	Opis
1	VCC	Napięcie zasilania
2	DM	Linia danych -
3	DP	Linia danych +
4	GND	Masa

Przewód zasilający:

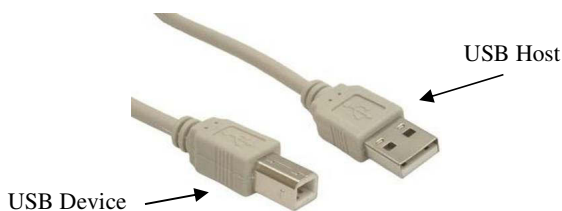
Rys. Widok panelu gniazd zewnętrznych:

Szuflada aktywna

Kasa współpracuje tylko z **szufladą pasywną**. Gniazdo (RJ6) – piny 3, 6 (RTS1) i 8 – masa (przy włączonej opcji).

Złącza USB typu USB Host oraz USB Device:

18. Instrukcja bezpiecznego usunięcia akumulatorów i baterii.

Instrukcja opracowana zgodnie z ustawą z dnia 24 kwietnia 2009 r. o bateriach i akumulatorach (Dz.U. 2009 nr 79 poz. 666) rozdz. 2 art. 11, nakładającą na producentów urządzeń elektronicznych obowiązek dołączenia instrukcji demontażu baterii i akumulatorów.

1. W kasie fiskalnej SENTO ONLINE zamontowane są 2 elementy z grupy akumulatory/baterie:
  - akumulator ołowiowy (żelowy) 6V/ 2,0 Ah
  - bateria litowa guzikowa typu CR2032, 3V, 220 mAh
2. Przed przystąpieniem do demontażu należy bezwzględnie odłączyć zasilanie kasy z zasilacza sieciowego.
3. **Demontaż akumulatora ołowiowego:**
  - od spodu kasy odkręcić wkręty pokrywy akumulatora
  - zdjąć pokrywę akumulatora
  - odpiąć przewody od końcówek akumulatora, wyjąć akumulator z wnęki w spodzie kasy.
4. **Demontaż baterii litowej:**

Bateria litowa znajduje się w gnieździe na płycie głównej kasy. Jeśli zachodzi konieczność demontażu tej baterii, należy skontaktować się z autoryzowanym serwisem kasy fiskalnej, który to serwis dokona demontażu tej baterii zgodnie z instrukcją zamieszczoną w dokumentacji technicznej dostarczonej przez producenta.
5. Akumulator, baterię i pozostałości ołowianej plomby przekazać komórce odpowiedzialnej za utylizację tych materiałów.

19. NOTATKI

INSTRUKCJA_OBSLUGI_SENTO_ONLINE_V02_20190524.DOCX

Najnowsza wersja instrukcji obsługi dostępna na stronie: <http://www.novitus.pl>